

ดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2558

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม
กันยายน 2558

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2558 จำนวน 800 เล่ม

หน่วยงานเจ้าของเรื่อง

สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โทรศัพท์ 0 2280 4085 ต่อ 3506, 3504, 3511

โทรสาร 0 2281 2803

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : chaiyong@nesdb.go.th

: wanee@nesdb.go.th

: siriluck@nesdb.go.th

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของห้องสมุดแห่งชาติ

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน

ดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2558

พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน, 2558

204 หน้า

ISBN 978-974-9769-18-8

พิมพ์ที่ : บริษัท บี.ซี.เพรส (บุญชิน) จำกัด โทรศัพท์ 0-2683-9654-5 โทรสาร 0-2294-6233

ที่อยู่ : 93/84-86 ซ.พัฒนาการ 1 ถ.สาธุประดิษฐ์ แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำเอกสาร ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ปี 2558 ขึ้น เพื่อนำเสนอดัชนีความก้าวหน้าของคนในระดับจังหวัดพร้อมทั้งวิเคราะห์ผลการประเมินความก้าวหน้าของคนด้วยดัชนีดังกล่าว ซึ่งบ่งชี้ถึงสถานะความก้าวหน้าของคนในระดับจังหวัดจากดัชนีความก้าวหน้าของคนในปัจจุบัน

ดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2558 ประกอบด้วย 8 ดัชนีย่อย และ 40 ตัวชี้วัด ซึ่งสามารถสะท้อนการพัฒนาคนทั้งด้านสุขภาพ การศึกษา ชีวิตการงาน รายได้ ที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อม ชีวิตครอบครัว ชุมชน การคมนาคม การสื่อสาร ตลอดจนการมีส่วนร่วมในสังคม หากจังหวัดใดดัชนีความก้าวหน้าของคนอยู่ในระดับสูง จะเป็นเครื่องมือบ่งชี้ได้อย่างหนึ่งว่าคนในจังหวัดนั้นมีคุณภาพชีวิตที่ดี

สำนักงานฯ จะจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน ประมาณ 2 ปีต่อครั้ง เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูล ตัวชี้วัดบางตัวที่นำมาใช้ในการคำนวณดัชนี เจ้าของข้อมูลจะทำการเผยแพร่ข้อมูล 2 ปีต่อครั้ง ซึ่งการจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2558 ครั้งนี้ สำนักงานฯ ได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ/องค์กรต่างๆ เป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ท้ายนี้ สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2558 จะเป็นข้อมูลอีกชุดหนึ่งที่หน่วยงานภาครัฐ จังหวัดต่างๆ และสาธารณชนที่สนใจ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กันยายน 2558

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สรุปสำหรับผู้บริหาร

บทที่ 1 : บทนำ 1

1.1 ความเป็นมา 1

1.2 วัตถุประสงค์ 1

1.3 ขอบเขตการศึกษา 1

1.4 ผลผลิตและตัวชี้วัดความสำเร็จ 2

บทที่ 2 : การพัฒนาคนและดัชนีความก้าวหน้าของคน 3

2.1 แนวคิดและองค์ประกอบของดัชนีความก้าวหน้าของคน 3

2.2 วิธีการคำนวณดัชนีความก้าวหน้าของคนและข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ 3

2.3 ดัชนีความก้าวหน้าของคน : ภาพรวมระดับชาติและระดับภาค 8

2.4 ดัชนีความก้าวหน้าของคนระดับจังหวัด 12

บทที่ 3 : การประเมินสถานภาพการพัฒนาคนโดยดัชนีย่อย 8 ด้าน 18

3.1 ดัชนีย่อยด้านสุขภาพและตัวชี้วัดด้านสุขภาพ 18

3.2 ดัชนีย่อยด้านการศึกษาและตัวชี้วัดด้านการศึกษา 31

3.3 ดัชนีย่อยด้านชีวิตการทำงานและตัวชี้วัดด้านชีวิตการทำงาน 42

3.4 ดัชนีย่อยด้านรายได้และตัวชี้วัดด้านรายได้ 52

3.5 ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมและตัวชี้วัดด้านที่อยู่อาศัย
และสภาพแวดล้อม 65

3.6 ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนและตัวชี้วัดด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน 76

3.7 ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร และตัวชี้วัดด้านการคมนาคมและการ
สื่อสาร 89

3.8 ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วมและตัวชี้วัดด้านการมีส่วนร่วม 103

บทที่ 4 : บทสรุป 113

4.1 แนวคิดและกระบวนการจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี 2558 113

4.2 ความก้าวหน้าของคนจากการประเมินด้วยดัชนี HAI ปี 2558 114

4.3 การใช้ประโยชน์จากดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) 114

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก : ตารางข้อมูล

ภาคผนวก ข : คำอธิบายรายละเอียดตัวชี้วัด 40 ตัว

สรุปสำหรับผู้บริหาร

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ปี 2558 ขึ้น สำหรับใช้เป็นเครื่องมือประเมินความก้าวหน้าของคนในระดับจังหวัดและวิเคราะห์ผลการประเมินความก้าวหน้าของคนด้วยดัชนีดังกล่าว เพื่อจังหวัดต่างๆ ได้ทราบถึงลำดับตำแหน่งความก้าวหน้าของคนในจังหวัดของตนซึ่งจะนำไปสู่การศึกษาเชิงลึกในประเด็นที่ส่งผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อความก้าวหน้าของคนต่อไป รวมทั้งเพื่อเผยแพร่ดัชนีความก้าวหน้าของคนในระดับจังหวัดต่อสาธารณชนได้ใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมต่อไป

1. ความเป็นมา ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index-HAI) เป็นดัชนีรวม (Composite index) ที่สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ประเทศไทยได้พัฒนาขึ้นเป็นครั้งแรกเพื่อใช้ในการประเมินความก้าวหน้าการพัฒนามนุษย์ในระดับจังหวัดของประเทศไทยในปี 2546 และ UNDP ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในช่วงสิบปีที่ผ่านมา โดยได้มีการจัดทำ HAI ครั้งที่สองในปี 2550 ครั้งที่สามในปี 2552 และครั้งที่สี่ ในปี 2557 สำหรับการจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2558 ในครั้งนี้นับเป็นครั้งที่ห้าของประเทศไทย ซึ่ง UNDP ได้โอนภารกิจดังกล่าวให้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) รับผิดชอบในการดำเนินการ

2. แนวคิดและองค์ประกอบของดัชนีความก้าวหน้าของคน แนวคิดการจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index-HAI) HAI พัฒนาขึ้นโดย UNDP ประเทศไทย ซึ่งได้นำแนวคิดและวิธีการคำนวณของดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index – HDI) ที่พัฒนาขึ้นโดย UNDP มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนา HAI ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย โดย HAI มีลักษณะเป็นดัชนีรวม (Composite index) เป็นการวัดผลลัพธ์ของการพัฒนามนุษย์ระดับจังหวัด โดยดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี 2558 ประกอบด้วย 8 ดัชนีย่อย 40 ตัวชี้วัด ซึ่ง HAI สะท้อนช่วงชีวิตของคนจะต้องมีสุขภาพที่ดี มีการศึกษา มีชีวิตการทำงาน มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นในชุมชนที่มีความปลอดภัย มีการคมนาคมที่สะดวกปลอดภัยและเข้าถึงการสื่อสารอย่างทั่วถึง ตลอดจนมีส่วนร่วมทางการเมืองและสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี

3. วิธีการคำนวณดัชนีความก้าวหน้าของคนและข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ

3.1 วิธีการคำนวณ ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ใช้วิธีการคำนวณในลักษณะเดียวกันกับดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index-HDI) โดยในแต่ละตัวชี้วัดจะใช้สูตรการคำนวณค่าคะแนนตัวชี้วัดของแต่ละจังหวัด ดังนี้

$$\text{คะแนนตัวชี้วัด} = \frac{\text{ค่าตัวชี้วัด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}$$

ทั้งนี้ ในการคำนวณดัชนีย่อยและดัชนีรวม จะไม่มีการถ่วงน้ำหนักทั้งในระดับตัวชี้วัด ในระดับดัชนีย่อย และดัชนีรวม ด้วยเหตุนี้ ดัชนีย่อยด้านใดที่มีตัวชี้วัดจำนวนมากย่อมทำให้ตัวชี้วัดแต่ละตัวในดัชนีย่อยด้านนั้นมีน้ำหนักน้อยกว่าตัวชี้วัดแต่ละตัวในดัชนีย่อยด้านอื่นที่มีจำนวนตัวชี้วัดน้อยกว่า เช่น ดัชนีย่อยด้านสุขภาพ มีตัวชี้วัด 7 ตัว ตัวชี้วัดแต่ละตัวย่อมมีน้ำหนักน้อยกว่าตัวชี้วัดของดัชนีย่อยด้านการศึกษาซึ่งมีเพียง 4 ตัว เป็นต้น ส่วนค่าคะแนนดัชนีรวม HAI ก็คือค่าเฉลี่ยของดัชนีย่อย 8 ด้าน

3.2 ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี 2558 ประกอบด้วย ดัชนีย่อย 8 ด้าน 40 ตัวชี้วัด โดยดัชนีย่อยด้านสุขภาพมี 7 ตัวชี้วัด ดัชนีย่อยด้านการศึกษามี 4 ตัวชี้วัด ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงานมี 4 ตัวชี้วัด ดัชนีย่อยด้านรายได้มี 4 ตัวชี้วัด ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมี 5 ตัวชี้วัด ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมี 6 ตัวชี้วัด ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสารมี 6 ตัวชี้วัด ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วมมี 4 ตัวชี้วัด ทั้งนี้ ตัวชี้วัด 40 ตัวที่นำมาใช้ในการคำนวณ HAI นั้น เป็นข้อมูลตัวชี้วัดระดับจังหวัด (77 จังหวัด) และส่วนใหญ่เป็นข้อมูลในปี 2556 (จำนวน 33 ตัวชี้วัด) เป็นข้อมูลในปี 2557 จำนวน 5 ตัวชี้วัด และเป็นข้อมูลในปี 2554 จำนวน 2 ตัวชี้วัด คือ ค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปี ซึ่งการสำรวจระดับสติปัญญาเด็กนักเรียนไทยจัดทำ 5 ปี/ครั้ง และร้อยละของประชากรที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ซึ่งปกติจะมีการเลือกตั้ง ส.ส. 4 ปี/ครั้ง

4. ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี 2558 และการวิเคราะห์ผล

4.1 ดัชนีความก้าวหน้าของคนในภาพรวมระดับประเทศ : การพัฒนาคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมีความก้าวหน้ามากที่สุด แต่ด้านการศึกษาก้าวหน้าน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาความก้าวหน้าของคนในภาพรวมระดับประเทศ พบว่า การพัฒนาคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมีความก้าวหน้ามากที่สุด รองลงมาคือด้านสุขภาพ ด้านชีวิตการงาน ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านรายได้ ด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ส่วนการพัฒนาคนด้านการศึกษายังมีปัญหาความก้าวหน้าน้อยที่สุด โดยสะท้อนจากค่าดัชนีย่อยด้านการศึกษามีค่าเท่ากับ 0.4740 เท่านั้น ในขณะที่ค่าดัชนีด้านอื่นมีค่าเกินกว่า 0.51 จนถึง 0.79

4.2 ดัชนีความก้าวหน้าของคนระดับภาค : กรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าของคนมากที่สุด ส่วนภาคใต้มีความก้าวหน้าของคนน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาดัชนีความก้าวหน้าของคนในระดับภาคโดยแบ่งภาคออกเป็น 5 ภาค คือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ บ่งชี้ได้ว่า กรุงเทพมหานครเป็นภาคที่มีความก้าวหน้าของคนมากที่สุด โดยมีดัชนีย่อยที่ก้าวหน้ามากกว่าภาคอื่นๆ รวม 5 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านชีวิตการงาน ด้านรายได้ และด้านการคมนาคมและการสื่อสาร แต่ด้านการมีส่วนร่วมกลับมีความก้าวหน้าน้อยกว่าทุกภาค รองลงมาคือภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ ภาคใต้เป็นภาคที่มีความก้าวหน้าของคนน้อยที่สุดเนื่องจากภาคใต้มีความก้าวหน้าด้านสุขภาพและด้านชีวิตการงานน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่นๆ

4.3 ดัชนีความก้าวหน้าของคนระดับจังหวัด : จังหวัดนนทบุรี ภูเก็ต กรุงเทพมหานคร ชลบุรี และปทุมธานี มีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเรียงตามลำดับ ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และตาก มีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนน้อยที่สุดเรียงตามลำดับ

จังหวัดนนทบุรี ภูเก็ต กรุงเทพมหานคร ชลบุรี และปทุมธานี เป็น 5 จังหวัดที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุด ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 5 จังหวัดดังกล่าว การพัฒนาคนมีความก้าวหน้า

ค่อนข้างมากทั้งด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านชีวิตการงาน ด้านรายได้ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม แต่ด้านการมีส่วนร่วมของทั้ง 5 จังหวัดยังมีปัญหามากซึ่งสะท้อนจากค่าดัชนีที่ต่ำโดยเฉพาะของกรุงเทพมหานคร ค่าดัชนีด้านการมีส่วนร่วมต่ำมาก เท่ากับ 0.0401 ทั้งนี้เนื่องจากสภาพความเป็นเมืองที่มีลักษณะต่างคนต่างอยู่ มีความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้านค่อนข้างจำกัด จึงทำให้การรวมกลุ่มในรูปขององค์กรต่างๆ และการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะมีน้อย

โดยจังหวัดนนทบุรีมีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุด เนื่องจากมีความก้าวหน้าด้านการศึกษาเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ประกอบกับมีความก้าวหน้าด้านการคมนาคมและการสื่อสาร และด้านครอบครัวและชุมชน เป็นลำดับ 3 ของประเทศ ส่วนจังหวัดภูเก็ตมีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 2 เนื่องจากมีความก้าวหน้าด้านรายได้และด้านการคมนาคมและการสื่อสารสูงเป็นลำดับ 1 ของประเทศ ประกอบกับมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพ เป็นลำดับ 2 ของประเทศ ส่วนกรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 3 เนื่องจากมีความก้าวหน้าด้านการศึกษาสูงสุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ ประกอบกับมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานและด้านการคมนาคมและการสื่อสาร เป็นลำดับ 2 ของประเทศ รวมทั้งมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพและด้านรายได้ เป็นลำดับ 3 ของประเทศ ส่วนจังหวัดชลบุรีมีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 4 เนื่องจากมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานสูงสุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ สำหรับจังหวัดปทุมธานีมีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 5 เนื่องจากมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพสูงสุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และตาก เป็น 5 จังหวัดที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนน้อยที่สุดหรือมีความล่าช้าในการพัฒนาคนมากที่สุด ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 5 จังหวัดการพัฒนาคนด้านการศึกษาก้าวหน้าน้อยมากโดยสะท้อนจากค่าดัชนีย่อยด้านศึกษามีค่าต่ำ ระหว่าง 0.0651 - 0.3109 หากพิจารณาแต่ละจังหวัด พบว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความล่าช้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเนื่องจากมีความล่าช้าด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านรายได้ และด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม มากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ ประกอบกับด้านการศึกษาที่มีความก้าวหน้าน้อยมากอีกด้วย (ลำดับที่ 73) ส่วนจังหวัดยะลามีความล่าช้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 2 เนื่องจากมีความล่าช้าด้านครอบครัวและชุมชน และด้านสุขภาพ มากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ ประกอบกับด้านการศึกษาและด้านชีวิตการงานมีความล่าช้ามากที่สุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ ส่วนจังหวัดปัตตานีมีความล่าช้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 3 เนื่องจากมีความล่าช้าด้านการศึกษามากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ประกอบกับด้านชีวิตการงานมีความล่าช้ามากที่สุดเป็นลำดับ 4 ของประเทศ และด้านรายได้มีความล่าช้ามากที่สุดเป็นลำดับ 5 ของประเทศ ส่วนจังหวัดนราธิวาสมีความล่าช้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 4 เนื่องจากมีความล่าช้าด้านการศึกษามากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ สำหรับจังหวัดตากมีความล่าช้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 5 เนื่องจากมีความล่าช้าด้านการคมนาคมและการสื่อสารมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ประกอบกับด้านครอบครัวและชุมชนมีความล่าช้ามากที่สุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ

4.4 การประเมินสถานภาพการพัฒนาคนระดับจังหวัดโดยดัชนีย่อย 8 ด้าน

4.4.1 ดัชนีย่อยด้านสุขภาพ

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุด คือ ปทุมธานี ภูเก็ต กรุงเทพมหานคร สิงห์บุรี และนนทบุรี ตามลำดับ จากการประเมินความก้าวหน้าด้านสุขภาพในภาพรวมทุก

จังหวัดทั่วประเทศ โดยใช้ดัชนีย่อยด้านสุขภาพเป็นเกณฑ์ในการวัด พบว่า จังหวัดปทุมธานีมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุด เนื่องจากมีประชากรที่เจ็บป่วยน้อยที่สุดของประเทศ คือ มีเพียงร้อยละ 5.7 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 1.8 เท่า (ประชากรที่เจ็บป่วยเฉลี่ยทั่วประเทศร้อยละ 10.4) ประกอบกับมีประชากรที่สูบบุหรี่เพียงร้อยละ 2.4 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ และมีประชากรที่พิการเพียงร้อยละ 1.4 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 4 ของประเทศ ส่วนจังหวัดภูเก็ตมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ เนื่องจากมีประชากรที่พิการเพียงร้อยละ 1.2 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ รวมทั้งมีประชากรที่สูบบุหรี่เพียงร้อยละ 2.6 ของประชากรในจังหวัด และมีจำนวนประชากร 1,238 คนต่อแพทย์ 1 คนซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 4 ของประเทศ สำหรับกรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ เนื่องจากมีประชากรที่พิการน้อยที่สุดของประเทศ คือร้อยละ 1.0 ของประชากรในจังหวัด และมีจำนวนประชากร 1,079 คนต่อแพทย์ 1 คนซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านสุขภาพน้อยที่สุดหรือล้าหลังมากที่สุด คือ ยะลา สระแก้ว กำแพงเพชร นราธิวาส และเลย ตามลำดับ จังหวัดยะลามีความก้าวหน้าด้านสุขภาพน้อยที่สุดเนื่องจากมีประชากรที่ออกกำลังกายน้อยที่สุดของประเทศคือร้อยละ 97.5 ของประชากรในจังหวัด ประกอบกับมีประชากรที่เจ็บป่วยสูงถึงร้อยละ 14.3 ของประชากรในจังหวัด และมีประชากรที่สูบบุหรี่สูงถึงร้อยละ 12.5 ซึ่งสูงสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ส่วนจังหวัดสระแก้วมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพน้อยสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ เนื่องจากมีทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ 2,500 กรัม สูงที่สุดของประเทศไทยคือร้อยละ 40.7 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 3.4 เท่า (ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ทั่วประเทศเฉลี่ยร้อยละ 12.0) ประกอบกับมีจำนวนประชากร 5,847 ต่อแพทย์ 1 คนซึ่งสูงสุดเป็นลำดับ 4 ของประเทศ สำหรับจังหวัดกำแพงเพชรมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพน้อยสุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ เนื่องจากมีจำนวนประชากร 5,474 คนต่อแพทย์ 1 คน ซึ่งสูงสุดเป็นลำดับ 7 ของประเทศ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 2.2 เท่า

4.4.2 ดัชนีย่อยด้านการศึกษา

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ชลบุรี ระยอง และภูเก็ต ตามลำดับ จากการประเมินความก้าวหน้าของคนด้านการศึกษาในทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยใช้ดัชนีย่อยด้านการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการวัด พบว่า กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ชลบุรี ระยอง และภูเก็ต เป็นห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากที่สุด ตามลำดับ โดยกรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าด้านการศึกษาสูงสุด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีตัวชี้วัด 3 ตัวที่ค่าเฉลี่ยสูงที่สุดของประเทศ คือ (1) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป เท่ากับ 11.0 ปี (2) อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ร้อยละ 112.5 และ (3) คะแนนการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.9 ส่วนจังหวัดนนทบุรีมีความก้าวหน้าด้านการศึกษาสูงมากเป็นลำดับ 2 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปีสูงที่สุดของประเทศ คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 108.9 และจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป สูงเท่ากับกรุงเทพมหานคร คือเฉลี่ย 11.0 ปี สำหรับจังหวัดชลบุรีมีความก้าวหน้าด้านการศึกษาสูงมากเป็นลำดับที่ 3 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรมีค่าสูงเป็นลำดับที่ 2 (รองจากกรุงเทพมหานคร และนนทบุรี) เท่ากับ 9.9 ปี

ห้าจังหวัดที่มีความล่าช้าด้านการศึกษามากที่สุด คือ 3 จังหวัดชายแดนในภาคใต้ (นราธิวาส ปัตตานี ยะลา) หนองบัวลำภู และ แม่ฮ่องสอน การประเมินความก้าวหน้าของคนด้านการศึกษาในภาพรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยใช้ดัชนีด้านการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการวัด พบว่า นราธิวาส ปัตตานี ยะลา หนองบัวลำภู และ แม่ฮ่องสอน เป็นห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการศึกษาต่ำที่สุด หรือการศึกษามีความล่าช้ามากที่สุด โดยจังหวัดนราธิวาสมีความก้าวหน้าด้านการศึกษาต่ำที่สุด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษามีค่าต่ำสุดคือร้อยละ 45.1 ประกอบกับระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดด้วยเช่นกัน เท่ากับ 88.1 ซึ่งเป็นระดับเชาว์ปัญญาที่ต่ำกว่าปกติ (ระดับปกติหรือฉลาดปานกลาง คือ 90-109) ในขณะที่ผลการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนเฉลี่ยเกือบต่ำสุดเพียงร้อยละ 30.2 (รองจากจังหวัดปัตตานีซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด) ส่วนจังหวัดปัตตานีมีความล่าช้าด้านการศึกษาสูงสุดเป็นลำดับที่ 2 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่คะแนนผลการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือร้อยละ 30.0 ประกอบกับระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นลำดับสองคือเท่ากับ 91.1 สำหรับจังหวัดยะลามีความล่าช้าด้านการศึกษาสูงสุดเป็นลำดับที่ 3 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่คะแนนผลการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำมากคือเพียงร้อยละ 30.8 (ผลการทดสอบ O-Net ในวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ พบว่าจังหวัดยะลามีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ลำดับที่ 77 ของประเทศ คือ 19.24 และ 15.84 คะแนน)

4.4.3 ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตการงานมากที่สุด คือ จังหวัดชลบุรี กรุงเทพมหานคร ระยอง พระนครศรีอยุธยา และลำพูน ตามลำดับ โดยจังหวัดชลบุรีมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานมากที่สุด เนื่องจากชลบุรีเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมพัฒนาขึ้นส่วนรถยนต์ การท่องเที่ยว และพาณิชย์กรรม จึงส่งผลให้จังหวัดชลบุรีแทบไม่มีการทำงานต่ำระดับเลย (อัตราการการทำงานต่ำระดับเพียงร้อยละ 0.01) และแรงงานส่วนใหญ่มีประกันสังคม กล่าวคือมีแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 สูงถึงร้อยละ 70.5 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงเป็นลำดับ 4 ของประเทศ ส่วนกรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่มีประกันสังคมคือสูงถึงร้อยละ 74.8 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงเป็นลำดับ 2 ของประเทศรองจากจังหวัดระยอง และมีการทำงานต่ำระดับน้อยมาก โดยมีอัตราการการทำงานต่ำระดับเพียงร้อยละ 0.06 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของประเทศร้อยละ 0.7 สำหรับจังหวัดระยองมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานมากเป็นลำดับ 3 ของประเทศ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่แรงงานมีประกันสังคมสูงที่สุดของประเทศ คือร้อยละ 75.1 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด และยังมีการทำงานต่ำระดับน้อยมาก โดยมีอัตราการการทำงานต่ำระดับเพียงร้อยละ 0.04 เท่านั้น

ห้าจังหวัดที่มีความล่าช้าด้านชีวิตการงานมากที่สุด คือ พังงา นครราชสีมา ยะลา ปัตตานี และอ่างทอง ตามลำดับ โดยจังหวัดพังงามีความล่าช้าด้านชีวิตการงานมากที่สุดในประเทศ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการการทำงานต่ำระดับสูงที่สุดของประเทศคือร้อยละ 9.6 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 13.7 เท่า (อัตราการการทำงานต่ำระดับเฉลี่ยของประเทศร้อยละ 0.7) และมีอัตราการว่างงานสูงถึงร้อยละ 1.1 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 1.5 เท่า (อัตราการว่างงานเฉลี่ยของประเทศร้อยละ 0.7) โดยเพศหญิงจะมีอัตราการว่างงานมากกว่าเพศชาย ส่วนจังหวัดนครราชสีมามีความล่าช้าด้านชีวิตการงานมากเป็นลำดับ 2 ของประเทศ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการการทำงานต่ำระดับสูงถึงร้อยละ 7.9 ซึ่งสูงเป็นลำดับ 2 ของประเทศ และยังมีอัตราการว่างงานสูง

ถึงร้อยละ 1.1 สำหรับจังหวัดยะลามีความล่าช้าด้านชีวิตการงานมากที่สุดเป็นลำดับ 3 เนื่องจากมีอัตราการว่างงานสูงที่สุดของประเทศคือสูงถึงร้อยละ 2.1 และมีอัตราการทำงานต่ำระดับสูงถึงร้อยละ 1.2 อีกด้วย

4.4.4 ดัชนีย่อยด้านรายได้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุด คือ ภูเก็ต สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และ ชลบุรี ตามลำดับ จากการประเมินความก้าวหน้าของคนด้านรายได้ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยใช้ดัชนีด้านรายได้เป็นเกณฑ์ในการวัด พบว่า ภูเก็ต สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และ ชลบุรี เป็นห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุด ตามลำดับ โดยจังหวัดภูเก็ตมีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุด เนื่องจากเป็นจังหวัดเดียวที่ไม่มีความยากจน ประกอบกับสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคต่ำมากเพียงร้อยละ 6.1 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด (ต่ำเป็นลำดับ 2 รองจากจังหวัดสมุทรสงครามซึ่งมีเพียงร้อยละ 2.3) รวมทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ก็อยู่ในระดับต่ำซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.2915 ส่วนจังหวัดสมุทรสาครมีความก้าวหน้าด้านรายได้สูงมากเป็นลำดับ 2 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อยู่ในระดับต่ำที่สุดของประเทศซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.2582 รวมทั้งสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคก็ต่ำมากเพียงร้อยละ 11.1 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด สำหรับกรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าด้านรายได้สูงมากเป็นลำดับ 3 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนสูงที่สุดของประเทศ คือเท่ากับ 49,191 บาท/ครัวเรือน/เดือน ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 2.0 เท่า (ค่าเฉลี่ยของประเทศ 25,194 บาท/ครัวเรือน/เดือน)

ห้าจังหวัดที่มีความล่าช้าด้านรายได้มากที่สุด คือ แม่ฮ่องสอน อำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ สกลนคร และ ปัตตานี ตามลำดับ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความล่าช้าด้านรายได้มากที่สุด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่ำที่สุดของประเทศ คือเท่ากับ 8,821 บาท/ครัวเรือน/เดือน ซึ่งต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของครัวเรือนกรุงเทพมหานครถึง 5.6 เท่า และมีสัดส่วนประชากรยากจนสูงที่สุดของประเทศ คือเท่ากับร้อยละ 65.2 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ประกอบกับเป็นจังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ โดยมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อยู่ในระดับปานกลางซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.5331 (ค่าเฉลี่ยของประเทศ เท่ากับ 0.4712) อย่างไรก็ตาม แม่ฮ่องสอนมีสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ 17.1 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของประเทศเท่ากับร้อยละ 34.8 ของครัวเรือนทั้งหมด ส่วนจังหวัดอำนาจเจริญมีความล่าช้าด้านรายได้สูงสุดเป็นลำดับ 2 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคสูงที่สุดของประเทศ คือสูงถึงร้อยละ 67.6 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศประมาณ 1.9 เท่า และสูงกว่าของจังหวัดสมุทรสงครามซึ่งมีสัดส่วนต่ำสุดถึง 29.1 เท่า นอกจากนี้ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน สัดส่วนประชากรยากจน และความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของจังหวัดอำนาจเจริญ มีความก้าวหน้าอยู่ในลำดับท้าย ๆ ประมาณลำดับที่ 60-61 เมื่อเปรียบเทียบกับทุกจังหวัดทั่วประเทศ สำหรับจังหวัดกาฬสินธุ์มีความล่าช้าด้านรายได้สูงสุดเป็นลำดับ 3 หรือมีความก้าวหน้าด้านรายได้เป็นลำดับที่ 75 จาก 77 จังหวัด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ติดลำดับ 1 ใน 10 ของจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่ำสุดและสัดส่วนประชากรยากจนสูงสุด โดยรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเท่ากับ 13,921 บาท/ครัวเรือน/เดือน สัดส่วนประชากรยากจนร้อยละ 31.0 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 2.8 เท่า (ค่าเฉลี่ยของประเทศร้อยละ 10.9 ของประชากรทั้งประเทศ)

4.4.5 ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด คือ บึงกาฬ แพร่ นครพนม สกลนคร และอำนาจทอง ตามลำดับ บึงกาฬเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด เนื่องจากมีสัดส่วนครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดินสูงที่สุดในประเทศสูงถึงร้อยละ 98.9 มีสัดส่วนครัวเรือนที่มีตู้เย็นสูงถึงร้อยละ 95.7 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกอยู่ในอัตราต่ำ และเป็นจังหวัดเดียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไม่ประสบกับปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง ส่วนจังหวัดแพร่มีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมสูงมากเป็นลำดับ 2 เนื่องจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณน้อย ประกอบกับครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองและครัวเรือนที่มีตู้เย็นมีสัดส่วนค่อนข้างสูง และเป็นจังหวัดที่มีอุทกภัยและภัยแล้งอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ส่วนจังหวัดนครพนมเมืองชายแดนริมฝั่งโขงมีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมสูงมากเป็นอันดับ 3 เนื่องจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยที่สุดของประเทศ และมีครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดินมากเป็นอันดับ 4 ของประเทศ

ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด คือ แม่ฮ่องสอน สุรินทร์ สมุทรสาคร สุราษฎร์ธานี และศรีสะเกษ ตามลำดับ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความล้าหลังด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีครัวเรือนที่มีตู้เย็นน้อยที่สุดของประเทศเพียงร้อยละ 46.9 และประชากรยังประสบปัญหาอุทกภัยในสัดส่วนที่สูงอีกด้วย ส่วนจังหวัดสุรินทร์มีความล้าหลังด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุดเป็นอันดับ 2 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ประชากรประสบปัญหาอุทกภัยรุนแรงมากที่สุด และยังมีปัญหาภัยแล้งที่ค่อนข้างรุนแรงอีกเช่นกัน สำหรับจังหวัดสมุทรสาครมีความล้าหลังด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุดเป็นอันดับ 3 เนื่องจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองต่ำที่สุดของประเทศ ประกอบกับครัวเรือนที่มีตู้เย็นน้อยสุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง เนื่องจากมีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก

4.4.6 ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุด คือ ปทุมธานี สุรินทร์ นนทบุรี กระบี่ และสมุทรปราการ ตามลำดับ โดยจังหวัดปทุมธานีมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุด เนื่องจากส่วนใหญ่มีความอบอุ่นในครอบครัว ซึ่งสะท้อนได้จากมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ น้อยที่สุดของประเทศ คือเพียงร้อยละ 11.0 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ประกอบกับมีผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียวเพียงร้อยละ 1.5 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ ส่วนจังหวัดสุรินทร์มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 2 เนื่องจากส่วนใหญ่มีความอบอุ่นในครอบครัวและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินซึ่งสะท้อนได้จากการจับกุมคดียาเสพติดต่ำมากเพียง 175.2 รายต่อประชากรแสนคน ซึ่งต่ำสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ประกอบกับมีผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียวเพียงร้อยละ 2.6 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด และมีจำนวนการแจ้งความคดีชีวิตร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ค่อนข้างต่ำเพียง 47.6 รายต่อประชากรแสนคน ซึ่งต่ำสุดเป็นลำดับ 8 ของประเทศ ส่วนจังหวัดนนทบุรีมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 3 โดยมีจุดเด่นเป็นจังหวัดที่ไม่มีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากเลย ส่วนจังหวัดกระบี่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 4 เนื่องจากการมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่เพียงร้อยละ 11.5 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ สำหรับจังหวัดสมุทรปราการมีความก้าวหน้า

ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 5 โดยมีจุดเด่นเป็นจังหวัดที่มีเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงานเพียงร้อยละ 0.6 ซึ่งน้อยที่สุดของประเทศ

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนน้อยที่สุดหรือล้าหลังมากที่สุด คือ ยะลา พะเยา ตาก นครนายก และอุทัยธานี ตามลำดับ โดยจังหวัดยะลามีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนน้อยที่สุด เนื่องจากมีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก (เด็กกำพร้า เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ได้ลงทะเบียนเกิด เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์) สูงมากถึง 116.3 คนต่อประชากรแสนคน ซึ่งสูงเป็นลำดับ 3 ของประเทศ และสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศถึง 2.9 เท่า และยังมีจำนวนการแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินสูงถึง 179.8 รายต่อประชากรแสนคน ส่วนจังหวัดพะเยามีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนน้อยที่สุดเป็นลำดับ 2 เนื่องจากมีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากสูงที่สุดของประเทศ คือสูงถึง 128.6 คนต่อประชากรแสนคน ส่วนจังหวัดตากมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนน้อยที่สุดเป็นลำดับ 3 เนื่องจากมีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากสูงมากเช่นกัน คือสูงถึง 122.8 คนต่อประชากรแสนคน ซึ่งสูงที่สุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ส่วนจังหวัดนครนายกมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนน้อยที่สุดเป็นลำดับ 4 เนื่องจากมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ มากที่สุดของประเทศ คือร้อยละ 34.3 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 1.5 เท่า ส่วนจังหวัดอุทัยธานีมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนน้อยที่สุดเป็นลำดับ 5 เนื่องจากมีเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงานสูงมากถึงร้อยละ 73.5 ของเด็กอายุ 15-17 ปีทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงที่สุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ และสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศถึง 5.3 เท่า

4.4.7 ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการคมนาคมและการสื่อสารมากที่สุด คือ ภูเก็ต กรุงเทพมหานคร นนทบุรี สงขลา และพระนครศรีอยุธยา ตามลำดับ โดยภูเก็ตมีศักยภาพด้านการคมนาคมและการสื่อสารดีที่สุดในประเทศ จากการที่ภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวที่โด่งดังระดับนานาชาติทำให้ภูเก็ตขยายตัวในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว ภูเก็ตจึงมีจำนวนยานยนต์จดทะเบียนและประชากรเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเป็นลำดับ 2 ของประเทศ รวมทั้งมีหมู่บ้านที่ถนนสายหลักที่ใช้การได้ตลอดปี ครัวเรือนมีโทรทัศน์ และประชากรมีโทรศัพท์มือถืออยู่ในลำดับต้น ๆ ของประเทศ ส่วน กรุงเทพมหานคร นนทบุรี สงขลา และพระนครศรีอยุธยา ที่มีความก้าวหน้ารองลงมาตามลำดับ ซึ่งล้วนแต่เป็นจังหวัดที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่ เป็นเมืองหลักของภาคจึงมีการพัฒนาด้านการคมนาคมและการสื่อสารมากเช่นกัน

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการคมนาคมและการสื่อสารน้อยที่สุด คือ แม่ฮ่องสอน ตาก ยโสธร บุรีรัมย์ และบึงกาฬ ตามลำดับ โดยแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดชายแดนด้านเหนือมีความก้าวหน้าด้านการคมนาคมและการสื่อสารน้อยที่สุด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ ประชากรเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และหมู่บ้านที่ถนนสายหลักที่ใช้การได้ตลอดปีอยู่ในลำดับสุดท้ายของประเทศ เป็นที่น่าสังเกตว่าจังหวัดที่ล้าหลังด้านการคมนาคมและการสื่อสารส่วนใหญ่เป็นจังหวัดชายแดน ตั้งอยู่ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นภาคที่มีภูมิประเทศเป็นทิวเขาและที่ราบสูง อย่างไรก็ตาม รัฐบาลเร่งกระจายความเจริญไปยังจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ เป็นการเพิ่มศักยภาพให้จังหวัดที่อยู่ในลำดับท้าย โดยจังหวัดตากได้รับการประกาศเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก มุ่งยกระดับเขตเศรษฐกิจชายแดนจังหวัดตากเป็นประตูการค้าในระดับภูมิภาค มีการอนุมัติโครงการก่อสร้างทางเลี่ยงเมืองแม่สอดพร้อมสะพานข้ามแม่น้ำเมยแห่งที่ 2 ส่วนบึงกาฬมีการผลักดันโครงการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย – ลาวแห่งที่ 5 (บึงกาฬ – บอลิคำไซ) นอกจากนี้

ภาคธุรกิจเอกชนก็มีส่วนสำคัญในการร่วมเสริมสร้างศักยภาพของจังหวัด เช่น ภาคเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ สนับสนุนโครงการก่อสร้างสนามแข่งรถและสนามฟุตบอลระดับมาตรฐานโลก ซึ่งทำให้คาดหมายได้ว่าจะมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ ตามมาในอีกไม่ช้า

4.4.8 ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วม

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าในดัชนีย่อยการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ จังหวัด ลำพูน ชัยนาท สิงห์บุรี เลย และน่าน จังหวัดลำพูนมีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมมากที่สุด เนื่องจากองค์ประกอบหลายๆ ประการที่หนุนเสริมให้จังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าในด้านนี้มากที่สุด โดยจังหวัดลำพูนมีความตื่นตัวในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสูงสุด นอกจากนี้ ชุมชนของจังหวัดลำพูนส่วนใหญ่ยังมีความเข้มแข็ง ตัวอย่างที่ชัดเจน คือชุมชนเทศบาลเมืองค้อเมือง ที่มีความเข้มแข็งร่วมแรงร่วมใจในการพัฒนาชุมชนและเป็นแบบอย่างในด้านการจัดสวัสดิการชุมชนเพื่อช่วยเหลือคนในชุมชน ตลอดจนการนำแนวทางการพัฒนาที่ยืดหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตและการพึ่งพาตนเองไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จังหวัดที่มีความก้าวหน้าการมีส่วนร่วมรองลงมา คือ ชัยนาท สิงห์บุรี เลย และน่าน เป็นที่น่าสังเกตว่า จังหวัดเหล่านี้มีขนาดค่อนข้างเล็ก มีการเข้าร่วมในองค์กรชุมชนค่อนข้างสูง

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ระยอง ชลบุรี และยะลา โดยกรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด เนื่องจากลักษณะของกรุงเทพฯ ที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น มีความเป็นชุมชนเมืองสูง ชีวิตประจำวันมีความเร่งรีบเพื่อไปประกอบอาชีพ ต่างคนต่างอยู่ ไม่มีเวลาที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชน หรือชุมชนที่มีอยู่อยู่เป็นการรวมกลุ่มกันอย่างหลวม ๆ ตามกฎระเบียบที่กำหนด ไม่มีผู้นำที่เป็นที่ยอมรับชัดเจน หรือไม่สามารถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนให้เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ได้ คะแนนของกรุงเทพมหานครในด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับที่ต่ำมากคือ มีเพียง 0.0401 คะแนนดังกล่าวสะท้อนจากข้อมูลการมีส่วนร่วมของกรุงเทพฯ ในประเด็นต่างๆ กล่าวคือ จำนวนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคนอยู่ในลำดับสุดท้ายของประเทศ ส่วนจำนวนครัวเรือนที่เป็นสมาชิกองค์กรในท้องถิ่นอยู่ในลำดับรองสุดท้าย เช่นเดียวกับจำนวนครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน

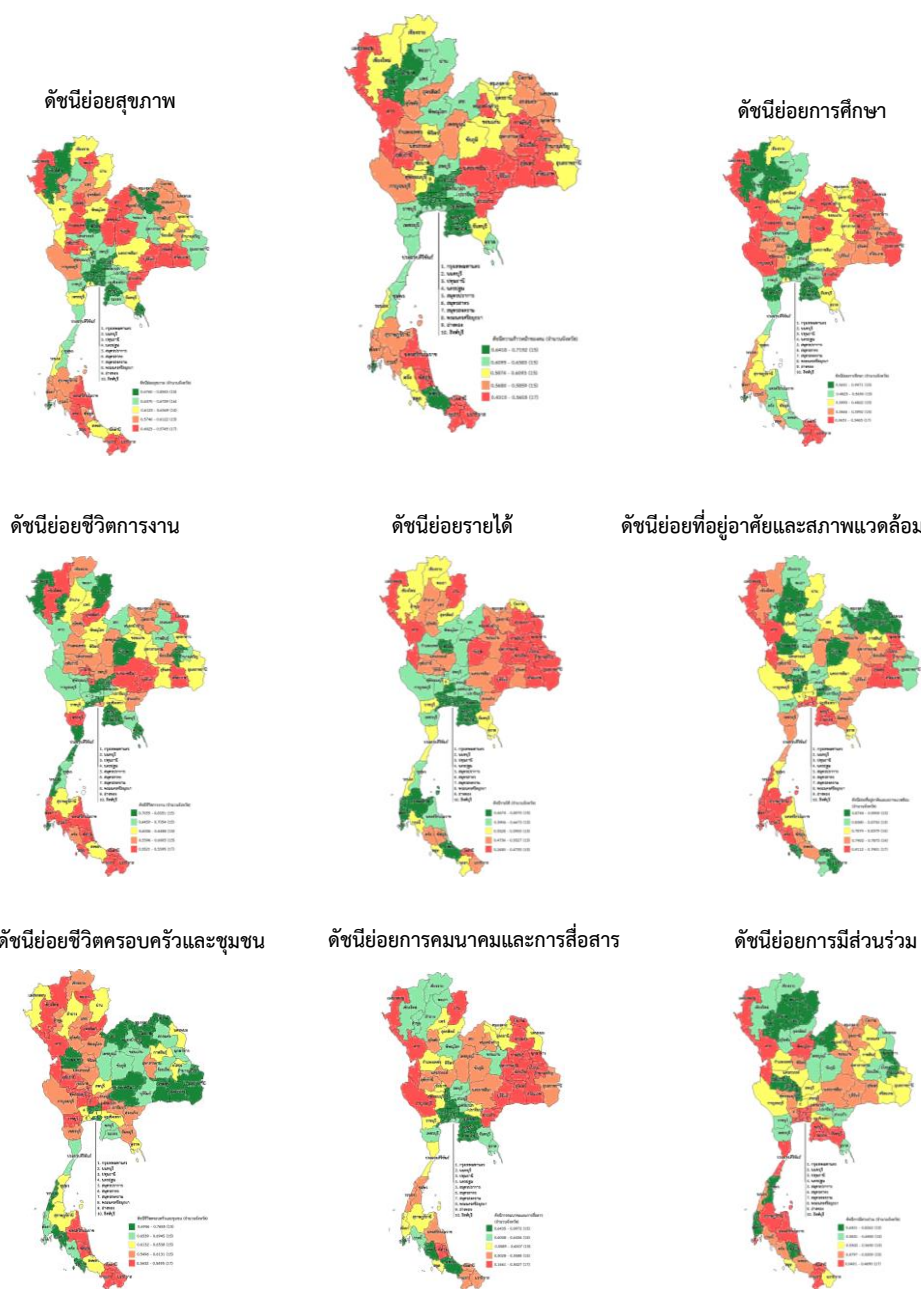
5. การใช้ประโยชน์จากดัชนี HAI

5.1 ดัชนี HAI เป็นเครื่องมือประเมินความก้าวหน้าของคนในระดับจังหวัด ทำให้จังหวัดต่างๆ ได้ทราบถึงลำดับตำแหน่งของตนเมื่อเปรียบเทียบกับความก้าวหน้าของคนในจังหวัดตนกับจังหวัดอื่นๆ รวมทั้งช่วยให้จังหวัดได้ทราบถึงจุดเด่นและจุดด้อยในการพัฒนาคนของตน อันจะนำไปสู่การจัดเก็บข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อค้นหาสาเหตุของจุดด้อยของตน ตลอดจนการนำไปใช้ประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในจังหวัดให้ดีขึ้นต่อไป

5.2 ดัชนี HAI ระดับจังหวัดสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการพัฒนาจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาคนและคุณภาพชีวิต ร่วมกับ “ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด” ซึ่งใช้ในการบริหารจัดการทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานที่จะช่วยยกระดับการพัฒนาของจังหวัด และการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ดัชนีย่อย HAI ทั้ง 8 ด้าน จะเป็นเครื่องบ่งชี้ได้ว่า การพัฒนาคนด้านใดมีความก้าวหน้ามากน้อยแค่ไหน ซึ่ง HAI ปี 2558 บ่งชี้ว่า การพัฒนาคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมีความก้าวหน้ามากที่สุด รองลงมาคือด้านสุขภาพ ด้านชีวิตการทำงาน ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านรายได้ ด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ส่วนการพัฒนาคนด้านการศึกษายังมีปัญหา มีความก้าวหน้าน้อยที่สุด ซึ่งข้อมูลดังกล่าวนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนด้านการศึกษาทั้งในระดับส่วนกลางและระดับจังหวัด จะต้องมีความตระหนักถึงปัญหาและควรให้ความสำคัญกับการค้นคว้าหาสาเหตุเชิงลึกในประเด็นที่ทำให้การพัฒนาคนด้านการศึกษาไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร เพื่อนำมาสู่การพัฒนาคนด้านการศึกษาให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมกับการพัฒนาคนด้านอื่นต่อไป

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI)

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme – UNDP) ได้ใช้ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index – HDI) ในการติดตามสถานการณ์การพัฒนามนุษย์ของแต่ละประเทศ และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา UNDP ประเทศไทยได้ติดตามการพัฒนามนุษย์ในประเทศไทยโดยใช้ดัชนีความก้าวหน้าของมนุษย์ (Human Achievement Index - HAI) ซึ่งเป็นดัชนีที่ครอบคลุมประเด็นสำคัญของการพัฒนามนุษย์ที่ประยุกต์มาจาก HDI ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย HAI ประกอบด้วยดัชนีย่อย 8 ด้าน 40 ตัวชี้วัด สามารถเปรียบเทียบสถานการณ์การพัฒนามนุษย์ของจังหวัดต่างๆ

ในช่วงสิบปีที่ผ่านมา UNDP ได้นำเสนอ HAI รวมจำนวน 4 ครั้ง คือครั้งแรกในปี 2546 ครั้งที่สองในปี 2550 ครั้งที่สามในปี 2552 และครั้งที่สี่ในปี 2557 และตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นไป สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จะเป็นผู้รับผิดชอบการจัดทำ ทบทวน ปรับปรุง และสนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์ HAI อย่างกว้างขวางต่อไป

ดังนั้น สศช. จึงได้จัดทำดัชนีความก้าวหน้าของมนุษย์ (HAI) ปี 2558 ขึ้น สำหรับใช้เป็นเครื่องมือประเมินความก้าวหน้าของมนุษย์ในระดับจังหวัดและวิเคราะห์ผลการประเมินความก้าวหน้าของมนุษย์ด้วยดัชนีดังกล่าว เพื่อแสดงสถานะความก้าวหน้าของมนุษย์ในระดับจังหวัดจากดัชนีความก้าวหน้าของมนุษย์ในปัจจุบัน

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของมนุษย์ (HAI) ในการใช้เป็นเครื่องมือประเมินความก้าวหน้าของมนุษย์ในระดับจังหวัด

1.2.2 เพื่อให้จังหวัดต่างๆ ได้ทราบถึงลำดับตำแหน่งความก้าวหน้าของมนุษย์ในจังหวัดของตน ในการนำไปสู่การศึกษาเชิงลึกในประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อความก้าวหน้าของมนุษย์ และการกำหนดแผนพัฒนาจังหวัด

1.2.3 เพื่อเผยแพร่รายงานประเมินความก้าวหน้าของมนุษย์สู่สาธารณะ

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 รวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินความต่อเนื่องของตัวชี้วัด เพื่อใช้ในการจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของมนุษย์ (HAI)

1.3.2 พิจารณาตัวชี้วัดใหม่ เพื่อทดแทนตัวชี้วัดที่ไม่มีการปรับปรุงข้อมูล หรือข้อมูลขาดความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นตัวชี้วัด

1.3.3 ประมวลข้อมูลตัวชี้วัด เพื่อจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของมนุษย์ ปี 2558

1.3.4 วิเคราะห์ผลของการประเมินความก้าวหน้าของคน และจัดทำรายงาน

1.4 ผลผลิตและตัวชี้วัดความสำเร็จ

1.4.1 ผลผลิต

- 1) ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ที่สะท้อนระดับความก้าวหน้าของคนในจังหวัดต่างๆ ของประเทศไทย ประกอบด้วย 8 ดัชนีย่อย และ 40 ตัวชี้วัด
- 2) รายงานผลการประเมินความก้าวหน้าของคนจากดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2558

1.4.2 ผลลัพธ์

จังหวัดต่างๆ จะทราบถึงลำดับตำแหน่งของตนเมื่อเปรียบเทียบกับความก้าวหน้าของคนในจังหวัดตนกับจังหวัดอื่นๆ ซึ่งจะช่วยให้จังหวัดได้ทราบถึงจุดเด่นและจุดด้อยของตน ในการที่จะนำไปสู่การจัดเก็บข้อมูลเชิงลึกและสาเหตุของจุดด้อยของตน เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดของตนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความอยู่ดีมีสุขของประชาชนต่อไป

บทที่ 2

การพัฒนาคนและดัชนีความก้าวหน้าของคน

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index-HAI) เป็นดัชนีรวม (Composite index) ที่สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ประเทศไทยได้พัฒนาขึ้นเป็นครั้งแรกเพื่อใช้ในการประเมินความก้าวหน้าการพัฒนาคนในระดับจังหวัดของประเทศไทยในปี 2546 และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องนับแต่นั้นเป็นต้นมา กล่าวคือ ได้มีการจัดทำครั้งที่ 2 ในปี 2550 ครั้งที่ 3 ในปี 2552 และครั้งที่ 4 ในปี 2557 สำหรับการจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2558 ในครั้งนี้ นับเป็นครั้งที่ 5 โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) รับผิดชอบในการดำเนินการ

2.1 แนวคิดและองค์ประกอบของดัชนีความก้าวหน้าของคน

แนวคิดการจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index-HAI) HAI พัฒนาขึ้นโดย UNDP ประเทศไทย ซึ่งได้นำแนวคิดและวิธีการคำนวณของดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index – HDI) ที่พัฒนาขึ้นโดย UNDP มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนา HAI ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย โดย HAI มีลักษณะเป็นดัชนีรวม (Composite index) เป็นการวัดผลลัพธ์ของการพัฒนาคนระดับจังหวัด

ดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2558 ประกอบด้วย 8 ดัชนีย่อย 40 ตัวชี้วัด ซึ่ง HAI สะท้อนช่วงชีวิตของคนจะต้องมีสุขภาพที่ดี มีการศึกษา มีชีวิตการทำงาน มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นในชุมชนที่มีความปลอดภัย มีการคมนาคมที่สะดวกปลอดภัยและเข้าถึงการสื่อสารอย่างทั่วถึง ตลอดจนมีส่วนร่วมทางการเมืองและสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี

2.2 วิธีการคำนวณดัชนีความก้าวหน้าของคนและข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ใช้วิธีการคำนวณในลักษณะเดียวกันกับดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index-HDI) โดยในแต่ละตัวชี้วัดจะใช้สูตรการคำนวณค่าคะแนนตัวชี้วัดของแต่ละจังหวัด ดังนี้

$$\text{คะแนนตัวชี้วัด} = \frac{\text{ค่าตัวชี้วัด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}$$

ในการคำนวณดัชนีย่อยและดัชนีรวม จะไม่มีการถ่วงน้ำหนักทั้งในระดับตัวชี้วัด ในระดับดัชนีย่อย และดัชนีรวม ตัวอย่างเช่น ในกรณีของดัชนีย่อยสุขภาพ ค่าคะแนนของดัชนีสุขภาพจะเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวชี้วัดสุขภาพทั้ง 7 ตัว ส่วนค่าคะแนนดัชนี HAI รวมก็คือค่าเฉลี่ยของดัชนีย่อย 8 ด้าน ด้วยเหตุนี้ ดัชนีย่อยด้านใดที่มีตัวชี้วัดจำนวนมากย่อมทำให้ตัวชี้วัดแต่ละตัวในดัชนีย่อยด้านนั้นมีน้ำหนักน้อยกว่าตัวชี้วัดแต่ละตัวในดัชนีย่อยด้านอื่นที่มีจำนวนตัวชี้วัดน้อยกว่า เช่น ดัชนีย่อยด้านสุขภาพ มีตัวชี้วัด 7 ตัว ตัวชี้วัดแต่ละตัวย่อมมีน้ำหนักน้อยกว่าตัวชี้วัดของดัชนีย่อยด้านการศึกษาซึ่งมีเพียง 4 ตัว เป็นต้น

ดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2558 ได้นำเสนอการเปรียบเทียบทั้ง 77 จังหวัด โดยข้อมูลตัวชี้วัดส่วนใหญ่ที่นำมาใช้คำนวณเป็นข้อมูลปี 2556 แต่ข้อมูลตัวชี้วัดบางตัวไม่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจากเดิม เช่น ค่าเฉลี่ยเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปี ยังคงใช้ข้อมูลปี 2554 เนื่องจากการสำรวจระดับสติปัญญาเด็กนักเรียนไทยดำเนินการ 5 ปี/ครั้ง ซึ่งในช่วงสำรวจ บึงกาฬยังไม่ได้จัดตั้งเป็นจังหวัดแยกจากจังหวัดหนองคาย จึงจำเป็นต้องประมาณค่าของจังหวัดบึงกาฬขึ้นใหม่ นอกจากนี้ ข้อมูลตัวชี้วัดบางตัวไม่มีการจัดเก็บข้อมูลของกรุงเทพมหานคร จึงต้องประมาณค่าของกรุงเทพมหานครขึ้นใหม่เช่นเดียวกัน เช่น ตัวชี้วัด คะแนนสุขภาพจิต ร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่ ร้อยละของประชากรที่ออกกำลังกาย ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี ร้อยละของครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน เป็นต้น

2.2.1 องค์ประกอบและข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ HAI

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี 2558 ประกอบด้วย ดัชนีย่อย 8 ด้าน 40 ตัวชี้วัด โดยดัชนีย่อยด้านสุขภาพมี 7 ตัวชี้วัด ดัชนีย่อยด้านการศึกษา 4 ตัวชี้วัด ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงานมี 4 ตัวชี้วัด ดัชนีย่อยด้านรายได้มี 4 ตัวชี้วัด ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมี 5 ตัวชี้วัด ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมี 6 ตัวชี้วัด ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสารมี 6 ตัวชี้วัด ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วมมี 4 ตัวชี้วัด ทั้งนี้ ตัวชี้วัด 40 ตัวที่นำมาใช้ในการคำนวณ HAI นั้น เป็นข้อมูลตัวชี้วัดระดับจังหวัด (77 จังหวัด) และส่วนใหญ่เป็นข้อมูลในปี 2556 (จำนวน 33 ตัวชี้วัด) เป็นข้อมูลในปี 2557 จำนวน 5 ตัวชี้วัด และเป็นข้อมูลในปี 2554 จำนวน 2 ตัวชี้วัด คือ ค่าเฉลี่ยเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปี ซึ่งการสำรวจระดับสติปัญญาเด็กนักเรียนไทยจัดทำ 5 ปี/ครั้ง และร้อยละของประชากรที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ซึ่งปกติจะมีการเลือกตั้ง ส.ส. 4 ปี/ครั้ง

องค์ประกอบและข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ HAI

ดัชนีย่อย HAI	มิติ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล/ปี
1. สุขภาพ	1. คุณภาพชีวิต	1. ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (% ทารกเกิดมีชีพ)	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2557
		2. ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วย (ผู้ป่วยใน) (%)	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข, 2556
		3. ร้อยละของประชากรที่พิการ (%)	สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2556
		4. ร้อยละของคะแนนสุขภาพจิต (%)	กรมสุขภาพจิต และสำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557
	2. การส่งเสริมสุขภาพ	5. ร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่ (%)	ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) 2557 กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
		6. ร้อยละของประชากรที่ออกกำลังกาย (%)	ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) 2557 กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
	3. บริการสุขภาพ	7. จำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน (คน)	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2556

ดัชนีย่อย HAI	มิติ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล/ปี
2. การศึกษา	4. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 5. การเข้าเรียน 6. คุณภาพการศึกษา	8. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ปี) 9. อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา (%) 10. ค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปี 11. คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (%)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2556 ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงศึกษาธิการ, 2556 กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2554 สำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2556 ประมวลผลโดย สศช.
3. ชีวิตการทำงาน	7. การมีงานทำ 8. การคุ้มครองแรงงาน	12. อัตราการว่างงาน (%) 13. อัตราการทำงานต่ำระดับ (%) 14. ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม (%) 15. อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน	การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เฉลี่ย 4 ไตรมาส ปี 2556, สำนักงานสถิติแห่งชาติ การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เฉลี่ย 4 ไตรมาส ปี 2556, สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม, 2556 กองวิจัยและพัฒนา สำนักงาน ประกันสังคม, 2556
4. รายได้	9. ระดับรายได้ 10. ความยากจน 11. หนี้สิน 12. ความไม่เท่าเทียมทางรายได้	16. รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน (บาท) 17. สัดส่วนประชากรยากจน (%) 18. ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค (%) 19. ค่าดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ (ดัชนีจีนิ)	การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน 2556, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดย สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556 การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของ ครัวเรือน 2556, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดย สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของ ครัวเรือน 2556, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดย สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
5. ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	13. ความมั่นคงในที่อยู่อาศัย 14. สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน 15. สภาพแวดล้อม	20. ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง (%) 21. ร้อยละของครัวเรือนที่มีตู้เย็น (%) 22. สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือน	การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน 2556, สำนักงานสถิติแห่งชาติ การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน 2556, สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงพลังงาน, 2556 ประมวลผลโดย

ดัชนีย่อย HAI	มิติ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล/ปี
		กระจก (ต้นก๊าซเรือนกระจกต่อคน) 23. ร้อยละของประชากรที่ประสบ อุทกภัย (%) 24. ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง (%)	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2556 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2556
6. ชีวิต ครอบครัว และชุมชน	16. ชีวิตครอบครัว 17. ความปลอดภัย ในชุมชน	25. เด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก (ต่อประชากรแสนคน) 26. ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงาน (%) 27. ร้อยละของครัวเรือนที่มีหัวหน้า ครัวเรือนเดี่ยว (%) 28. ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคน เดี่ยว (%) 29. การแจ้งความคดี ชีวิตร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ (ต่อประชากรแสนคน) 30. การจับกุมคดียาเสพติด (ต่อ ประชากรแสนคน)	ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชข.2 ค.) 2556, ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนา ชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เฉลี่ย 4 ไตรมาส, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556 การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของ ครัวเรือน, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556 การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของ ครัวเรือน, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556
7. การคมนาคม และการ สื่อสาร	18. การคมนาคม 19. การสื่อสาร	31. ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสาย หลักใช้การได้ตลอดปี (%) 32. จำนวนยานยนต์จดทะเบียน (ต่อ ประชากรพันคน) 33. จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนน (ต่อ ประชากรแสนคน) 34. ร้อยละของครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ (%) 35. ร้อยละของประชากรที่มี โทรศัพท์มือถือ (%) 36. ร้อยละของประชากรที่เข้าถึง อินเทอร์เน็ต (%)	ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชข.2 ค.) 2556, ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนา ชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กรมการขนส่งทางบก, 2556 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556 การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของ ครัวเรือน, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556 การสำรวจเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร (ครัวเรือน) 2556, สำนักงานสถิติ แห่งชาติ การสำรวจเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร (ครัวเรือน) 2556, สำนักงานสถิติ แห่งชาติ
8. การมีส่วนร่วม	20. การมีส่วนร่วม ทางการเมือง 21. การมีส่วนร่วม ทางสังคม	37. ร้อยละของประชากรที่ใช้สิทธิ เลือกตั้ง ส.ส. (%) 38. จำนวนองค์กรชุมชน (ต่อ ประชากรแสนคน)	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2554 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การ มหาชน), 2556

ดัชนีย่อย HAI	มิติ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล/ปี
		39. ร้อยละของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น (%)	ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2 ค.) 2556, กรมการพัฒนาชุมชน
		40. ร้อยละของครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน (%)	ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน 2557, กรมการพัฒนาชุมชน

2.2.2 ตัวชี้วัดที่ใช้คำนวณ HAI ปี 2558 ที่มีการเปลี่ยนแปลงจากตัวชี้วัด ปี 2557

การจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ที่ผ่านมาในแต่ละครั้ง จะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตัวชี้วัดบางตัว เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณตัวชี้วัดนั้นๆ อาจมีการจัดเก็บไม่ต่อเนื่อง หรือมีข้อมูลชุดใหม่ที่สะท้อนสถานการณ์ความก้าวหน้าของคนได้ดีกว่า รวมทั้งความเหมาะสมของการใช้ตัวชี้วัดในการชี้วัดความก้าวหน้าของคน อย่างไรก็ตาม แนวคิด โครงสร้าง และวิธีการคำนวณดัชนี HAI ยังคงใช้กรอบแนวคิดแบบเดิม เช่นเดียวกับการจัดทำในครั้งที่ผ่านๆ มา ซึ่งตัวชี้วัดที่ใช้คำนวณ HAI ปี 2558 มีการเปลี่ยนแปลงตัวชี้วัด/แหล่งที่มาของข้อมูล จำนวน 7 ตัวชี้วัด เมื่อเปรียบเทียบกับตัวชี้วัดที่ใช้คำนวณ HAI ปี 2557

ดัชนีย่อยด้านสุขภาพ	ตัวชี้วัด 2 ประชากรที่เจ็บป่วย (สสช.) เปลี่ยนเป็น ประชากรที่เจ็บป่วย (คนไข้ใน) (สธ.) เนื่องจากข้อมูลเดิมขาดความเหมาะสมในการใช้เป็นตัวแทนของข้อมูลระดับจังหวัด ตัวชี้วัด 5 ประชากรที่มีพฤติกรรมเสี่ยง (สูบบุหรี่และ/หรือดื่มสุรา) (สสช.) เปลี่ยนเป็น ประชากรที่สูบบุหรี่ จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เพื่อให้ข้อมูลมีความเหมาะสมมากขึ้น ตัวชี้วัด 6 ประชากรที่ออกกำลังกาย เปลี่ยนแหล่งข้อมูลจาก สสช. เป็น ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เพื่อให้ข้อมูลมีความเหมาะสมมากขึ้น
ดัชนีย่อยด้านการศึกษา	คงเดิม
ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน	คงเดิม
ดัชนีย่อยด้านรายได้	ตัวชี้วัด 19 ค่าดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ (ดัชนีจีนิ) เปลี่ยนแหล่งข้อมูลจาก ข้อมูลแผนที่ความยากจน ของ สสช. เป็น ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ของ สสช. ประมวลผลโดย สสช.
ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	ตัวชี้วัด 22 รอยเท้าคาร์บอน (ตัน CO ₂ /คน/ปี) เปลี่ยนเป็น การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน) เนื่องจากกระทรวงพลังงานมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และข้อมูลครอบคลุมก๊าซต่างๆ ที่ส่งผลต่อภาวะเรือนกระจกในระดับจังหวัด
ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน	ตัวชี้วัด 28 ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว เปลี่ยนแหล่งข้อมูลจาก การสำรวจประชากรผู้สูงอายุ เป็น การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) เนื่องจากข้อมูลมีความเหมาะสมมากกว่า

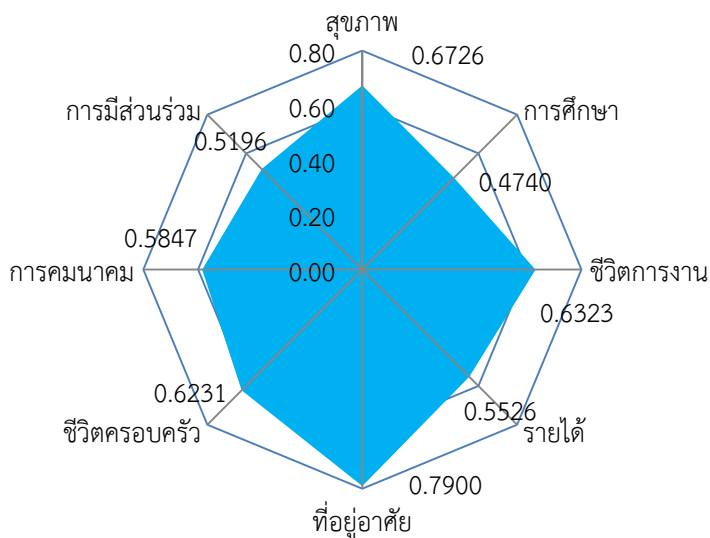
ดัชนีย่อยด้านคมนาคมและการสื่อสาร	คงเดิม
ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วม	ตัวชี้วัด 39 ครั้วเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น เปลี่ยนแหล่งข้อมูลจากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็น ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชข.2ค) เนื่องจากปี 2556 ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าว

หมายเหตุ: เนื่องจากในการคำนวณ HAI แต่ละครั้งมีการเปลี่ยนแปลงตัวชี้วัด แหล่งข้อมูล จึงไม่สามารถนำค่าคะแนน HAI มาเปรียบเทียบระหว่างปีต่างๆ ได้

2.3. ดัชนีความก้าวหน้าของคน : ภาพรวมระดับชาติและระดับภาค

2.3.1 ดัชนีความก้าวหน้าของคนในภาพรวมระดับประเทศ

ในภาพรวมระดับประเทศ การพัฒนาคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมีความก้าวหน้ามากที่สุด แต่ด้านการศึกษาก้าวหน้ามน้อยที่สุด จากค่าดัชนีย่อยแต่ละด้านที่เป็นค่าเฉลี่ยระดับประเทศ บ่งชี้ได้ว่าการพัฒนาคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมีความก้าวหน้ามากที่สุด ก้าวหน้ารองลงมาคือด้านสุขภาพ ด้านชีวิตการทำงาน ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านรายได้ ด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ส่วนด้านการศึกษายังมีปัญหามีก้าวหน้ามน้อยที่สุด โดยสะท้อนจากค่าดัชนีย่อยด้านการศึกษา มีค่าเท่ากับ 0.4740 เท่านั้น ในขณะที่ค่าดัชนีด้านอื่นมีค่าเกินกว่า 0.51 จนถึง 0.79

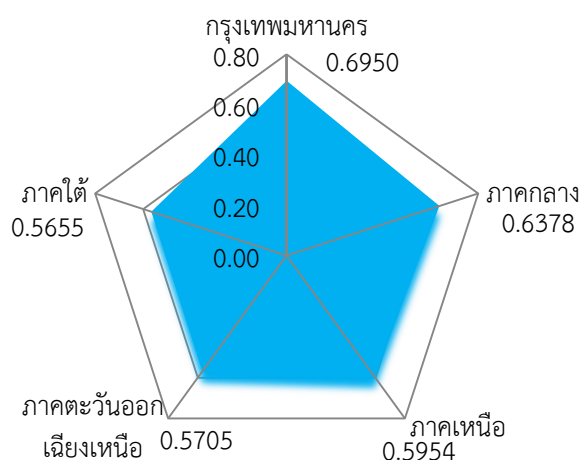

ภาพที่ 1 ดัชนีความก้าวหน้าของคนระดับชาติ

2.3.2 ดัชนีความก้าวหน้าของคนระดับภาค

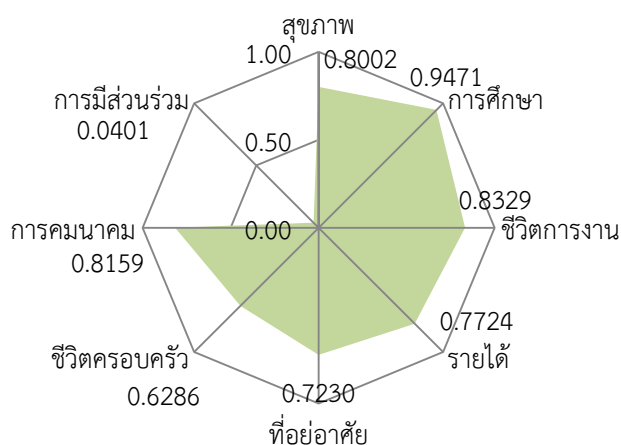
กรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าของคนมากที่สุด ส่วนภาคใต้มีความก้าวหน้าของคนน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาดัชนีความก้าวหน้าของคนในระดับภาคโดยแบ่งภาคออกเป็น 5 ภาคคือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ จะเห็นได้ว่า กรุงเทพมหานครเป็นภาคที่มีความก้าวหน้า

ของคนมากที่สุด โดยมีดัชนีย่อยที่ก้าวหน้ามากกว่าภาคอื่นๆ รวม 5 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านชีวิตการทำงาน ด้านรายได้ และด้านการคมนาคมและการสื่อสาร แต่ด้านการมีส่วนร่วมกลับมีความก้าวหน้าน้อยกว่าทุกภาค ความก้าวหน้าของครองลงมาคือภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ ภาคใต้ เป็นภาคที่มีความก้าวหน้าของคนน้อยที่สุด จากการที่ภาคใต้มีความก้าวหน้าด้านสุขภาพและด้านชีวิตการทำงานน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่นๆ

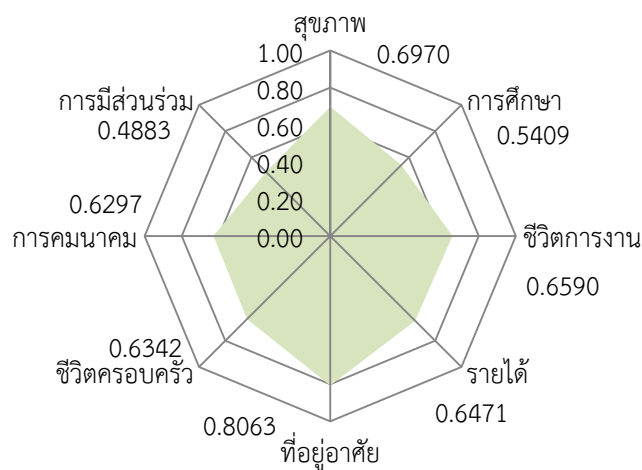
ภาพที่ 2 ดัชนีความก้าวหน้าของคนระดับภาค

1) กรุงเทพมหานคร : มีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากที่สุดแต่มีปัญหาด้านการมีส่วนร่วม เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของดัชนีความก้าวหน้าของคนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ดัชนีย่อยด้านการศึกษามีความก้าวหน้ามากที่สุดเนื่องจากเป็นแหล่งรวมสถาบันการศึกษาทำให้จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปของกรุงเทพมหานครสูงที่สุด (11 ปี) คุณภาพการศึกษาที่สะท้อนจากคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายก็สูงที่สุด ก้าวหน้ารองลงมาคือด้านชีวิตการทำงาน ด้านการคมนาคม และการสื่อสาร ด้านสุขภาพ ด้านรายได้ ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ด้านครอบครัวและชุมชน ตามลำดับ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมล้าหลังที่สุดของประเทศ ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งของมหานครขนาดใหญ่ ที่การรวมกลุ่มกันในลักษณะองค์กรชุมชนหรือการทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อส่วนรวมจะมีน้อยมาก

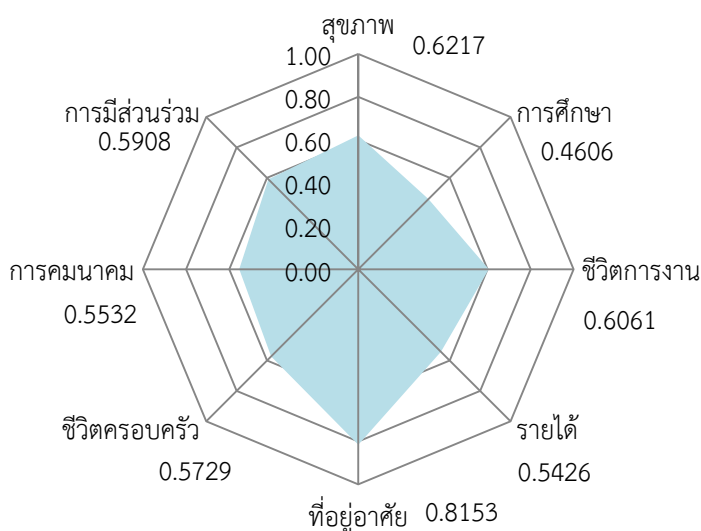
ภาพที่ 3 ดัชนีความก้าวหน้าของคน : กรุงเทพมหานคร

2) ภาคกลาง : มีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด แต่ด้านการมีส่วนร่วมก้าวหน้าน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของดัชนีความก้าวหน้าของคนในภาคกลาง พบว่า ดัชนีย่อยที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมีความก้าวหน้ามากที่สุด รองลงมาคือด้านสุขภาพ ด้านชีวิตการงาน ด้านรายได้ ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านการศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมก้าวหน้าน้อยที่สุด

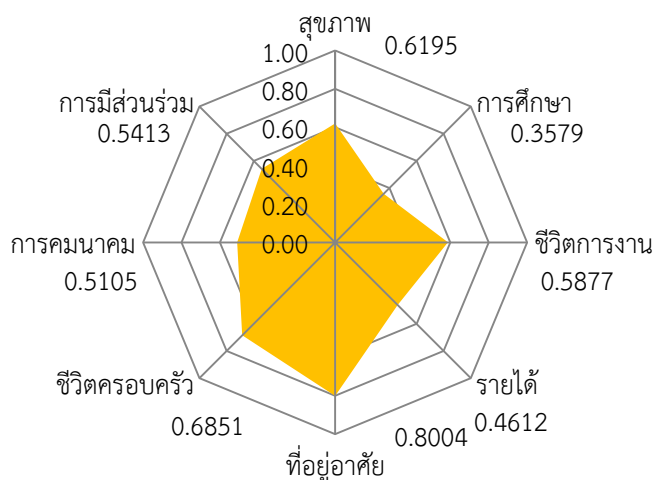
ภาพที่ 4 ดัชนีความก้าวหน้าของคน : ภาคกลาง

3) ภาคเหนือ : มีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด แต่ด้านการศึกษาก้าวหน้าน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของดัชนีความก้าวหน้าของคนในภาคเหนือ พบว่า ดัชนีย่อยที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมีความก้าวหน้ามากที่สุด รองลงมาคือด้านสุขภาพ ด้านชีวิตการงาน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านรายได้ ตามลำดับ ส่วนด้านการศึกษาก้าวหน้าน้อยที่สุด

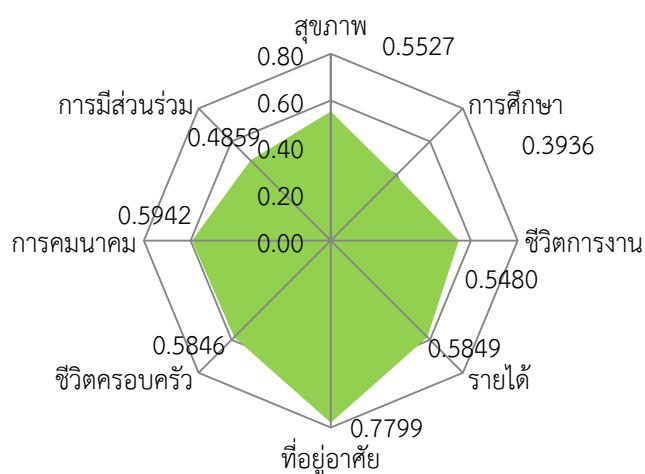
ภาพที่ 5 ดัชนีความก้าวหน้าของคน : ภาคเหนือ

4) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : มีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด แต่ด้านการศึกษาล้าหลังมากที่สุด เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของดัชนีความก้าวหน้าของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ดัชนีย่อยที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมีความก้าวหน้ามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านสุขภาพ ด้านชีวิตการทำงาน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ตามลำดับ ส่วนด้านรายได้ยังก้าวหน้าน้อย สำหรับด้านการศึกษาล้าหลังมากที่สุด และล้าหลังมากที่สุดกว่าทุกภาคด้วย

ภาพที่ 6 ดัชนีความก้าวหน้าของคน : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5) ภาคใต้ : มีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด แต่ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการศึกษาก้าวหน้าน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของดัชนีความก้าวหน้าของคนในภาคใต้ พบว่า ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมีความก้าวหน้ามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านรายได้ ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านสุขภาพ ด้านชีวิตการทำงาน ตามลำดับ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมและด้านการศึกษาก้าวหน้าน้อยที่สุด

ภาพที่ 7 ดัชนีความก้าวหน้าของคน : ภาคใต้

2.4 ดัชนีความก้าวหน้าของคนระดับจังหวัด

ลักษณะสำคัญของดัชนีความก้าวหน้าของคน คือความสามารถในแสดงถึงความก้าวหน้าของคนในระดับจังหวัด ของช่วงเวลาที่ทำดัชนีเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาคนในระดับจังหวัดว่ามีความก้าวหน้าหรือล่าช้ามากน้อยเพียงไร

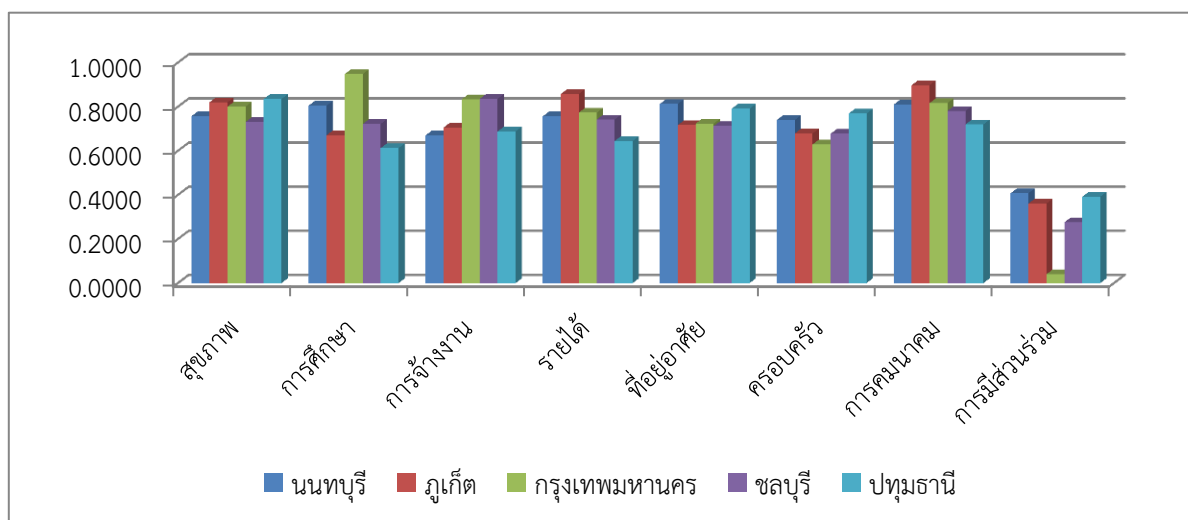
ดัชนีความก้าวหน้าของคน					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล่าช้าที่สุด		
1	นนทบุรี	0.7192	77	แม่ฮ่องสอน	0.4315
2	ภูเก็ต	0.7130	76	ยะลา	0.4645
3	กรุงเทพมหานคร	0.6950	75	ปัตตานี	0.5067
4	ชลบุรี	0.6841	74	นราธิวาส	0.5123
5	ปทุมธานี	0.6811	73	ตาก	0.5133

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุด คือ นนทบุรี ภูเก็ต กรุงเทพมหานคร ชลบุรี และ ปทุมธานี ตามลำดับ ผลการประเมินความก้าวหน้าในการพัฒนาคนของจังหวัดต่างๆโดยใช้ HAI ปี 2558 พบว่า จังหวัดที่มีการพัฒนาคนก้าวหน้ามาก เป็นจังหวัดในกลุ่มภาคกลาง 4 จังหวัด และภาคใต้ 1 จังหวัด โดยจังหวัดที่มีความก้าวหน้ามากที่สุดคือ จังหวัดนนทบุรี แทนที่กรุงเทพมหานครที่มีความก้าวหน้ามากที่สุดในปี 2557 โดยมีภูเก็ต มีความก้าวหน้ามากที่สุดเป็นลำดับ 2 ในขณะที่กรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าเป็นลำดับ 3 ตามมาด้วยจังหวัด ชลบุรีและปทุมธานี โดยชลบุรีเลื่อนจากลำดับที่ 11 ในปี 2557 ขึ้นมาอยู่ลำดับที่ 4 ในขณะที่ปทุมธานีเลื่อนจาก ลำดับที่ 30 อยู่ลำดับ 5 ซึ่งการเปลี่ยนตัวชีวิตเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้จังหวัดปทุมธานีเลื่อนลำดับจากลำดับที่ 30 มาอยู่ที่ 5 ในปีเดียว การเปลี่ยนแปลงตัวชีวิตหรือแหล่งข้อมูล เช่น มิติสุขภาพในเรื่อง ประชากรที่สูบบุหรี่ การออกกำลังกาย และการไม่ประสบอุบัติเหตุในปี 2558 ส่งผลให้จังหวัดปทุมธานีจัดเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าของคน ในลำดับสูง ในทางตรงกันข้าม จังหวัดที่มีความก้าวหน้าใน 5 อันดับแรกของปี 2557 คือ จังหวัดตรัง (ลำดับ 4) และพะเยา (ลำดับ 5) ได้ตกลงลำดับไปอยู่ลำดับที่ 41 และ 28 ในปี 2558 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบดัชนีย่อยของจังหวัดที่มีลำดับความก้าวหน้าของคนใน 5 อันดับแรก ปรากฏว่า ทั้งห้า จังหวัดมีความก้าวหน้าในด้านต่างๆ ในลักษณะเดียวกัน คือ มีความก้าวหน้าในระดับคะแนนเกิน 0.60 ยกเว้นด้าน การมีส่วนร่วมที่มีคะแนนค่อนข้างต่ำ คือ 0.04 - 0.40 จึงอาจสรุปได้ว่า แม้ว่าจังหวัดจะมีความก้าวหน้าในการ พัฒนาคนด้านอื่น ๆ มากแต่ด้านการมีส่วนร่วมมักไม่ก้าวหน้าตามเรื่องอื่นไปด้วย

จังหวัดนนทบุรีมีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้าน การศึกษาเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ประกอบกับมีความก้าวหน้าด้านการคมนาคมและการสื่อสาร และด้าน ครอบครัวและชุมชน เป็นลำดับ 3 ของประเทศ ส่วนจังหวัดภูเก็ตมีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็น ลำดับ 2 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้และด้านการคมนาคมและการสื่อสารสูงเป็นลำดับ 1 ของประเทศ ประกอบกับมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพ เป็นลำดับ 2 ของประเทศ ส่วนกรุงเทพมหานครมี

ความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 3 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการศึกษาสูงสุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ ประกอบกับมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานและด้านการคมนาคมและการสื่อสาร เป็นลำดับ 2 ของประเทศ รวมทั้งมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพและด้านรายได้ เป็นลำดับ 3 ของประเทศ ส่วนจังหวัดชลบุรีมีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 4 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานสูงสุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ สำหรับจังหวัดปทุมธานีมีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 5 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านสุขภาพสูงสุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ

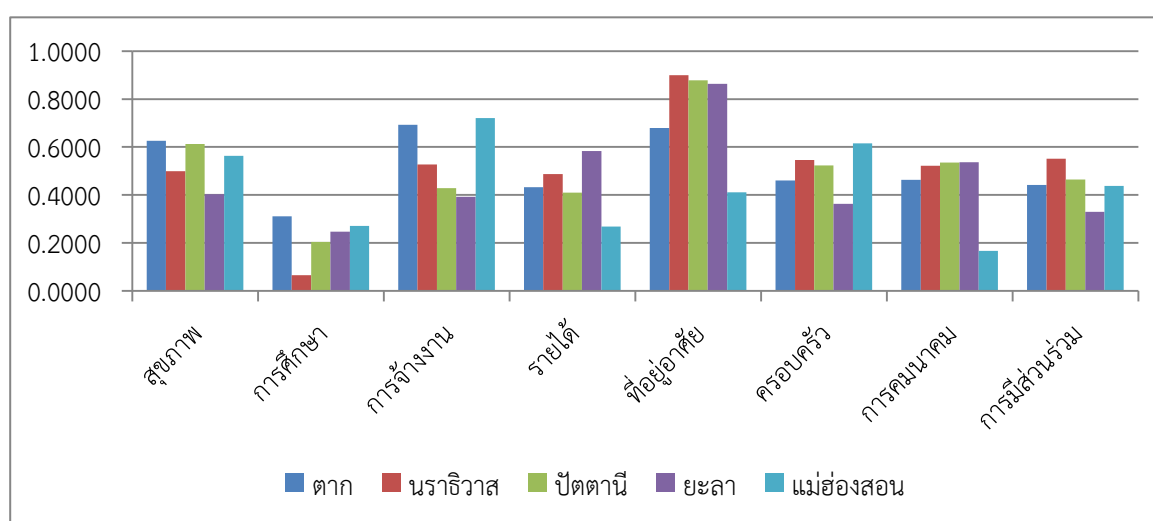
ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนน้อยที่สุดหรือล้าหลังมากที่สุด คือ แม่ฮ่องสอน ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และตาก ตามลำดับ ผลการประเมินความก้าวหน้าในการพัฒนาคนของจังหวัดต่างๆ โดยใช้ HAI ปี 2558 พบว่า แม่ฮ่องสอนยังคงรั้งตำแหน่งท้ายสุดใน 5 จังหวัดที่ล้าหลังในการพัฒนาคน ในกลุ่มนี้เป็นจังหวัดในภาคใต้ 3 จังหวัด คือ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และภาคเหนือ 2 จังหวัด คือ แม่ฮ่องสอน ตาก ในกลุ่มนี้เมื่อเปรียบเทียบกับ HAI ปี 2557 พบว่า จังหวัดที่มีการเลื่อนลำดับลงคือ ยะลาเลื่อนจากลำดับที่ 46 ลงไปที่ 76 นราธิวาสจากลำดับที่ 63 ไปที่ 74 และปัตตานีจากลำดับที่ 69 ไปลำดับที่ 75 ในปี 2558

เมื่อเปรียบเทียบดัชนีย่อยของ 5 จังหวัดที่ล้าหลังในการพัฒนาคนมากที่สุด ปรากฏว่า ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมีความก้าวหน้ามากที่สุดยกเว้นจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมี 3 จังหวัดคือยะลา ปัตตานี นราธิวาส ที่มีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากกว่า 5 จังหวัดที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเสียอีก (ค่าดัชนีย่อยด้านนี้มากกว่า 0.86) ในทางตรงข้ามดัชนีย่อยด้านการศึกษาล้าหลังมากที่สุดยกเว้นจังหวัดแม่ฮ่องสอนด้านการคมนาคมและการสื่อสารล้าหลังมากที่สุด

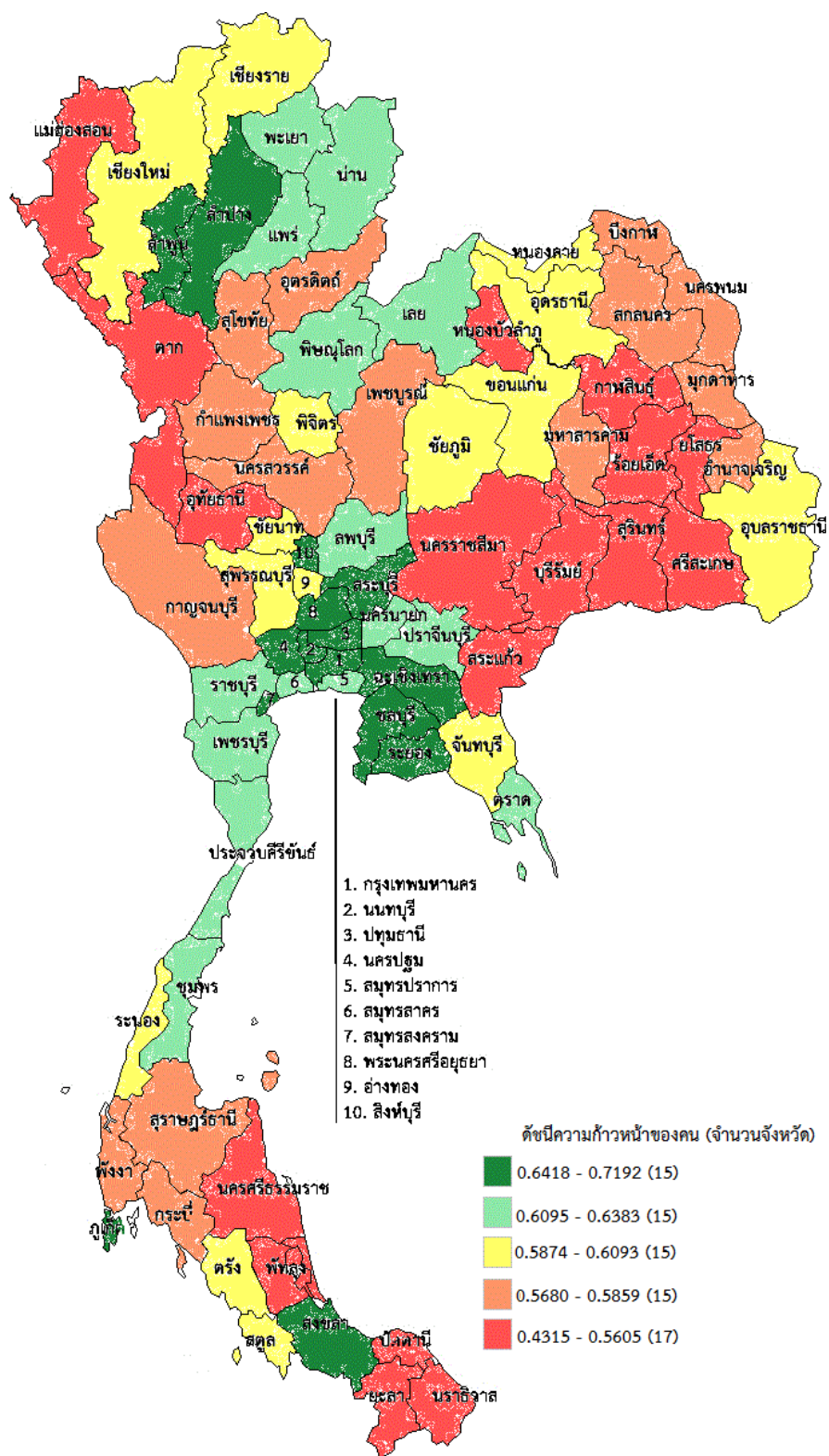
จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความล้าหลังในการพัฒนาคนมากที่สุด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านรายได้ และด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม มากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ ประกอบกับด้านการศึกษาที่มีความก้าวหน้าน้อยมากอีกด้วย (ลำดับที่ 73) ส่วนจังหวัดยะลามีความล้าหลังในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 2 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านครอบครัวและชุมชน และด้านสุขภาพ

มากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ ประกอบกับด้านการศึกษาและด้านชีวิตการงานมีความล้าหลังมากที่สุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ

จังหวัดปัตตานีมีความล้าหลังในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 3 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านการศึกษามากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ประกอบกับด้านชีวิตการงานมีความล้าหลังมากที่สุดเป็นลำดับ 4 ของประเทศ และด้านรายได้มีความล้าหลังมากที่สุดเป็นลำดับ 5 ของประเทศ ส่วนจังหวัดนราธิวาสมีความล้าหลังในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 4 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านการศึกษามากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ สำหรับจังหวัดตากมีความล้าหลังในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 5 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านการคมนาคมและการสื่อสารมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ประกอบกับด้านครอบครัวและชุมชนมีความล้าหลังมากที่สุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ

แผนที่ 1 : ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) จำแนกรายจังหวัด

การจัดลำดับดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) จำแนกตามดัชนีย่อยและจังหวัด

ลำดับ	สุขภาพ	การศึกษา	ชีวิตการทำงาน	รายได้	ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	ชีวิตครอบครัวและชุมชน	การคมนาคมและการสื่อสาร	การมีส่วนร่วม	ดัชนี HAI	ค่าดัชนี
1	ปทุมธานี	กรุงเทพฯ	ชลบุรี	ภูเก็ต	บึงกาฬ	ปทุมธานี	ภูเก็ต	ลำพูน	นนทบุรี	0.7192
2	ภูเก็ต	นนทบุรี	กรุงเทพฯ	สมุทรสาคร	แพร่	สุรินทร์	กรุงเทพฯ	ชัยนาท	ภูเก็ต	0.7130
3	กรุงเทพฯ	ชลบุรี	ระยอง	กรุงเทพฯ	นครพนม	นนทบุรี	นนทบุรี	สิงห์บุรี	กรุงเทพฯ	0.6950
4	สิงห์บุรี	ระยอง	อยุธยา	นนทบุรี	สกลนคร	กระบี่	ชลบุรี	เลย	ชลบุรี	0.6841
5	นนทบุรี	ภูเก็ต	ลำพูน	ชลบุรี	อ่างทอง	สมุทรปราการ	สงขลา	น่าน	ปทุมธานี	0.6811
6	ชลบุรี	นครนายก	น่าน	ฉะเชิงเทรา	อุดรธานี	กำแพงเพชร	ปทุมธานี	อำนาจเจริญ	นครปฐม	0.6738
7	สมุทรปราการ	นครปฐม	ระนอง	สมุทรปราการ	ลำปาง	อุบลราชธานี	ระยอง	อุทัยธานี	สิงห์บุรี	0.6736
8	นครปฐม	ลำปาง	ชัยภูมิ	นครปฐม	นราธิวาส	เลย	สิงห์บุรี	พะเยา	ลำพูน	0.6668
9	สมุทรสงคราม	ปทุมธานี	แม่ฮ่องสอน	อยุธยา	สิงห์บุรี	ระนอง	สมุทรสาคร	ลำปาง	อยุธยา	0.6574
10	อยุธยา	เพชรบุรี	สระบุรี	สมุทรสงคราม	นครนายก	นครราชสีมา	นครปฐม	ชุมพร	ลำปาง	0.6550
11	สระบุรี	สมุทรสงคราม	ประจวบฯ	สุราษฎร์ธานี	สุพรรณบุรี	ศรีสะเกษ	ฉะเชิงเทรา	มุกดาหาร	สมุทรสงคราม	0.6482
12	เชียงใหม่	แพร่	ตราด	ระยอง	ปัตตานี	บึงกาฬ	ตรัง	พัทลุง	ฉะเชิงเทรา	0.6479
13	ตราด	เชียงใหม่	ยโสธร	สงขลา	กำแพงเพชร	สตูล	สมุทรสงคราม	อ่างทอง	สระบุรี	0.6474
14	อุดรธานี	สิงห์บุรี	สมุทรสาคร	พังงา	สตูล	หนองคาย	อ่างทอง	แพร่	ระยอง	0.6473
15	พิจิตร	ลพบุรี	ภูเก็ต	พิจิตร	ชัยภูมิ	อุดรธานี	อยุธยา	พังงา	สงขลา	0.6418
16	อุบลราชธานี	สมุทรปราการ	ตาก	ชุมพร	เชียงราย	ชัยภูมิ	ลำปาง	สุโขทัย	ตราด	0.6383
17	ราชบุรี	พิษณุโลก	ปทุมธานี	ปทุมธานี	พิจิตร	มุกดาหาร	สระบุรี	เชียงใหม่	แพร่	0.6379
18	ฉะเชิงเทรา	ลำพูน	สมุทรสงคราม	สระบุรี	ปราจีนบุรี	ประจวบฯ	กระบี่	เพชรบุรี	ลพบุรี	0.6352
19	ลพบุรี	ปราจีนบุรี	เลย	สุพรรณบุรี	ยะลา	ตรัง	จันทบุรี	ตราด	นครนายก	0.6340
20	ประจวบฯ	สงขลา	กาฬสินธุ์	สิงห์บุรี	อุบลราชธานี	สกลนคร	เพชรบุรี	สมุทรสงคราม	ปราจีนบุรี	0.6306
21	มหาสารคาม	ตรัง	จันทบุรี	ลพบุรี	ราชบุรี	ภูเก็ต	นครนายก	ชัยภูมิ	ชุมพร	0.6302
22	ขอนแก่น	น่าน	พะเยา	ปราจีนบุรี	หนองคาย	ร้อยเอ็ด	เชียงราย	ปราจีนบุรี	น่าน	0.6255
23	นครนายก	ฉะเชิงเทรา	นนทบุรี	กาญจนบุรี	พิษณุโลก	ชลบุรี	ตราด	เชียงราย	เพชรบุรี	0.6217
24	นครสวรรค์	อยุธยา	กาญจนบุรี	เพชรบุรี	ลพบุรี	พังงา	ลำพูน	สระแก้ว	เลย	0.6169
25	อ่างทอง	ราชบุรี	นครปฐม	เลย	สระบุรี	บุรีรัมย์	ลพบุรี	อุดรดิต์	ประจวบฯ	0.6156
26	ชุมพร	นครศรีฯ	อำนาจเจริญ	นครนายก	หนองบัวลำภู	ระยอง	พะเยา	ราชบุรี	สมุทรสาคร	0.6129
27	สุพรรณบุรี	พะเยา	นครนายก	นครศรีฯ	ลำพูน	หนองบัวลำภู	เชียงใหม่	นครพนม	ราชบุรี	0.6121
28	ปราจีนบุรี	นครสวรรค์	ชุมพร	เพชรบูรณ์	พะเยา	เพชรบูรณ์	พิษณุโลก	ร้อยเอ็ด	พะเยา	0.6108
29	ระยอง	ประจวบฯ	สุพรรณบุรี	กำแพงเพชร	ชัยนาท	อำนาจเจริญ	สมุทรปราการ	เพชรบูรณ์	พิษณุโลก	0.6101
30	ลำปาง	สระบุรี	สกลนคร	พิษณุโลก	อุดรดิต์	ขอนแก่น	ยโสธร	สมุทรปราการ	สมุทรปราการ	0.6095
31	เพชรบุรี	ตราด	หนองบัวลำภู	ลำพูน	กาญจนบุรี	นครพนม	อุดรดิต์	สตูล	พิจิตร	0.6093
32	เชียงราย	อ่างทอง	พิษณุโลก	บึงกาฬ	อยุธยา	สมุทรสาคร	อุดรธานี	กาญจนบุรี	เชียงใหม่	0.6083
33	มุกดาหาร	ขอนแก่น	ปราจีนบุรี	ยะลา	กาฬสินธุ์	ตราด	สุราษฎร์ธานี	อุบลราชธานี	อุดรธานี	0.6061
34	ร้อยเอ็ด	อุดรดิต์	ฉะเชิงเทรา	ประจวบฯ	สุโขทัย	ชุมพร	สุพรรณบุรี	สระบุรี	อ่างทอง	0.6038
35	ระนอง	จันทบุรี	อุบลราชธานี	ระนอง	นนทบุรี	น่าน	ราชบุรี	นราธิวาส	สุพรรณบุรี	0.6027
36	สมุทรสาคร	ชุมพร	มุกดาหาร	กระบี่	เลย	นครปฐม	แพร่	มหาสารคาม	เชียงราย	0.6023
37	สงขลา	พัทลุง	ขอนแก่น	จันทบุรี	นครปฐม	ลำปาง	ปราจีนบุรี	อยุธยา	ระนอง	0.5996
38	ชัยนาท	สมุทรสาคร	ราชบุรี	เชียงราย	นครราชสีมา	สงขลา	พิจิตร	ลพบุรี	จันทบุรี	0.5986
39	นครราชสีมา	อุดรธานี	สุราษฎร์ธานี	สตูล	ชุมพร	กรุงเทพฯ	พังงา	หนองบัวลำภู	ขอนแก่น	0.5985
40	ตาก	หนองคาย	สงขลา	อ่างทอง	น่าน	ฉะเชิงเทรา	ประจวบฯ	ศรีสะเกษ	ชัยนาท	0.5951
41	จันทบุรี	มหาสารคาม	มหาสารคาม	เชียงใหม่	ปทุมธานี	สุราษฎร์ธานี	สตูล	กาฬสินธุ์	ตรัง	0.5946
42	อำนาจเจริญ	สุโขทัย	พิจิตร	พะเยา	ฉะเชิงเทรา	ลพบุรี	นครพนม	ฉะเชิงเทรา	หนองคาย	0.5909
43	น่าน	สุราษฎร์ธานี	สุรินทร์	ราชบุรี	ตราด	แม่ฮ่องสอน	หนองคาย	นครสวรรค์	อุบลราชธานี	0.5903
44	พิษณุโลก	เชียงราย	แพร่	อุดรดิต์	นครศรีฯ	กาฬสินธุ์	ชัยนาท	กำแพงเพชร	ชัยภูมิ	0.5877
45	ปัตตานี	นครราชสีมา	ลำปาง	ตราด	นครสวรรค์	ยโสธร	กำแพงเพชร	สกลนคร	สตูล	0.5874
46	กระบี่	พิจิตร	บึงกาฬ	ขอนแก่น	มหาสารคาม	มหาสารคาม	นครราชสีมา	ตรัง	บึงกาฬ	0.5859
47	กาฬสินธุ์	อุทัยธานี	สมุทรปราการ	สุโขทัย	สงขลา	แพร่	นครศรีฯ	สงขลา	กระบี่	0.5850
48	กาญจนบุรี	สุพรรณบุรี	ลพบุรี	พัทลุง	สระแก้ว	สระแก้ว	ระนอง	นครราชสีมา	กำแพงเพชร	0.5833
49	ยโสธร	พังงา	กำแพงเพชร	สระแก้ว	อำนาจเจริญ	เพชรบุรี	นครสวรรค์	ระนอง	กาญจนบุรี	0.5819
50	แพร่	สุรินทร์	ตรัง	หนองคาย	จันทบุรี	สระบุรี	ชุมพร	ขอนแก่น	อำนาจเจริญ	0.5795
51	อุดรดิต์	ชัยนาท	นครสวรรค์	อุทัยธานี	อุทัยธานี	พิจิตร	ยะลา	นครนายก	นครพนม	0.5788
52	หนองคาย	กระบี่	เพชรบูรณ์	ลำปาง	ประจวบฯ	จันทบุรี	ปัตตานี	นครปฐม	นครสวรรค์	0.5785
53	นครพนม	ระนอง	เชียงราย	แพร่	พัทลุง	ลำพูน	สุโขทัย	สุรินทร์	อุดรดิต์	0.5777
54	บึงกาฬ	ศรีสะเกษ	หนองคาย	อุดรธานี	เชียงใหม่	ชัยนาท	อุทัยธานี	หนองคาย	เพชรบูรณ์	0.5758
55	พัทลุง	สตูล	สิงห์บุรี	นครราชสีมา	เพชรบุรี	ปราจีนบุรี	นราธิวาส	กระบี่	สกลนคร	0.5756

ลำดับ	สุขภาพ	การศึกษา	ชีวิตการทำงาน	รายได้	ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	ชีวิตครอบครัวและชุมชน	การคมนาคมและการสื่อสาร	การมีส่วนร่วม	ดัชนี HAI	ค่าดัชนี
56	พังงา	ยโสธร	ร้อยเอ็ด	ตรัง	เพชรบูรณ์	กาญจนบุรี	อุบลราชธานี	บุรีรัมย์	สุโขทัย	0.5739
57	ลำพูน	เพชรบูรณ์	อุทัยธานี	นครสวรรค์	บุรีรัมย์	สุโขทัย	เลย	สุพรรณบุรี	มุกดาหาร	0.5738
58	สกลนคร	อำนาจเจริญ	สุโขทัย	นราธิวาส	สมุทรสงคราม	พิษณุโลก	หนองบัวลำภู	บึงกาฬ	สุราษฎร์ธานี	0.5699
59	สุราษฎร์ธานี	มุกดาหาร	สระแก้ว	สุรินทร์	ร้อยเอ็ด	นครสวรรค์	เพชรบูรณ์	พิจิตร	พังงา	0.5684
60	หนองบัวลำภู	บุรีรัมย์	อุดรธานี	ชัยนาท	ขอนแก่น	เชียงราย	ชัยภูมิ	อุดรธานี	มหาสารคาม	0.5680
61	สุรินทร์	สกลนคร	เพชรบุรี	น่าน	กระบี่	นราธิวาส	ร้อยเอ็ด	พิษณุโลก	หนองบัวลำภู	0.5605
62	เพชรบูรณ์	อุบลราชธานี	ศรีสะเกษ	ชัยภูมิ	มุกดาหาร	สุพรรณบุรี	สุรินทร์	จันทบุรี	นครราชสีมา	0.5605
63	ชัยภูมิ	เลย	นครพนม	นครพนม	ระนอง	เชียงใหม่	กาญจนบุรี	ปัตตานี	ยโสธร	0.5593
64	แม่ฮ่องสอน	กาญจนบุรี	นราธิวาส	หนองบัวลำภู	กรุงเทพฯ	อยุธยา	สกลนคร	ตาก	อุทัยธานี	0.5589
65	ตรัง	นครพนม	กระบี่	ยโสธร	ยโสธร	ปัตตานี	สระแก้ว	แม่ฮ่องสอน	พัทลุง	0.5565
66	พะเยา	ร้อยเอ็ด	สตูล	ตาก	ภูเก็ต	ราชบุรี	พัทลุง	ประจวบฯ	สุรินทร์	0.5560
67	บุรีรัมย์	ตาก	เชียงใหม่	ร้อยเอ็ด	ชลบุรี	อุดรดิตถ์	มหาสารคาม	นครศรีฯ	ร้อยเอ็ด	0.5523
68	สุโขทัย	สระแก้ว	ชัยนาท	มุกดาหาร	ระยอง	สิงห์บุรี	ศรีสะเกษ	นนทบุรี	กาฬสินธุ์	0.5514
69	สตูล	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	อุบลราชธานี	ตรัง	พัทลุง	มุกดาหาร	ปทุมธานี	สระแก้ว	0.5422
70	ศรีสะเกษ	กำแพงเพชร	อุดรดิตถ์	บุรีรัมย์	ตาก	สมุทรสงคราม	อำนาจเจริญ	สุราษฎร์ธานี	นครศรีฯ	0.5411
71	นครศรีฯ	กาฬสินธุ์	พัทลุง	ศรีสะเกษ	สมุทรปราการ	นครศรีฯ	กาฬสินธุ์	สมุทรสาคร	ศรีสะเกษ	0.5298
72	อุทัยธานี	บึงกาฬ	นครศรีฯ	มหาสารคาม	พังงา	อ่างทอง	น่าน	ภูเก็ต	บุรีรัมย์	0.5257
73	เลย	แม่ฮ่องสอน	อ่างทอง	ปัตตานี	ศรีสะเกษ	อุทัยธานี	บึงกาฬ	ยะลา	ตาก	0.5133
74	นราธิวาส	หนองบัวลำภู	ปัตตานี	สกลนคร	สุราษฎร์ธานี	นครนายก	บุรีรัมย์	ชลบุรี	นราธิวาส	0.5123
75	กำแพงเพชร	ยะลา	ยะลา	กาฬสินธุ์	สมุทรสาคร	ตาก	ยโสธร	ระยอง	ปัตตานี	0.5067
76	สระแก้ว	ปัตตานี	นครราชสีมา	อำนาจเจริญ	สุรินทร์	พะเยา	ตาก	สมุทรปราการ	ยะลา	0.4645
77	ยะลา	นราธิวาส	พังงา	แม่ฮ่องสอน	แม่ฮ่องสอน	ยะลา	แม่ฮ่องสอน	กรุงเทพฯ	แม่ฮ่องสอน	0.4315

บทที่ 3

การประเมินสถานภาพการพัฒนาคนโดยดัชนีย่อย 8 ด้าน

ในบทนี้เป็นการวิเคราะห์ให้เห็นถึงลำดับความก้าวหน้ามากหรือน้อยในการพัฒนาคนในแต่ละด้าน ทั้งด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านชีวิตการงาน ด้านรายได้ ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร และด้านการมีส่วนร่วม ของจังหวัดต่างๆ พร้อมทั้งตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยในแต่ละด้านดังกล่าว ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

3.1 ดัชนีย่อยด้านสุขภาพและตัวชี้วัดด้านสุขภาพ

สุขภาพเป็นปัจจัยพื้นฐานของความอยู่ดีมีสุข การมีสุขภาพกาย ใจ และอารมณ์ที่สมบูรณ์มีผลต่อสมรรถนะของประชากรและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ปัจจุบันคนไทยมีสุขภาพดีขึ้น มีชีวิตยืนยาวขึ้น โดยอายุคาดหมายเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดเพิ่มขึ้นประมาณ 2 ปี (เพศหญิงจาก 78.82 ปี เป็น 80.10 ปี และเพศชายจาก 71.93 ปี เป็น 73.28 ปี) ซึ่งเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางด้านการแพทย์ของไทยรวมทั้งการพัฒนาคุณภาพบริการสุขภาพที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและการขยายบริการสุขภาพที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายกว้างขวางมากขึ้น ส่งผลให้คนไทยเข้าถึงหลักประกันสุขภาพสูงถึงร้อยละ 99.9

องค์ประกอบดัชนีย่อยด้านสุขภาพ ประกอบด้วย 7 ตัวชี้วัด ได้แก่ ร้อยละของทารกแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วย ร้อยละของประชากรพิการ ร้อยละของคะแนนสุขภาพจิต ร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่ ร้อยละของประชากรที่ออกกำลังกาย และจำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน

ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ หมายถึง ร้อยละของจำนวนทารกแรกเกิดที่มีอายุน้อยกว่า 28 วันที่มีน้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม ต่อจำนวนทารกแรกเกิดทั้งหมด ซึ่งเป็นข้อมูลของการเกิดมีชีพ

ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วย (ผู้ป่วยใน) หมายถึง ร้อยละของจำนวนผู้ป่วยในต่อจำนวนประชากรทั้งหมด

ร้อยละของประชากรที่พิการ หมายถึง ร้อยละของประชากรที่พิการต่อจำนวนประชากรทั้งหมด

คะแนนสุขภาพจิต หมายถึง คะแนนรวมที่ได้จากการตอบแบบสอบถามวัดสุขภาพจิตจำนวน 15 ข้อที่มีองค์ประกอบหลัก 4 ด้านของสุขภาพจิต คือ สภาพจิตใจ สมรรถภาพของจิตใจ คุณภาพของจิตใจ และปัจจัยสนับสนุน โดยมีคะแนนเต็ม 45 คะแนน ดังนั้น ร้อยละของคะแนนสุขภาพจิตคือ คะแนนสุขภาพจิตหาร 45 คูณ 100

ร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่ หมายถึง ร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่ต่อประชากรทั้งหมด

ร้อยละของประชากรที่ออกกำลังกาย หมายถึง ร้อยละของจำนวนประชากรที่ออกกำลังกายต่อจำนวนประชากรทั้งหมดที่สำรวจ

จำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน หมายถึง แพทย์จำนวน 1 คนต้องรับผิดชอบดูแลสุขภาพของประชากรจำนวนกี่คน

3.1.1 ภาพรวมดัชนีย่อยด้านสุขภาพ

การประเมินความก้าวหน้าของคนด้านสุขภาพ โดยใช้ดัชนีด้านสุขภาพเป็นเกณฑ์ในการวัด ซึ่งผลการประเมินในภาพรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) **ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุด ได้แก่ ปทุมธานี ภูเก็ต กรุงเทพมหานคร สิงห์บุรี และนนทบุรี ตามลำดับ** จากการประเมินความก้าวหน้าด้านสุขภาพในภาพรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยใช้ดัชนีย่อยด้านสุขภาพเป็นเกณฑ์ในการวัด พบว่า จังหวัดปทุมธานีมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุด เนื่องจากมีประชากรที่เจ็บป่วยน้อยที่สุดของประเทศ คือ มีเพียงร้อยละ 5.7 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 1.8 เท่า (ประชากรที่เจ็บป่วยเฉลี่ยทั่วประเทศร้อยละ 10.4) ประกอบกับมีประชากรที่สูบบุหรี่เพียงร้อยละ 2.4 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ และมีประชากรที่พิการเพียงร้อยละ 1.4 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 4 ของประเทศ ส่วนจังหวัดภูเก็ตมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ เนื่องจากมีประชากรที่พิการเพียงร้อยละ 1.2 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ รวมทั้งมีประชากรที่สูบบุหรี่เพียงร้อยละ 2.6 ของประชากรในจังหวัด และมีจำนวนประชากร 1,238 คนต่อแพทย์ 1 คนซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 4 ของประเทศ สำหรับกรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ เนื่องจากมีประชากรที่พิการน้อยที่สุดของประเทศ คือร้อยละ 1.0 ของประชากรในจังหวัด และมีจำนวนประชากร 1,079 คนต่อแพทย์ 1 คน ซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ

2) **ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านสุขภาพน้อยที่สุดหรือล้าหลังมากที่สุด ได้แก่ ยะลา สระแก้ว กำแพงเพชร นราธิวาส และเลย ตามลำดับ** การประเมินความก้าวหน้าด้านสุขภาพในภาพรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ พบว่า จังหวัดยะลามีความก้าวหน้าด้านสุขภาพน้อยที่สุด เนื่องจากมีประชากรที่ออกกำลังกายน้อยที่สุดของประเทศคือร้อยละ 97.5 ของประชากรในจังหวัด ประกอบกับมีประชากรที่เจ็บป่วยสูงถึงร้อยละ 14.3 ของประชากรในจังหวัด และมีประชากรที่สูบบุหรี่สูงถึงร้อยละ 12.5 ซึ่งสูงสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ส่วนจังหวัดสระแก้วมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพน้อยสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ เนื่องจากมีทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ 2,500 กรัม สูงที่สุดของประเทศคือร้อยละ 40.7 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 3.4 เท่า (ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ทั่วประเทศเฉลี่ยร้อยละ 12.0) ประกอบกับมีจำนวนประชากร 5,847 ต่อแพทย์ 1 คนซึ่งสูงสุดเป็นลำดับ 4 ของประเทศ สำหรับจังหวัดกำแพงเพชรมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพน้อยสุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ เนื่องจากมีจำนวนประชากร 5,474 คนต่อแพทย์ 1 คน ซึ่งสูงสุดเป็นลำดับ 7 ของประเทศ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 2.2 เท่า

ดัชนีย่อยด้านสุขภาพ					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ปทุมธานี	0.8343	77	ยะลา	0.4023
2	ภูเก็ต	0.8196	76	สระแก้ว	0.4927
3	กรุงเทพมหานคร	0.8002	75	กำแพงเพชร	0.4944
4	สิงห์บุรี	0.7592	74	นราธิวาส	0.4989
5	นนทบุรี	0.7567	73	เลย	0.5183

3.1.2 ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านสุขภาพ

ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านสุขภาพ มีจำนวน 7 ตัว คือ ร้อยละของทารกแรกเกิด น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วย ร้อยละของประชากรพิการ ร้อยละของคะแนนสุขภาพจิต ร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่ ร้อยละของประชากรที่ออกกำลังกาย และจำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน ซึ่งตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้ถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาคนด้านสุขภาพของแต่ละจังหวัด

1) **ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์** หมายถึง ร้อยละของจำนวนทารกแรกเกิดที่มีอายุน้อยกว่า 28 วัน ที่มีน้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม ต่อจำนวนทารกแรกเกิดทั้งหมด ซึ่งเป็นการเกิดมีชีพ โดยทารกแรกเกิดคือทารกที่มีอายุน้อยกว่า 28 วัน และน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (มาตรฐาน) หมายถึง น้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม ในภาพรวมระดับประเทศจำนวนเด็กทารกที่เกิดมีชีพทั้งหมด ในปี 2557 ประมาณ 1.8 ล้านคน โดยเป็นเด็กทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (2,500 กรัม) มากกว่า 2 แสนคน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 12.0 ของทารกที่เกิดมีชีพทั้งหมด

ห้าจังหวัดที่มีทารกแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์น้อยที่สุด คือ พัทลุง ระนอง กระบี่ หนองบัวลำภู และสมุทรปราการ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ของทุกจังหวัดทั่วประเทศ พบว่า จังหวัดพัทลุงมีทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์น้อยที่สุดของประเทศคือร้อยละ 5.3 ของทารกแรกเกิดมีชีพทั้งหมด รองลงมาคือจังหวัดระนอง กระบี่ หนองบัวลำภู และสมุทรปราการ โดยมีทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 6.5, 6.5, 7.2, และ 7.2 ของทารกแรกเกิดมีชีพทั้งหมด ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีทารกแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มากที่สุด คือ สระแก้ว สมุทรสงคราม ศรีสะเกษ สิงห์บุรี และปราจีนบุรี ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ของทุกจังหวัดทั่วประเทศ พบว่า จังหวัดสระแก้วมีทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มากที่สุด คือร้อยละ 40.7 ของทารกแรกเกิดมีชีพทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศถึง 3.4 เท่า รองลงมาคือ จังหวัดสมุทรสงคราม ศรีสะเกษ สิงห์บุรี และปราจีนบุรี โดยมีทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 29.6, 27.6, 20.3, และ 19.3 ของทารกแรกเกิดมีชีพทั้งหมด ตามลำดับ

ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (การเกิดมีชีพ) ปี 2557 (%)			
ห้าลำดับที่ดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
พัทลุง	5.26	สระแก้ว	40.66
ระนอง	6.48	สมุทรสงคราม	29.60
กระบี่	6.53	ศรีสะเกษ	27.60
หนองบัวลำภู	7.21	สิงห์บุรี	20.28
สมุทรปราการ	7.21	ปราจีนบุรี	19.27

2) ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วย (ผู้ป่วยใน)

ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วย (ผู้ป่วยใน) หมายถึง ร้อยละของจำนวนผู้ป่วยในต่อจำนวนประชากรทั้งหมด โดยผู้ป่วยใน หมายถึง ผู้ป่วยที่มารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลโดยแพทย์สั่งให้รับไว้เพื่อให้อยู่พักรักษาในสถานพยาบาลและลงทะเบียนเป็นผู้ป่วยในซึ่งจะต้องผ่านการลงทะเบียนเป็นผู้ป่วยนอกมาแล้ว ซึ่งในภาพรวมของประเทศปี 2556 มีจำนวนประชากรผู้ป่วยใน ประมาณ 6.6 ล้านคน

ห้าจังหวัดที่มีประชากรเจ็บป่วยน้อยที่สุด คือ ปทุมธานี สมุทรปราการ นนทบุรี กรุงเทพมหานคร และนครพนม ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบประชากรที่เจ็บป่วยทุกจังหวัดทั่วประเทศ พบว่า จังหวัดปทุมธานี มีประชากรที่เจ็บป่วยน้อยที่สุดของประเทศ คือร้อยละ 5.7 ของประชากรในจังหวัด รองลงมาคือ จังหวัดสมุทรปราการ นนทบุรี กรุงเทพมหานคร และนครพนม โดยมีประชากรที่เจ็บป่วยร้อยละ 6.3, 6.8, 8.2 และ 8.5 ของประชากรในจังหวัด ตามลำดับ

อุทัยธานี ยะลา เลย น่าน และสุราษฎร์ธานี เป็นห้าจังหวัดที่มีประชากรเจ็บป่วยมากที่สุด ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบประชากรที่เจ็บป่วยทุกจังหวัดทั่วประเทศ พบว่า จังหวัดอุทัยธานี มีประชากรที่เจ็บป่วยมากที่สุดของประเทศ คือร้อยละ 15.5 ของประชากรในจังหวัด รองลงมาคือจังหวัดยะลา เลย น่าน และจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีประชากรที่เจ็บป่วยร้อยละ 14.3, 13.6, 13.4 และ 13.2 ของประชากรในจังหวัด ตามลำดับ

ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วย ปี 2556 (%)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
ปทุมธานี	5.65	อุทัยธานี	15.44
สมุทรปราการ	6.25	ยะลา	14.27
นนทบุรี	6.81	เลย	13.57
กรุงเทพมหานคร	8.16	น่าน	13.43
นครพนม	8.54	สุราษฎร์ธานี	13.21

3) ร้อยละของประชากรที่พิการ

ร้อยละของประชากรที่พิการ หมายถึง ร้อยละของประชากรที่พิการต่อจำนวนประชากรทั้งหมด โดยประชากรที่พิการ หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใดเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

ในภาพรวมประเทศ ข้อมูลสะสมตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2556 คนพิการมีจำนวน 1.4 ล้านคน (ร้อยละ 2.2 ของประชากรทั้งหมด) ประชากรที่พิการเพศชายมีสัดส่วนสูง

กว่าเพศหญิง คือ ร้อยละ 2.5 และ ร้อยละ 2.0 ตามลำดับ ทั้งนี้ คนพิการที่จดทะเบียนมีบัตรประจำตัวคนพิการจะได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการคนละ 500 บาท/เดือน ซึ่งรัฐได้ให้เบี้ยยังชีพแก่คนพิการครอบคลุมทุกคนตั้งแต่เดือนเมษายน ปี 2553 จึงทำให้ผู้พิการเข้าถึงเบี้ยยังชีพเพิ่มสูงมากในปี 2553 โดยเพิ่มจาก 2.6 แสนคนในปี 2552 เป็น 8.4 แสนคนในปี 2553 และเพิ่มเป็น 1.4 ล้านคนในปี 2556

ห้าจังหวัดที่มีประชากรพิการน้อยที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร ภูเก็ต ชลบุรี ปทุมธานี และกระบี่ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบประชากรที่พิการทุกจังหวัดทั่วประเทศ พบว่ากรุงเทพมหานครมีประชากรที่พิการน้อยที่สุดของประเทศ คือเพียงร้อยละ 1.0 ของประชากรในจังหวัด จังหวัดที่มีประชากรพิการน้อยสุดรองลงมาคือจังหวัดภูเก็ต ชลบุรี ปทุมธานี และกระบี่ โดยมีประชากรที่พิการร้อยละ 1.2, 1.3, 1.4, และ 1.4 ของประชากรในจังหวัด ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีประชากรพิการมากที่สุด คือ แพร่ พะเยา ลำพูน อุตรดิตถ์ และสุรินทร์ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบประชากรที่พิการทุกจังหวัดทั่วประเทศ พบว่า จังหวัดแพร่มีประชากรที่พิการมากที่สุดของประเทศ คือร้อยละ 4.7 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 2.1 เท่า จังหวัดที่มีประชากรพิการมากสุดรองลงมาคือจังหวัดพะเยา ลำพูน อุตรดิตถ์ และสุรินทร์ โดยมีประชากรที่พิการร้อยละ 4.3, 3.9, 3.8, และ 3.8 ของประชากรในจังหวัด ตามลำดับ

ร้อยละของประชากรที่พิการ ปี 2556 (%)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
กรุงเทพมหานคร	1.02	แพร่	4.74
ภูเก็ต	1.23	พะเยา	4.29
ชลบุรี	1.28	ลำพูน	3.93
ปทุมธานี	1.36	อุตรดิตถ์	3.84
กระบี่	1.40	สุรินทร์	3.78

4) ร้อยละของคะแนนสุขภาพจิต

สุขภาพจิต หมายถึง สภาพชีวิตที่เป็นสุข อันเป็นผลจากการมีความสามารถในการจัดการปัญหาในการดำเนินชีวิต มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี โดยครอบคลุมถึงความดีงามภายในจิตใจ ภายใต้สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป (นิยามของกรมสุขภาพจิต) สำหรับ **คะแนนสุขภาพจิต** เป็นคะแนนรวมที่ได้จากการตอบแบบสอบถามวัดสุขภาพจิตจำนวน 15 ข้อที่มีองค์ประกอบหลัก 4 ด้านของสุขภาพจิต คือ สภาพจิตใจ สมรรถภาพของจิตใจ คุณภาพของจิตใจ และปัจจัยสนับสนุน โดยมีคะแนนเต็ม 45 คะแนน ดังนั้น ร้อยละของคะแนนสุขภาพจิตคือ คะแนนสุขภาพจิตหาร 45 คูณ 100

ห้าจังหวัดที่มีคะแนนสุขภาพจิตสูงที่สุด คือ สิงห์บุรี บึงกาฬ ลำพูน พิจิตร และจังหวัดแพร่ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนสุขภาพจิตของประชากรในทุกจังหวัดทั่วประเทศ พบว่า จังหวัดสิงห์บุรี มีคะแนนสุขภาพจิตสูงที่สุดของประเทศ คือสูงถึงร้อยละ 78.8 จังหวัดที่มีคะแนนสุขภาพจิตสูงรองลงมาคือจังหวัด

บึงกาฬ ลำพูน พิจิตร และแพร่ โดยมีคะแนนสุขภาพจิตร้อยละ 76.2, 75.7, 75.3 และ 74.6 ตามลำดับ ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าประชากรในจังหวัดดังกล่าวมีสภาพชีวิตที่เป็นสุขมาก

ห้าจังหวัดที่มีคะแนนสุขภาพจิตต่ำที่สุด คือ ชลบุรี สมุทรปราการ สุโขทัย แม่ฮ่องสอน และสระแก้ว ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนสุขภาพจิตของประชากรในทุกจังหวัดทั่วประเทศ พบว่า จังหวัดชลบุรี มีคะแนนสุขภาพจิตต่ำที่สุดของประเทศ คือร้อยละ 65.1 จังหวัดที่มีคะแนนสุขภาพจิตต่ำสุดรองลงมาคือ จังหวัดสมุทรปราการ สุโขทัย แม่ฮ่องสอน และสระแก้ว โดยมีคะแนนสุขภาพจิตร้อยละ 65.4, 65.9, 66.6 และ 66.8 ตามลำดับ ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าประชากรในจังหวัดดังกล่าวมีสภาพชีวิตที่เป็นสุขไม่มากนัก

ร้อยละของคะแนนสุขภาพจิต ปี 2557 (%)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
สิงห์บุรี	78.82	ชลบุรี	65.13
บึงกาฬ	76.16	สมุทรปราการ	65.36
ลำพูน	75.73	สุโขทัย	65.87
พิจิตร	75.29	แม่ฮ่องสอน	66.60
แพร่	74.56	สระแก้ว	66.80

5) ร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่

ร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่ หมายถึง ร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่ต่อประชากรทั้งหมด ซึ่งบุหรี่ หมายถึง ยาสูบ ยาเส้นหรือยาอมวน การสูบบุหรี่จะส่งผลเสียต่อสุขภาพ สารนิโคตินจากบุหรี่ทำลายสุขภาพตั้งแต่ช่องปากและฟัน ไส้ไปยังหลอดลม หลอดอาหาร กระเพาะอาหาร ตลอดจนทำลายเนื้อเยื่อและระบบการทำงานในอวัยวะต่างๆ ให้สึกกร่อนไปหมด ทำให้เกิดโรคมะเร็งตามมาหลากหลายชนิด เช่น โรคมะเร็งปอดและมะเร็งในส่วนต่างๆ ของร่างกาย โรคเส้นเลือดหัวใจตีบและโรคหัวใจขาดเลือด โรคหลอดเลือดสมองหลอดเลือดส่วนอื่นๆ ตับตัน และโรคถุงลมโป่งพอง เป็นต้น ซึ่งในภาพรวมของประเทศประชากรที่สูบบุหรี่คิดเป็นร้อยละ 6.6 ของประชากรทั้งหมด

หกจังหวัดที่ประชากรสูบบุหรือน้อยที่สุด คือ สมุทรปราการ ปทุมธานี สมุทรสงคราม ภูเก็ต ชลบุรีและกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบประชากรที่สูบบุหรี่ (การสูบบุหรี่) ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ พบว่า จังหวัดสมุทรปราการมีประชากรสูบบุหรือน้อยที่สุดของประเทศ เพียงร้อยละ 2.2 ของประชากรในจังหวัด ส่วนจังหวัดที่มีประชากรสูบบุหรือน้อยสุดรองลงมาคือ ปทุมธานี สมุทรสงคราม ภูเก็ต ชลบุรีและกรุงเทพมหานคร โดยมีประชากรสูบบุหรี่ร้อยละ 2.4, 2.4, 2.6, 3.0, และ 3.0 ของประชากรในจังหวัด ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่ประชากรสูบบุหรี่มากที่สุดในภาคใต้ทั้งหมด คือ นราธิวาส ยะลา สตูล พังงา และสุราษฎร์ธานี ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบประชากรที่สูบบุหรี่ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ พบว่า จังหวัดนราธิวาสมีประชากรสูบบุหรี่มากที่สุดของประเทศ คือร้อยละ 13.3 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 2.0 เท่า ส่วนจังหวัดที่มีประชากรสูบบุหรี่สูงสุดรองลงมาคือ ยะลา สตูล พังงา และ

สุราษฎร์ธานี โดยมีประชากรสูงสุดถึงร้อยละ 12.5, 12.5, 12.4, และ 11.6 ของประชากรในจังหวัดตามลำดับ

ร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่ ปี 2557 (%)			
ห้าลำดับที่สูงสุด		ห้าลำดับต่ำสุด	
สมุทรปราการ	2.22	นราธิวาส	13.33
ปทุมธานี	2.41	ยะลา	12.54
สมุทรสงคราม		สตูล	12.46
ภูเก็ต	2.58	พังงา	12.41
ชลบุรี, กรุงเทพมหานคร	2.98	สุราษฎร์ธานี	11.58

6) ร้อยละของประชากรที่ออกกำลังกาย

ร้อยละของประชากรที่ออกกำลังกาย หมายถึง ร้อยละของจำนวนประชากรที่ออกกำลังกายต่อจำนวนประชากรทั้งหมดที่สำรวจ โดยการออกกำลังกาย หมายถึง การเคลื่อนไหวร่างกายตามรูปแบบที่กำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมด เป็นกิจกรรมที่ค่อนข้างหนัก เช่น เดินช้า วิ่ง/วิ่งเหยาะๆ ฝึกจักรยาน เต้นแอโรบิก วายน้ำ กระโดดเชือก กระเชยงเรือ หรือเล่นกีฬาประเภทฝึกความอดทน ฯลฯ วันละ 30 นาที อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน

หกจังหวัดที่มีประชากรออกกำลังกายมากที่สุด คือ อำนาจเจริญ ร้อยเอ็ด สุรินทร์ กาฬสินธุ์ สกลนคร และนครพนม ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบการออกกำลังกายของประชากรในทุกจังหวัดทั่วประเทศ พบว่า มีสัดส่วนสูงมากแทบทุกจังหวัด และห้าจังหวัดที่มีประชากรออกกำลังกายมากที่สุด มีสัดส่วนสูงเกินกว่าร้อยละ 99.9 ของประชากรที่สำรวจในจังหวัด

ห้าจังหวัดที่มีประชากรออกกำลังกายน้อยที่สุด คือ ยะลา สมุทรสาคร ระยอง นนทบุรี และพิษณุโลก ตามลำดับ แม้ว่า 5 จังหวัดดังกล่าวจะมีประชากรออกกำลังกายน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ แต่ 5 จังหวัดดังกล่าวยังมีประชากรออกกำลังกายสูงเกินกว่าร้อยละ 97.5 ของประชากรที่สำรวจในจังหวัด

ร้อยละของประชากรที่ออกกำลังกาย ปี 2557 (%)			
ห้าลำดับที่สูงสุด		ห้าลำดับต่ำสุด	
อำนาจเจริญ	99.99	ยะลา	97.50
ร้อยเอ็ด	99.98	สมุทรสาคร	98.21
สุรินทร์, กาฬสินธุ์, สกลนคร, นครพนม	99.97	ระยอง	98.26
		นนทบุรี	98.77
		พิษณุโลก	98.89

7) จำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน

จำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน หมายถึง แพทย์ 1 คนต้องรับผิดชอบดูแลสุขภาพของประชากรจำนวนกี่คน โดยแพทย์ หมายถึง ผู้ตรวจค้นโรคและความผิดปกติของร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ให้การรักษา มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสุขภาพของประชาชนทั้งในด้านการส่งเสริม สนับสนุน ป้องกัน รักษาโรค และฟื้นฟูสมรรถภาพ

ห้าจังหวัดที่มีจำนวนประชากรต่อแพทย์น้อยที่สุด คือ นครนายก กรุงเทพมหานคร ชลบุรี ภูเก็ต และปทุมธานี ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบจำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน ของทุกจังหวัด พบว่า จังหวัดนครนายกมีจำนวนประชากรต่อแพทย์น้อยที่สุด คือ ประชากร 779 คน ต่อ แพทย์ 1 คน ซึ่งน้อยกว่า ค่าเฉลี่ยของประเทศ 3.2 เท่า รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร ชลบุรี ภูเก็ต และปทุมธานี โดยมีประชากร 1,075 คน, 1,193 คน, 1,238 คน, และ 1,414 คน ต่อแพทย์ 1 คน ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีจำนวนประชากรต่อแพทย์มากที่สุด คือ บึงกาฬ นครพนม หนองบัวลำภู สระแก้ว และอำนาจเจริญ ตามลำดับ จังหวัดบึงกาฬมีจำนวนประชากรต่อแพทย์มากที่สุด คือ ประชากร 6,185 คน ต่อแพทย์ 1 คน ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 2.5 เท่า มากสุดรองลงมาคือนครพนม หนองบัวลำภู สระแก้ว และอำนาจเจริญ โดยมีประชากร 6,117 คน, 5,954 คน, 5,847 คน, และ 5,584 คน ต่อแพทย์ 1 คน ตามลำดับ

จำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน ปี 2556 (คน)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
นครนายก	779	บึงกาฬ	6,185
กรุงเทพมหานคร	1,075	นครพนม	6,117
ชลบุรี	1,193	หนองบัวลำภู	5,954
ภูเก็ต	1,238	สระแก้ว	5,847
ปทุมธานี	1,414	อำนาจเจริญ	5,584

3.1.3 ดัชนีย่อยด้านสุขภาพในแต่ละภูมิภาค

การใช้ดัชนีด้านสุขภาพเป็นเกณฑ์ในการวัดความก้าวหน้าของคนด้านสุขภาพในแต่ละภูมิภาค โดยแบ่งออกเป็น 5 ภูมิภาค คือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ พบว่า กรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุด ก้าวหน้ารองลงมาคือภาคกลาง เหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาความก้าวหน้าของคนด้านสุขภาพในแต่ละภูมิภาค สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) **ดัชนีย่อยด้านสุขภาพเฉพาะจังหวัดในภาคกลาง** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านสุขภาพเฉพาะจังหวัดในภาคกลางซึ่งมีทั้งหมด 25 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านสุขภาพเป็นเกณฑ์ในการประเมินสรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุดในภาคกลาง คือ ปทุมธานี สิงห์บุรี นนทบุรี ชลบุรี และสมุทรปราการ ตามลำดับ โดยจังหวัดปทุมธานีมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุดในภาคกลาง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีประชากรเจ็บป่วยน้อยที่สุดของภาคกลาง คือมีเพียงร้อยละ 5.7 ของประชากรในจังหวัด ประกอบกับมีประชากรที่พิการน้อยเพียงร้อยละ 1.4 ของประชากรในจังหวัด และมีประชากรที่สูบบุหรี่ย่อยร้อยละ 2.4 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคกลาง ส่วนจังหวัดสิงห์บุรีมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของภาคกลาง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่คะแนนสุขภาพจิตของประชากรสูงที่สุดของภาคกลาง คือมีคะแนนสุขภาพจิตสูงถึงร้อยละ 78.8 ประกอบกับมีประชากรที่ออกกำลังกายสูงถึงร้อยละ 99.9 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งสูงเป็นลำดับ 2 ของภาคกลาง

ห้าจังหวัดที่ล้าหลังด้านสุขภาพมากที่สุดในภาคกลาง คือ สระแก้ว กาญจนบุรี จันทบุรี ชัยนาท และสมุทรสาคร ตามลำดับ โดยจังหวัดสระแก้วมีความล้าหลังด้านสุขภาพมากที่สุดในภาคกลาง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์สูงที่สุดของภาคกลาง คือสูงถึงร้อยละ 40.7 ของทารกแรกเกิดมีชีพทั้งหมด และมีจำนวนประชากรต่อแพทย์สูงที่สุดของภาคกลาง คือประชากร 5,847 คนต่อแพทย์ 1 คน ส่วนจังหวัดกาญจนบุรีมีความล้าหลังด้านสุขภาพมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของภาคกลาง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีประชากรที่สูบบุหรี่สูงที่สุดของภาคกลาง คือสูงถึงร้อยละ 7.8 ของประชากรในจังหวัด และมีจำนวนประชากรต่อแพทย์สูงเป็นลำดับ 4 ของภาคกลาง คือประชากร 3,592 คนต่อแพทย์ 1 คน

ดัชนีย่อยด้านสุขภาพเฉพาะภาคกลาง (ทั้งหมด 25 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ปทุมธานี	0.8343	25	สระแก้ว	0.4927
2	สิงห์บุรี	0.7592	24	กาญจนบุรี	0.5987
3	นนทบุรี	0.7567	23	จันทบุรี	0.6211
4	ชลบุรี	0.7306	22	ชัยนาท	0.6270
5	สมุทรปราการ	0.7277	21	สมุทรสาคร	0.6313

2) **ดัชนีย่อยด้านสุขภาพเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือ** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านสุขภาพเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือ ซึ่งมีทั้งหมด 17 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านสุขภาพเป็นเกณฑ์ในการประเมินสรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุดในภาคเหนือ คือ เชียงใหม่ พิจิตร นครสวรรค์ ลำปาง และเชียงราย ตามลำดับ โดยจังหวัดเชียงใหม่มีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของภาคเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีประชากรที่สูบบุหรี่ย่อยน้อยที่สุดของภาคเหนือ คือ มีเพียงร้อยละ 5.7 ของ

ประชากรในจังหวัด ประกอบกับมีจำนวนประชากรต่อแพทย์น้อยเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือ คือประชากร 1,765 คนต่อแพทย์ 1 คน และมีประชากรที่พิการน้อยเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือเช่นกัน คือมีเพียงร้อยละ 2.2 ของประชากรในจังหวัด ส่วนจังหวัดพิจิตรมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีประชากรที่เจ็บป่วยน้อยที่สุดในภาคเหนือ คือมีเพียงร้อยละ 8.7 ของประชากรในจังหวัด ประกอบกับมีทารกน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์น้อยเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือ คือมีเพียงร้อยละ 8.1 ของทารกแรกเกิดมีชีพทั้งหมด และเป็นจังหวัดที่คะแนนสุขภาพจิตของประชากรสูงสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือ คือมีคะแนนสุขภาพจิตสูงถึงร้อยละ 75.3

ห้าจังหวัดที่ล้าหลังด้านสุขภาพมากที่สุดในภาคเหนือ คือ กำแพงเพชร อุทัยธานี สุโขทัย พะเยา และแม่ฮ่องสอน ตามลำดับ โดยจังหวัดกำแพงเพชรมีความล้าหลังด้านสุขภาพมากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของภาคเหนือ เนื่องจากมีจำนวนประชากรต่อแพทย์มากที่สุดของภาคเหนือ คือประชากร 5,474 คนต่อแพทย์ 1 คน และมีประชากรที่สูบบุหรี่มากที่สุดของภาคเหนือ คือร้อยละ 9.9 ของประชากรในจังหวัด รวมทั้งทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์สูงสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือคือร้อยละ 12.4 ของทารกแรกเกิดมีชีพทั้งหมด ส่วนจังหวัดอุทัยธานีมีความล้าหลังด้านสุขภาพมากสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือ เนื่องจากมีประชากรที่เจ็บป่วยมากที่สุดของภาคเหนือ คือร้อยละ 15.4 ของประชากรในจังหวัด ประกอบกับมีทารกแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มากเป็นลำดับ 3 ของภาคเหนือ คือร้อยละ 12.1 ของทารกแรกเกิดมีชีพทั้งหมด

ดัชนีย่อยด้านสุขภาพเฉพาะภาคเหนือ (ทั้งหมด 17 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	เชียงใหม่	0.6920	17	กำแพงเพชร	0.4944
2	พิจิตร	0.6760	16	อุทัยธานี	0.5230
3	นครสวรรค์	0.6483	15	สุโขทัย	0.5398
4	ลำปาง	0.6370	14	พะเยา	0.5491
5	เชียงราย	0.6344	13	แม่ฮ่องสอน	0.5631

3) **ดัชนีย่อยด้านสุขภาพเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านสุขภาพเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีทั้งหมด 20 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านสุขภาพเป็นเกณฑ์ในการประเมินสรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ อุดรธานี อุบลราชธานี มหาสารคาม ขอนแก่น และมุกดาหาร ตามลำดับ โดยจังหวัดอุดรธานีมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพเป็นลำดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีประชากรที่พิการน้อยที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ มีเพียงร้อยละ 1.6 ของประชากรในจังหวัด ประกอบกับมีทารกแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์น้อยสุดเป็นลำดับ 3 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือร้อยละ 7.6 ของทารกแรกเกิดมีชีพทั้งหมด และมีประชากรต่อแพทย์น้อยสุดเป็นลำดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือประชากร 4,218 คนต่อแพทย์ 1 คน

ส่วนอุบลราชธานีมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีประชากรต่อแพทย์น้อยสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือประชากร 3,169 คนต่อแพทย์ 1 คน ประกอบกับมีประชากรที่สูบบุหรี่ย่อยสุดเป็นลำดับ 3 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือร้อยละ 5.6 ของประชากรในจังหวัด และมีประชากรที่พิการเพียงร้อยละ 2.3 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านสุขภาพมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ เลย ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ ชัยภูมิ และสุรินทร์ ตามลำดับ โดยจังหวัดเลยมีความล้าหลังด้านสุขภาพมากสุดเป็นลำดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีประชากรที่เจ็บป่วยมากที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือร้อยละ 13.6 ของประชากรในจังหวัด และเป็นจังหวัดที่คะแนนสุขภาพจิตของประชากรต่ำสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือมีคะแนนสุขภาพจิตร้อยละ 68.3 รวมทั้งมีประชากรที่พิการร้อยละ 3.3 ของประชากรในจังหวัด ซึ่งสูงที่สุดเป็นลำดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนจังหวัดศรีสะเกษมีความล้าหลังด้านสุขภาพมากสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีทารกน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มากที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือร้อยละ 27.6 ของทารกแรกเกิดมีชีพทั้งหมด และเป็นจังหวัดที่คะแนนสุขภาพจิตของประชากรต่ำสุดเป็นลำดับ 5 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือมีคะแนนสุขภาพจิตร้อยละ 69.3

ดัชนีย่อยด้านสุขภาพเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ทั้งหมด 20 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	อุดรธานี	0.6813	20	เลย	0.5183
2	อุบลราชธานี	0.6749	19	ศรีสะเกษ	0.5325
3	มหาสารคาม	0.6565	18	บุรีรัมย์	0.5457
4	ขอนแก่น	0.6495	17	ชัยภูมิ	0.5698
5	มุกดาหาร	0.6341	16	สุรินทร์	0.5730

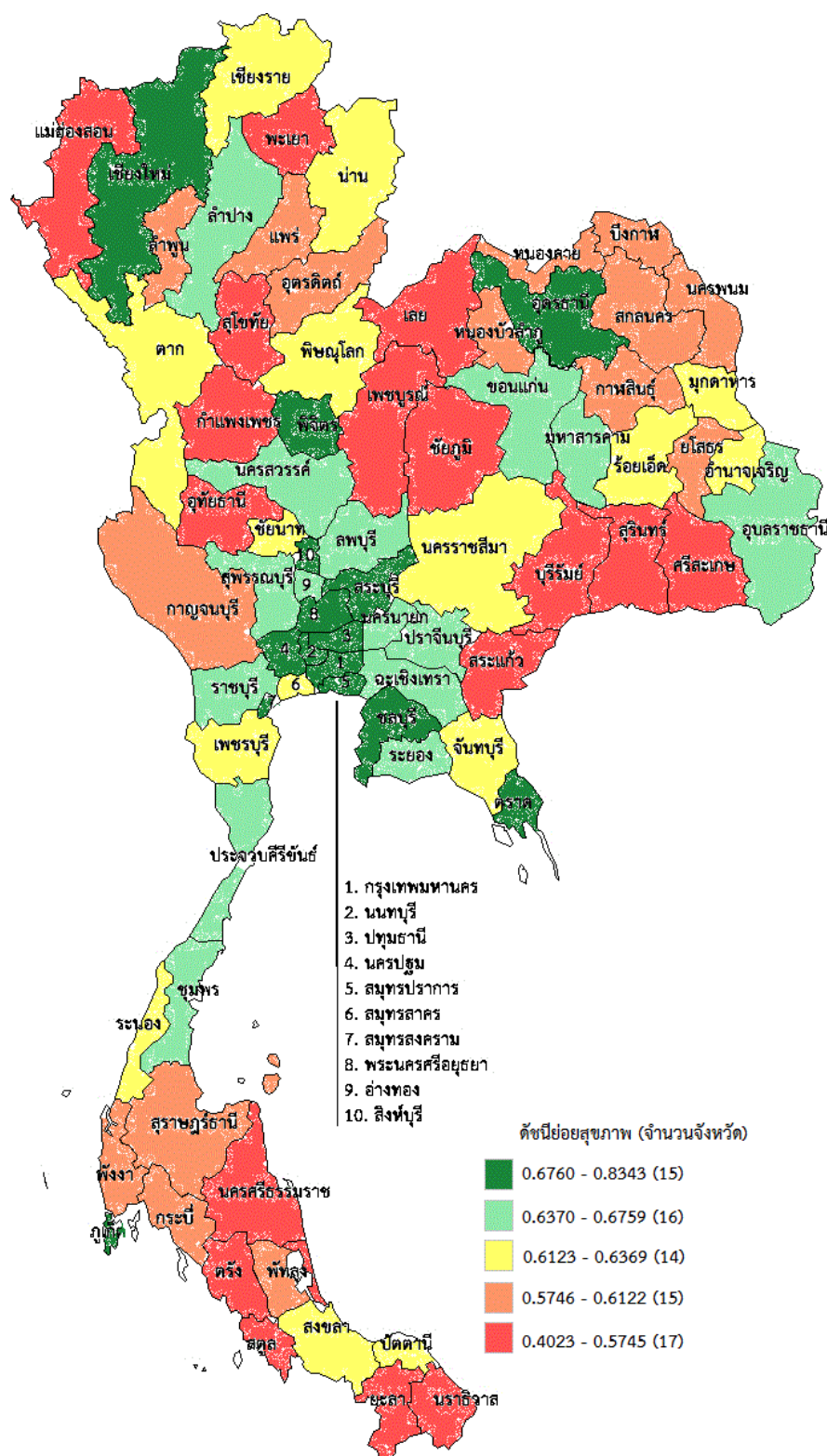
4) ดัชนีย่อยด้านสุขภาพเฉพาะจังหวัดในภาคใต้ เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านสุขภาพเฉพาะจังหวัดในภาคใต้ซึ่งมีทั้งหมด 14 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านสุขภาพเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากที่สุดในภาคใต้ คือ ภูเก็ต ชุมพร ระนอง สงขลา และปัตตานี ตามลำดับ โดยจังหวัดภูเก็ตมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพเป็นลำดับ 1 ของภาคใต้ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีประชากรที่เจ็บป่วย ประชากรที่พิการ ประชากรที่สูบบุหรี่ และประชากรต่อแพทย์ น้อยที่สุดของภาคใต้ โดยมีประชากรที่เจ็บป่วยร้อยละ 9.9 ประชากรที่พิการร้อยละ 1.2 ประชากรที่สูบบุหรี่ย่อยสุด 2.6 ของประชากรในจังหวัด และมีประชากร 1,238 คนต่อแพทย์ 1 คน ส่วนจังหวัดชุมพรมีความก้าวหน้าด้านสุขภาพมากสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้ เนื่องจากมีประชากรที่สูบบุหรี่ย่อยสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้ คือมีเพียงร้อยละ 7.8 ของประชากรในจังหวัด และมีประชากรที่ออกกำลังกายสูงที่สุดเป็นลำดับ 3 ของภาคใต้ คือร้อยละ 99.6 ของประชากรในจังหวัด

ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านสุขภาพมากที่สุดในภาคใต้ คือ ยะลา นราธิวาส นครศรีธรรมราช สตูล และตรัง ตามลำดับ โดยจังหวัดยะลามีความล้าหลังด้านสุขภาพมากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของภาคใต้ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีประชากรเจ็บป่วยมากที่สุดในภาคใต้ คือมีถึงร้อยละ 14.3 ของประชากรในจังหวัด ประกอบกับมีประชากรที่ออกกกำลังกายน้อยที่สุดในภาคใต้ คือร้อยละ 97.5 ของประชากรในจังหวัด และมีประชากรที่สูบบุหรี่มากสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้ คือร้อยละ 12.5 ของประชากรในจังหวัด ส่วนจังหวัดนราธิวาส มีความล้าหลังด้านสุขภาพมากสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้ เนื่องจากมีประชากรที่สูบบุหรี่ และประชากรต่อแพทย์ สูงที่สุดของภาคใต้ โดยมีประชากรที่สูบบุหรี่ร้อยละ 13.3 ของประชากรในจังหวัด ประชากร 4,673 คนต่อแพทย์ 1 คน ประกอบกับมีทารกแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์สูงสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้ คือสูงถึงร้อยละ 10.0 ของทารกแรกเกิดมีชีพทั้งหมด และมีคะแนนสุขภาพจิตน้อยสุดเป็นลำดับ 3 ของภาคใต้ คือมีคะแนนสุขภาพจิตเพียงร้อยละ 68.2

ดัชนีย่อยด้านสุขภาพเฉพาะภาคใต้ (ทั้งหมด 14 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ภูเก็ต	0.8196	14	ยะลา	0.4023
2	ชุมพร	0.6449	13	นราธิวาส	0.4989
3	ระนอง	0.6315	12	นครศรีธรรมราช	0.5295
4	สงขลา	0.6285	11	สตูล	0.5376
5	ปัตตานี	0.6123	10	ตรัง	0.5563

แผนที่ 2 : ดัชนีย่อยด้านสุขภาพ จำแนกรายจังหวัด

ลำดับ	จังหวัด	ค่าดัชนี
1	ปทุมธานี	0.8343
2	ภูเก็ต	0.8196
3	กรุงเทพมหานคร	0.8002
4	สิงห์บุรี	0.7592
5	นนทบุรี	0.7567
6	ชลบุรี	0.7306
7	สมุทรปราการ	0.7277
8	นครปฐม	0.7151
9	สมุทรสงคราม	0.7129
10	พระนครศรีอยุธยา	0.7079
11	สระบุรี	0.7040
12	เชียงใหม่	0.6920
13	ตราด	0.6908
14	อุดรธานี	0.6813
15	พิจิตร	0.6760
16	อุบลราชธานี	0.6749
17	ราชบุรี	0.6744
18	ฉะเชิงเทรา	0.6717
19	ลพบุรี	0.6688
20	ประจวบคีรีขันธ์	0.6651
21	มหาสารคาม	0.6665
22	ขอนแก่น	0.6495
23	นครนายก	0.6488
24	นครสวรรค์	0.6483
25	อ่างทอง	0.6466
26	ชุมพร	0.6449
27	สุพรรณบุรี	0.6442
28	ปราจีนบุรี	0.6432
29	ระยอง	0.6385
30	ลำปาง	0.6370
31	ฉะเชิงเทรา	0.6370
32	ชัยภูมิ	0.6344
33	มุกดาหาร	0.6341
34	ชัยภูมิ	0.6316
35	ระยอง	0.6315
36	สมุทรสาคร	0.6313
37	สงขลา	0.6285
38	ชัยภูมิ	0.6270
39	นครราชสีมา	0.6269
40	ตาก	0.6264
41	จันทบุรี	0.6211
42	อำนาจเจริญ	0.6198
43	น่าน	0.6171
44	พิษณุโลก	0.6137
45	ปัตตานี	0.6123
46	กระบี่	0.6010
47	กาฬสินธุ์	0.5997
48	กาญจนบุรี	0.5987
49	ยโสธร	0.5957
50	แพร่	0.5948
51	อุตรดิตถ์	0.5935
52	หนองคาย	0.5926
53	นครพนม	0.5900
54	บึงกาฬ	0.5838
55	พิจิตร	0.5828
56	พังงา	0.5816
57	ลำพูน	0.5800
58	สกลนคร	0.5774
59	สุราษฎร์ธานี	0.5764
60	หนองบัวลำภู	0.5746
61	สุรินทร์	0.5730
62	ฉะเชิงเทรา	0.5699
63	ชัยภูมิ	0.5698
64	แม่ฮ่องสอน	0.5631
65	ตรัง	0.5563
66	พะเยา	0.5491
67	บุรีรัมย์	0.5457
68	สุโขทัย	0.5398
69	สกล	0.5376
70	ศรีสะเกษ	0.5325
71	นครศรีธรรมราช	0.5295
72	อุทัยธานี	0.5230
73	เลย	0.5183
74	นราธิวาส	0.4989
75	กำแพงเพชร	0.4944
76	สระแก้ว	0.4827
77	ยะลา	0.4023

3.2 ดัชนีย่อยด้านการศึกษาและตัวชี้วัดด้านการศึกษา

การศึกษาเป็นการลงทุนเพื่อพัฒนาคนให้เต็มศักยภาพ ทำให้คนมีความรู้ มีวิจรรย์ญาณ ค่านิยม มีจริยธรรมที่ดีงาม สร้างทักษะอาชีพที่ดีงาม สร้างทักษะอาชีพอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต สร้างมูลค่าและคุณค่าแก่สังคม คุณภาพที่ดีของคนในสังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งการพัฒนาคนด้านการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาคนในทุกๆ ด้านทั้งร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และความมั่นคงในการดำรงชีวิตเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้ตนเองที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย

องค์ประกอบของดัชนีย่อยการศึกษา ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ยเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปี และคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป หมายถึง จำนวนระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่ใช้ในการศึกษาของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนหรือเทียบเท่า)

อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา หมายถึง ร้อยละของจำนวนประชากรกลุ่มอายุ 15-17 ปีที่เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าต่อจำนวนประชากรกลุ่มอายุ 15-17 ปีทั้งหมด

ค่าเฉลี่ยระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปี หมายถึง ความสามารถของเด็กอายุ 6-15 ปี ในการเรียนรู้ การปรับตัวต่อปัญหาอย่างเหมาะสม และความสามารถในอันที่จะทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีจุดมุ่งหมายและมีคุณค่าทางสังคม สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบเพื่อวัดความรู้ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ครอบคลุม 8 วิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพ ต่อผลรวมของจำนวนผู้เข้าสอบ 8 วิชาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด

3.2.1 ภาพรวมดัชนีย่อยด้านการศึกษา

การประเมินความก้าวหน้าของคนด้านการศึกษา โดยใช้ดัชนีด้านการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการวัด ซึ่งผลการประเมินในภาพรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) **ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ชลบุรี ระยอง และภูเก็ต ตามลำดับ** จากการประเมินความก้าวหน้าของคนด้านการศึกษาในทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยใช้ดัชนีย่อยด้านการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการวัด พบว่า กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ชลบุรี ระยอง และภูเก็ต เป็นห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากที่สุด ตามลำดับ โดยกรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าด้านการศึกษาสูงสุด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีตัวชี้วัด 3 ตัวที่ค่าเฉลี่ยสูงที่สุดของประเทศ คือ (1) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป เท่ากับ 11.0 ปี (2) อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ร้อยละ 112.5 และ (3) คะแนนการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.9 ส่วน

จังหวัดนนทบุรีมีความก้าวหน้าด้านการศึกษาสูงมากเป็นลำดับ 2 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปีสูงที่สุดของประเทศ คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 108.9 และจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป สูงเท่ากับกรุงเทพมหานคร คือเฉลี่ย 11.0 ปี สำหรับจังหวัดชลบุรีมีความก้าวหน้าด้านการศึกษาสูงมากเป็นลำดับที่ 3 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรมีค่าสูงเป็นลำดับที่ 2 (รองจากกรุงเทพมหานคร และนนทบุรี) เท่ากับ 9.9 ปี

2) **ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านการศึกษามากที่สุด คือ 3 จังหวัดชายแดนในภาคใต้ (นราธิวาส ปัตตานี ยะลา) หนองบัวลำภู และแม่ฮ่องสอน** การประเมินความก้าวหน้าของคนด้านการศึกษาในภาพรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยใช้ดัชนีด้านการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการวัด พบว่า นราธิวาส ปัตตานี ยะลา หนองบัวลำภู และแม่ฮ่องสอน เป็นห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการศึกษาต่ำที่สุดหรือการศึกษามีความล้าหลังมากที่สุด โดยจังหวัดนราธิวาสมีความก้าวหน้าด้านการศึกษาต่ำที่สุด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษามีค่าต่ำสุดคือร้อยละ 45.1 ประกอบกับระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดด้วยเช่นกัน เท่ากับ 88.1 ซึ่งเป็นระดับเชาว์ปัญญาที่ต่ำกว่าปกติ (ระดับปกติหรือฉลาดปานกลาง คือ 90-109) ในขณะที่ผลการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีคะแนนเฉลี่ยเกือบต่ำสุดเพียงร้อยละ 30.2 (รองจากจังหวัดปัตตานีซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด)

จังหวัดปัตตานีมีความล้าหลังด้านการศึกษาสูงสุดเป็นลำดับที่ 2 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่คะแนนผลการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือร้อยละ 30.0 ประกอบกับระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นลำดับ 2 คือเท่ากับ 91.1

สำหรับจังหวัดยะลามีความล้าหลังด้านการศึกษาสูงสุดเป็นลำดับที่ 3 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่คะแนนผลการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำมากคือเพียงร้อยละ 30.8 (ผลการทดสอบ O-Net ในวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ พบว่าจังหวัดยะลามีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ลำดับที่ 77 ของประเทศ คือ 19.24 และ 15.84 คะแนน)

ดัชนีย่อยด้านการศึกษา					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	กรุงเทพมหานคร	0.9471	77	นราธิวาส	0.0651
2	นนทบุรี	0.8043	76	ปัตตานี	0.2044
3	ชลบุรี	0.7208	75	ยะลา	0.2465
4	ระยอง	0.6939	74	หนองบัวลำภู	0.2527
5	ภูเก็ต	0.6703	73	แม่ฮ่องสอน	0.2704

3.2.2 ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านการศึกษา

ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านการศึกษา มีจำนวน 4 ตัว คือ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ยระดับเชาวน์ปัญญา (IQ) ของนักเรียนอายุ 6-15 ปี และคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1) **จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป** หมายถึง จำนวนระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่ใช้ในการศึกษาของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนหรือเทียบเท่า) ซึ่งเป็นการประมวลจากผลรวมของระยะเวลาหรือจำนวนปีที่ใช้ในการศึกษาของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปหารด้วยจำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปทั้งหมด

ในภาพรวมของประเทศ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มลดลงจาก 8.2 ปี ในปี 2554 เหลือ 8.0 ปี ในปี 2556 เช่นเดียวกับกลุ่มคนรุ่นใหม่อายุ 15-39 ปี มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยลดลงจาก 10.7 ปี เหลือ 10.5 ปี และกลุ่มอายุ 40-59 ปี มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยลดลงเช่นกัน จาก 7.6 ปี เหลือ 7.3 ปี ในช่วงเวลาเดียวกัน หากเปรียบเทียบจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 25 ปี ขึ้นไปของไทยกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 6 ในกลุ่มอาเซียน โดยเรียงตามลำดับดังนี้ สิงคโปร์ (10.2 ปี) มาเลเซีย (9.5 ปี) ฟิลิปปินส์ (8.9 ปี) บรูไน (8.7 ปี) อินโดนีเซีย (7.5 ปี) ไทย (7.3 ปี) กัมพูชา (5.8 ปี) เวียดนาม (5.5 ปี) ลาว (4.6 ปี) และพม่า (4.0 ปี)¹

ห้าจังหวัดที่มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยสูงสุด คือ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี ชลบุรี และสมุทรปราการ ตามลำดับ โดยกรุงเทพมหานครมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยสูงสุดของประเทศ คือเฉลี่ย 11.0 ปี และนนทบุรีก็มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประมาณ 11.0 ปีเช่นกัน ส่วนปทุมธานี ชลบุรี และสมุทรปราการ ปีการศึกษาเฉลี่ย 9.9 ปี, 9.3 ปี และ 9.2 ปี ตามลำดับ ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของประเทศอยู่ที่ 8.0 ปี

ห้าจังหวัดที่มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา ตาก และกาฬสินธุ์ ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นจังหวัดชายแดนและอยู่ในพื้นที่สูงภาคเหนือ โดยแม่ฮ่องสอนมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยน้อยที่สุดของประเทศคือประมาณ 6.2 ปี ตามด้วยเชียงราย 6.4 ปี พะเยาและตาก 6.6 ปี และกาฬสินธุ์ 6.8 ปี

จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ปี 2556 (ปี)			
ห้าลำดับที่ดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
กรุงเทพมหานคร	11.05	แม่ฮ่องสอน	6.18
นนทบุรี	11.03	เชียงราย	6.35
ปทุมธานี	9.88	พะเยา ตาก	6.65
ชลบุรี	9.32		
สมุทรปราการ	9.21	กาฬสินธุ์	6.77

¹ UNDP, International Human Development Indicators 2014

2) อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา หมายถึง ร้อยละของจำนวนประชากรกลุ่มอายุ 15-17 ปีที่เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าต่อจำนวนประชากรกลุ่มอายุ 15-17 ปีทั้งหมด

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทสามัญและประเภทอาชีวศึกษา โดยอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาโดยเฉลี่ยของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 60.8 ในปี 2545 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 72.2 ในปี 2554 และร้อยละ 74.6 ในปี 2556 โดยอัตราการเข้าเรียนของนักเรียนหญิงสูงกว่าของนักเรียนชาย คือเท่ากับร้อยละ 82.2 และร้อยละ 67.4 ตามลำดับ ทั้งนี้อัตราการเข้าเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากรัฐบาลได้กำหนดการศึกษาภาคบังคับเป็น 12 ปี เพื่อยกระดับการเรียนรู้ของเด็ก ตามพระราชบัญญัติการศึกษา ปี 2542 โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 เป็นต้นมา ประกอบกับภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนได้ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนและผลักดันนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้และโครงการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและชุมชน ได้ส่งผลให้คนไทยสามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ได้ตามความต้องการและความเหมาะสมของตนเอง

ห้าจังหวัดที่มีอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาสูงที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร นครนายก ลำพูน ลำปาง และชลบุรี ตามลำดับ เมื่อพิจารณาอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาในระดับจังหวัดในปี 2556 พบว่า กรุงเทพมหานครมีอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาสูงที่สุด ร้อยละ 112.5 ตามด้วยจังหวัดนครนายกร้อยละ 110.2 ลำพูนร้อยละ 96.8 ลำปางร้อยละ 95.2 และชลบุรีร้อยละ 92.8

ห้าจังหวัดที่มีอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายรวมอาชีวศึกษาต่ำที่สุด คือ นราธิวาส บึงกาฬ สมุทรสาคร ตาก และระนอง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาในระดับจังหวัดในปี 2556 พบว่า จังหวัดนราธิวาสมีอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาต่ำที่สุดคือร้อยละ 45.1 ตามด้วยจังหวัดบึงกาฬร้อยละ 48.6 สมุทรสาครร้อยละ 53.1 ตากร้อยละ 55.6 และระนองร้อยละ 57.3 ซึ่งต่ำกว่าอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาโดยเฉลี่ยของประเทศเป็นอย่างมาก (เฉลี่ยร้อยละ 74.6)

อัตรานักเรียนต่อประชากรวัยเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ปี 2556 (%)			
ห้าลำดับที่ดีที่สุด		ห้าลำดับแย่งสุด	
กรุงเทพมหานคร	112.53	นราธิวาส	45.08
นครนายก	110.22	บึงกาฬ	48.58
ลำพูน	96.84	สมุทรสาคร	53.12
ลำปาง	95.19	ตาก	55.60
ชลบุรี	92.82	ระนอง	57.28

3) **ค่าเฉลี่ยระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปี** หมายถึง ความสามารถของเด็กอายุ 6-15 ปี ในการเรียนรู้ การปรับตัวต่อปัญหาอย่างเหมาะสม และความสามารถในอื่นที่จะทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีจุดมุ่งหมายและมีคุณค่าทางสังคม สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการคำนวณเป็นการเทียบระดับการเรียนรู้หรือพัฒนาการของสมองว่าอยู่ระดับไหนเมื่อเทียบกับอายุจริง หากวัดระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ได้ 100 หมายความว่า อายุสมองเท่ากับอายุจริง เช่น ถ้าอายุ 6 ปี แสดงว่าอายุสมองคือ 6 ปีเช่นกัน

ศักยภาพการพัฒนาประเทศมีความสัมพันธ์อย่างมากกับระดับสติปัญญาของคนในประเทศ ผลการสำรวจระดับสติปัญญาเด็กนักเรียนอายุ 6-15 ปี ใน 76 จังหวัดของกรมสุขภาพจิตปี 2554 พบว่าค่าเฉลี่ยระดับเชาว์ปัญญาเด็กนักเรียนไทยในภาพรวมระดับประเทศ เท่ากับ 98.6 (ค่าเฉลี่ย IQ ในเกณฑ์ปกติคือ 90-109) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปกติแต่ค่อนข้างต่ำ โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้มีค่าเฉลี่ยเชาว์ปัญญา 96.0 และ 96.9 ตามลำดับซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาระดับสติปัญญา ได้แก่ ภาวะโภชนาการของเด็กและเยาวชน (นมแม่/สารอาหาร) ปัจจัยจากตัวเด็ก (อายุครรภ์/น้ำหนักตัวแรกคลอด/ภาวะหรือโรคประจำตัวต่างๆ) และด้านครอบครัว (พื้นฐานของพ่อแม่/การเลี้ยงดู/ปัจจัยสิ่งแวดล้อม)

ห้าจังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กนักเรียนอายุ 6-15 ปี สูงสุด คือ นนทบุรี ระยอง ลำปาง กรุงเทพมหานคร และ ชลบุรี ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบในระดับจังหวัดพบว่านักเรียนอายุ 6-15 ปีในจังหวัดนนทบุรีมีค่าเฉลี่ยระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของนักเรียนอายุ 6-15 ปี สูงสุดคือ 108.9 ตามด้วยจังหวัดระยอง ลำปาง กรุงเทพมหานคร และชลบุรี มีค่าเฉลี่ยระดับเชาว์ปัญญา 107.5, 106.6, 104.5, 103.9 ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กนักเรียนอายุ 6-15 ปี ต่ำสุด คือ นราธิวาส ปัตตานี ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี และสกลนคร ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบในระดับจังหวัดพบว่านักเรียนในจังหวัดนราธิวาสมีค่าเฉลี่ยระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของนักเรียนอายุ 6-15 ปี ต่ำสุดคือ 88.1 ตามด้วยจังหวัดปัตตานี 91.1 ร้อยเอ็ด 91.7 อุบลราชธานี 93.5 และสกลนคร 93.7

ค่าเฉลี่ยเชาว์ปัญญา (IQ) ของนักเรียนอายุ 6-15 ปี ปี 2554			
ห้าลำดับที่สูงสุด		ห้าลำดับแย่สุด	
นนทบุรี	108.9	นราธิวาส	88.1
ระยอง	107.5	ปัตตานี	91.1
ลำปาง	106.6	ร้อยเอ็ด	91.7
กรุงเทพมหานคร	104.5	อุบลราชธานี	93.5
ชลบุรี	103.9	สกลนคร	93.7

4) **คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย** หมายถึง คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบเพื่อวัดความรู้ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้

ครอบคลุม 8 วิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา ศิลปะ และ การงานอาชีพ ต่อผลรวมของจำนวนผู้เข้าสอบ 8 วิชาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวัดจากคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน 8 วิชาหลัก ในปี 2556 เฉลี่ยทั่วประเทศเท่ากับร้อยละ 37.4 เมื่อพิจารณาในแต่ละวิชาพบว่า ส่วนใหญ่คะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะในวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และศิลปะ ซึ่งเท่ากับร้อยละ 25.4, 20.5, และ 29.0 ตามลำดับ ส่วนวิชาที่ได้คะแนนสูง คือ สุขศึกษา และการงานอาชีพ เท่ากับร้อยละ 62.0 และ 50.0 ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูงสุด คือ กรุงเทพมหานคร ภูเก็ต นครปฐม นนทบุรี และชลบุรี ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูงสุด พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนในจังหวัดใหญ่ใกล้ศูนย์กลางความเจริญ โดยกรุงเทพมหานครมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด คือร้อยละ 42.9 รองลงมาจังหวัดภูเก็ตร้อยละ 41.2 นครปฐมร้อยละ 41.2 นนทบุรีร้อยละ 40.8 และชลบุรีร้อยละ 39.9 ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำสุด คือ ปัตตานี นราธิวาส ยะลา กาฬสินธุ์ และแม่ฮ่องสอน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำสุด พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งมีปัญหาการเข้าถึงการศึกษาอันเนื่องมาจากการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ คือ ปัตตานีมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 30.0 ยะลาร้อยละ 30.2 และนราธิวาร้อยละ 30.8 ตามด้วยจังหวัดกาฬสินธุ์ร้อยละ 34.2 และแม่ฮ่องสอนร้อยละ 34.2

คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปี 2556 (%)			
ห้าลำดับที่ดีที่สุด		ห้าลำดับแย่งสุด	
กรุงเทพมหานคร	42.85	ปัตตานี	29.97
ภูเก็ต	41.22	นราธิวาส	30.25
นครปฐม	41.17	ยะลา	30.78
นนทบุรี	40.81	กาฬสินธุ์	34.20
ชลบุรี	39.89	แม่ฮ่องสอน	34.21

3.2.3 ดัชนีย่อด้านการศึกษาในแต่ละภูมิภาค

การใช้ดัชนีด้านการศึกษาเพื่อเป็นเกณฑ์วัดความก้าวหน้าของคนเกี่ยวกับการศึกษาในแต่ละภูมิภาค โดยแบ่งภูมิภาคออกเป็น 5 ภูมิภาค คือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ พบว่า กรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าของคนด้านการศึกษามากที่สุด รองลงมาได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความก้าวหน้าของคนด้านการศึกษาน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาความก้าวหน้าของคนด้านการศึกษาในแต่ละภูมิภาค สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) **ดัชนีย่อยด้านการศึกษเฉพาะจังหวัดในภาคกลาง** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของ
 คนด้านการศึกษเฉพาะจังหวัดในภาคกลาง จากทั้งหมด 25 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการ
 ประเมิน สรุปได้ดังนี้

**ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากที่สุดในภาคกลาง คือ นนทบุรี ชลบุรี
 ระยอง นครนายก และนครปฐม ตามลำดับ** โดยจังหวัดนนทบุรีมีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากที่สุดในจังหวัด
 ภาคกลาง เนื่องจากมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (เฉลี่ย 11.0 ปี) และมีค่าเฉลี่ยระดับ
 เซอร์ปัญญา (IQ) ของนักเรียนอายุ 6-15 ปี (ค่าเฉลี่ยระดับเซอร์ปัญญา 108.9) สูงที่สุดของภาคกลาง ส่วนจังหวัด
 ชลบุรีมีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากสุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคกลาง เนื่องจากการเข้าเรียนรวมระดับ
 มัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษามีอัตราค่อนข้างสูง ร้อยละ 92.8 ซึ่งสูงเป็นลำดับ 2 ของภาคกลาง ประกอบ
 กับจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net และค่าเฉลี่ยระดับเซอร์
 ปัญญา (IQ) ของนักเรียนอายุ 6-15 ปี สูงเป็นลำดับ 3 ของภาคกลาง

**ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านการศึกษามากที่สุดในภาคกลาง คือ สระแก้ว
 กาญจนบุรี ชัยนาท สุพรรณบุรี และสมุทรสาคร ตามลำดับ** โดยจังหวัดสระแก้วมีความล้าหลังด้านการศึกษามาก
 ที่สุดในจังหวัดภาคกลาง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ระดับเซอร์ปัญญา (IQ) ของนักเรียนอายุ 6-15 ปี และคะแนนเฉลี่ย
 การทดสอบ O-Net ต่ำที่สุดของภาคกลาง ส่วนจังหวัดกาญจนบุรีมีความล้าหลังด้านการศึกษามากสุดเป็นลำดับ 2
 ของจังหวัดในภาคกลาง เนื่องจากจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (เฉลี่ย 7.0 ปี) และ อัตรา
 การเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา (ร้อยละ 59.7) ต่ำสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคกลาง

ดัชนีย่อยด้านการศึกษเฉพาะภาคกลาง (ทั้งหมด 25 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	นนทบุรี	0.8043	25	สระแก้ว	0.2997
2	ชลบุรี	0.7208	24	กาญจนบุรี	0.3274
3	ระยอง	0.6939	23	ชัยนาท	0.3800
4	นครนายก	0.6690	22	สุพรรณบุรี	0.3855
5	นครปฐม	0.6680	21	สมุทรสาคร	0.4262

2) **ดัชนีย่อยด้านการศึกษเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือ** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของ
 คนด้านการศึกษเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือ จากทั้งหมด 17 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการ
 ประเมิน สรุปได้ดังนี้

**ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากที่สุดในภาคเหนือ คือ ลำปาง แพร่
 เชียงใหม่ พิจิตร และลำพูน ตามลำดับ** โดยจังหวัดลำปางมีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากที่สุดในจังหวัด
 ภาคเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ระดับเซอร์ปัญญา (IQ) ของนักเรียนอายุ 6-15 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงสุดของภาคเหนือ
 คือ 106.6 รวมทั้งอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาสูงเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือ

ส่วนจังหวัดแพร่มีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากสุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูงเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือ

ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านการศึกษามากที่สุดในภาคเหนือ คือ แม่ฮ่องสอน กำแพงเพชร ตาก เพชรบูรณ์ และ อุทัยธานี ตามลำดับ โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความล้าหลังด้านการศึกษามากที่สุดในจังหวัดภาคเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป และคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่ำที่สุดของภาคเหนือ ส่วนจังหวัดกำแพงเพชรมีความล้าหลังด้านการศึกษามากสุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ระดับเขาว์ปัญญา I(Q) ของนักเรียนอายุ 6-15 ปีมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในภาคเหนือ คือ 95.2

ดัชนีย่อยด้านการศึกษาเฉพาะภาคเหนือ (ทั้งหมด 17 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ลำปาง	0.6348	17	แม่ฮ่องสอน	0.2704
2	แพร่	0.5841	16	กำแพงเพชร	0.2935
3	เชียงใหม่	0.5790	15	ตาก	0.3109
4	พิษณุโลก	0.5475	14	เพชรบูรณ์	0.3603
5	ลำพูน	0.5433	13	อุทัยธานี	0.3916

3) **ดัชนีย่อยด้านการศึกษาเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านการศึกษาเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากทั้งหมด 20 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย มหาสารคาม และนครราชสีมา ตามลำดับ โดยจังหวัดขอนแก่นมีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากที่สุดในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา สูงที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูงเป็นลำดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนจังหวัดอุดรธานีมีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากสุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูงที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านการศึกษามากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ หนองบัวลำภู บึงกาฬ กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ และร้อยเอ็ด ตามลำดับ โดยจังหวัดหนองบัวลำภูมีความล้าหลังด้านการศึกษามากที่สุดในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยต่ำสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งมีอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา และมีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่ำสุดเป็นลำดับ 3 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนจังหวัดบึงกาฬมีความล้าหลังด้านการศึกษามากสุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาค่ำที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ดัชนีย่อยด้านการศึกษาเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ทั้งหมด 20 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ขอนแก่น	0.4546	20	หนองบัวลำภู	0.2527
2	อุดรธานี	0.4245	19	บึงกาฬ	0.2738
3	หนองคาย	0.4194	18	กาฬสินธุ์	0.2901
4	มหาสารคาม	0.4155	17	ชัยภูมิ	0.2949
5	นครราชสีมา	0.3993	16	ร้อยเอ็ด	0.3119

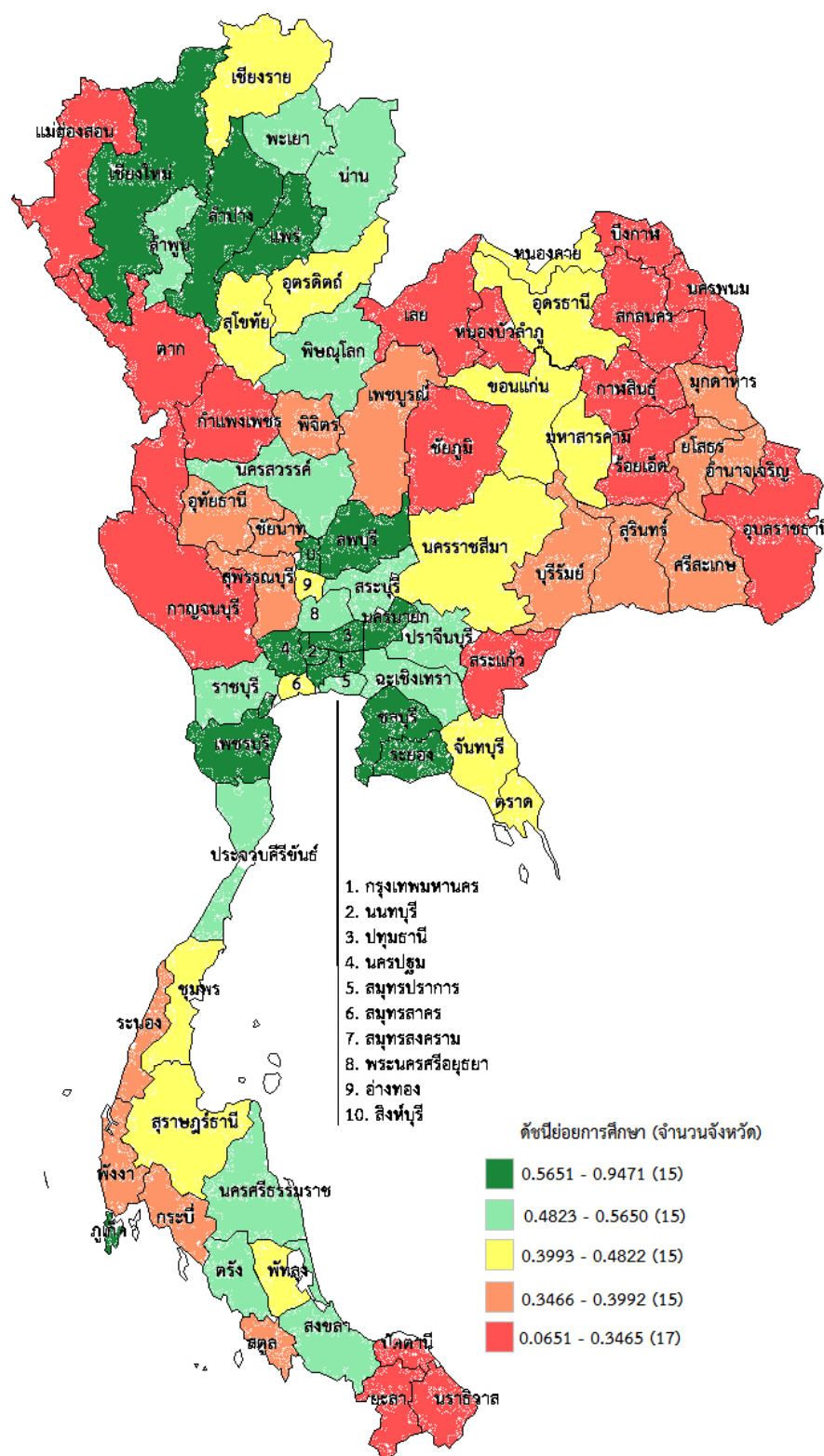
4) ดัชนีย่อยด้านการศึกษาเฉพาะจังหวัดในภาคใต้ เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านการศึกษาเฉพาะจังหวัดในภาคใต้ จากทั้งหมด 14 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการประเมินสรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากที่สุดในภาคใต้ คือ ภูเก็ต สงขลา ตรัง นครศรีธรรมราช และชุมพร ตามลำดับ โดยจังหวัดภูเก็ตมีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากที่สุดในจังหวัดภาคใต้ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ยระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของนักเรียนอายุ 6-15 ปี และคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สูงที่สุดของภาคใต้ ส่วนจังหวัดสงขลามีความก้าวหน้าด้านการศึกษามากสุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคใต้ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยสูงสุดของภาคใต้ และมีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูงสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้

ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านการศึกษามากที่สุดในภาคใต้ คือ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สตูล และระนอง ตามลำดับ โดยจังหวัดนราธิวาสมีความล้าหลังด้านการศึกษามากที่สุดในจังหวัดภาคใต้ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา และค่าเฉลี่ยระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของนักเรียนอายุ 6-15 ปี ต่ำที่สุดของภาคใต้ ส่วนจังหวัดปัตตานีมีความล้าหลังด้านการศึกษามากสุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคใต้ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่ำที่สุดของภาคใต้ และมีค่าเฉลี่ยระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ของนักเรียนอายุ 6-15 ปี ต่ำสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้

ดัชนีย่อยด้านการศึกษาเฉพาะภาคใต้ (ทั้งหมด 14 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ภูเก็ต	0.6703	14	นราธิวาส	0.0651
2	สงขลา	0.5351	13	ปัตตานี	0.2044
3	ตรัง	0.5324	12	ยะลา	0.2465
4	นครศรีธรรมราช	0.4982	11	สตูล	0.3679
5	ชุมพร	0.4365	10	ระนอง	0.3683

แผนที่ 3 : ดัชนีย่อยด้านการศึกษา จำแนกรายจังหวัด

ลำดับ	จังหวัด	ค่าดัชนี
1	กรุงเทพมหานคร	0.9471
2	นนทบุรี	0.8043
3	ชลบุรี	0.7208
4	ระยอง	0.6399
5	ภูเก็ต	0.6703
6	นครนายก	0.6690
7	นครปฐม	0.6680
8	ลำปาง	0.6348
9	ปทุมธานี	0.6116
10	เพชรบุรี	0.5362
11	สมุทรสงคราม	0.5848
12	แพร่	0.5841
13	เชียงใหม่	0.5790
14	สิงห์บุรี	0.5700
15	ลพบุรี	0.5651
16	สมุทรปราการ	0.5629
17	พิษณุโลก	0.5475
18	ลพบุรี	0.5483
19	ปราจีนบุรี	0.5351
20	สงขลา	0.5351
21	ศรีสะเกษ	0.5324
22	น่าน	0.5273
23	ระนอง	0.5102
24	พจนมณฑลอยุธยา	0.5095
25	ราชบุรี	0.5048
26	นครศรีธรรมราช	0.4982
27	พิจิตร	0.4976
28	นครสวรรค์	0.4885
29	ปราจีนบุรี	0.4849
30	สระบุรี	0.4823
31	ตราด	0.4787
32	อ่างทอง	0.4762
33	ขอนแก่น	0.4546
34	สุพรรณบุรี	0.4486
35	จันทบุรี	0.4417
36	ฉะเชิงเทรา	0.4365
37	พิจิตร	0.4310
38	สมุทรสาคร	0.4262
39	สุพรรณบุรี	0.4245
40	หนองคาย	0.4194
41	มหาสารคาม	0.4155
42	สุรินทร์	0.4144
43	สุราษฎร์ธานี	0.4129
44	เชียงใหม่	0.4079
45	นครราชสีมา	0.3993
46	พิจิตร	0.3942
47	อุทัยธานี	0.3916
48	สุพรรณบุรี	0.3855
49	พิจิตร	0.3820
50	สุรินทร์	0.3802
51	ชัยนาท	0.3800
52	ศรีสะเกษ	0.3736
53	ระนอง	0.3683
54	ศรีสะเกษ	0.3681
55	สุโขทัย	0.3679
56	ยโสธร	0.3617
57	เพชรบูรณ์	0.3603
58	อำนาจเจริญ	0.3597
59	มุกดาหาร	0.3472
60	บุรีรัมย์	0.3466
61	สกลนคร	0.3370
62	อุบลราชธานี	0.3339
63	เลย	0.3324
64	กาญจนบุรี	0.3274
65	นครพนม	0.3245
66	ร้อยเอ็ด	0.3119
67	ตาก	0.3109
68	สงขลา	0.2997
69	ชัยภูมิ	0.2949
70	กำแพงเพชร	0.2935
71	กาฬสินธุ์	0.2901
72	บึงกาฬ	0.2738
73	แม่ฮ่องสอน	0.2704
74	หนองบัวลำภู	0.2527
75	ยะลา	0.2465
76	ปัตตานี	0.2044
77	นราธิวาส	0.0658

3.3 ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงานและตัวชี้วัดด้านชีวิตการงาน

ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน เป็นดัชนีที่สะท้อนให้เห็นถึงสถานะด้านการมีงานทำหรือการว่างงาน ชั่วโมงการทำงาน การมีหลักประกันทางสังคมของแรงงาน รวมทั้งการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ซึ่งการมีชีวิตการงานที่ดีจะนำไปสู่การยกระดับรายได้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

องค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ อัตราการว่างงาน อัตราการทำงานต่ำระดับ ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม และ อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน

อัตราการว่างงาน หมายถึง ร้อยละของผู้ว่างงานรวมต่อกำลังแรงงานรวม โดยกำลังแรงงานรวมคือผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีงานทำและที่ว่างงาน ผู้ว่างงานรวมคือผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปซึ่งไม่มีงานทำแต่พร้อมที่จะทำงาน

อัตราการทำงานต่ำระดับ หมายถึง ร้อยละของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และต้องการทำงานเพิ่ม ต่อประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีงานทำทั้งหมด

ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม หมายถึง ร้อยละของผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 ต่อผู้มีงานทำ (ข้อมูลผู้ประกันตน ณ เดือนธันวาคมของปี) ผู้ประกันตน หมายถึง ผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนประกันสังคมและหรือจ่ายเงินสมทบอันก่อให้เกิดสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน คำนวณมาจากจำนวนลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานทั้งหมดใน 1 ปี ต่อจำนวนลูกจ้างที่อยู่ในความคุ้มครองกองทุนเงินทดแทนทั้งหมด ณ สิ้นปี หารด้วย 1,000 ทั้งนี้ การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ครอบคลุมทุกกรณีความรุนแรง คือ ตาย ทุพพลภาพ สูญเสียอวัยวะบางส่วน หยุดงานเกิน 3 วัน หยุดงานไม่เกิน 3 วัน

3.3.1 ภาพรวมดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน

การประเมินความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตการงาน โดยใช้ดัชนีด้านชีวิตการงานเป็นเกณฑ์ในการวัด ซึ่งผลการประเมินในภาพรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ สรุปได้ดังนี้

1) **ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตการงานมากที่สุด คือ จังหวัดชลบุรี กรุงเทพมหานคร ระยอง พระนครศรีอยุธยา และลำพูน ตามลำดับ** โดยจังหวัดชลบุรีมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานมากที่สุด เนื่องจากชลบุรีเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมพัฒนาขึ้นส่วนรถยนต์ การท่องเที่ยว และพาณิชย์กรรม จึงส่งผลให้จังหวัดชลบุรีแทบไม่มีการทำงานต่ำระดับเลย (อัตราการทำงานต่ำระดับเพียงร้อยละ 0.01) และแรงงานส่วนใหญ่มีประกันสังคม กล่าวคือมีแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 สูงถึงร้อยละ 70.5 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงเป็นลำดับ 4 ของประเทศ ส่วนกรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่มีประกันสังคมคือสูงถึงร้อยละ 74.8 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงเป็นลำดับ 2 ของประเทศรองจากจังหวัดระยอง และมีการทำงานต่ำระดับน้อยมาก โดยมีอัตราการการทำงานต่ำระดับเพียงร้อยละ 0.06 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของประเทศ ร้อยละ 0.7 สำหรับจังหวัดระยองมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานมากเป็นลำดับ 3 ของประเทศ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่แรงงานมี

ประกันสังคมสูงสุดของประเทศ คือร้อยละ 75.1 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด และยังมีการทำงานต่ำระดับน้อยมาก โดยมีอัตราการการทำงานต่ำระดับเพียงร้อยละ 0.04 เท่านั้น

2) **ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านชีวิตการงานมากที่สุด คือ จังหวัดพังงา นครราชสีมา ยะลา ปัตตานี และอ่างทอง ตามลำดับ** โดยจังหวัดพังงามีความล้าหลังด้านชีวิตการงานมากที่สุดในประเทศ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการการทำงานต่ำระดับสูงสุดของประเทศคือร้อยละ 9.6 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 13.7 เท่า (อัตราการการทำงานต่ำระดับเฉลี่ยของประเทศร้อยละ 0.7) และมีอัตราการว่างงานสูงถึงร้อยละ 1.1 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 1.5 เท่า (อัตราการว่างงานเฉลี่ยของประเทศร้อยละ 0.7) โดยเพศหญิงจะมีอัตราว่างงานมากกว่าเพศชาย ส่วนจังหวัดนครราชสีมามีความล้าหลังด้านชีวิตการงานมากเป็นลำดับ 2 ของประเทศ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการการทำงานต่ำระดับสูงถึงร้อยละ 7.9 ซึ่งสูงเป็นลำดับ 2 ของประเทศ และยังมีอัตราว่างงานสูงถึงร้อยละ 1.1 สำหรับจังหวัดยะลามีความล้าหลังด้านชีวิตการงานมากที่สุดเป็นลำดับ 3 เนื่องจากมีอัตราการว่างงานสูงสุดของประเทศคือสูงถึงร้อยละ 2.1 และมีอัตราการการทำงานต่ำระดับสูงถึงร้อยละ 1.2 อีกด้วย

ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ชลบุรี	0.8351	77	พังงา	0.3521
2	กรุงเทพมหานคร	0.8329	76	นครราชสีมา	0.3624
3	ระยอง	0.7938	75	ยะลา	0.3921
4	พระนครศรีอยุธยา	0.7777	74	ปัตตานี	0.4284
5	ลำพูน	0.7478	73	อ่างทอง	0.4501

3.3.2 ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน

ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน มีจำนวน 4 ตัว คือ อัตราการว่างงาน อัตราการทำงานต่ำระดับ ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม และอัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน ซึ่งตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้ถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาคนด้านชีวิตการงานของแต่ละจังหวัด

1) **อัตราการว่างงาน** หมายถึง ร้อยละของผู้ว่างงานรวมต่อกำลังแรงงานรวม โดยกำลังแรงงานรวมคือผู้ที่อายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีงานทำและที่ว่างงาน ผู้ว่างงานรวมคือผู้ที่อายุ 15 ปีขึ้นไปซึ่งไม่มีงานทำแต่พร้อมที่จะทำงาน

จากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า อัตราการว่างงานในปี 2555 ร้อยละ 0.66 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็นร้อยละ 0.72 ในปี 2556 (ผู้ว่างงานประมาณ 2.8 แสนคน) โดยเพศชายมีอัตราการว่างงานสูงกว่าเพศหญิง คือร้อยละ 0.75 และ 0.71 ตามลำดับ ผู้ว่างงานที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษาสูงถึงร้อยละ 27.9

ห้าจังหวัดที่มีอัตราการว่างงานต่ำที่สุด คือ จังหวัดชัยภูมิ ยโสธร บึงกาฬ นครนายก และน่าน ตามลำดับ โดยจังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดที่มีอัตราการว่างงานต่ำที่สุดของประเทศ คือร้อยละ 0.16 เพศชายมีอัตราการว่างงานมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายมีอัตราการว่างงานร้อยละ 0.2 และเพศหญิงร้อยละ 0.1² รองลงมาจังหวัดยโสธรมีอัตราการว่างงานร้อยละ 0.18 ส่วนจังหวัดบึงกาฬ นครนายก และน่าน มีอัตราการว่างงานร้อยละ 0.23, 0.24, และ 0.25 ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีอัตราการว่างงานสูงที่สุด คือ จังหวัดยะลา ปัตตานี อ่างทอง นครราชสีมา และนครพนม ตามลำดับ โดยจังหวัดยะลา มีอัตราการว่างงานสูงที่สุดของประเทศคือร้อยละ 2.1 รองลงมาจังหวัดปัตตานีมีอัตราการว่างงานร้อยละ 2.0 ส่วนจังหวัดอ่างทอง นครราชสีมา นครพนม มีอัตราการว่างงานร้อยละ 1.9, 1.6, และ 1.5 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี และนครราชสีมา) เป็นจังหวัดที่มีปัญหาด้านความมั่นคงจึงส่งผลกระทบต่อการลงทุนด้านเศรษฐกิจและทำให้อัตราการว่างงานอยู่ในระดับสูง

อัตราการว่างงาน ปี 2556 (ร้อยละ)			
ห้าลำดับที่ดีที่สุด		ห้าลำดับแย่ที่สุด	
ชัยภูมิ	0.16	ยะลา	2.11
ยโสธร	0.18	ปัตตานี	2.02
บึงกาฬ	0.23	อ่างทอง	1.91
นครนายก	0.24	นครราชสีมา	1.61
น่าน	0.25	นครพนม	1.50

2) **อัตราการทำงานต่ำระดับ** หมายถึง ร้อยละของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และต้องการงานเพิ่ม ต่อประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีงานทำทั้งหมด ซึ่งในปี 2556 การทำงานต่ำระดับในภาพรวมของประเทศประมาณ 2.7 แสนคนหรือมีอัตราการทำงานต่ำระดับร้อยละ 0.7

หกจังหวัดที่ไม่มีการทำงานต่ำระดับเลย (อัตราการทำงานต่ำระดับร้อยละ 0.0) คือ จังหวัด เลย ตราด พะเยา สระบุรี นครราชสีมา และสมุทรสาคร

ห้าจังหวัดที่มีอัตราการทำงานต่ำระดับสูงที่สุดในประเทศ คือ จังหวัดพังงา นครราชสีมา บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ และนครศรีธรรมราช ตามลำดับ โดยจังหวัดพังงาเป็นจังหวัดที่มีอัตราการทำงานต่ำระดับสูงที่สุดของประเทศคือร้อยละ 9.6 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 13.7 เท่า (อัตราการทำงานต่ำระดับเฉลี่ยของประเทศร้อยละ 0.7) รองลงมาจังหวัดนครราชสีมา มีอัตราการทำงานต่ำระดับร้อยละ 7.9 ส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ ศรีสะเกษ และนครศรีธรรมราช มีอัตราการทำงานต่ำระดับ ร้อยละ 4.9, 4.4, และ 3.9 ตามลำดับ

² รายงานสถานการณ์แรงงานจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2556

อัตราการทำงานต่อระดับ ปี 2556 (ร้อยละ)			
ลำดับที่ดีที่สุด		หาลำดับแย่สุด	
เลย ทรายาด พะเยา สระบุรี นราธิวาส สมุทรสาคร	0.00	พังงา	9.57
		นครราชสีมา	7.89
		บุรีรัมย์	4.94
		ศรีสะเกษ	4.43
		นครศรีธรรมราช	3.93

3) **ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม** หมายถึง ร้อยละของผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 ต่อผู้มีงานทำ (ข้อมูลผู้ประกันตน ณ เดือนธันวาคมของปี) ผู้ประกันตน หมายถึง ผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนประกันสังคมและหรือจ่ายเงินสมทบอันก่อให้เกิดสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

ในปี 2556 ผู้ประกันตนที่อยู่ในความคุ้มครองของกองทุนประกันสังคมรวมทั้งสิ้น 12.4 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 32.5 ของผู้มีงานทำ โดยจำแนกเป็นผู้ประกันตนภาคบังคับตามมาตรา 33 จำนวน 9.8 ล้านคน และผู้ประกันตนภาคสมัครใจทั้งมาตรา 39 และมาตรา 40 จำนวน 2.6 ล้านคน³

ห้าจังหวัดที่แรงงานมีประกันสังคมสูงที่สุด คือ จังหวัดระยอง กรุงเทพมหานคร พระนครศรีอยุธยา ชลบุรี และสมุทรปราการ ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นจังหวัดที่มีธุรกรรมทางเศรษฐกิจสูงทั้งด้านอุตสาหกรรมและบริการการท่องเที่ยวจึงเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญและส่วนใหญ่เป็นแรงงานในระบบจึงมีหลักประกันทางสังคม โดยจังหวัดระยองเป็นจังหวัดที่แรงงานมีประกันสังคมสูงที่สุดของประเทศ กล่าวคือมีแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 สูงถึงร้อยละ 75.1 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด รองลงมา คือ กรุงเทพมหานคร พระนครศรีอยุธยา ชลบุรี และสมุทรปราการ มีแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 สูงถึงร้อยละ 74.8, 72.2, 70.5, และ 65.0 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัดตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศประมาณ 2 เท่า (แรงงานที่มีประกันสังคมเฉลี่ยของประเทศร้อยละ 32.5)

ห้าจังหวัดที่แรงงานมีประกันสังคมต่ำที่สุด คือ จังหวัดศรีสะเกษ สุโขทัย ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และชัยภูมิ ตามลำดับ โดยศรีสะเกษมีแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 ต่ำที่สุดเพียงร้อยละ 8.8 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศประมาณ 3.7 เท่า ส่วนจังหวัดสุโขทัย ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และชัยภูมิ มีแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 ต่ำมากเช่นเดียวกันเพียงร้อยละ 9.0, 9.3, 9.4, และ 9.4 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด ตามลำดับ

³ รายงานประจำปี 2556 สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน

ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคมต่อผู้มีงานทำ ปี 2556 (ร้อยละ)			
ห้าลำดับที่ดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
ระยอง	75.13	ศรีสะเกษ	8.77
กรุงเทพมหานคร	74.79	สุโขทัย	9.01
พระนครศรีอยุธยา	72.19	ร้อยเอ็ด	9.29
ชลบุรี	70.48	กาฬสินธุ์	9.35
สมุทรปราการ	65.01	ชัยภูมิ	9.39

4) อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน คำนวณมาจาก จำนวนลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานทั้งหมดใน 1 ปี ต่อจำนวนลูกจ้าง ที่อยู่ในความคุ้มครองกองทุนเงินทดแทนทั้งหมด ณ สิ้นปี หากด้วย 1,000 ทั้งนี้ การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย เนื่องจากการทำงาน ครอบคลุมทุกกรณีความรุนแรง คือ ตาย ทุพพลภาพ สูญเสียอวัยวะบางส่วน หยุดงานเกิน 3 วัน หยุดงานไม่เกิน 3 วัน

อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ในภาพรวมระดับประเทศมี แนวโน้มลดลง จาก 18.8 รายต่อลูกจ้างพันราย ในปี 2552 ลดลงเหลือ 15.8 และ 12.6 รายต่อลูกจ้างพันราย ในปี 2554 และปี 2556 ตามลำดับ โดยในปี 2556 มีจำนวนลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ทั้งหมด 111,894 ราย⁴

ห้าจังหวัดที่มีอัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่ำที่สุด คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน น่าน ระนอง ศรีสะเกษ และยโสธร ตามลำดับ โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่ำที่สุดของประเทศคือเพียง 1.3 รายต่อลูกจ้างพันราย ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ของประเทศ 10.1 เท่า ส่วนจังหวัดน่าน ระนอง ศรีสะเกษ และยโสธร มีอัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย เนื่องจากการทำงาน 2.2, 2.3, 2.6, และ 2.7 รายต่อลูกจ้างพันราย ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ เกินกว่า 4 เท่า (อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานเฉลี่ยของประเทศ 12.6 รายต่อลูกจ้าง พันราย)

ห้าจังหวัดที่มีอัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงที่สุด คือ จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา สิงห์บุรี และอุดรธานี ตามลำดับ โดยสมุทรปราการมีอัตราการ ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงที่สุดของประเทศคือสูงถึง 25.4 รายต่อลูกจ้างพันราย ซึ่งสูง กว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 2.0 เท่า ส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา สิงห์บุรี และอุดรธานี มีอัตราการประสบ อันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน 19.1, 18.2, 18.1, และ 17.7 รายต่อลูกจ้างพันราย ตามลำดับ ซึ่งสูง กว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ เกินกว่า 1.4 เท่า

⁴ สถานการณ์สถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ปี 2552-2556 สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม

อัตราการประสบนัยหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน ปี 2556			
ห้าลำดับที่ดีที่สุด		ห้าลำดับแย่ที่สุด	
แม่ฮ่องสอน	1.25	สมุทรปราการ	25.43
น่าน	2.22	สมุทรสาคร	19.09
ระนอง	2.25	ฉะเชิงเทรา	18.24
ศรีสะเกษ	2.59	สิงห์บุรี	18.06
ยโสธร	2.69	อุดรดิตถ์	17.68

3.3.3 ดัชนีย่อยด้านชีวิตการทำงานในแต่ละภูมิภาค

การใช้ดัชนีด้านชีวิตการทำงานเป็นเกณฑ์ในการวัดความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตการทำงานในแต่ละภูมิภาค โดยแบ่งภูมิภาคออกเป็น 5 ภูมิภาค คือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ พบว่า กรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตการทำงานมากที่สุด รองลงมาคือภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ หากพิจารณาความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตการทำงานในแต่ละภูมิภาค สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) **ดัชนีย่อยด้านชีวิตการทำงานเฉพาะจังหวัดในภาคกลาง** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตการทำงานเฉพาะจังหวัดในภาคกลางซึ่งมีทั้งหมด 25 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านชีวิตการทำงานเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตการทำงานมากที่สุดในภาคกลาง คือ ชลบุรี ระยอง พระนครศรีอยุธยา สระบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ตามลำดับ โดยจังหวัดชลบุรีมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการทำงานมากที่สุดของภาคกลาง เนื่องจากแรงงานมีประกันสังคมสูงเป็นลำดับ 3 ของภาคกลาง กล่าวคือมีแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 สูงถึงร้อยละ 70.5 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้งการทำงานต่ำระดับแทบจะไม่มีเลย (อัตราการงานต่ำระดับร้อยละ 0.01) และมีอัตราการว่างงานค่อนข้างต่ำมากเพียงร้อยละ 0.04 เท่านั้น ส่วนจังหวัดระยองมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการทำงานมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของภาคกลาง เนื่องจากระยองเป็นจังหวัดที่แรงงานมีประกันสังคมสูงที่สุดของประเทศและของภาคกลาง กล่าวคือมีแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 สูงถึงร้อยละ 75.1 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด และอัตราการงานต่ำระดับค่อนข้างต่ำมากเพียงร้อยละ 0.01 เท่านั้น

ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านชีวิตการทำงานมากที่สุดในภาคกลาง คือ อ่างทอง ชัยนาท เพชรบุรี สระแก้ว และสิงห์บุรี ตามลำดับ โดยอ่างทองเป็นจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านชีวิตการทำงานมากที่สุดของจังหวัดในภาคกลาง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการว่างงานและอัตราการงานต่ำระดับอยู่ในระดับสูงที่สุดของภาคกลาง คือร้อยละ 1.9 และร้อยละ 1.4 ตามลำดับ ส่วนจังหวัดชัยนาทมีความล้าหลังด้านชีวิตการทำงานมากเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคกลาง เนื่องจากมีอัตราการงานต่ำระดับสูงเป็นลำดับ 2 ของภาคกลาง คือร้อยละ 0.9 และมีอัตราการว่างงานสูงเป็นลำดับ 4 ของภาคกลาง คือร้อยละ 1.1 ประกอบกับแรงงานที่มี

ประกันสังคมต่ำมาก กล่าวคือมีแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 เพียงร้อยละ 16.7 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด เท่านั้น

ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงานเฉพาะภาคกลาง (ทั้งหมด 25 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ชลบุรี	0.8351	25	อ่างทอง	0.4501
2	ระยอง	0.7938	24	ชัยนาท	0.5009
3	พระนครศรีอยุธยา	0.7777	23	เพชรบุรี	0.5394
4	สระบุรี	0.7207	22	สระแก้ว	0.5440
5	ประจวบคีรีขันธ์	0.7185	21	สิงห์บุรี	0.5622

2) **ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงานเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือ** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตการงานเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือซึ่งมีทั้งหมด 17 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านชีวิตการงานเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานมากที่สุดในภาคเหนือ คือ ลำพูน น่าน แม่ฮ่องสอน ตาก และพะเยา ตามลำดับ โดยจังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานมากที่สุดของจังหวัดในภาคเหนือ เนื่องจากแรงงานมีประกันสังคมสูงที่สุดของภาคเหนือ กล่าวคือมีแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 สูงถึงร้อยละ 41.2 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้งอัตราการว่างงานต่ำระดับน้อยมากเพียงร้อยละ 0.02 เท่านั้น ส่วนจังหวัดน่านมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคเหนือ เนื่องจากมีอัตราการว่างงานต่ำที่สุดของภาคเหนือ เพียงร้อยละ 0.25 และอัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่ำมาก เพียง 2.2 รายต่อลูกจ้างพันราย ซึ่งต่ำเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือ

ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านชีวิตการงานมากที่สุดในภาคเหนือ คือ อุดรดิตถ์ เชียงใหม่ สุโขทัย อุทัยธานี และเชียงราย ตามลำดับ โดยจังหวัดอุดรดิตถ์มีความล้าหลังด้านชีวิตการงานมากที่สุดของจังหวัดในภาคเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการว่างงานสูงที่สุดของภาคเหนือ คือเท่ากับร้อยละ 0.98 และมีอัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงที่สุดของภาคเหนือ คือเท่ากับ 17.7 รายต่อลูกจ้างพันราย ส่วนจังหวัดเชียงใหม่มีความล้าหลังด้านชีวิตการงานมากเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการว่างงานต่ำระดับสูงที่สุดของภาคเหนือ สูงถึงร้อยละ 3.5 และอัตราการว่างงานสูงเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือ คือเท่ากับร้อยละ 0.8 แต่เชียงใหม่มีแรงงานที่มีประกันสังคมสูงสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือ กล่าวคือมีแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 ร้อยละ 28.5 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด

ดัชนีย่อยด้านชีวิตการทำงานเฉพาะภาคเหนือ (ทั้งหมด 17 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ลำพูน	0.7478	17	อุตรดิตถ์	0.4916
2	น่าน	0.7353	16	เชียงใหม่	0.5010
3	แม่ฮ่องสอน	0.7207	15	สุโขทัย	0.5465
4	ตาก	0.6921	14	อุทัยธานี	0.5524
5	พะเยา	0.6712	13	เชียงราย	0.5731

3) ดัชนีย่อยด้านชีวิตการทำงานเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตการทำงานเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีทั้งหมด 20 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านชีวิตการทำงานเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตการทำงานมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ชัยภูมิ ยโสธร เลย กาฬสินธุ์ และอำนาจเจริญ ตามลำดับ โดยจังหวัดชัยภูมิมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการทำงานมากที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการว่างงานต่ำที่สุดของภาค คือร้อยละ 0.16 และมีอัตราการจ้างงานต่ำระดับเพียงร้อยละ 0.05 เท่านั้น ส่วนจังหวัดยโสธรมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการทำงานมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีอัตราการว่างงานและมีอัตราการประสบนานหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่ำสุดเป็นลำดับ 2 ของภาค โดยมีอัตราการว่างงานร้อยละ 0.18 และมีอัตราการประสบนานหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน เพียง 2.7 รายต่อลูกจ้างพันราย

ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านชีวิตการทำงานมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ นครราชสีมา บุรีรัมย์ นครพนม ศรีสะเกษ และอุดรธานี ตามลำดับ โดยนครราชสีมามีความล้าหลังด้านชีวิตการทำงานมากที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีอัตราการจ้างงานต่ำระดับสูงสุดของภาค (ร้อยละ 7.9) และมีอัตราการว่างงานสูงเป็นลำดับ 2 ของภาค (ร้อยละ 1.06) ส่วนจังหวัดบุรีรัมย์มีความล้าหลังด้านชีวิตการทำงานมากที่สุดเป็นอันดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีอัตราการจ้างงานต่ำระดับสูงเป็นอันดับ 2 ของภาค (ร้อยละ 4.9)

ดัชนีย่อยด้านชีวิตการทำงานเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ทั้งหมด 20 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ชัยภูมิ	0.7221	20	นครราชสีมา	0.3624
2	ยโสธร	0.7149	19	บุรีรัมย์	0.4951
3	เลย	0.6851	18	นครพนม	0.5294
4	กาฬสินธุ์	0.6805	17	ศรีสะเกษ	0.5296
5	อำนาจเจริญ	0.6641	16	อุดรธานี	0.5396

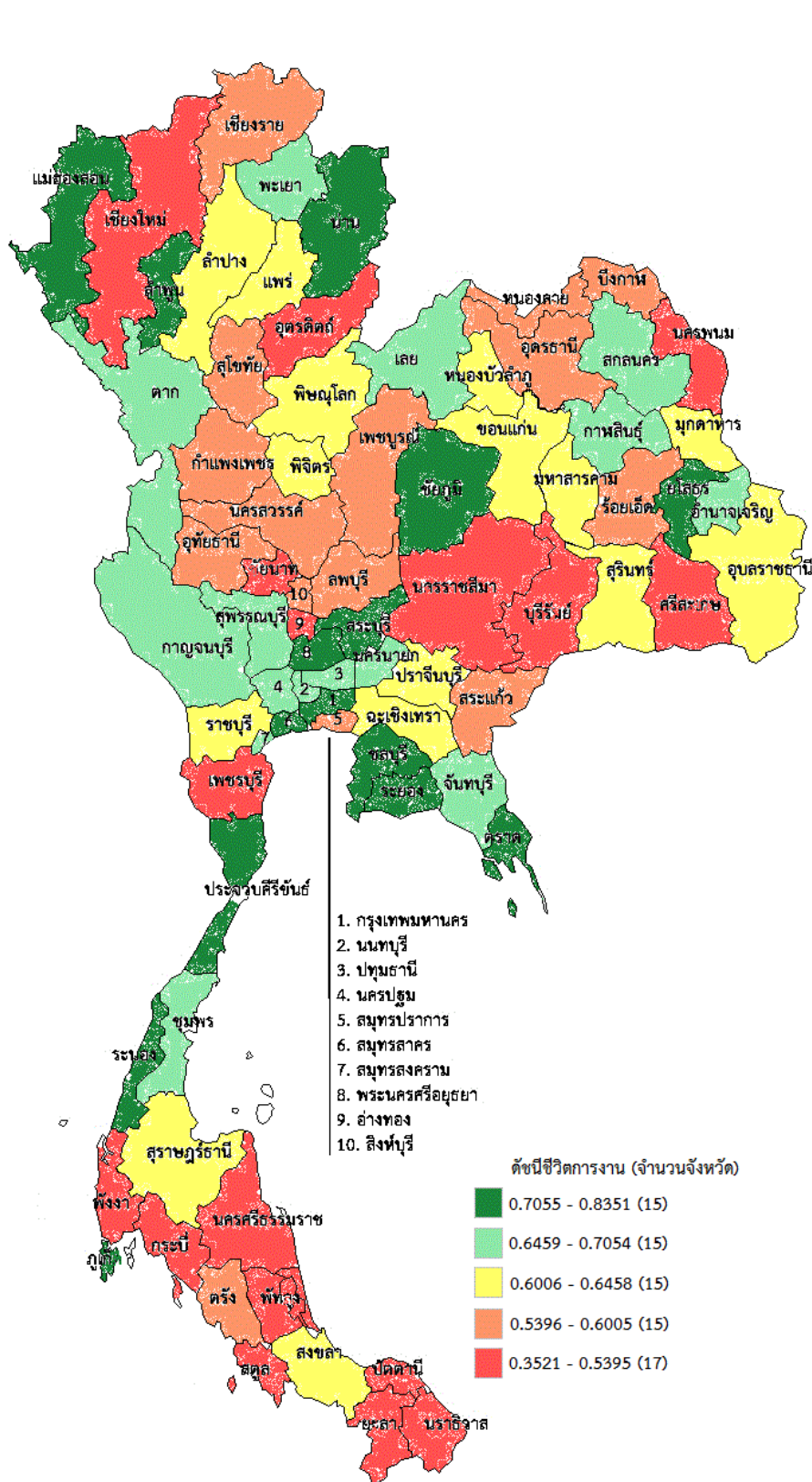
4) **ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงานเฉพาะจังหวัดในภาคใต้** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของ
คนด้านชีวิตการงานเฉพาะจังหวัดในภาคใต้ ซึ่งมีทั้งหมด 14 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านชีวิตการงานเป็นเกณฑ์ในการ
ประเมิน สรุปได้ดังนี้

**ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานมากที่สุดในภาคใต้ คือ ระนอง ภูเก็ต
ชุมพร สุราษฎร์ธานี และสงขลา ตามลำดับ** โดยจังหวัดระนองมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานมากที่สุดของ
ภาคใต้ เนื่องจากมีอัตราการประสพอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่ำที่สุดของภาคใต้ เพียง 2.3 รายต่อ
ลูกจ้างพันราย ประกอบกับมีอัตราการว่างงานเพียงร้อยละ 0.4 ซึ่งต่ำเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้ และมีอัตราการ
ทำงานต่ำระดับเพียงร้อยละ 0.17 เท่านั้น ส่วนจังหวัดภูเก็ตมีความก้าวหน้าด้านชีวิตการงานมากที่สุดเป็นลำดับ 2
ของภาคใต้ เนื่องจากภูเก็ตมีแรงงานที่มีประกันสังคมสูงที่สุดของภาคใต้ กล่าวคือมีแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนมาตรา
33 มาตรา 39 และมาตรา 40 สูงถึงร้อยละ 51.9 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้งอัตราการทำงานต่ำระดับ
ก็ค่อนข้างต่ำ

**ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านชีวิตการงานมากที่สุดในภาคใต้ คือ พังงา ยะลา
ปัตตานี นครศรีธรรมราช และพัทลุง ตามลำดับ** โดยจังหวัดพังงามีความล้าหลังด้านชีวิตการงานมากที่สุดของ
ภาคใต้ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการทำงานต่ำระดับสูงที่สุดของภาคใต้ คือเท่ากับร้อยละ 9.6 และมีอัตราการ
ว่างงานค่อนข้างสูง (ร้อยละ 1.11) ส่วนจังหวัดยะลามีความล้าหลังด้านชีวิตการงานมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของ
ภาคใต้ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอัตราการว่างงานสูงที่สุดของภาคใต้ คือเท่ากับร้อยละ 2.11

ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงานเฉพาะภาคใต้ (ทั้งหมด 14 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ระนอง	0.7223	14	พังงา	0.3521
2	ภูเก็ต	0.7055	13	ยะลา	0.3921
3	ชุมพร	0.6575	12	ปัตตานี	0.4284
4	สุราษฎร์ธานี	0.6210	11	นครศรีธรรมราช	0.4692
5	สงขลา	0.6184	10	พัทลุง	0.4778

แผนที่ 4 : ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน จำแนกรายจังหวัด

ลำดับ	จังหวัด	ค่าดัชนี
1	ชลบุรี	0.8851
2	กรุงเทพมหานคร	0.8829
3	ระยอง	0.7938
4	พระนครศรีอยุธยา	0.7777
5	ลำพูน	0.7478
6	น่าน	0.7353
7	ระนอง	0.7223
8	ชัยภูมิ	0.7221
9	แม่ฮ่องสอน	0.7207
10	สระบุรี	0.7207
11	ประจวบคีรีขันธ์	0.7185
12	ตราด	0.7178
13	ยโสธร	0.7149
14	สมุทรสาคร	0.7144
15	ภูเก็ต	0.7055
16	ตาก	0.6921
17	ปทุมธานี	0.6878
18	สมุทรสงคราม	0.6853
19	เลย	0.6851
20	กาฬสินธุ์	0.6805
21	จันทบุรี	0.6797
22	พะเยา	0.6712
23	นนทบุรี	0.6699
24	กาญจนบุรี	0.6669
25	นครปฐม	0.6650
26	อ่างทอง	0.6641
27	นครนายก	0.6633
28	ชุมพร	0.6575
29	สุพรรณบุรี	0.6520
30	สกลนคร	0.6459
31	หนองบัวลำภู	0.6449
32	พิษณุโลก	0.6423
33	ปราจีนบุรี	0.6412
34	ฉะเชิงเทรา	0.6326
35	อุบลราชธานี	0.6318
36	มุกดาหาร	0.6290
37	ขอนแก่น	0.6273
38	ราชบุรี	0.6217
39	สุราษฎร์ธานี	0.6210
40	สกลนคร	0.6184
41	มหาสารคาม	0.6170
42	พิจิตร	0.6121
43	สุรินทร์	0.6094
44	แพร่	0.6094
45	ลำปาง	0.6006
46	น่าน	0.5959
47	สมุทรปราการ	0.5932
48	ลพบุรี	0.5913
49	กำแพงเพชร	0.5898
50	ศรีสะเกษ	0.5858
51	นครสวรรค์	0.5798
52	เพชรบูรณ์	0.5774
53	เชียงใหม่	0.5731
54	หนองคาย	0.5686
55	สิงห์บุรี	0.5622
56	ร้อยเอ็ด	0.5539
57	อุทัยธานี	0.5524
58	สุโขทัย	0.5465
59	สระแก้ว	0.5440
60	อุดรธานี	0.5396
61	เพชรบุรี	0.5394
62	ศรีสะเกษ	0.5296
63	นครพนม	0.5294
64	มหาสารคาม	0.5276
65	กระบี่	0.5264
66	สมุทร	0.5208
67	เชียงใหม่	0.5010
68	ชัยนาท	0.5009
69	บุรีรัมย์	0.4951
70	อุตรดิตถ์	0.4916
71	พิจิตร	0.4778
72	นครราชสีมา	0.4692
73	อ่างทอง	0.4601
74	ปทุมธานี	0.4284
75	ยะลา	0.3921
76	นครราชสีมา	0.3624
77	พังงา	0.3521

3.4 ดัชนีย่อยด้านรายได้และตัวชี้วัดด้านรายได้

ดัชนีย่อยด้านรายได้ เป็นดัชนีที่สะท้อนให้เห็นถึงสถานะด้านการเงินหรือด้านเศรษฐกิจของคน ซึ่งถ้าคนมีรายได้เพียงพอต่อการซื้ออาหารและสินค้าบริการต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต จะทำให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีภูมิคุ้มกันต่อการเกิดปัญหาความยากจนและการมีหนี้สินล้นพ้นตัว นอกจากนี้ รายได้ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาประเทศจะต้องมีการกระจายไปสู่กลุ่มคนต่างๆ ในสังคมอย่างทั่วถึง ซึ่งจะทำให้คนในสังคมไทยมีสถานะทางเศรษฐกิจที่ดี

องค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านรายได้ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน สัดส่วนประชากรยากจน ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค และค่าดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ (ดัชนีจีนิ)

รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน หมายถึง “เงินหรือสิ่งของ” ที่ครัวเรือนได้รับจากการทำงานหรือผลิตเองหรือจากทรัพย์สินหรือได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น

สัดส่วนประชากรยากจน หมายถึง ร้อยละของประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนต่ำกว่าเส้นความยากจน ซึ่งต่ำกว่าเส้นความยากจนสะท้อนถึงการดำรงชีพของคนที่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐานการครองชีพขั้นต่ำ (Minimum standard of living) ของสังคมไทย

ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค หมายถึง ร้อยละของจำนวนครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบและ/หรือนอกระบบที่กู้ยืมเพื่อใช้อุปโภคบริโภคของครัวเรือนต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

ค่าดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ (ดัชนีจีนิ) เป็นดัชนีที่สะท้อนการกระจายรายได้หรือความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของคนในสังคม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) เป็นตัวบ่งชี้ความเหลื่อมล้ำของรายได้ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้หรือค่าสัมประสิทธิ์จีนิ (Gini Coefficient) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 1 โดยค่ายิ่งมากขึ้นแสดงว่าความไม่เท่าเทียมกันของรายได้หรือความเหลื่อมล้ำของรายดียิ่งมากขึ้น ถ้ามีค่า เท่ากับ 0 แสดงถึงการกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์ แต่ถ้ามีค่า เท่ากับ 1 แสดงถึงการกระจายรายได้มีความไม่เท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ ดัชนีจีนิ (Gini Index) คือสัมประสิทธิ์จีนิที่แสดงเป็นเปอร์เซ็นต์

3.4.1 ภาพรวมดัชนีย่อยด้านรายได้

การประเมินความก้าวหน้าของคนด้านรายได้ โดยใช้ดัชนีด้านรายได้เป็นเกณฑ์ในการวัด ซึ่งผลการประเมินในภาพรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) **ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุด คือ ภูเก็ต สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และชลบุรี ตามลำดับ** จากการประเมินความก้าวหน้าของคนด้านรายได้ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยใช้ดัชนีด้านรายได้เป็นเกณฑ์ในการวัด พบว่า ภูเก็ต สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และชลบุรี เป็นห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุด ตามลำดับ โดยจังหวัดภูเก็ตมีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุด เนื่องจากเป็นจังหวัดเดียวที่ไม่มีความยากจน ประกอบกับสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคต่ำมากเพียงร้อยละ 6.1 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด (ต่ำเป็นลำดับ 2 รองจากจังหวัดสมุทรสงครามซึ่งมีเพียงร้อยละ 2.3) รวมทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ก็อยู่ในระดับต่ำซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ

0.2915 ส่วนจังหวัดสมุทรสาครมีความก้าวหน้าด้านรายได้สูงมากเป็นลำดับ 2 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อยู่ในระดับต่ำที่สุดของประเทศซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.2582 รวมทั้งสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคต่ำมากเพียงร้อยละ 11.1 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด สำหรับกรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าด้านรายได้สูงมากเป็นลำดับ 3 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนสูงที่สุดของประเทศ คือเท่ากับ 49,191 บาท/ครัวเรือน/เดือน ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 2.0 เท่า (ค่าเฉลี่ยของประเทศ 25,194 บาท/ครัวเรือน/เดือน)

ห้าจังหวัดดังกล่าวเป็นจังหวัดที่มีธุรกรรมทางเศรษฐกิจมาก และส่วนใหญ่เป็นจังหวัดติดลำดับ 1 ใน 10 ที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวสูงสุด โดยผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ปี 2556 ของกรุงเทพมหานคร 466,844 บาทต่อปี จังหวัดชลบุรี 457,845 บาทต่อปี จังหวัดสมุทรสาคร 344,938 บาทต่อปี จังหวัดภูเก็ต 250,952 บาทต่อปี และจังหวัดนนทบุรี 141,608 บาทต่อปี โดยกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดชลบุรี มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดหรือมีรายได้หลักมาจากสาขาอุตสาหกรรม และสาขาการขนส่งขายปลีก ส่วนจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยว รายได้หลักจึงมาจากสาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาขนส่งคมนาคม และสาขาการขนส่งขายปลีก สำหรับจังหวัดสมุทรสาคร มีรายได้หลักมาจากสาขาอุตสาหกรรม สาขาการขนส่งขายปลีก และสาขาประมง

2) **ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านรายได้มากที่สุด คือ แม่ฮ่องสอน อำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ สกลนคร และปัตตานี ตามลำดับ** การประเมินความก้าวหน้าของคนด้านรายได้ในภาพรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยใช้ดัชนีด้านรายได้เป็นเกณฑ์ในการวัด พบว่า แม่ฮ่องสอน อำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ สกลนคร และ ปัตตานี เป็นห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้ต่ำที่สุด หรือมีความล้าหลังด้านรายได้มากที่สุด ตามลำดับ โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความล้าหลังด้านรายได้มากที่สุด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่ำที่สุดของประเทศ คือเท่ากับ 8,821 บาท/ครัวเรือน/เดือน ซึ่งต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของครัวเรือนกรุงเทพมหานครถึง 5.6 เท่า และมีสัดส่วนประชากรยากจนสูงที่สุดของประเทศ คือเท่ากับร้อยละ 65.2 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ประกอบกับเป็นจังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ โดยมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อยู่ในระดับปานกลางซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.5331 (ค่าเฉลี่ยของประเทศ เท่ากับ 0.4712) อย่างไรก็ตาม แม่ฮ่องสอนมีสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ 17.1 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของประเทศเท่ากับร้อยละ 34.8 ของครัวเรือนทั้งหมด

จังหวัดอำนาจเจริญมีความล้าหลังด้านรายได้สูงสุดเป็นลำดับ 2 เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคสูงที่สุดของประเทศ คือสูงถึงร้อยละ 67.6 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศประมาณ 1.9 เท่า และสูงกว่าของจังหวัดสมุทรสงครามซึ่งมีสัดส่วนต่ำสุดถึง 29.1 เท่า นอกจากนี้ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน สัดส่วนประชากรยากจน และความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของจังหวัดอำนาจเจริญ มีความก้าวหน้าอยู่ในลำดับท้ายๆ ประมาณลำดับที่ 60-61 เมื่อเปรียบเทียบกับทุกจังหวัดทั่วประเทศ

สำหรับจังหวัดกาฬสินธุ์มีความล้าหลังด้านรายได้สูงสุดเป็นลำดับ 3 หรือมีความก้าวหน้าด้านรายได้เป็นลำดับที่ 75 จาก 77 จังหวัด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ติดลำดับ 1 ใน 10 ของจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่ำสุดและสัดส่วนประชากรยากจนสูงสุด โดยรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเท่ากับ 13,921 บาท/

ครัวเรือน/เดือน สัดส่วนประชากรยากจนร้อยละ 31.0 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 2.8 เท่า (ค่าเฉลี่ยของประเทศร้อยละ 10.9 ของประชากรทั้งประเทศ)

ดัชนีย่อยด้านรายได้					
ห้าจังหวัดก้นหอยที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ภูเก็ต	0.8570	77	แม่ฮ่องสอน	0.2680
2	สมุทรสาคร	0.7890	76	อำนาจเจริญ	0.3552
3	กรุงเทพมหานคร	0.7724	75	กาฬสินธุ์	0.3834
4	นนทบุรี	0.7557	74	สกลนคร	0.4091
5	ชลบุรี	0.7413	73	ปัตตานี	0.4092

3.4.2 ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านรายได้

ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านรายได้ มีจำนวน 4 ตัว คือ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน สัดส่วนประชากรยากจน ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค และค่าดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ (ดัชนีจีนิ) ซึ่งตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้ถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาด้านรายได้ของแต่ละจังหวัด

1) **รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน** หมายถึง “เงินหรือสิ่งของ” ที่ครัวเรือนได้รับจากการทำงานหรือผลิตเองหรือจากทรัพย์สินหรือได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น ซึ่งรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเพิ่มขึ้นจาก 23,236 บาท/ครัวเรือน/เดือน ในปี 2554 เป็น 25,194 บาท/ครัวเรือน/เดือน ในปี 2556 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 โดยรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศชายจะสูงกว่าครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศหญิง คือ มีรายได้เฉลี่ย 26,622 บาท/ครัวเรือน/เดือน และ 22,642 บาท/ครัวเรือน/เดือน ตามลำดับ ทั้งนี้ในปี 2556 รายได้ของครัวเรือนส่วนใหญ่มาจากการทำงานร้อยละ 73.8 (ค่าจ้างและเงินเดือนร้อยละ 40.8 จากการทำธุรกิจร้อยละ 18.5 และจากการทำการเกษตรร้อยละ 14.5) และมีรายได้ที่ไม่ได้เกิดจากการทำงาน เช่น เงินที่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นนอกครัวเรือน/รัฐร้อยละ 10.5 รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ดอกเบี้ยร้อยละ 1.3 นอกจากนั้นยังมีรายได้ในรูปแบบสวัสดิการ/สินค้าและบริการต่างๆ ร้อยละ 13.0 และรายได้อื่นๆ ร้อยละ 1.4

ห้าจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนมากที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร สุราษฎร์ธานี ฉะเชิงเทรา ปทุมธานี และตรัง ตามลำดับ โดยกรุงเทพมหานครมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนสูงที่สุดของประเทศ คือเท่ากับ 49,191 บาท/ครัวเรือน/เดือน ซึ่งสูงกว่ารายได้เฉลี่ยของครัวเรือนทั่วประเทศประมาณ 2 เท่า ส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีรายได้เฉลี่ย 36,865 บาท/ครัวเรือน/เดือน สำหรับจังหวัดฉะเชิงเทรา ปทุมธานี และ ตรัง มีรายได้เฉลี่ย 34,548 บาท 33,461 บาท และ 33,270 บาท ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนน้อยที่สุด คือ แม่ฮ่องสอน เชียงราย กาฬสินธุ์ นครพนม และเชียงใหม่ ตามลำดับ โดยแม่ฮ่องสอนมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนน้อยที่สุดของประเทศ คือเท่ากับ 8,821 บาท/ครัวเรือน/เดือน ซึ่งต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของครัวเรือนทั่วประเทศประมาณ 2.9 เท่าหรือต่ำกว่า

กรุงเทพมหานครถึง 5.6 เท่า จังหวัดเชียงรายมีรายได้เฉลี่ย 13,510 บาท/ครัวเรือน/เดือน ส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ นครพนม และ เชียงใหม่ มีรายได้เฉลี่ย 13,921 บาท 14,310 บาท และ 14,393 บาท ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน ปี 2556 (บาท/ครัวเรือน/เดือน)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
กรุงเทพมหานคร	49,191	แม่ฮ่องสอน	8,821
สุราษฎร์ธานี	36,865	เชียงราย	13,510
ฉะเชิงเทรา	34,548	กาฬสินธุ์	13,921
ปทุมธานี	33,461	นครพนม	14,310
ตรัง	33,270	เชียงใหม่	14,393

2) **สัดส่วนประชากรยากจน** หมายถึง ร้อยละของประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนต่ำกว่าเส้นความยากจน⁵ ซึ่งต่ำกว่าเส้นความยากจนสะท้อนถึงการดำรงชีพของคนที่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐานการครองชีพขั้นต่ำ (Minimum standard of living) ของสังคมไทย สถานการณ์ความยากจนในประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยสัดส่วนประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนหรือสัดส่วนประชากรยากจน ลดลงจากร้อยละ 13.2 ของประชากรทั้งประเทศ ในปี 2554 เหลือร้อยละ 12.6 ในปี 2555 และร้อยละ 10.9 ในปี 2556 (จำนวนคนจนประมาณ 7.3 ล้านคน) ทั้งนี้ความยากจนที่ลดลงในปี 2556 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการสร้างโอกาสทางการศึกษาโดยเฉพาะแก่เด็กฐานะยากจน รวมทั้งมาตรการลดค่าครองชีพและเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน อันนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งมีการดำเนินการที่สำคัญ อาทิ โครงการทุนพระราชทานเพื่อการศึกษาเด็กนักเรียนในถิ่นทุรกันดารในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โครงการทุนการศึกษาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร โครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มาตรการลดค่าใช้จ่ายด้านการเดินทาง (จัดรถเมล์และรถไฟฟรี) การจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและเบี้ยยังชีพผู้พิการ การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาทต่อวัน (ตั้งแต่เดือนเมษายน 2555) ทำให้แรงงานไร้ฝีมือมีรายได้เพิ่มขึ้นส่งผลต่อกำลังซื้อทั้งด้านอาหารและสิ่งจำเป็นสำหรับดำรงชีวิตเพิ่มขึ้น⁶

ห้าจังหวัดที่มีปัญหาความยากจนน้อยที่สุด คือ ภูเก็ต ชลบุรี ปทุมธานี นครปฐม และ นนทบุรี ตามลำดับ เมื่อพิจารณาความยากจนในระดับจังหวัด พบว่า ในปี 2556 จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดเดียวที่ประชากรในจังหวัดไม่มีปัญหาความยากจน จังหวัดปทุมธานีมีปัญหาความยากจนน้อยที่สุดคือมีสัดส่วนประชากรยากจนร้อยละ 0.1 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด เช่นเดียวกับจังหวัดนครปฐมมีสัดส่วนประชากรยากจนร้อยละ

⁵ เส้นความยากจน (Poverty line) เป็นเครื่องมือสำหรับใช้วัดภาวะความยากจน โดยคำนวณจากต้นทุนหรือมูลค่าในการได้มาซึ่งอาหาร (Food) และสินค้าบริการในหมวดที่ไม่ใช่อาหาร (Non-food) ที่เป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตขั้นต่ำของปัจเจกบุคคลเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคม

⁶ รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ปี 2556, สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ; เมษายน 2558 : หน้า 1-1.

0.1 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ส่วนจังหวัดนนทบุรีมีสัดส่วนประชากรยากจนร้อยละ 0.8 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งจะเห็นได้ว่าจังหวัดดังกล่าวมีสัดส่วนประชากรยากจนน้อยมากไม่ถึงร้อยละ 1 ปัญหาความยากจนจึงไม่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด

ห้าจังหวัดที่มีปัญหาความยากจนมากที่สุด คือ แม่ฮ่องสอน ปัตตานี นราธิวาส ตาก และนครพนม ตามลำดับ ในปี 2556 จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีปัญหาความยากจนมากที่สุดคือมีสัดส่วนประชากรยากจนสูงถึงร้อยละ 65.2 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด นอกจากนั้น แม่ฮ่องสอนยังติดลำดับจังหวัดที่มีสัดส่วนประชากรยากจนสูงที่สุดมาตั้งแต่ปี 2549 ต่อเนื่องจนถึงปี 2556 เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดส่วนใหญ่เป็นภูเขาและพื้นที่สูง มีลักษณะกั้นดงและพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมายและมติดังกล่าว จึงมีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ เช่น เรื่องที่ดินทำกิน การศึกษา สาธารณสุข การคมนาคม และสาธารณูปโภค เป็นต้น ทำให้การบริการของรัฐไม่สามารถเข้าถึงได้โดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ประชากรจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีคุณภาพชีวิตต่ำกว่าประชากรในภาคเหนือและเฉลี่ยทั่วประเทศ⁷

จังหวัดปัตตานีมีปัญหาความยากจนมากที่สุดเป็นลำดับ 2 โดยมีสัดส่วนประชากรยากจนสูงถึงร้อยละ 37.4 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด และจังหวัดนราธิวาสก็มีปัญหาความยากจนมากใกล้เคียงกัน โดยมีสัดส่วนประชากรยากจนร้อยละ 35.3 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งทั้ง 2 จังหวัดดังกล่าวอยู่ในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่มีปัญหาด้านความมั่นคงจึงส่งผลกระทบต่อประกอบอาชีพสร้างรายได้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่วนจังหวัดตากและจังหวัดนครพนมมีปัญหาความยากจนมากเช่นเดียวกัน โดยมีสัดส่วนประชากรยากจนร้อยละ 34.0 และร้อยละ 31.1 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ตามลำดับ

สัดส่วนประชากรยากจน ปี 2556 (ร้อยละ)			
ห้าลำดับที่ต่ำสุด		ห้าลำดับสูงสุด	
ภูเก็ต	-	แม่ฮ่องสอน	65.16
ชลบุรี	0.08	ปัตตานี	37.44
ปทุมธานี	0.11	นราธิวาส	35.31
นครปฐม	0.81	ตาก	34.00
นนทบุรี	0.83	นครพนม	31.13

3) **ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค** หมายถึง สัดส่วนจำนวนครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบและ/หรือนอกระบบที่กู้ยืมเพื่อใช้อุปโภคบริโภคของครัวเรือนต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ในปี 2556 ในภาพรวมระดับประเทศ ครัวเรือนที่เป็นหนี้ทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 53.8 ของครัวเรือนทั้งหมดทั่วประเทศ สำหรับครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบและ/หรือนอกระบบที่กู้ยืมเพื่อใช้อุปโภคบริโภคของครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 34.8

⁷ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เอกสารประกอบการชี้แจง เสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สภาผู้แทนราษฎร

ของครัวเรือนทั้งหมดทั่วประเทศ โดยมีหนี้สินเฉลี่ยประมาณ 171,845 บาทต่อครัวเรือน (เป็นหนี้เฉลี่ยเฉพาะครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบและ/หรือนอกระบบที่กู้ยืมเพื่อใช้อุปโภคบริโภคของครัวเรือนเท่านั้น) อย่างไรก็ตาม หนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินของครัวเรือนหากมีหนี้ประเภทนี้จำนวนมาก

ห้าจังหวัดที่ครัวเรือนมีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคน้อยที่สุด คือ สมุทรสงคราม ภูเก็ต เชียงราย สมุทรสาคร และพะเยา ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบเฉพาะครัวเรือนมีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคของจังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศ พบว่า ในปี 2556 จังหวัดสมุทรสงครามมีครัวเรือนที่มีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคน้อยที่สุด คือ มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 2.3 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด โดยมีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ย 28,373 บาท/ครัวเรือน น้อยที่สุดรองลงมาคือจังหวัดภูเก็ตมีสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคร้อยละ 6.1 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด โดยมีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ย 48,608 บาท/ครัวเรือน นอกจากนี้ จังหวัดเชียงราย สมุทรสาคร และพะเยาก็มีสัดส่วนครัวเรือนมีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคไม่สูงนักคือมีสัดส่วนร้อยละ 10.2 ร้อยละ 11.1 และร้อยละ 13.4 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ตามลำดับ โดยมีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ย 138,720 บาท/ครัวเรือน 143,280 บาท/ครัวเรือน และ 156,918 บาท/ครัวเรือน ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่ครัวเรือนมีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคมากที่สุด คือ อำนาจเจริญ มหาสารคาม ปทุมธานี ร้อยเอ็ด และอุบลราชธานี ตามลำดับ ในปี 2556 จังหวัดอำนาจเจริญมีครัวเรือนที่มีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคมากที่สุด คือ มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 67.6 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าจังหวัดสมุทรสงครามถึง 29.1 เท่า โดยมีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ย 85,232 บาท/ครัวเรือน มากที่สุดรองลงมาคือจังหวัดมหาสารคามมีสัดส่วนครัวเรือนมีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคสูงใกล้เคียงกันคือร้อยละ 65.4 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด โดยมีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ย 150,841 บาท/ครัวเรือน นอกจากนี้ จังหวัดปทุมธานี ร้อยเอ็ด และอุบลราชธานี ก็มีสัดส่วนครัวเรือนมีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคสูงเช่นเดียวกันคือมีสัดส่วนร้อยละ 60.9 ร้อยละ 60.4 และร้อยละ 59.3 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ตามลำดับ โดยมีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ย 187,098 บาท/ครัวเรือน 153,444 บาท/ครัวเรือน และ 187,382 บาท/ครัวเรือน ตามลำดับ

ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค ปี 2556 (ร้อยละ)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
สมุทรสงคราม	2.32	อำนาจเจริญ	67.57
ภูเก็ต	6.08	มหาสารคาม	65.41
เชียงราย	10.17	ปทุมธานี	60.85
สมุทรสาคร	11.07	ร้อยเอ็ด	60.41
พะเยา	13.37	อุบลราชธานี	59.32

4) **ค่าดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ (ดัชนีจินี)** เป็นดัชนีที่สะท้อนการกระจายรายได้หรือความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของคนในสังคม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) เป็นตัว

บ่งชี้ความเหลื่อมล้ำของรายได้ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 1 โดยค่ายิ่งมากขึ้นแสดงว่าความไม่เท่าเทียมกันของรายได้หรือความเหลื่อมล้ำของรายได้ยิ่งมากขึ้น ถ้ามีค่า เท่ากับ 0 แสดงถึงการกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์ แต่ถ้ามีค่า เท่ากับ 1 แสดงถึงการกระจายรายได้มีความไม่เท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ ดัชนีจีนิ (Gini Index) คือสัมประสิทธิ์จีนิที่แสดงเป็นเปอร์เซ็นต์ เมื่อพิจารณาในภาพรวมระดับประเทศในปี 2556 ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้หรือการกระจายรายได้ของประเทศไทยยังมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ เท่ากับ 0.465 แต่ปัญหาการกระจายรายได้มีแนวโน้มลดลงจากปี 2554 (ค่าสัมประสิทธิ์ฯ เท่ากับ 0.486) แต่อย่างไรก็ตาม ในปี 2556 รายได้ยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนรวยที่สุด 10% ซึ่งถือครองรายได้สูงถึง 36.8% ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุด 10% ถือครองรายได้เพียง 1.1% ของรายได้ทั้งหมด จึงทำให้ความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดต่างกันถึง 34.9 เท่า⁸

ห้าจังหวัดที่ค่าดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้หรือค่าดัชนีจีนิต่ำที่สุด คือ สมุทรสาคร ชลบุรี ภูเก็ต ปทุมธานี และสุพรรณบุรี ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบความเหลื่อมล้ำด้านรายได้หรือการกระจายรายได้ของจังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยสะท้อนจากค่าดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้หรือค่าดัชนีจีนิ พบว่า ในปี 2556 จังหวัดสมุทรสาครมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ต่ำสุดโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ เท่ากับ 0.258 หรือร้อยละ 25.8 ลำดับต่ำสุดรองลงมาคือจังหวัดชลบุรีโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ เท่ากับ 0.277 หรือร้อยละ 27.7 นอกจากนั้น จังหวัดภูเก็ต ปทุมธานี และสุพรรณบุรีก็มีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ต่ำเช่นเดียวกัน โดยสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ เท่ากับ 0.292 หรือร้อยละ 29.2, 0.311 หรือร้อยละ 31.1, และ 0.328 หรือร้อยละ 32.8 ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่ค่าดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้หรือค่าดัชนีจีนิสูงที่สุด คือ ชัยนาท ตรัง แม่ฮ่องสอน นครสวรรค์ และสระแก้ว ตามลำดับ ในปี 2556 ชัยนาทมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้สูงที่สุดโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ = 0.650 หรือร้อยละ 65.0 ลำดับสูงสุดรองลงมาคือจังหวัดตรังโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ = 0.606 หรือร้อยละ 60.6 นอกจากนั้น จังหวัดแม่ฮ่องสอน นครสวรรค์ และสระแก้ว ก็มีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้สูงเช่นเดียวกัน โดยสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ = 0.533 หรือร้อยละ 53.3, 0.521 หรือร้อยละ 52.1, และ 0.494 หรือร้อยละ 49.4 ตามลำดับ

ค่าดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้หรือค่าดัชนีจีนิ ปี 2556 (ร้อยละ)			
ห้าลำดับที่ต่ำสุด		ห้าลำดับแปดสุด	
สมุทรสาคร	25.82	ชัยนาท	64.99
ชลบุรี	27.72	ตรัง	60.62
ภูเก็ต	29.15	แม่ฮ่องสอน	53.31
ปทุมธานี	31.08	นครสวรรค์	52.11
สุพรรณบุรี	32.80	สระแก้ว	49.43

⁸ รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ปี 2556, สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ; เมษายน 2558 : หน้า 2-2.

3.4.3 ดัชนีย่อยด้านรายได้ในแต่ละภูมิภาค

การใช้ดัชนีด้านรายได้เป็นเกณฑ์ในการวัดความก้าวหน้าของคนด้านรายได้ในแต่ละภูมิภาค โดยแบ่งภูมิภาคออกเป็น 5 ภูมิภาค คือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ พบว่า กรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าของคนด้านรายได้มากที่สุด ก้าวหน้ารองลงมาคือภาคกลาง ภาคใต้ และภาคเหนือ ตามลำดับ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความก้าวหน้าของคนด้านรายได้น้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาความก้าวหน้าของคนด้านรายได้ในแต่ละภูมิภาค สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) **ดัชนีย่อยด้านรายได้เฉพาะจังหวัดในภาคกลาง** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านรายได้เฉพาะจังหวัดในภาคกลางซึ่งมีทั้งหมด 25 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านรายได้เป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุดในภาคกลาง คือ สมุทรสาคร นนทบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และสมุทรปราการ ตามลำดับ โดยจังหวัดสมุทรสาครมีความก้าวหน้าด้านรายได้เป็นลำดับ 1 ของจังหวัดในภาคกลาง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อยู่ในระดับต่ำที่สุดของภาคกลางและต่ำที่สุดของประเทศ ซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.2582 รวมทั้งสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคต่ำมากเพียงร้อยละ 11.1 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ส่วนจังหวัดนนทบุรีมีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคกลาง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนค่อนข้างสูงคือเท่ากับ 30,664 บาท/ครัวเรือน/เดือน ประกอบกับมีสัดส่วนประชากรยากจนต่ำมากเพียงร้อยละ 0.8 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด และมีสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ 20.9 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้งมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.3448

ห้าจังหวัดที่มีความล่าช้าด้านรายได้มากที่สุดในภาคกลาง คือ ชัยนาท สระแก้ว ตราด ราชบุรี และอ่างทอง ตามลำดับ โดยจังหวัดชัยนาทมีความล่าช้าด้านรายได้มากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของจังหวัดในภาคกลาง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อยู่ในระดับค่อนข้างสูงซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.6499 ซึ่งสูงที่สุดของภาคกลาง ประกอบกับมีสัดส่วนประชากรยากจนร้อยละ 13.2 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลาง 2.4 เท่า และมีสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคร้อยละ 34.1 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลาง 1.2 เท่า (ภาคกลางเฉลี่ยร้อยละ 28.7) ส่วนจังหวัดสระแก้วมีความล่าช้าด้านรายได้มากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคกลาง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อยู่ในระดับปานกลางซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.4943 ซึ่งสูงสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคกลาง ประกอบกับมีสัดส่วนประชากรยากจนร้อยละ 13.4 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลาง 2.5 เท่า (ภาคกลางเฉลี่ยร้อยละ 5.4)

ดัชนีย่อยด้านรายได้เฉพาะภาคกลาง (ทั้งหมด 25 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	สมุทรสาคร	0.7890	25	ชัยนาท	0.4756
2	นนทบุรี	0.7557	24	สระแก้ว	0.5379
3	ชลบุรี	0.7413	23	ตราด	0.5528
4	ฉะเชิงเทรา	0.7381	22	ราชบุรี	0.5657
5	สมุทรปราการ	0.7181	21	อ่างทอง	0.5693

2) **ดัชนีย่อยด้านรายได้เฉพาะจังหวัดในภาคเหนือ** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านรายได้เฉพาะจังหวัดในภาคเหนือซึ่งมีทั้งหมด 17 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านรายได้เป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุดในภาคเหนือ คือ พิจิตร เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร พิจนุโลก และลำพูน ตามลำดับ โดยจังหวัดพิจิตรมีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของจังหวัดในภาคเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนประชากรยากจนต่ำมากเพียงร้อยละ 1.2 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งต่ำที่สุดของภาคเหนือ ประกอบกับมีสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ 19.5 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคเหนือ 1.4 เท่า (ภาคเหนือเฉลี่ยร้อยละ 27.4) และมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ไม่สูงนักซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.4016 รวมทั้งมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนค่อนข้างสูงคือเท่ากับ 21,664 บาท/ครัวเรือน/เดือน ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคเหนือ 1.1 เท่า (ภาคเหนือเฉลี่ย 19,267 บาท/ครัวเรือน/เดือน) ส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์มีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.3724 รวมทั้งมีสัดส่วนประชากรยากจนไม่ค่อนสูงมากนักคือร้อยละ 10.9 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคเหนือ 1.5 เท่า (ภาคเหนือเฉลี่ยร้อยละ 16.8)

ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านรายได้มากที่สุดในภาคเหนือ คือ แม่ฮ่องสอน ตาก น่าน นครสวรรค์ และแพร่ ตามลำดับ โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความล้าหลังด้านรายได้มากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของจังหวัดในภาคเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่ำสุดของภาคเหนือ คือมีรายได้เฉลี่ยเพียง 8,821 บาท/ครัวเรือน/เดือน รวมทั้งมีสัดส่วนประชากรยากจนสูงที่สุดของภาคเหนือและสูงที่สุดของประเทศ โดยมีสัดส่วนประชากรยากจนสูงถึงร้อยละ 65.2 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด และมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้สูงที่สุดของภาคเหนือ โดยมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อยู่ในระดับปานกลางซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.5331 ส่วนจังหวัดตากมีความล้าหลังด้านรายได้มากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนประชากรยากจนสูงมากถึงร้อยละ 34.0 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงมากเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือและสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคเหนือประมาณ 2.0 เท่า และมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อยู่ในระดับปานกลางซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.4700 ซึ่งสูงสุดเป็นลำดับ 3 ของภาคเหนือ

ดัชนีย่อยด้านรายได้เฉพาะภาคเหนือ (ทั้งหมด 17 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวน้ำที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	พิจิตร	0.6674	17	แม่ฮ่องสอน	0.2680
2	เพชรบูรณ์	0.5954	16	ตาก	0.4329
3	กำแพงเพชร	0.5950	15	น่าน	0.4687
4	พิษณุโลก	0.5906	14	นครสวรรค์	0.4900
5	ลำพูน	0.5899	13	แพร่	0.5272

3) **ดัชนีย่อยด้านรายได้เฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านรายได้เฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีทั้งหมด 20 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านรายได้เป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ เลย บึงกาฬ ขอนแก่น หนองคาย และอุดรธานี ตามลำดับ โดยจังหวัดเลยมีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคต่ำที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือร้อยละ 28.8 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.6 เท่า (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเฉลี่ยร้อยละ 46.4) ประกอบกับมีสัดส่วนประชากรยากจนต่ำเพียงร้อยละ 6.6 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด และมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ค่อนข้างต่ำซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จินีเท่ากับ 0.3702 ซึ่งทั้ง 2 ตัวชี้วัดดังกล่าวต่ำสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนจังหวัดบึงกาฬมีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนประชากรยากจนและมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ต่ำที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีสัดส่วนประชากรยากจนเพียงร้อยละ 3.0 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5.8 เท่า (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเฉลี่ยร้อยละ 17.4) และมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จินีเท่ากับ 0.3460

ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านรายได้มากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ อำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ สกลนคร มหาสารคาม และศรีสะเกษ ตามลำดับ โดยจังหวัดอำนาจเจริญมีความล้าหลังด้านรายได้มากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคสูงที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและสูงที่สุดของประเทศ คือร้อยละ 67.6 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.5 เท่า ประกอบกับมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้สูงที่สุดเป็นลำดับ 5 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อยู่ในระดับปานกลางซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จินีเท่ากับ 0.4508 ส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์มีความล้าหลังด้านรายได้มากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่ำที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือเท่ากับ 13,921 บาท/ครัวเรือน/เดือน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.4 เท่า (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเฉลี่ย 19,181 บาท/ครัวเรือน/เดือน) และมีสัดส่วนประชากรยากจนสูงที่สุดเป็น

ลำดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีสัดส่วนประชากรยากจนสูงถึงร้อยละ 31.0 ของประชากรทั้งหมดใน จังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.8 เท่า

ดัชนีย่อยด้านรายได้เฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ทั้งหมด 20 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	เลย	0.5984	20	อำนาจเจริญ	0.3552
2	บึงกาฬ	0.5851	19	กาฬสินธุ์	0.3834
3	ขอนแก่น	0.5522	18	สกลนคร	0.4091
4	หนองคาย	0.5332	17	มหาสารคาม	0.4166
5	อุดรธานี	0.5252	16	ศรีสะเกษ	0.4168

4) **ดัชนีย่อยด้านรายได้เฉพาะจังหวัดในภาคใต้** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคน ด้านรายได้เฉพาะจังหวัดในภาคใต้ ซึ่งมีทั้งหมด 14 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านรายได้เป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ ดังนี้

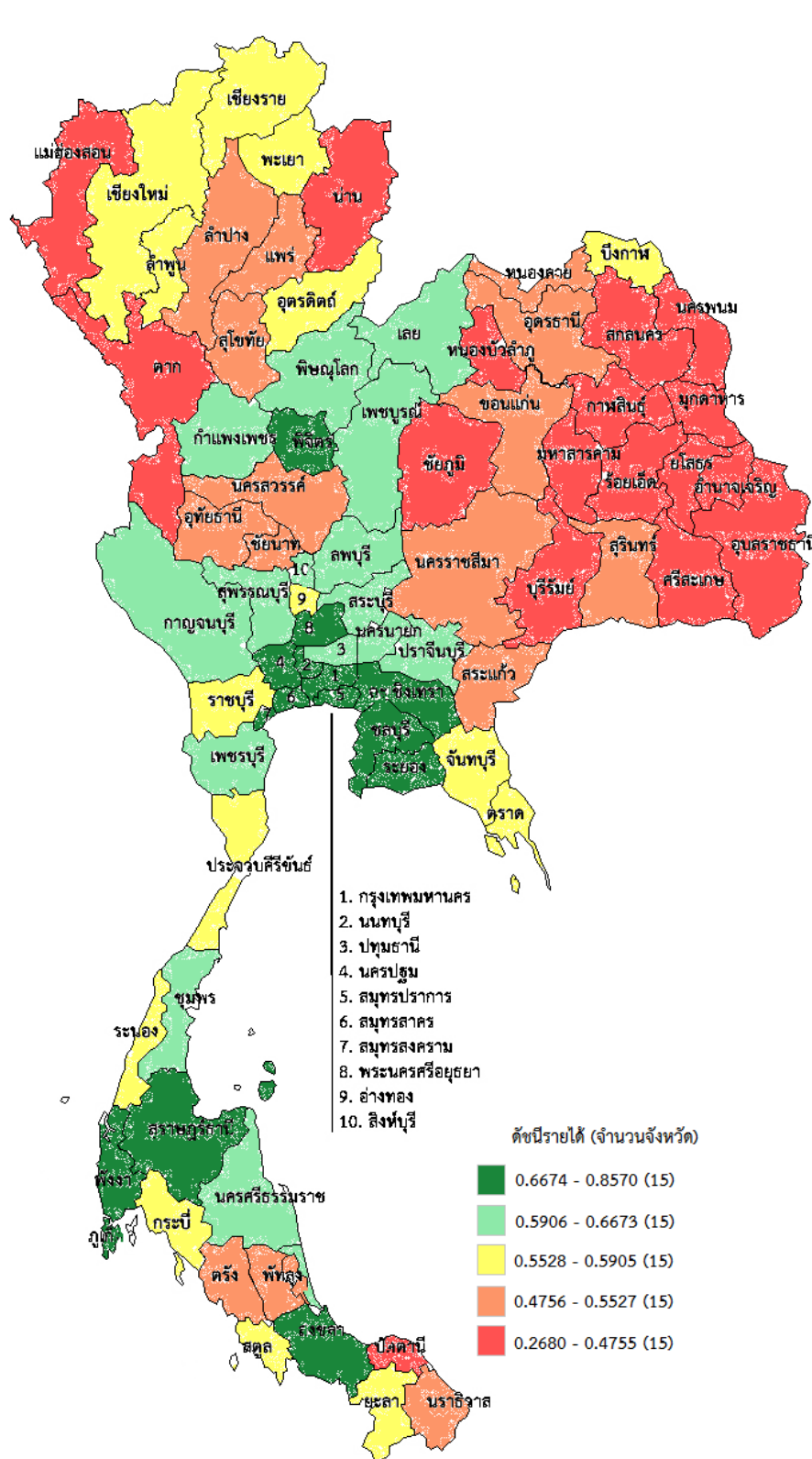
ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุดในภาคใต้ คือ ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี สงขลา พังงา และชุมพร ตามลำดับ โดยจังหวัดภูเก็ตมีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของจังหวัด ในภาคใต้ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความยากจน รวมทั้งมีสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคและมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ต่ำที่สุดของภาคใต้ โดยมีสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคร้อยละ 6.1 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคใต้ 5.6 เท่า (ภาคใต้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 33.9) และมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้อยู่ในระดับต่ำซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.2915 ส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความก้าวหน้าด้านรายได้มากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคใต้ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนสูงที่สุดของภาคใต้ คือเท่ากับ 36,865 บาท/ครัวเรือน/เดือน ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคใต้ 1.3 เท่า (ค่าเฉลี่ยของภาคใต้ 27,504 บาท/ครัวเรือน/เดือน) ประกอบกับมีสัดส่วนประชากรยากจนต่ำมากเพียงร้อยละ 1.4 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคใต้ 7.9 เท่า (ค่าเฉลี่ยของภาคใต้ร้อยละ 11.0) และมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ค่อนข้างต่ำซึ่งสะท้อนจากค่าสัมประสิทธิ์จีนิเท่ากับ 0.3733 ซึ่งต่ำสุดเป็นลำดับ 3 ของภาคใต้

ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านรายได้มากที่สุดในภาคใต้ คือ ปัตตานี นราธิวาส ตรัง พัทลุง และสตูล ตามลำดับ โดยจังหวัดปัตตานีมีความล้าหลังด้านรายได้มากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของจังหวัดในภาคใต้ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความยากจนสูงที่สุดของภาคใต้ คือมีสัดส่วนประชากรยากจนสูงถึงร้อยละ 37.4 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคใต้ 3.4 เท่า รวมทั้งมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่ำสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้ คือเท่ากับ 20,199 บาท/ครัวเรือน/เดือน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคใต้ 1.4 เท่า ส่วนจังหวัดนราธิวาสมีความล้าหลังด้านรายได้สูงที่สุดเป็นลำดับ 2 ของจังหวัดในภาคใต้ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่ำที่สุดของภาคใต้ คือเท่ากับ 16,773 บาท/ครัวเรือน/เดือน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคใต้ 1.6 เท่า ประกอบกับมีสัดส่วนประชากร

ยากจนสูงสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้ คือร้อยละ 35.3 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคใต้ 3.2 เท่า

ดัชนีย่อยด้านรายได้เฉพาะภาคใต้ (ทั้งหมด 14 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ภูเก็ต	0.8570	14	ปัตตานี	0.4092
2	สุราษฎร์ธานี	0.6945	13	นราธิวาส	0.4876
3	สงขลา	0.6776	12	ตรัง	0.4990
4	พังงา	0.6756	11	พัทลุง	0.5414
5	ชุมพร	0.6588	10	สตูล	0.5695

แผนที่ 5 : ดัชนีย่อยด้านรายได้ จำแนกรายจังหวัด

ลำดับ	จังหวัด	ค่าดัชนี
1	ภูเก็ต	0.8570
2	สมุทรสาคร	0.7890
3	กรุงเทพมหานคร	0.7724
4	นนทบุรี	0.7557
5	ชลบุรี	0.7413
6	ระยอง	0.7381
7	สมุทรปราการ	0.7181
8	นครปฐม	0.7179
9	พระนครศรีอยุธยา	0.7144
10	สมุทรสงคราม	0.6974
11	สุราษฎร์ธานี	0.6945
12	ระยอง	0.6887
13	สงขลา	0.6776
14	พังงา	0.6756
15	พิจิตร	0.6674
16	ชุมพร	0.6588
17	ปทุมธานี	0.6443
18	สมุทร	0.6400
19	สุพรรณบุรี	0.6292
20	สิงห์บุรี	0.6260
21	ลพบุรี	0.6236
22	ปราจีนบุรี	0.6135
23	กาญจนบุรี	0.6011
24	ฉะเชิงเทรา	0.6001
25	เลย	0.5984
26	นครนายก	0.5969
27	นครศรีธรรมราช	0.5962
28	ฉะเชิงเทรา	0.5954
29	กำแพงเพชร	0.5950
30	พิษณุโลก	0.5906
31	ลำพูน	0.5899
32	น่าน	0.5851
33	ยะลา	0.5826
34	ประจวบคีรีขันธ์	0.5816
35	ระยอง	0.5805
36	กระบี่	0.5741
37	จันทบุรี	0.5737
38	ชัยภูมิ	0.5714
39	สุโขทัย	0.5695
40	อ่างทอง	0.5693
41	ชัยภูมิ	0.5692
42	พิจิตร	0.5686
43	ราชบุรี	0.5657
44	อุตรดิตถ์	0.5614
45	ตราด	0.5528
46	ขอนแก่น	0.5522
47	สุโขทัย	0.5447
48	พิจิตร	0.5414
49	สงขลา	0.5379
50	หนองคาย	0.5332
51	อุทัยธานี	0.5316
52	ลำปาง	0.5289
53	แพร่	0.5272
54	อุตรดิตถ์	0.5252
55	นครราชสีมา	0.5184
56	สงขลา	0.4990
57	นครสวรรค์	0.4900
58	นครราชสีมา	0.4876
59	สุรินทร์	0.4873
60	ชัยภูมิ	0.4756
61	บ้าน	0.4687
62	ชัยภูมิ	0.4613
63	นครพนม	0.4572
64	หนองบัวลำภู	0.4436
65	ยโสธร	0.4408
66	ตาก	0.4229
67	ร้อยเอ็ด	0.4221
68	มุกดาหาร	0.4289
69	อุบลราชธานี	0.4263
70	บุรีรัมย์	0.4256
71	ศรีสะเกษ	0.4168
72	มหาสารคาม	0.4166
73	บึงกาฬ	0.4092
74	สกลนคร	0.4091
75	กาฬสินธุ์	0.3834
76	อำนาจเจริญ	0.3552
77	แม่ฮ่องสอน	0.2680

3.5 ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมและตัวชี้วัดด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม

ตัวชี้วัดด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดี คุณภาพชีวิตหมายถึง สภาวะความพร้อมของบุคคลทั้งด้านร่างกาย จิตใจและด้านอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ซึ่งส่งผลให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข⁹ ประเทศที่ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีจะสามารถสร้างความเจริญให้แก่ประเทศได้มากกว่าประเทศที่ประชากรมีคุณภาพชีวิตต่ำ

คุณภาพชีวิตที่ดีของบุคคลหนึ่งๆ มีองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ 1) ความเป็นอยู่ (Being) คือ สิ่งที่บุคคลหนึ่งพึงได้รับ ทั้งด้านกายภาพ จิตใจ และการรับรู้ 2) ความเป็นเจ้าของ (Belonging) คือ การเป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อม เช่น การมีที่อยู่อาศัย การปฏิสัมพันธ์กับชุมชน และ 3) กระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม (Becoming) เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และการปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลง¹⁰ องค์ประกอบดังกล่าวเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง และเพื่อให้สามารถมองเห็นพัฒนาการของการมีคุณภาพชีวิตที่ดีในระดับจังหวัดที่ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 3 จึงคัดเลือกตัวชี้วัด 5 ตัว ประกอบด้วย ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ร้อยละของครัวเรือนที่มีตู้เย็น สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อประชากร ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง และร้อยละของประชากรที่ประสบอุทกภัย เป็นตัวแทนที่แสดงถึงความก้าวหน้าในคุณภาพชีวิต

3.5.1 ภาพรวมดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม

การประเมินความก้าวหน้าของคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม โดยใช้ดัชนีด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเป็นเกณฑ์ในการวัด ซึ่งผลการประเมินในภาพรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) บึงกาฬ จังหวัดน้องใหม่มาแรงมีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ แพร่ นครพนม สกลนคร และอ่างทอง ตามลำดับ โดยบึงกาฬเป็นจังหวัดสุดท้ายของประเทศไทย จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2554 มีพื้นที่ 4,305 ตารางกิโลเมตร ในปี 2556 มีประชากรรวม 416,236 คน ครัวเรือนจำนวน 113,524 ครัวเรือน มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากร 67,523 บาท/คน/ปี และผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) 24,058 ล้านบาท รายได้หลักมาจากภาคการเกษตรประมาณเกือบร้อยละ 30 โดยยางพาราซึ่งปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกเกือบ 1 ล้านไร่เป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้กับชาวบึงกาฬอย่างเป็นกอบเป็นกำ บึงกาฬเป็นจังหวัดที่มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยสูงสุด ความก้าวหน้าในดัชนีทั้ง 5 ตัวอยู่ในอันดับต้นๆ ของประเทศ โดยมีสัดส่วนครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดินสูงที่สุดในประเทศสูงถึงร้อยละ 98.9 มีสัดส่วนครัวเรือนที่มีตู้เย็นสูงถึงร้อยละ 95.7 การปล่อยก๊าซเรือนกระจกอยู่ในอัตราต่ำ และเป็นจังหวัดเดียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไม่ประสบกับปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง สำหรับจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมรองลงมา คือ แพร่ เป็นจังหวัดในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย พื้นที่จังหวัดแพร่ล้อมรอบด้วยภูเขาทั้ง 4 ทิศ พื้นที่เป็นภูเขาร้อยละ 80 มีที่ราบเพียงร้อยละ 20 และมีแม่น้ำยมเป็นแม่น้ำสายหลักของจังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่ยังเป็นป่าไม้สัก สภาพโดยทั่วไปของแพร่ยังคงเป็นชนบทมากกว่าเมือง มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณน้อย ครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองและครัวเรือนที่มีตู้เย็นมีสัดส่วนค่อนข้างสูง และเป็นจังหวัดที่มีอุทกภัยและภัยแล้งอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ส่วนจังหวัดนครพนมเมืองชายแดนริมฝั่งโขงมีความก้าวหน้าเป็นอันดับ 3 เนื่องจากมีปริมาณ

⁹ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย : <http://113.53.241.21/rdic/bmn55/concept%20bmn.html>

¹⁰ Quality of Life Research Unit, University of Toronto : http://sites.utoronto.ca/qol/qol_model.htm

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยที่สุดรองจากแม่ฮ่องสอน และมีครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดินมากเป็นอันดับ 4 ของประเทศ

2) แม่ฮ่องสอน เมืองสามหมอก มีความล้าหลังด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด รองลงมา คือ สุรินทร์ สมุทรสาคร สุราษฎร์ธานี และศรีสะเกษ ตามลำดับ แม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดชายแดนด้านเหนือของไทย ภูมิประเทศเต็มไปด้วยภูเขาสูงสลับซับซ้อน สภาพอากาศมีหมอกปกคลุมตลอดเวลาส่วนใหญ่ของปี มีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 8 ของประเทศ แต่มีประชากรเบาบางที่สุด ประมาณ 19 คนต่อตารางกิโลเมตร ประชากรประกอบด้วยหลายกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งคนเมือง ไทใหญ่ จีนฮ่อ พม่า และชาวเขาเผ่าต่างๆ รวบรวม 60 ของประชากรทั้งหมด จึงมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม จากดัชนีวัดความก้าวหน้าพบว่า แม่ฮ่องสอนมีครัวเรือนที่เป็นเจ้าของตึ้นน้อยที่สุดในประเทศเพียงร้อยละ 46.9 และประชากรยังประสบปัญหาอุทกภัยในสัดส่วนที่สูงอีกด้วย ซึ่งโดยทั่วไปจะมีสาเหตุจากฝนที่ตกหนักในพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยเฉพาะในลุ่มน้ำสาละวิน เมื่อมีฝนตกหนักและน้ำป่าไหลหลากจากต้นน้ำลงมามากจนลำน้ำสายหลักไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน พื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมเป็นประจำได้แก่ อำเภอขุนยวม กิ่งอำเภอบางมะผ้า อำเภอแม่ลาน้อย และอำเภอเมือง ส่วนจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเป็นอันดับ 2 คือ จังหวัดสุรินทร์ซึ่งเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีชายแดนติดต่อกับประเทศกัมพูชา มีชื่อเสียงระดับโลกด้านการเลี้ยงช้าง การทอผ้าไหม และข้าวหอมมะลิ จังหวัดสุรินทร์ตั้งอยู่ในแถบของลมมรสุมเขตร้อน ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดจากแคว้นไซบีเรียและทางตอนเหนือของประเทศจีน ทำให้เกิดความหนาวเย็นและความแห้งแล้งโดยทั่วไป จากดัชนีวัดความก้าวหน้าพบว่า สุรินทร์เป็นจังหวัดที่ประชากรประสบปัญหาอุทกภัยรุนแรงมากที่สุดรองจากยโสธร และยังมีปัญหาภัยแล้งที่ค่อนข้างรุนแรงอีกเช่นกัน สำหรับจังหวัดล้าหลังอันดับ 3 คือ สมุทรสาคร มีสัดส่วนครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองต่ำที่สุดในประเทศ รวมถึงครัวเรือนที่มีตู้เย็นก็อยู่ในลำดับเกือบสุดท้าย และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง เนื่องจากมีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก

ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	บึงกาฬ	0.9909	77	แม่ฮ่องสอน	0.4112
2	แพร่	0.9552	76	สุรินทร์	0.6408
3	นครพนม	0.9447	75	สมุทรสาคร	0.6412
4	สกลนคร	0.9291	74	สุราษฎร์ธานี	0.6616
5	อ่างทอง	0.9235	73	ศรีสะเกษ	0.6621

3.5.2 ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม มี 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ร้อยละของครัวเรือนที่มีตู้เย็น สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซ

เรือนกระจกต่อประชากร ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง และร้อยละของประชากรที่ประสบอุทกภัย ซึ่งเป็นตัวแทนที่แสดงถึงความก้าวหน้าในคุณภาพชีวิต

1) **ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง** หมายถึง สัดส่วนครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองต่อครัวเรือนทั้งหมด

ครัวเรือนไทยมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยค่อนข้างสูง กว่า 3 ใน 4 มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง โดยในระดับภาคพบว่า ครัวเรือนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 92.3 เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน รองลงมา คือ ครัวเรือนในภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ร้อยละ 82.5, 79.1, และ 67.8 ตามลำดับ และกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองต่ำสุดเพียงร้อยละ 45.3 เท่านั้น

บึงกาฬ ยโสธร หนองบัวลำภู นครพนม และร้อยเอ็ด ห้าอันดับแรกของประเทศที่มี **สัดส่วนครัวเรือนเป็นเจ้าของบ้านและที่ดินสูงสุด** โดยบึงกาฬมีสัดส่วนสูงเป็นลำดับหนึ่งของประเทศสูงถึงร้อยละ 98.9 อย่างไรก็ตาม ในอนาคตอันใกล้นี้อาจมีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากบึงกาฬเป็นจังหวัดชายแดนติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และอยู่ระหว่างการพิจารณาโครงการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 5 เชื่อมบึงกาฬกับเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ ส่งผลให้นักลงทุนเริ่มกว้านซื้อที่ดิน จึงคาดการณ์ได้ว่าที่ดินจะมีการเปลี่ยนมือโดยเฉพาะพื้นที่ตามแนวสะพานมิตรภาพ

สมุทรสาคร สมุทรปราการ ภูเก็ต ชลบุรี และกรุงเทพมหานคร ห้าอันดับที่มี **สัดส่วนครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองต่ำสุด** สมุทรสาครและสมุทรปราการเป็นเมืองหลักอุตสาหกรรมในภาคกลางมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยน้อยที่สุด โดยจังหวัดสมุทรสาครมีสัดส่วนครัวเรือนเป็นเจ้าของบ้านและที่ดินต่ำสุดเพียงร้อยละ 24.5 เนื่องจากสมุทรสาครเป็นจังหวัดเล็ก พื้นที่ร้อยละ 64 เป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีพื้นที่ตัวเมือง ย่านการค้า และหมู่บ้านเพียงร้อยละ 10 ประกอบกับประชากรส่วนใหญ่เป็นแรงงานอพยพเข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จึงพักอาศัยภายในโรงงานและเช่าที่อยู่มากกว่าเป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน เป็นที่น่าสังเกตว่า 4 ใน 5 จังหวัดสุดท้ายเป็นจังหวัดในภาคกลาง (สมุทรสาคร สมุทรปราการ ชลบุรี) และกรุงเทพมหานคร ซึ่งต่างก็มีความเป็นเมืองสูง และเป็นเมืองอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ทำให้ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์มีราคาสูงกว่าพื้นที่อื่นๆ

ครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน ปี 2556 (ร้อยละ)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
บึงกาฬ	98.86	สมุทรสาคร	24.45
ยโสธร	97.49	สมุทรปราการ	36.19
หนองบัวลำภู	97.25	ภูเก็ต	38.20
นครพนม	96.97	ชลบุรี	40.05
ร้อยเอ็ด	96.91	กรุงเทพมหานคร	45.31

2) **ร้อยละของครัวเรือนที่มีตู้เย็น** หมายถึง สัดส่วนครัวเรือนที่มีตู้เย็นใช้ในครัวเรือนต่อครัวเรือนทั้งหมด ครัวเรือนไทยเกือบทั้งหมดอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ

อาทิ พัดลม ตู้เย็น หม้อหุงต้มอาหารไฟฟ้า รวมถึงมีส้วมถูสุขอนามัย อย่างไรก็ตาม การประเมินความก้าวหน้าของ คนด้านสภาพแวดล้อมใช้ร้อยละของครัวเรือนที่มีตู้เย็นเป็นตัวชี้วัด เพราะครัวเรือนใช้ตู้เย็นในการเก็บรักษาอาหาร ซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่มีความสำคัญต่อชีวิต ซึ่งครัวเรือนทั่วประเทศประมาณร้อยละ 90.1 มีตู้เย็นใช้ในครัวเรือน และครัวเรือนในทุกภูมิภาคมีตู้เย็นในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

สุพรรณบุรี นครนายก กำแพงเพชร บึงกาฬ และหนองบัวลำภู เป็นจังหวัดที่มีสัดส่วน ครัวเรือนที่มีตู้เย็นสูงสุดห้าลำดับแรก ตามลำดับ ซึ่งมีสัดส่วนสูงเกินกว่าร้อยละ 95 โดยสุพรรณบุรีมีสัดส่วน สูงสุดถึงร้อยละ 97.5 รองลงมา ได้แก่ นครนายก กำแพงเพชร บึงกาฬ และหนองบัวลำภู คิดเป็นร้อยละ 97.0, 96.7, 95.7, และ 95.5 ตามลำดับ

แม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดเดียวในประเทศที่ครัวเรือนมีตู้เย็นต่ำกว่าร้อยละ 50 และเป็นที่ น่าสังเกตว่า จังหวัดที่มีความเป็นเมืองสูง มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่ อาทิ สมุทรปราการ สมุทรสาคร และภูเก็ต ต่างก็มี สัดส่วนครัวเรือนที่มีตู้เย็นใช้ในครัวเรือนค่อนข้างต่ำเช่นกัน คือร้อยละ 74.7, 78.3, และ 81.8 ตามลำดับ เมื่อ เทียบกับค่าเฉลี่ยของประเทศร้อยละ 90.1

ครัวเรือนที่เป็นเจ้าของตู้เย็น ปี 2556 (ร้อยละ)			
ห้าลำดับที่ดีที่สุด		ห้าลำดับแย่งสุด	
สุพรรณบุรี	97.51	แม่ฮ่องสอน	46.90
นครนายก	96.98	สมุทรปราการ	74.74
กำแพงเพชร	96.70	สมุทรสาคร	78.30
บึงกาฬ	95.67	ตาก	80.89
หนองบัวลำภู	95.51	ภูเก็ต	81.75

3) สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หมายถึง สัดส่วนเฉลี่ยปริมาณการปล่อยก๊าซ เรือนกระจกรายจังหวัดต่อจำนวนประชากรในจังหวัดนั้น โดยมีหน่วยเป็นตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยยังคงเป็นสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโลก ก๊าซเรือนกระจกเป็นก๊าซที่มีคุณสมบัติในการดูดซับคลื่นรังสีความร้อน หรือรังสีอินฟราเรดได้ดี ก๊าซเรือนกระจกมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการรักษาระดับอุณหภูมิของโลก หาก ปราศจากก๊าซเรือนกระจกโลกจะหนาวเย็นจนสิ่งมีชีวิตอยู่อาศัยไม่ได้ แต่หากมีมากเกินไปก็จะเป็นเหตุให้อุณหภูมิสูงขึ้น ถึงระดับเป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิต ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาปริมาณการใช้พลังงานของโลกเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2 ต่อปี โดยมีถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติเป็นแหล่งพลังงานที่สำคัญ ซึ่งก่อให้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เป็น ก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญและมีสัดส่วนเกินครึ่งหนึ่งของปริมาณก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมของ มนุษย์ นอกจากกิจกรรมการใช้พลังงานของมนุษย์จะก่อให้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์แล้ว กิจกรรมด้านอื่นๆ ของ มนุษย์ก็ได้เพิ่มก๊าซเรือนกระจกชนิดอื่นๆ ในชั้นบรรยากาศอีกด้วย เช่น การเกิดก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนจากการ ใช้ปุ๋ยไนโตรเจน หรือการเกิดก๊าซมีเทนจากการปลูกข้าว และการย่อยสลายของอินทรีย์สารที่เกิดขึ้นจากกองขยะ

และน้ำเสีย ในปี 2556 ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกจำนวน 2.34 ตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยที่สุด 1.04 ตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน รองลงมาได้แก่ ภาคเหนือ 1.37 ตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน สำหรับภาคกลาง ภาคใต้ และกรุงเทพมหานครมีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ คือ 2.81, 4.39, และ 4.71 ตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน ตามลำดับ

ห้าลำดับแรกของจังหวัดที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยที่สุด คือ แม่ฮ่องสอน นครพนม บึงกาฬ อำนาจเจริญ และน่าน จากรูปแบบการปล่อยก๊าซเรือนกระจกรวมของประเทศไทยพบว่า การผลิตไฟฟ้ามีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากที่สุด รองลงมาคือ ภาคการขนส่งโดยเฉพาะการขนส่งทางบก และภาคอุตสาหกรรมการผลิต เมื่อพิจารณาจากข้อมูลปริมาณการเดินทางบนถนนหลวง ปี 2556¹¹ พบว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีปริมาณการเดินทาง 426,452,114 PCU¹²/กิโลเมตร ซึ่งน้อยเป็นอันดับ 2 ของประเทศ รองจากจังหวัดระนอง ประกอบกับพื้นที่ป่าไม้ของแม่ฮ่องสอนมีสัดส่วนถึงร้อยละ 86 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด นับเป็นจังหวัดที่มีป่าไม้ในสัดส่วนสูงสุดของประเทศ ซึ่งเป็นแหล่งช่วยลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกได้มากเช่นกัน

จังหวัดท่องเที่ยวลำดับต้นๆ โดยเฉพาะในภาคใต้ติดอันดับจังหวัดที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด โดยจังหวัดพังงารั้งอันดับหนึ่ง รองลงมา ได้แก่ สุราษฎร์ธานี กระบี่ สมุทรสงคราม และตรัง ตามลำดับ การเป็นเมืองท่องเที่ยวยอดนิยม ส่งผลให้มีการเดินทางขนส่งและมีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้ทรัพยากรของจังหวัดมากขึ้น ปริมาณขยะและของเสียเพิ่มขึ้น จังหวัดต้องเร่งกำจัดของเสียและสิ่งปฏิกูล เช่น การบำบัดน้ำเสีย การกำจัดขยะด้วยเตาเผา ข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษพบว่า ทุกจังหวัดของไทยมีปัญหาวิกฤติเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย โดยสุราษฎร์ธานีมีปัญหาปริมาณขยะมูลฝอยมากและมีขยะมูลฝอยสะสมมากที่สุดจังหวัดหนึ่งของประเทศ นอกจากนี้ สุราษฎร์ธานียังมีโรงไฟฟ้าที่ใช้แก๊สธรรมชาติและน้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิง และกระบี่มีโรงไฟฟ้าจากถ่านหินลิกไนต์ ประกอบกับทุกจังหวัดมีพื้นที่ป่าไม้เหลืออยู่ไม่มากนัก คือ พังงามีพื้นที่ป่าไม้คิดเป็นร้อยละ 32 ของพื้นที่จังหวัด สุราษฎร์ธานีร้อยละ 29 กระบี่ร้อยละ 17 สมุทรสงครามร้อยละ 4 และตรังร้อยละ 22 เป็นผลให้จังหวัดเหล่านี้มีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูง

การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ปี 2556 (ตันก๊าซเรือนกระจก/คน)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
แม่ฮ่องสอน	0.35	พังงา	8.89
นครพนม	0.43	สุราษฎร์ธานี	8.25
บึงกาฬ	0.43	กระบี่	7.25
อำนาจเจริญ	0.49	สมุทรสงคราม	6.40
น่าน	0.57	ตรัง	6.35

¹¹ รายงานปริมาณการเดินทางบนถนนหลวง ปี 2556, สำนักอำนวยความสะดวกภัย กรมทางหลวง ; พฤษภาคม 2557 : หน้า 31 – 46.

¹² PCU (Passenger Car Unit) เป็นหน่วยนับปริมาณจราจรหลังจากแปลงค่ารถแต่ละประเภทด้วยค่า PCU Factor ดังนี้
รถจักรยานยนต์ เท่ากับ 0.25 PCU / รถสามล้อเครื่อง เท่ากับ 0.70 PCU / รถเก๋ง รถปิคอัพ รถตู้ เท่ากับ 1.00 PCU / รถโดยสารขนาดเล็ก-กลาง เท่ากับ 1.50 PCU / รถโดยสารขนาดใหญ่ เท่ากับ 2.0 PCU / รถบรรทุก 6 ล้อ เท่ากับ 2.0 PCU / รถบรรทุก 10 ล้อขึ้นไป เท่ากับ 2.50 PCU

4) ร้อยละของประชากรที่ประสบอุทกภัย หมายถึง สัดส่วนประชากรที่ประสบอุทกภัยต่อจำนวนประชากรทั้งหมด

ประชากรใน 14 จังหวัดไม่ประสบปัญหาอุทกภัยในปี 2556 โดยกว่าครึ่งเป็นจังหวัดในภาคกลาง คือ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ตราด ปราจีนบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และราชบุรี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 จังหวัด คือ บึงกาฬ อำนาจเจริญหนองคาย และกาฬสินธุ์ ภาคใต้เพียงจังหวัดเดียวคือ ภูเก็ต รวมทั้งกรุงเทพมหานครประชากรไม่ประสบปัญหาอุทกภัยเช่นกัน

ยโสธร สุรินทร์ แม่ฮ่องสอน ศรีสะเกษ และพัทลุง เป็นจังหวัดที่ประสบอุทกภัยหนักที่สุดในปี 2556 ประเทศไทยอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะได้รับผลกระทบมากที่สุดในช่วงเดือนกันยายน ซึ่งเป็นช่วงที่อยู่ในปลายฤดูฝน ทำให้มีฝนตกหนัก ประกอบกับในปี 2556 มีพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนเข้ามามีอิทธิพลต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 3 ลูก ได้แก่ พายุดีเปรสชัน พายุไต้ฝุ่นหวู่ติบ และพายุไต้ฝุ่นนารี ส่งผลให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากจนเกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก ซึ่งทุกอำเภอในจังหวัดยโสธร สุรินทร์ และศรีสะเกษได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง สำหรับจังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดเดียวในภาคใต้ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย เนื่องจากพัทลุงเป็นพื้นที่ราบลุ่มริมทะเลสาบสงขลา มีถนนกันทางน้ำไหลลงสู่ทะเล พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ คือ อำเภอเมือง อำเภอควนขนุน อำเภอเขาชัยสน และอำเภอบางแก้ว

ประชากรที่ประสบอุทกภัย ปี 2556 (ร้อยละ)			
ลำดับที่สูง		หาลำดับต่ำสุด	
กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ตราด ปราจีนบุรี สมุทรสงคราม ราชบุรี สมุทรสาคร หนองคาย บึงกาฬ อำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ ภูเก็ต	0	ยโสธร	65.26
		สุรินทร์	56.56
		แม่ฮ่องสอน	54.22
		ศรีสะเกษ	41.10
		พัทลุง	36.13

5) ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง หมายถึง สัดส่วนประชากรที่ประสบภัยแล้งต่อจำนวนประชากรทั้งหมด

26 จังหวัดที่ประชากรไม่ประสบปัญหาภัยแล้ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นจังหวัดในภาคกลางและภาคใต้ ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร จังหวัดในภาคกลาง 14 จังหวัด ได้แก่ สมุทรปราการ นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สิงห์บุรี ตราด ปราจีนบุรี นครนายก ราชบุรี กาญจนบุรี นครปฐม สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ภาคใต้ 8 จังหวัด ได้แก่ ชุมพร พังงา ภูเก็ต สงขลา พัทลุง ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 จังหวัด คือ ชัยภูมิ บึงกาฬ และสกลนคร

5 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประสบภัยแล้งรุนแรงที่สุด โดยอยู่ในกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางและตอนล่าง ประกอบด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และมหาสารคาม โดยจังหวัดร้อยเอ็ดประชากรประสบปัญหาภัยแล้งร้อยละ 59.4 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด

ประชากรที่ประสบภัยแล้ง ปี 2556 (ร้อยละ)			
ลำดับที่ที่สุด		หาลำดับแย่สุด	
กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สิงห์บุรี ตราด ปราจีนบุรี นครนายก ราชบุรี กาญจนบุรี นครปฐม สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชัยภูมิ บึงกาฬ สกลนคร ชุมพร พังงา ภูเก็ต สงขลา พัทลุง ปัตตานี ยะลา นราธิวาส	0	ร้อยเอ็ด	59.37
		ขอนแก่น	48.30
		อำนาจเจริญ	46.89
		ศรีสะเกษ	44.11
		มหาสารคาม	43.99

3.5.3 ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมในแต่ละภูมิภาค

ภาคเหนือมีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด โดยตัวชี้วัดที่มีความโดดเด่น คือ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (greenhouse gases) ในปริมาณน้อยที่สุด โดยเฉพาะจังหวัดภาคเหนือตอนบนที่ยังมีพื้นที่ป่าไม้อยู่ค่อนข้างมาก อาทิ แม่ฮ่องสอน น่าน แพร่ พะเยา ลำพูน และเชียงราย ภาคที่มีความก้าวหน้ารองลงมา คือ ภาคกลาง เป็นภาคที่ประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งน้อยที่สุด ภาคกลางเป็นภาคที่มีความอุดมสมบูรณ์มาก มีทำเลที่ตั้งอยู่ตอนใจกลางของประเทศ ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำสำคัญหลายสาย ทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคกลางไม่ต้องเผชิญปัญหาอุทกภัยและปัญหาภัยแล้ง โดยในปี 2556 มีจังหวัดในภาคกลาง 8 จังหวัดที่ไม่ประสบเหตุอุทกภัย และ 14 จังหวัดไม่มีปัญหาภัยแล้ง สำหรับภาคที่มีความก้าวหน้าอันดับ 3 คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่มีความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยมากที่สุด โดยมี 10 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสัดส่วนครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดินสูง 10 ลำดับแรกของประเทศ ส่วนภาคใต้และกรุงเทพมหานคร มีความก้าวหน้ารองลงมาตามลำดับ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมในแต่ละภูมิภาค มีรายละเอียด ดังนี้

ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	
ภาคเหนือ	0.8153
ภาคกลาง	0.8063
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.8004
ภาคใต้	0.7799
กรุงเทพมหานคร	0.7230

1) **ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเฉพาะจังหวัดในภาคกลาง** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเฉพาะจังหวัดในภาคกลางซึ่งมีทั้งหมด 25 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเป็นเกณฑ์ในการประเมิน พบว่า

อ่างทองมีความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุดในภาคกลาง จังหวัดอ่างทองเป็นที่ราบลุ่ม มีลักษณะเป็นแอ่งรับน้ำ เหมาะแก่การเพาะปลูกจึงเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของภาคกลาง การประเมินความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเฉพาะจังหวัดในภาคกลาง พบว่า ค่าตัวชี้วัดของจังหวัดอ่างทองอยู่ในเกณฑ์ดีลำดับต้นๆ ของภาค อาทิ เป็นจังหวัดที่ประชากรไม่ประสบภัยแล้ง ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำมาก ครวี่เรือนมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองมีสัดส่วนสูงเป็นลำดับ 2 ของภาค จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมรองลงมา ได้แก่ สิงห์บุรี นครนายก สุพรรณบุรี และปราจีนบุรี ตามลำดับ โดยสิงห์บุรีเป็นจังหวัดที่ประชากรไม่ประสบภัยแล้ง และครวี่เรือนมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองในสัดส่วนที่สูง ส่วนนครนายกมีความโดดเด่นเป็นจังหวัดที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำที่สุดในภาคกลาง และมีสัดส่วนครวี่เรือนมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองสูงเป็นลำดับ 2 ของภาค สำหรับสุพรรณบุรีเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนครวี่เรือนมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองและมีตู้เย็นสูงเป็นลำดับ 1 ของภาคกลาง

ห้าจังหวัดชายทะเลมีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมต่ำสุด โดยลำดับสุดท้ายของภาค คือ สมุทรสาคร รองลงมา ได้แก่ สมุทรปราการ ระยอง ชลบุรี และสมุทรสงคราม ตามลำดับ ทั้ง 5 จังหวัดเป็นแหล่งอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ มีความเป็นเมืองและความเจริญทางเศรษฐกิจสูง ที่ดินมีราคาแพง ประกอบกับมีแรงงานอพยพจำนวนมาก ส่งผลให้ครวี่เรือนในจังหวัดสมุทรสาครและสมุทรปราการ เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน รวมถึงการเป็นเจ้าของตู้เย็นในสัดส่วนน้อยที่สุดทั้งในระดับภาคและประเทศ

ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเฉพาะภาคกลาง (ทั้งหมด 25 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	อ่างทอง	0.9235	25	สมุทรสาคร	0.6412
2	สิงห์บุรี	0.8894	24	สมุทรปราการ	0.6721
3	นครนายก	0.8851	23	ระยอง	0.7067
4	สุพรรณบุรี	0.8823	22	ชลบุรี	0.7118
5	ปราจีนบุรี	0.8658	21	สมุทรสงคราม	0.7472

2) **ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือ** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือซึ่งมีทั้งหมด 17 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเป็นเกณฑ์ในการประเมิน พบว่า

แพร่ ประตูล้านนาเป็นเมืองที่มีสภาพแวดล้อมดีที่สุดในภาคเหนือ รองลงมา คือ ลำปาง กำแพงเพชร เชียงราย และพิจิตร โดยตัวชี้วัดด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมทุกตัวของแพร่อยู่ใน 5 ลำดับแรกของภาค แพร่มีสัดส่วนครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดินสูงที่สุดในภาค และมีสัดส่วนประชากรประสบอุทกภัยน้อยที่สุดในภาค อีกทั้งสัดส่วนประชากรประสบภัยแล้งน้อยสุดเป็นลำดับ 2 ของภาค และปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยเป็นอันดับต้นๆ ของภาค

แม่ฮ่องสอนมีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมน้อยที่สุดในภาคเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองต่ำที่สุดในภาค (เพียงร้อยละ 52.1) และมีสัดส่วนครัวเรือนมีตู้เย็นต่ำที่สุดทั้งในระดับภาคและประเทศ รวมทั้งยังเป็นจังหวัดที่ประชากรประสบอุทกภัยในสัดส่วนที่สูงที่สุดของภาคและสูงสุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ คือร้อยละ 54.2 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด อย่างไรก็ตาม แม่ฮ่องสอนมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณที่น้อยที่สุดในระดับภาคและประเทศ

ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเฉพาะภาคเหนือ (ทั้งหมด 17 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	แพร่	0.9552	17	แม่ฮ่องสอน	0.4112
2	ลำปาง	0.9040	16	ตาก	0.6789
3	กำแพงเพชร	0.8769	15	เพชรบูรณ์	0.7619
4	เชียงราย	0.8741	14	เชียงใหม่	0.7678
5	พิจิตร	0.8722	13	อุทัยธานี	0.7754

3) **ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีทั้งหมด 20 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเป็นเกณฑ์ในการประเมิน พบว่า

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ บึงกาฬ นครพนม สกลนคร อุดรธานี และชัยภูมิ ตามลำดับ โดยบึงกาฬมีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดินสูงที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและของประเทศ และยังมีสัดส่วนครัวเรือนที่เป็นเจ้าของตู้เย็นสูงที่สุดของภาค รวมทั้งบึงกาฬมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณน้อยที่สุด และประชากรไม่ประสบอุทกภัยและภัยแล้งอีกด้วย สำหรับนครพนมมีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากเป็นลำดับ 2 ของภาค เนื่องจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำที่สุดของภาค อีกทั้งครัวเรือนที่มีตู้เย็นและครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดินมีสัดส่วนที่สูงและอยู่ในลำดับ 3 และ 4 ของภาคตามลำดับ

สุรินทร์ ศรีสะเกษ ยโสธร 3 จังหวัดอีสานตอนล่างมีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด โดยเป็นจังหวัดที่ประสบอุทกภัยรุนแรงที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสุรินทร์เป็นจังหวัดที่ครัวเรือนมีตู้เย็นต่ำที่สุดของภาค เป็นที่น่าสังเกตว่า ขอนแก่นซึ่งเป็นเมืองหลักของภูมิภาคก็มี

ความก้าวหน้าอยู่ในห้าลำดับสุดท้ายของภาคด้วย โดยมีสัดส่วนครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดินต่ำมาก มีสัดส่วนประชากรประสบปัญหาภัยแล้งสูง และมีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมาก เป็นลำดับ 2 ของภาค

ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ทั้งหมด 20 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	บึงกาฬ	0.9909	20	สุรินทร์	0.6408
2	นครพนม	0.9447	19	ศรีสะเกษ	0.6621
3	สกลนคร	0.9291	18	ยโสธร	0.7193
4	อุดรธานี	0.9074	17	มุกดาหาร	0.7246
5	ชัยภูมิ	0.8744	16	ขอนแก่น	0.7402

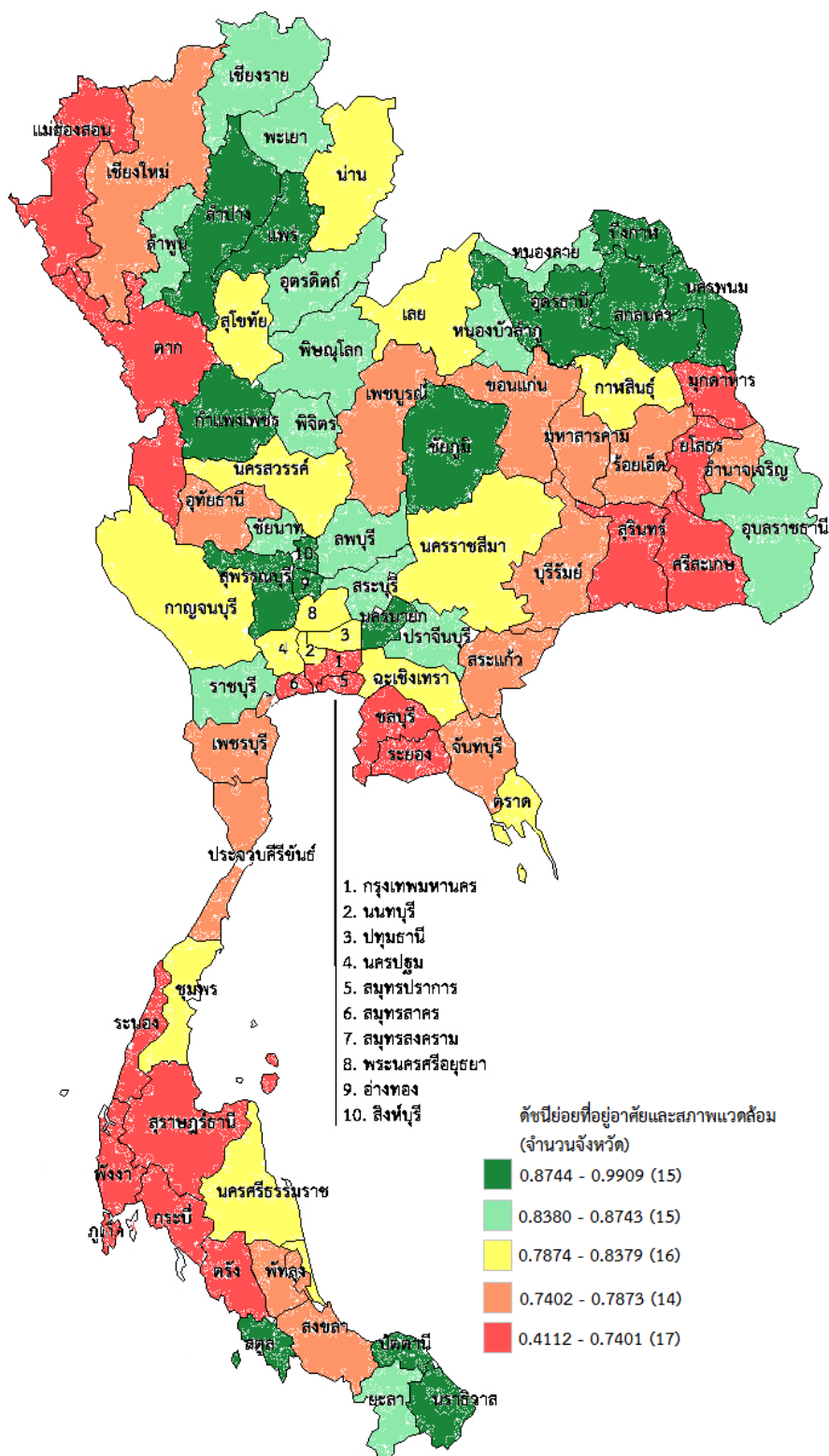
4) ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเฉพาะจังหวัดในภาคใต้ เมื่อเปรียบเทียบกับความก้าวหน้าของคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเฉพาะจังหวัดในภาคใต้ ซึ่งมีทั้งหมด 14 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเป็นเกณฑ์ในการประเมิน พบว่า

นราธิวาส จังหวัดปลายด้ามขวานมีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากที่สุด รองลงมา คือ ปัตตานี สตูล ยะลา และชุมพร ตามลำดับ โดยนราธิวาสมีสัดส่วนครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดินสูงที่สุดในภาค และประชากรไม่ประสบภัยแล้ง รวมทั้งมีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำเป็นลำดับ 2 ของภาค ส่วนปัตตานีมีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมากเป็นลำดับ 2 เนื่องจากมีความโดดเด่นเป็นจังหวัดที่มีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำสุดของภาค และประชากรไม่ประสบภัยแล้ง

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมน้อยที่สุดในภาคใต้ คือ สุราษฎร์ธานี พังงา ตรัง ภูเก็ต และสตูล ตามลำดับ สุราษฎร์ธานี เมืองใหญ่ของภาคใต้ตอนบนมีความก้าวหน้าด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด เนื่องจากมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณมาก ประชากรประสบภัยแล้งในสัดส่วนที่สูง และสัดส่วนครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดินค่อนข้างต่ำอยู่ในลำดับเกือบสุดท้ายของภาค

ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเฉพาะภาคใต้ (ทั้งหมด 14 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	นราธิวาส	0.8998	14	สุราษฎร์ธานี	0.6616
2	ปัตตานี	0.8784	13	พังงา	0.6690
3	สตูล	0.8762	12	ตรัง	0.7013
4	ยะลา	0.8636	11	ภูเก็ต	0.7160
5	ชุมพร	0.7991	10	ระนอง	0.7231

แผนที่ 6 : ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม จำแนกรายจังหวัด

ลำดับ	จังหวัด	ค่าดัชนี
1	มีกาฬ	0.9909
2	แพร่	0.9552
3	นครพนม	0.9447
4	สกลนคร	0.9291
5	อ่างทอง	0.9235
6	อุดรธานี	0.9074
7	ลำปาง	0.9040
8	น่าน	0.8998
9	สิงห์บุรี	0.8894
10	นครนายก	0.8851
11	สุพรรณบุรี	0.8823
12	ปัตตานี	0.8784
13	กำแพงเพชร	0.8769
14	สกล	0.8762
15	ชัยภูมิ	0.8744
16	เชียงใหม่	0.8741
17	พิจิตร	0.8722
18	ปราจีนบุรี	0.8658
19	ยะลา	0.8636
20	อุบลราชธานี	0.8592
21	ราชบุรี	0.8575
22	หนองคาย	0.8548
23	พิษณุโลก	0.8528
24	สกลบุรี	0.8514
25	สระบุรี	0.8465
26	หนองบัวลำภู	0.8432
27	ลำพูน	0.8427
28	พะเยา	0.8416
29	ชัยนาท	0.8390
30	อุตรดิตถ์	0.8380
31	กาญจนบุรี	0.8331
32	พมทศครีอยุธยา	0.8280
33	กาฬสินธุ์	0.8215
34	สุโขทัย	0.8125
35	นศบุรี	0.8118
36	เลย	0.8105
37	นครปฐม	0.8005
38	นครราชสีมา	0.7996
39	ชุมพร	0.7991
40	กัน	0.7921
41	ปทุมธานี	0.7907
42	ฉะเชิงเทรา	0.7883
43	ตราด	0.7880
44	นครศรีธรรมราช	0.7879
45	นครสวรรค์	0.7874
46	มหาสารคาม	0.7874
47	สขล	0.7852
48	สระแก้ว	0.7849
49	อำนาจเจริญ	0.7848
50	จันทบุรี	0.7830
51	อุทัยธานี	0.7754
52	ประจวบคีรีขันธ์	0.7740
53	พิจล	0.7725
54	เชียงใหม่	0.7678
55	เพชรบุรี	0.7651
56	เพชรบูรณ์	0.7619
57	บุรีรัมย์	0.7562
58	สมุทรสงคราม	0.7472
59	ชัยภูมิ	0.7417
60	ขอนแก่น	0.7402
61	กระบี่	0.7317
62	มุกดาหาร	0.7246
63	ระนอง	0.7231
64	กรุงเทพมหานคร	0.7230
65	ยโสธร	0.7193
66	ภูเก็ต	0.7160
67	ชลบุรี	0.7118
68	ระยอง	0.7067
69	พังงา	0.7013
70	ตาก	0.6789
71	สมุทรปราการ	0.6721
72	พิจา	0.6690
73	ศรีสะเกษ	0.6621
74	สุราษฎร์ธานี	0.6616
75	สมุทรสาคร	0.6412
76	สุรินทร์	0.6408
77	แม่ฮ่องสอน	0.4112

3.6 ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนและตัวชี้วัดด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน

ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน เป็นดัชนีที่สะท้อนถึงสภาพครอบครัวที่มีความอบอุ่น สมาชิกในครอบครัวอยู่ร่วมกัน โดยไม่ปล่อยให้ผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียว ไม่ทอดทิ้งลูกหลานจนกลายเป็นเด็กเร่ร่อน หรือให้เด็กทำงานตั้งแต่อายุน้อย รวมทั้งสะท้อนถึงสภาพแวดล้อมในชุมชนที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ไม่มีปัญหาการทำร้ายร่างกาย และปลอดภัยจากปัญหายาเสพติด

องค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ (1) เด็กที่ประสบภาวะยากลำบากต่อประชากรแสนคน (2) ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงาน (3) ร้อยละของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียว (4) ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว (5) การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่อประชากรแสนคน (6) การจับกุมคดียาเสพติดต่อประชากรแสนคน

เด็กที่ประสบภาวะยากลำบากต่อประชากรแสนคน หมายถึง จำนวนเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ที่ประสบปัญหาและไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน (เด็กกำพร้า เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ได้ลงทะเบียนเกิด เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์) ต่อจำนวนประชากรเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ทั้งหมดแสนคน

ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงาน หมายถึง ร้อยละของประชากรเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงานเชิงเศรษฐกิจต่อจำนวนประชากรเด็กอายุ 15-17 ปีทั้งหมด

ร้อยละของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียว หมายถึง ร้อยละของจำนวนครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียวต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ซึ่งหัวหน้าครัวเรือนเดียว คือหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นหม้าย หย่าร้างหรือแยกกันอยู่

ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว หมายถึง สัดส่วนของจำนวนประชากรที่อายุ 60 ปีขึ้นไปที่อยู่อาศัยอยู่ลำพัง (ครัวเรือนที่มีขนาด 1 คนและเป็นผู้ที่อายุ 60 ปีขึ้นไป) ต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ต่อประชากรแสนคน หมายถึง จำนวนคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินที่รับแจ้งความทั้งหมด ต่อจำนวนประชากรแสนคน

การจับกุมคดียาเสพติดต่อประชากรแสนคน หมายถึง จำนวนคดียาเสพติดทุกประเภทที่จับกุมได้ทั้งหมดต่อจำนวนประชากรแสนคน

3.6.1 ภาพรวมดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน

การประเมินความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน โดยใช้ดัชนีด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเป็นเกณฑ์ในการวัด ซึ่งผลการประเมินในภาพรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) **ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุด คือ ปทุมธานี สุรินทร์ นนทบุรี กระบี่ และสมุทรปราการ ตามลำดับ** โดยจังหวัดปทุมธานีมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุด เนื่องจากส่วนใหญ่มีความอบอุ่นในครอบครัว ซึ่งสะท้อนได้จากมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียว (หัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่) น้อยที่สุดของประเทศ คือร้อยละ 11.0 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ประกอบกับมีผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียวเพียงร้อยละ 1.5 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ ส่วนจังหวัดสุรินทร์มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็น

ลำดับ 2 เนื่องจากส่วนใหญ่มีความอบอุ่นในครอบครัวและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินซึ่งสะท้อนได้จากการจับกุมคดียาเสพติดต่ำมากเพียง 175.2 รายต่อประชากรแสนคน ซึ่งต่ำสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ประกอบกับมีผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียวเพียงร้อยละ 2.6 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด และมีจำนวนการแจ้งความคดีชีวิตร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ค่อนข้างต่ำเพียง 47.6 รายต่อประชากรแสนคน ซึ่งต่ำสุดเป็นลำดับ 8 ของประเทศ ส่วนจังหวัดนนทบุรีมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากสุดเป็นลำดับ 3 โดยมีจุดเด่นเป็นจังหวัดที่ไม่มีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากเลย ส่วนจังหวัดกระบี่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากสุดเป็นลำดับ 4 เนื่องจากมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่เพียงร้อยละ 11.5 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ สำหรับจังหวัดสมุทรปราการมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากสุดเป็นลำดับ 5 โดยมีจุดเด่นที่มีเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงานเพียงร้อยละ 0.6 ซึ่งน้อยที่สุดของประเทศ

2) **ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนน้อยที่สุดหรือล้าหลังมากที่สุด คือ ยะลา พะเยา ตาก นครนายก และอุทัยธานี ตามลำดับ** โดยจังหวัดยะลามีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนน้อยที่สุด เนื่องจากมีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก (เด็กกำพร้า เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ได้ลงทะเบียนเกิด เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์) สูงมากถึง 116.3 คนต่อประชากรแสนคน ซึ่งสูงเป็นลำดับ 3 ของประเทศ และสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศถึง 2.9 เท่า และยังมีจำนวนการแจ้งความคดีชีวิตร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สูงถึง 179.8 รายต่อประชากรแสนคน ส่วนจังหวัดพะเยามีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนน้อยสุดเป็นลำดับ 2 เนื่องจากมีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากสูงที่สุดของประเทศ คือสูงถึง 128.6 คนต่อประชากรแสนคน ส่วนจังหวัดตากมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนน้อยสุดเป็นลำดับ 3 เนื่องจากมีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากสูงมากเช่นกัน คือสูงถึง 122.8 คนต่อประชากรแสนคน ซึ่งสูงสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ส่วนจังหวัดนครนายกมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนน้อยสุดเป็นลำดับ 4 เนื่องจากมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ มากที่สุดของประเทศ คือร้อยละ 34.3 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 1.5 เท่า ส่วนจังหวัดอุทัยธานีมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนน้อยสุดเป็นลำดับ 5 เนื่องจากมีเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงานสูงมากถึงร้อยละ 73.5 ของเด็กอายุ 15-17 ปีทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงสุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ และสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศถึง 5.3 เท่า

ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ปทุมธานี	0.7685	77	ยะลา	0.3632
2	สุรินทร์	0.7569	76	พะเยา	0.4601
3	นนทบุรี	0.7390	75	ตาก	0.4609
4	กระบี่	0.7346	74	นครนายก	0.4712
5	สมุทรปราการ	0.7277	73	อุทัยธานี	0.4767

3.6.2 ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน

ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน มี 6 ตัวชี้วัด คือ (1) เด็กที่ประสบภาวะยากลำบากต่อประชากรแสนคน (2) ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงาน (3) ร้อยละของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียว (4) ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว (5) การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่อประชากรแสนคน (6) การจับกุมคดียาเสพติดต่อประชากรแสนคน ซึ่งตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้ถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาคนด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน

1) **เด็กที่ประสบภาวะยากลำบากต่อประชากรแสนคน** หมายถึง จำนวนเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ที่ประสบปัญหาและไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน (เด็กกำพร้า เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ได้ลงทะเบียนเกิด เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์) ต่อจำนวนประชากรเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ทั้งหมดแสนคน โดยเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากทั่วประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 38 คนต่อประชากรแสนคน ในปี 2554 เป็น 40.4 คนต่อประชากรแสนคน ในปี 2556

จังหวัดนนทบุรีและสมุทรสาครไม่มีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากเลย และอีก 3 จังหวัดที่มีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากน้อยที่สุด คือ ภูเก็ต ชลบุรี และเพชรบุรี ตามลำดับ โดยจังหวัดภูเก็ต มีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากน้อยที่สุดเพียง 4.2 คนต่อประชากรแสนคน ส่วนจังหวัดชลบุรีและเพชรบุรี มีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก 4.2 และ 5.8 คนต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีเด็กประสบภาวะยากลำบากมากที่สุด คือ พะเยา ตาก ยะลา อุตรดิตถ์ และนครศรีธรรมราช ตามลำดับ โดยจังหวัดพะเยามีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากมากที่สุดของประเทศคือเท่ากับ 128.6 คนต่อประชากรแสนคน สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศถึง 3 เท่า (ค่าเฉลี่ยของประเทศ 40.4 คนต่อประชากรแสนคน) ส่วนจังหวัดตากมีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก 122.8 คนต่อประชากรแสนคน ส่วนจังหวัดยะลามีเด็กประสบภาวะยากลำบาก 116.3 คนต่อประชากรแสนคน ส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์และนครศรีธรรมราชมีเด็กประสบภาวะยากลำบาก เท่ากับ 96.8 และ 91.5 คนต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

เด็กที่ประสบภาวะยากลำบากเฉลี่ยต่อประชากรแสนคน ปี 2556			
ห้าลำดับที่ต่ำสุด		ห้าลำดับสูงสุด	
นนทบุรี, สมุทรสาคร	0.00	พะเยา	128.61
		ตาก	122.79
ภูเก็ต	4.16	ยะลา	116.34
ชลบุรี	4.18	อุตรดิตถ์	96.83
เพชรบุรี	5.78	นครศรีธรรมราช	91.52

2) **ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงาน** หมายถึง ร้อยละของประชากรเด็กอายุ 15-17 ปีทำงานเชิงเศรษฐกิจต่อจำนวนประชากรเด็กอายุ 15-17 ปีทั้งหมด ซึ่งในภาพรวมระดับประเทศเด็กอายุ 15-17 ปีที่ต้องทำงานเฉลี่ยร้อยละ 13.8 ของเด็กอายุ 15-17 ปีทั้งหมด

ห้าจังหวัดที่มีเด็กอายุ 15-17 ปีทำงานน้อยที่สุด คือ สมุทรปราการ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด พิษณุโลก และนครพนม ตามลำดับ โดยจังหวัดสมุทรปราการมีเด็กอายุ 15-17 ปีทำงานน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 0.6 ของเด็กอายุ 15-17 ปีทั้งหมดในจังหวัด รองลงมาคือจังหวัดมหาสารคามมีเด็กอายุ 15-17 ปีทำงานร้อยละ 2.4 ของเด็กอายุ 15-17 ปีทั้งหมดในจังหวัด ส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด พิษณุโลก และนครพนม มีเด็กอายุ 15-17 ปีทำงานร้อยละ 2.7, 3.0, และ 3.9 ของเด็กอายุ 15-17 ปีทั้งหมดในจังหวัด ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีเด็กอายุ 15-17 ปีทำงานมากที่สุด คือ สมุทรสาคร อุทัยธานี แม่ฮ่องสอน ราชบุรี และสมุทรสงคราม ตามลำดับ โดยจังหวัดสมุทรสาครมีเด็กอายุ 15-17 ปีทำงานมากที่สุดคือสูงถึงร้อยละ 90.4 ของเด็กอายุ 15-17 ปีทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 6.6 เท่า รองลงมาคือจังหวัดอุทัยธานีมีเด็กอายุ 15-17 ปีทำงานร้อยละ 73.5 ของเด็กอายุ 15-17 ปีทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 5.3 เท่า ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ราชบุรี และสมุทรสงคราม มีเด็กอายุ 15-17 ปีทำงานร้อยละ 62.2, 55.3, และ 37.0 ของเด็กอายุ 15-17 ปีทั้งหมดในจังหวัด ตามลำดับ

ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงาน ปี 2556 (%)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
สมุทรปราการ	0.63	สมุทรสาคร	90.35
มหาสารคาม	2.44	อุทัยธานี	73.53
ร้อยเอ็ด	2.66	แม่ฮ่องสอน	62.18
พิษณุโลก	3.02	ราชบุรี	55.26
นครพนม	3.94	สมุทรสงคราม	37.00

3) ร้อยละของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว หมายถึงร้อยละของจำนวนครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยวต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ซึ่งหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว คือ หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่

ในภาพรวมระดับประเทศ ในปี 2556 ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว (หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่) มีจำนวนทั้งหมด 4,649,811 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 23.1 ของครัวเรือนทั้งหมด ซึ่งจำนวนครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ ทั้งหมด 4,649,811 ครัวเรือนดังกล่าวนี้ ประกอบด้วย ครัวเรือนที่มีเพศหญิงเป็นหัวหน้าครัวเรือน 3,480,499 ครัวเรือน (ร้อยละ 74.9) และมีเพศชายเป็นหัวหน้าครัวเรือน 1,169,312 ครัวเรือน (ร้อยละ 25.1)

ห้าจังหวัดที่มีสัดส่วนของครัวเรือนที่มีหัวหน้าเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ต่ำที่สุด คือ ปทุมธานี กระบี่ สมุทรสาคร ชลบุรี และระยอง ตามลำดับ โดยจังหวัดปทุมธานีมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ ต่ำที่สุดคือเพียงร้อยละ 11.0 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด รองลงมาคือจังหวัดกระบี่ สมุทรสาคร ชลบุรี และระยอง ซึ่งมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ ร้อยละ 11.5, 11.6, 12.6, และ 13.2 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีสัดส่วนของครัวเรือนที่มีหัวหน้าเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ สูงที่สุด คือ นครนายก ยโสธร อ่างทอง อุทัยธานี และสมุทรสงคราม ตามลำดับ โดยจังหวัดนครนายกมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ สูงที่สุด คือสูงถึงร้อยละ 34.3 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 1.5 เท่า โดยหัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศหญิง ร้อยละ 28.3 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 6.0 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด รองลงมาคือจังหวัดยโสธรมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ ร้อยละ 32.7 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ส่วนจังหวัดอ่างทอง อุทัยธานี และสมุทรสงคราม มีสัดส่วนของครัวเรือนที่มีหัวหน้าเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ใกล้เคียงกันประมาณร้อยละ 30 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด

ร้อยละของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียว ปี 2556 (%)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
ปทุมธานี	11.02	นครนายก	34.29
กระบี่	11.52	ยโสธร	32.72
สมุทรสาคร	11.63	อ่างทอง	30.84
ชลบุรี	12.62	อุทัยธานี	30.15
ระยอง	13.15	สมุทรสงคราม	30.08

4) ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว หมายถึง สัดส่วนของจำนวนประชากรที่อายุ 60 ปีขึ้นไปที่อยู่อาศัยอยู่ลำพัง (ครัวเรือนที่มีขนาด 1 คนและเป็นผู้ที่อายุ 60 ปีขึ้นไป) ต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

ในปี 2556 ภาพรวมระดับประเทศ ผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียวร้อยละ 5.1 ของครัวเรือนทั่วประเทศ เมื่อพิจารณาระดับภาค พบว่า ในภาคเหนือมีสัดส่วนสูงที่สุดคือร้อยละ 7.2 ของครัวเรือนทั้งหมดในภาคเหนือ รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 5.2 ของครัวเรือนทั้งหมดในภาค ภาคใต้ร้อยละ 4.7 ของครัวเรือนทั้งหมดในภาค ภาคกลางร้อยละ 4.4 ของครัวเรือนทั้งหมดในภาค และกรุงเทพมหานครร้อยละ 3.9 ของครัวเรือนทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียวอย่างน้อยที่สุด คือ ชลบุรี สมุทรสาคร ปทุมธานี สมุทรปราการ และระยอง ตามลำดับ โดยจังหวัดชลบุรีมีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียวอย่างน้อยที่สุดคือเพียงร้อยละ 1.1 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด รองลงมาคือจังหวัดสมุทรสาคร ปทุมธานี สมุทรปราการ และระยอง ซึ่งมีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียว ร้อยละ 1.5, 1.5, 1.9, และ 2.0 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียวมากที่สุด คือ พิจิตร สมุทรสงคราม สิงห์บุรี พัทลุง และอุทัยธานี ตามลำดับ โดยจังหวัดพิจิตรมีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียวมากที่สุดคือร้อยละ 12.2 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 2.4 เท่า รองลงมาอีก 4 จังหวัดมีสัดส่วนผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียวสูงใกล้เคียงกัน คือสมุทรสงครามร้อยละ 10.9 สิงห์บุรีร้อยละ 10.8 พัทลุงร้อยละ 10.1 และอุทัยธานีร้อยละ 9.9 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ตามลำดับ

ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว ปี 2556 (% ของครัวเรือนทั้งหมด)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
ชลบุรี	1.12	พิจิตร	12.16
สมุทรสาคร	1.46	สมุทรสงคราม	10.89
ปทุมธานี	1.51	สิงห์บุรี	10.77
สมุทรปราการ	1.94	พัทลุง	10.10
ระยอง	1.98	อุทัยธานี	9.91

5) **การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ต่อประชากรแสนคน**
หมายถึง จำนวนคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินที่รับแจ้งความทั้งหมด ต่อจำนวนประชากรแสนคน

ในชุมชนใดถ้ามีจำนวนคดีชีวิต ร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินจำนวนมาก เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าชุมชนนั้นมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินน้อยกว่าชุมชนที่มีจำนวนคดีดังกล่าวน้อยกว่า ในปี 2556 ภาพรวมระดับประเทศ มีการแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน 114.2 รายต่อประชากรแสนคน เมื่อพิจารณาระดับภาค พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการแจ้งความคดีดังกล่าวจำนวนต่ำสุดคือเพียง 53.1 รายต่อประชากรแสนคน

ห้าจังหวัดที่มีจำนวนการรับแจ้งความคดีชีวิต ร่างกายและเพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินน้อยที่สุด คือ สกลนคร ชัยภูมิ นครพนม บุรีรัมย์ และหนองคาย ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า 5 จังหวัดที่มีจำนวนการรับแจ้งความคดีชีวิต ร่างกายและเพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินน้อยที่สุดนั้น เป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด โดยจังหวัดสกลนครมีจำนวนการรับแจ้งความคดีดังกล่าว น้อยที่สุดเพียง 37.5 รายต่อประชากรแสนคน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศถึง 3.0 เท่า รองลงมาคือจังหวัดชัยภูมิ นครพนม บุรีรัมย์ และหนองคาย ซึ่งมีจำนวนการรับแจ้งความคดีดังกล่าวเท่ากับ 39.0, 41.9, 44.6, และ 44.9 รายต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีจำนวนการรับแจ้งความคดีชีวิต ร่างกายและเพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินมากที่สุด คือ ภูเก็ต กรุงเทพมหานคร สระบุรี พระนครศรีอยุธยา และระยอง ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นจังหวัดที่มีธุรกรรมทางเศรษฐกิจสูงทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งอุตสาหกรรม โดยจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนการรับแจ้งความคดีชีวิต ร่างกายและเพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินมากที่สุดคือ 253.8 รายต่อประชากรแสนคน ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศถึง 2.2 เท่า รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร สระบุรี พระนครศรีอยุธยา และระยอง โดยมีจำนวนการรับแจ้งความคดีดังกล่าวเท่ากับ 246.1, 217.7, 201.1, และ 195.2 รายต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ต่อประชากรแสนคน ปี 2556			
ห้าลำดับที่สูง		ห้าลำดับที่ต่ำ	
สกลนคร	37.50	ภูเก็ต	253.80
ชัยภูมิ	39.00	กรุงเทพมหานคร	246.10
นครพนม	41.90	สระบุรี	217.70
บุรีรัมย์	44.60	พระนครศรีอยุธยา	201.10
หนองคาย	44.90	ระยอง	195.25

6) **การจับกุมคดียาเสพติดต่อประชากรแสนคน** หมายถึง จำนวนคดียาเสพติดทุกประเภทที่จับกุมได้ทั้งหมด ต่อจำนวนประชากรแสนคน

ยาเสพติดให้โทษ หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุดิบใดๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อยๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษ ดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้าน บางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ (พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4)

ประเภทยาเสพติดให้โทษ แบ่งเป็น 5 ประเภท (ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 7) คือ ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟีน โคคาอีน โคเคอีน ผีนายา ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยา และมียาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ผสมอยู่ด้วย ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อาเซติคแอนไฮไดรต์ อาเซติลคลอไรด์ และประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา พืชกระท่อม

ห้าจังหวัดที่มีจำนวนการจับกุมคดียาเสพติดน้อยที่สุด คือแม่ฮ่องสอน สุรินทร์ ศรีสะเกษ แพร่ และลำพูน ตามลำดับ โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีจำนวนการจับกุมคดียาเสพติดน้อยที่สุดเพียง 72.6 รายต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือจังหวัดสุรินทร์ ศรีสะเกษ แพร่ และลำพูน ซึ่งมีจำนวนการจับกุมคดียาเสพติดเท่ากับ 175.2, 249.2, 250.6, และ 266.5 รายต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

ห้าจังหวัดที่มีจำนวนการจับกุมคดียาเสพติดมากที่สุด คือ ชลบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง นครนายก และสมุทรปราการ ตามลำดับ โดยจังหวัดชลบุรีมีจำนวนการจับกุมคดียาเสพติดมากที่สุด 1,898 รายต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง นครนายก และสมุทรปราการ ซึ่งมีจำนวนการจับกุมคดียาเสพติดเท่ากับ 1,405.2, 1,275.1, 1,257.0, และ 1,211.9 รายต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

การจับกุมคดียาเสพติดต่อประชากรแสนคน ปี 2556			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
แม่ฮ่องสอน	72.6	ชลบุรี	1,898.0
สุรินทร์	175.2	พระนครศรีอยุธยา	1,405.2
ศรีสะเกษ	249.2	อ่างทอง	1,275.1
แพร่	250.6	นครนายก	1,257.0
ลำพูน	266.5	สมุทรปราการ	1,211.9

3.6.3 ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนในแต่ละภูมิภาค

การใช้ดัชนีด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเป็นเกณฑ์ในการวัดความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนในแต่ละภูมิภาค โดยแบ่งภูมิภาคออกเป็น 5 ภูมิภาค คือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ พบว่า ความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนในแต่ละภูมิภาคไม่แตกต่างกันมากนักโดยสะท้อนจากค่าดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนอยู่ระหว่าง 0.57 - 0.63 โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือก้าวหน้ามากที่สุด รองลงมาคือภาคกลาง กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ และภาคเหนือ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนในแต่ละภูมิภาค สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) **ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเฉพาะจังหวัดในภาคกลาง** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเฉพาะจังหวัดในภาคกลางซึ่งมีทั้งหมด 25 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดในภาคกลาง คือ ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ ประจวบคีรีขันธ์ และชลบุรี ตามลำดับ โดยจังหวัดปทุมธานีมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดของภาคกลาง เนื่องจากมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ต่ำที่สุดของภาคกลาง และต่ำที่สุดของประเทศ คือเพียงร้อยละ 11.0 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ประกอบกับมีผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียวเพียงร้อยละ 1.5 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งน้อยสุดเป็นลำดับ 3 ของภาคกลางและของประเทศด้วย ส่วนจังหวัดนนทบุรีมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของภาคกลาง โดยมีจุดเด่นเป็นจังหวัดที่ไม่มีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากเลย สำหรับจังหวัดสมุทรปราการมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 3 ของภาคกลาง โดยมีจุดเด่นเป็นจังหวัดที่มีเด็กอายุ 15-17 ปีทำงานเพียงร้อยละ 0.6 ซึ่งน้อยที่สุดของภาคกลางและน้อยที่สุดของประเทศด้วย

ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดในภาคกลาง คือ นครนายก อ่างทอง สมุทรสงคราม สิงห์บุรี และราชบุรี ตามลำดับ โดยจังหวัดนครนายกมีค่าล้าหลังด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดของภาคกลาง เนื่องจากมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่สูงที่สุดของภาคกลางและสูงที่สุดของประเทศด้วย คือสูงถึงร้อยละ 34.3 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลาง 1.5 เท่า ส่วนจังหวัดอ่างทองมีความล้าหลังด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุด

เป็นลำดับ 2 ของภาคกลาง เนื่องจากมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่สูงสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคกลาง ประกอบกับมีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียวและมีจำนวนการจับกุมคดียาเสพติดมากสุดเป็นลำดับ 3 ของภาคกลางอีกด้วย ส่วนจังหวัดสมุทรสงครามมีความล่าช้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากสุดเป็นลำดับ 3 ของภาคกลาง เนื่องจากมีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียวสูงที่สุดของภาคกลาง คือสูงถึงร้อยละ 10.9 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคกลาง 2.5 เท่า

ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเฉพาะภาคกลาง (ทั้งหมด 25 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล่าช้าที่สุด		
1	ปทุมธานี	0.7685	25	นครนายก	0.4712
2	นนทบุรี	0.7390	24	อ่างทอง	0.4783
3	สมุทรปราการ	0.7277	23	สมุทรสงคราม	0.4992
4	ประจวบคีรีขันธ์	0.6876	22	สิงห์บุรี	0.5048
5	ชลบุรี	0.6770	21	ราชบุรี	0.5154

2) **ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือ** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือซึ่งมีทั้งหมด 17 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดในภาคเหนือ คือ กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ น่าน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน ตามลำดับ โดยจังหวัดกำแพงเพชรมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของภาคเหนือ เนื่องจากมีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากเพียง 14.0 คนต่อประชากรแสนคน และมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่เพียงร้อยละ 20.9 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งทั้ง 2 ตัวชี้วัดดังกล่าวต่ำสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือ ส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือ เนื่องจากมีจำนวนการรับแจ้งความคดีชีวิต ร่างกายและเพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน น้อยเพียง 51.9 รายต่อประชากรแสนคน และมีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียวเพียงร้อยละ 4.9 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งทั้ง 2 ตัวชี้วัดดังกล่าวต่ำสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือ ส่วนจังหวัดน่านมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากสุดเป็นลำดับ 3 ของภาคเหนือ เนื่องจากมีความโดดเด่นที่มีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียวเพียงร้อยละ 3.9 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งต่ำที่สุดของภาคเหนือ ประกอบกับมีจำนวนการรับแจ้งความคดีชีวิต ร่างกายและเพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน น้อยเพียง 57.5 รายต่อประชากรแสนคน และมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่น้อยเพียงร้อยละ 21.6 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งทั้ง 2 ตัวชี้วัดดังกล่าวต่ำสุดเป็นลำดับ 3 ของภาคเหนือ

ห้าจังหวัดที่มีความล่าช้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดในภาคเหนือ คือ พะเยา ตาก อุทัยธานี อุดรดิตถ์ และเชียงใหม่ ตามลำดับ โดยจังหวัดพะเยามีความล่าช้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของภาคเหนือ และจังหวัดตากล่าช้ามากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือ ซึ่งทั้ง 2

จังหวัดมีจำนวนเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากสูงมาก คือจังหวัดพะเยาเท่ากับ 128.6 คนต่อประชากรแสนคน ซึ่งสูงที่สุดของภาคเหนือและสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคเหนือ 2.3 เท่า ส่วนจังหวัดตากเท่ากับ 122.8 คนต่อประชากรแสนคน ซึ่งสูงสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคเหนือและสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคเหนือ 2.2 เท่า ส่วนจังหวัดอุทัยธานีมีความล่าช้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 3 ของภาคเหนือ เนื่องจากมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่และมีเด็กอายุ (ร้อยละ 73.5) และมีเด็กอายุ 15-17 ปีที่ต้องทำงาน (ร้อยละ 30.2) สูงที่สุดเป็นลำดับ 1 ของภาคเหนือ

ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเฉพาะภาคเหนือ (ทั้งหมด 17 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล่าช้าที่สุด		
1	กำแพงเพชร	0.7251	17	พะเยา	0.4601
2	เพชรบูรณ์	0.6631	16	ตาก	0.4609
3	น่าน	0.6457	15	อุทัยธานี	0.4767
4	ลำปาง	0.6343	14	อุตรดิตถ์	0.5148
5	แม่ฮ่องสอน	0.6149	13	เชียงใหม่	0.5343

3) ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีทั้งหมด 20 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ สรินทร์ อุบลราชธานี เลย นครราชสีมา และศรีสะเกษ ตามลำดับ โดยจังหวัดสรินทร์มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีความโดดเด่นที่มีจำนวนการจับกุมคดียาเสพติด (เพียง 175.2 รายต่อประชากรแสนคน) และมีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียว (ร้อยละ 2.7 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด) ต่ำที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนจังหวัดอุบลราชธานีมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีความโดดเด่นที่มีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียวต่ำสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือร้อยละ 2.8 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ส่วนจังหวัดเลยมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 3 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีความโดดเด่นที่มีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากต่ำที่สุด ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือเท่ากับ 18.7 คนต่อประชากรแสนคน

ห้าจังหวัดที่มีความล่าช้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ มหาสารคาม ยโสธร กาฬสินธุ์ นครพนม และขอนแก่น ตามลำดับ โดยจังหวัดมหาสารคามมีความล่าช้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีจำนวนเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากและมีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียว สูงเป็นลำดับ 3 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบกับมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ สูงถึงร้อยละ

27.7 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด อีกด้วย ส่วนจังหวัดยโสธรมีความล้าหลังด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ สูงถึงร้อยละ 32.7 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบกับมีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียวสูงเป็นลำดับ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือร้อยละ 7.6 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด

ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ทั้งหมด 20 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	สุรินทร์	0.7569	20	มหาสารคาม	0.6109
2	อุบลราชธานี	0.7216	19	ยโสธร	0.6132
3	เลย	0.7099	18	กาฬสินธุ์	0.6145
4	นครราชสีมา	0.7044	17	นครพนม	0.6533
5	ศรีสะเกษ	0.7008	16	ขอนแก่น	0.6539

4) **ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเฉพาะจังหวัดในภาคใต้** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเฉพาะจังหวัดในภาคใต้ ซึ่งมีทั้งหมด 14 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

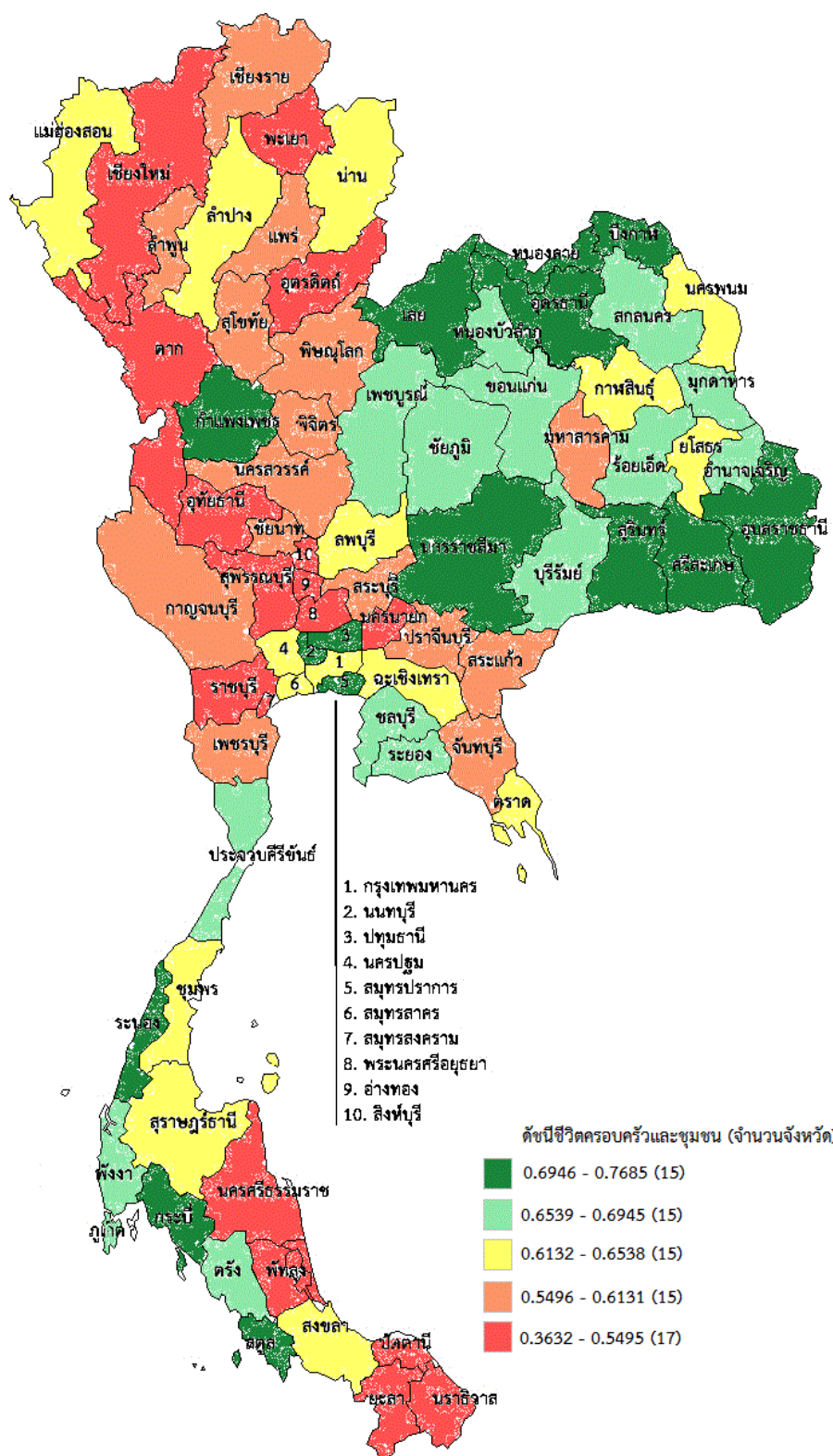
ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดในภาคใต้ คือ กระบี่ ระนอง สตูล ตรัง และภูเก็ต ตามลำดับ โดยจังหวัดกระบี่มีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของภาคใต้ เนื่องจากมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ เพียงร้อยละ 11.5 ซึ่งต่ำที่สุดของภาคใต้และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของภาคใต้ 1.9 เท่า ประกอบกับมีจำนวนการจับกุมคดียาเสพติดน้อยสุดเป็นลำดับ 3 ของภาคใต้ และมีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียวน้อยเพียงร้อยละ 2.8 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ส่วนจังหวัดระนองมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนสูงเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้ เนื่องจากมีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบากเพียง 8.7 คนต่อประชากรแสนคน ซึ่งต่ำสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้ ประกอบกับมีจำนวนการรับแจ้งความคดีชีวิต ร่างกายและเพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน น้อยสุดเป็นลำดับ 4 ของภาคใต้ ส่วนจังหวัดสตูลมีความก้าวหน้าด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนสูงเป็นลำดับ 3 ของภาคใต้ เนื่องจากมีความโดดเด่นที่มีจำนวนการรับแจ้งความคดีชีวิต ร่างกายและเพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน น้อยที่สุดของภาคใต้

ห้าจังหวัดที่มีความล้าหลังด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดในภาคใต้ คือ ยะลา นครศรีธรรมราช พัทลุง ปัตตานี และนราธิวาส ตามลำดับ โดยจังหวัดยะลามีความล้าหลังด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของภาคใต้ เนื่องจากมีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก 116.3 รายต่อประชากรแสนคน ซึ่งสูงที่สุดของภาคใต้และสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคใต้ 2.5 เท่า ประกอบกับมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ (ร้อยละ 27.7 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด) และมีผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียว (ร้อยละ 6.4 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด) สูงสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้ ส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชมีความ

ล้าหลังด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้ เนื่องจากมีเด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก 91.5 รายต่อประชากรแสนคน ซึ่งสูงสุดเป็นลำดับ 2 ของภาคใต้ สำหรับจังหวัดปัตตานีมีความล้าหลังด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนมากที่สุดเป็นลำดับ 3 ของภาคใต้ เนื่องจากมีครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่สูงถึงร้อยละ 27.9 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด ซึ่งสูงที่สุดของภาคใต้

ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวชุมชนเฉพาะภาคใต้ (ทั้งหมด 14 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	กระบี่	0.7346	14	ยะลา	0.3632
2	ระนอง	0.7070	13	นครศรีธรรมราช	0.4838
3	สตูล	0.6982	12	พัทลุง	0.5023
4	ตรัง	0.6862	11	ปัตตานี	0.5228
5	ภูเก็ต	0.6778	10	นราธิวาส	0.5460

แผนที่ 7 : ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน จำแนกรายจังหวัด

3.7 ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร และตัวชี้วัดด้านการคมนาคมและการสื่อสาร

การเดินทางและการขนส่งที่สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน และยังเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอีกด้วย การขนส่งทางบกเกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตประจำวันของคนจำนวนมาก โดยเฉพาะการเดินทางในเขตเมืองและระหว่างเมืองเพื่อไปยังจุดหมายปลายทางที่ต้องการ ทั้งการเดินทางไปประกอบธุรกิจ การศึกษา กิจกรรมทางสังคมและสันทนาการ และการไปจับจ่ายใช้สอย โดยมีโครงสร้างพื้นฐานหลักคือ ถนนหรือทางหลวง ระบบสัญญาณจราจร ที่หยุดรถและสถานีขนส่ง

ส่วนการสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตอีกอย่างหนึ่งนอกเหนือจากปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์จำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกันอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารทำให้คนมีความรู้และโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น ทำให้คนมีการเรียนรู้ การพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ การสื่อสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ สามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่ชุมชนและสังคมในทุกด้าน

องค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร การประเมินความก้าวหน้าของคนด้านการคมนาคมและการสื่อสารสามารถบ่งบอกได้ถึงคุณภาพของการขนส่งและการสื่อสารในระดับจังหวัด โดยผ่านตัวชี้วัด 6 ตัว ได้แก่ ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี จำนวนยานยนต์จดทะเบียนต่อประชากร พันคน จำนวนการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคน ร้อยละของครัวเรือนที่มีโทรศัพท์มือถือ ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ และร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต

ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี หมายถึง สัดส่วนของหมู่บ้านที่ถนนสายที่อยู่ภายในเขตพื้นที่ของหมู่บ้านที่ประชาชนส่วนใหญ่ของหมู่บ้านใช้เป็นเส้นทางคมนาคมเป็นประจำมากที่สุด (เส้นทางหลัก เส้นทางเดียวเท่านั้น) ใช้การได้ดี ต่อหมู่บ้านทั้งหมด โดยถนนใช้การได้ดีคือถนนไม่เป็นหลุมเป็นบ่อ สัญจรไปมาได้ อย่างสะดวก

จำนวนยานยนต์จดทะเบียนต่อประชากรพันคน หมายถึง จำนวนรถจดทะเบียนสะสมรายปีต่อจำนวนประชากรพันคน โดยเป็นรถที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ 12 ประเภท

จำนวนการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคน หมายถึง จำนวนการรับแจ้งความคดีอุบัติเหตุจราจรทางบกของรถทุกประเภทและคนเดินเท้าต่อประชากรแสนคน

ร้อยละของครัวเรือนที่มีโทรศัพท์ หมายถึง สัดส่วนของครัวเรือนที่มีโทรศัพท์ใช้ในครัวเรือนต่อครัวเรือนทั้งหมด

ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ หมายถึง สัดส่วนของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือต่อประชากรทั้งหมด

ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต หมายถึง สัดส่วนประชากรที่ใช้อินเทอร์เน็ตต่อประชากรทั้งหมด โดยไม่คำนึงว่าสิทธิการใช้อินเทอร์เน็ตได้มาโดยวิธีใด

3.7.1 ภาพรวมดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร

การประเมินความก้าวหน้าของคนด้านการคมนาคมและการสื่อสาร โดยใช้ดัชนีด้านการคมนาคมและการสื่อสารเป็นเกณฑ์ในการวัด ซึ่งผลการประเมินในภาพรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) **ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการคมนาคมและการสื่อสารมากที่สุด คือ ภูเก็ต กรุงเทพมหานคร นนทบุรี สงขลา และพระนครศรีอยุธยา ตามลำดับ** โดยภูเก็ตมีศักยภาพด้านการคมนาคมและการสื่อสารดีที่สุดในประเทศ จากการที่ภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวที่โด่งดังระดับนานาชาติทำให้เกิดขยายตัวในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว ภูเก็ตจึงมีจำนวนยานยนต์จดทะเบียนและประชากรเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเป็นลำดับสองของประเทศ รวมทั้งมีหมู่บ้านที่ถนนสายหลักที่ใช้การได้ตลอดปี คราวเรือนมีโทรศัพท์ และประชากรมีโทรศัพท์มือถืออยู่ในลำดับต้นๆ ของประเทศ ส่วนกรุงเทพมหานคร นนทบุรี สงขลา และพระนครศรีอยุธยา ที่มีความก้าวหน้ารองลงมาตามลำดับ ซึ่งล้วนแต่เป็นจังหวัดที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่ เป็นเมืองหลักของภาคจึงมีการพัฒนาด้านการคมนาคมและการสื่อสารมากเช่นกัน

2) **ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการคมนาคมและการสื่อสารน้อยที่สุด คือ แม่ฮ่องสอน ตาก ยโสธร บุรีรัมย์ และบึงกาฬ ตามลำดับ** โดยแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดชายแดนด้านเหนือมีความก้าวหน้าด้านการคมนาคมและการสื่อสารน้อยที่สุด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีครัวเรือนที่มีโทรศัพท์ ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ ประชากรเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และหมู่บ้านที่ถนนสายหลักที่ใช้การได้ตลอดปีอยู่ในลำดับสุดท้ายของประเทศ เป็นที่น่าสังเกตว่าจังหวัดที่ล้าหลังด้านการคมนาคมและการสื่อสารส่วนใหญ่เป็นจังหวัดชายแดน ตั้งอยู่ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นภาคที่มีภูมิประเทศเป็นทิวเขาและที่ราบสูง อย่างไรก็ตาม รัฐบาลเร่งกระจายความเจริญไปยังจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ เป็นการเพิ่มศักยภาพให้จังหวัดที่อยู่ในลำดับท้าย โดยจังหวัดตากได้รับการประกาศเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก มุ่งยกระดับเขตเศรษฐกิจชายแดนจังหวัดตากเป็นประตูการค้าในระดับภูมิภาค มีการอนุมัติโครงการก่อสร้างทางเลี่ยงเมืองแม่สอดพร้อมสะพานข้ามแม่น้ำเมยแห่งที่ 2 ส่วนบึงกาฬมีการผลักดันโครงการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 5 (บึงกาฬ – บอลิคำไซ) นอกจากนี้ ภาคธุรกิจเอกชนก็มีส่วนสำคัญในการร่วมเสริมสร้างศักยภาพของจังหวัด เช่น ภาคเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์ สนับสนุนโครงการก่อสร้างสนามแข่งรถและสนามฟุตบอลระดับมาตรฐานโลก ซึ่งทำให้คาดหมายได้ว่าจะมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ ตามมาในอีกไม่ช้า

ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ภูเก็ต	0.8972	77	แม่ฮ่องสอน	0.1662
2	กรุงเทพมหานคร	0.8159	76	ตาก	0.4626
3	นนทบุรี	0.8089	75	ยโสธร	0.4633
4	ชลบุรี	0.7804	74	บุรีรัมย์	0.4708
5	สงขลา	0.7419	73	บึงกาฬ	0.4719

3.7.2 ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร

ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร มี 6 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักที่ใช้การได้ตลอดปี จำนวนยานยนต์จดทะเบียนต่อประชากรพันคน

จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคน ร้อยละของครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ และร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต

1) **ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี** หมายถึง สัดส่วนของหมู่บ้านที่ถนนสายที่อยู่ภายในเขตพื้นที่ของหมู่บ้านที่ประชาชนส่วนใหญ่ของหมู่บ้านใช้เป็นเส้นทางคมนาคมเป็นประจำมากที่สุด (เส้นทางหลักเส้นทางเดียวเท่านั้น) ใช้การได้ดี ต่อหมู่บ้านทั้งหมด ซึ่งถนนใช้การได้ดีคือถนนไม่เป็นหลุมเป็นบ่อ สัญจรไปมาได้อย่างสะดวก

โครงข่ายถนนของประเทศครอบคลุมทุกภูมิภาคและชุมชน ถนนทั่วประเทศมีความยาวประมาณ 200,000 กิโลเมตร แบ่งออกเป็น 6 ประเภท คือ ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท ทางหลวงเทศบาล ทางหลวงสุขาภิบาล และทางหลวงสัมปทาน อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวง (ไม่รวมทางหลวงที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง) 51,613.208 กิโลเมตร สายทางหลวงชนบทมีระยะทางรวมทั้งสิ้น 49,080.163 กิโลเมตร ที่เหลืออยู่ในความรับผิดชอบของท้องถิ่น (ข้อมูลเดือนกันยายน 2555)

กรุงเทพมหานครและสมุทรสาครมีโครงข่ายถนนที่ใช้ได้ตลอดปีมากที่สุด โดยเป็นเพียง 2 จังหวัดในประเทศที่มีถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปีเกินกว่าร้อยละ 90 กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางความเจริญจึงมีโครงสร้างพื้นฐานที่ก้าวหน้าที่สุด สำหรับสมุทรสาครจังหวัดปริมณฑลที่มีความเป็นเมืองสูง เป็นเมืองศูนย์กลางการประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง มีขนาดพื้นที่เล็กเป็นลำดับ 5 ของประเทศ แต่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากเป็นอันดับ 4 รองจากกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ และนครราชสีมา¹³ ส่งผลให้สมุทรสาครมีระบบถนนเชื่อมโยงเพื่อการขนส่งสินค้าอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้งานได้ตลอดปี ส่วนจังหวัดที่มีถนนสายหลักที่ใช้ได้ตลอดปีรองลงมา คือ นนทบุรี สิงห์บุรี และภูเก็ต

ห้าจังหวัดที่มีสัดส่วนของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปีน้อยที่สุด คือ แม่ฮ่องสอน ตาก นครสวรรค์ มหาสารคาม และกาฬสินธุ์ ตามลำดับ โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสัดส่วนของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปีเพียงร้อยละ 32.5 ของหมู่บ้านทั้งหมดในจังหวัดหรือประมาณ 1 ใน 3 เท่านั้น ส่วนจังหวัดตากมีสัดส่วนของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปีร้อยละ 37.9 ของหมู่บ้านทั้งหมดในจังหวัด ด้วยจังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดตากสภาพภูมิประเทศที่เป็นทิวเขาสูงมีที่ราบระหว่างหุบเขา เป็นพื้นที่ทางไกลสุดเขตแดนของประเทศ มีขนาดพื้นที่ค่อนข้างมากแต่ความหนาแน่นของประชากรน้อย โดยแม่ฮ่องสอนมีพื้นที่มากเป็นลำดับ 8 ตากมีพื้นที่มากเป็นลำดับ 4 ของประเทศ ในขณะที่แม่ฮ่องสอนมีประชากรเบาบางที่สุด และตากมีประชากรเบาบางรองจากแม่ฮ่องสอน จึงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาโครงข่ายถนน

¹³ สถิติโรงงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรมและได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (ตาม พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ.2535) พ.ศ. 2547–2556, สำนักงานสถิติแห่งชาติ : <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries16.html>

ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี ปี 2556 (%)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
กรุงเทพฯ, สมุทรสาคร	90.95	แม่ฮ่องสอน	32.51
		ตาก	37.89
นนทบุรี	89.00	นครสวรรค์	38.90
สิงห์บุรี	87.27	มหาสารคาม	39.85
ภูเก็ต	86.81	กาฬสินธุ์	40.92

2) **จำนวนยานยนต์จดทะเบียนต่อประชากรพันคน** หมายถึง จำนวนรถจดทะเบียนสะสมรายปีต่อจำนวนประชากรพันคน โดยเป็นรถที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ 12 ประเภท คือ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน 7 คน รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง รถยนต์รับจ้างสามล้อ รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนาจร รถยนต์บริการให้เช่า รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

โดยเฉลี่ยคนไทย 2 คนเป็นเจ้าของรถ 1 คัน โดยจำนวนยานยนต์จดทะเบียนทั่วราชอาณาจักรมีจำนวน 534 คันต่อประชากรพันคน ในขณะที่กรุงเทพมหานครมีจำนวนสูงสุด 1,445 คัน หมายถึงคนกรุงเทพฯ 1 คนครอบครองรถมากกว่า 1 คัน ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการจดทะเบียนยานยนต์รองลงมาตามลำดับ คือ 529 518 482 และ 346 คันต่อประชากรพันคน

กรุงเทพมหานครและภูเก็ตมีการจดทะเบียนรถมากที่สุด ส่งผลให้ประชากรทั้ง 2 จังหวัดมีอัตราการครอบครองรถเฉลี่ยสูงสุดของประเทศ คือ มีอัตราการครอบครองรถสูงกว่าคนละ 1 คัน โดยมีรถจดทะเบียนที่กรุงเทพมหานคร 1,445 คันต่อประชากรพันคน ส่วนภูเก็ตมีจำนวน 1,135 คันต่อประชากรพันคน สำหรับจังหวัดระยอง ชลบุรี และเชียงใหม่ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีเศรษฐกิจดี โครงข่ายการคมนาคมเชื่อมโยงทั่ว ก็มีจำนวนรถจดทะเบียนค่อนข้างสูงเช่นกัน

สมุทรปราการมีอัตราการจดทะเบียนรถน้อยที่สุด เพียง 110 คันต่อประชากรพันคน รองลงมา คือ ปทุมธานี บึงกาฬ นนทบุรี และแม่ฮ่องสอน มีอัตรา 122, 144, 145, และ 212 คันต่อประชากรพันคน ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า มีจังหวัดในปริมาณไม่ถึง 3 จังหวัดที่มีอัตราการจดทะเบียนรถน้อยที่สุดทั้งๆ ที่เป็นจังหวัดขนาดใหญ่ มีความเจริญมาก เช่น สมุทรปราการเป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ มีโครงข่ายรถไฟฟ้าเชื่อมกรุงเทพมหานครได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ส่วนปทุมธานีเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมสำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ มีนิคมอุตสาหกรรมกระจายอยู่ทั้งจังหวัด และนนทบุรีเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตาม 3 จังหวัดดังกล่าวใกล้กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองที่มีตัวแทนจำหน่ายรถและศูนย์ซ่อมรถมากที่สุดในประเทศ อาจเป็นปัจจัยทำให้เจ้าของรถซื้อรถและจดทะเบียนในกรุงเทพมหานคร

จำนวนยานยนต์จดทะเบียนต่อประชากรพันคน ปี 2556			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
กรุงเทพมหานคร	1,445	สมุทรปราการ	110
ภูเก็ต	1,135	ปทุมธานี	122
ระยอง	932	ปึงกาฬ	144
ชลบุรี	915	นนทบุรี	145
เชียงใหม่	730	แม่ฮ่องสอน	212

3) **จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคน** หมายถึง จำนวนการรับแจ้งความคดีอุบัติเหตุจราจรทางบกของรถทุกประเภทและคนเดินเท้าต่อประชากรแสนคน

ประเทศไทยยังคงมีอุบัติเหตุทางถนนสูง ในปี 2556 มีการรับแจ้งอุบัติเหตุทางถนน 56,857 ราย เพิ่มขึ้นจาก 54,341 รายในปี 2555 คิดเป็นร้อยละ 4.6 และมีผู้เสียชีวิต 6,938 ราย ซึ่งนับเป็นอัตราที่สูง สอดคล้องกับรายงานขององค์การอนามัยโลกที่ได้จัดทำรายงานความปลอดภัยทางถนนของโลก พ.ศ. 2556 (Global Status Report on Road Safety 2013) มีข้อมูลว่า ประเทศไทยมีอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนเฉลี่ย 38.1 รายต่อประชากรแสนคน เป็นลำดับ 1 ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเป็นลำดับ 3 ของโลก โดยประเภทรถที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุด ได้แก่ รถจักรยานยนต์ มีสาเหตุหลักเกิดการขับเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด และเมาสุรา ภูมิภาคที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุด คือ กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีจำนวนการเกิดอุบัติเหตุ 510.6, 81.0, 67.2, 61.0, และ 28.4 รายต่อประชากรแสนคนตามลำดับ

เลย มีจำนวนการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคนน้อยที่สุด โดยมีจำนวนเพียง 13.8 รายต่อประชากรแสนคน คิดเป็น 1 ใน 7 ของค่าเฉลี่ยของประเทศ (95.5 รายต่อประชากรแสนคน) รองลงมา ได้แก่ ขอนแก่นมีจำนวน 15.9 รายต่อประชากรแสนคน ส่วน นราธิวาส มุกดาหาร และสมุทรสาคร มีจำนวนใกล้เคียงกัน จะเห็นได้ว่า จังหวัดที่มีการเกิดอุบัติเหตุทางถนนน้อยส่วนหนึ่งเป็นจังหวัดชายแดนที่อยู่ห่างไกล

กรุงเทพมหานครเมืองลำดับหนึ่งของการเกิดอุบัติเหตุทางถนน ในฐานะเมืองหลวง เมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศ มีโครงข่ายการคมนาคมดีที่สุด ปริมาณการจราจรหนาแน่นติดลำดับต้นๆ ของโลก จึงมีอัตราการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนมากที่สุด คือ 510.6 รายต่อประชากรแสนคน ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศถึง 5.3 เท่า และมากกว่าจังหวัดเลย 37.0 เท่า จังหวัดที่เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนสูงรองลงมา คือแพร่และพระนครศรีอยุธยาประมาณ 251 รายต่อประชากรแสนคน พัทลุงและชัยนาทประมาณ 153 รายต่อประชากรแสนคน ส่วนใหญ่เป็นการเกิดอุบัติเหตุในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดยาวหลายวัน

จำนวนการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคน ปี 2556			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
เลย	13.8	กรุงเทพมหานคร	510.6
ขอนแก่น	15.9	แพร่	251.7
นราธิวาส	17.0	พระนครศรีอยุธยา	251.0
มุกดาหาร	17.5	พัทลุง	152.9
สมุทรสาคร	17.7	ชัยนาท	152.7

4) **ร้อยละของครัวเรือนที่มีโทรทัศน์** หมายถึง สัดส่วนของครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ใช้ในครัวเรือนต่อครัวเรือนทั้งหมด ซึ่งครัวเรือนไทยส่วนใหญ่มีโทรทัศน์ใช้ในครัวเรือน (ร้อยละ 97.0) โทรทัศน์เป็นระบบโทรคมนาคมสำหรับการกระจายและรับภาพเคลื่อนไหวและเสียงระยะไกล มีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิงและวัฒนธรรมประเพณีทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศต่างๆ ทั่วโลก

เกือบทุกครัวเรือนในจังหวัดสุพรรณบุรีมีโทรทัศน์ ครัวเรือนในจังหวัดสุพรรณบุรีมีโทรทัศน์ในสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 99.9 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด รองลงมา ได้แก่ เชียงราย ภูเก็ต ปทุมธานี สมุทรสงคราม และพระนครศรีอยุธยา ซึ่งต่างก็มีสัดส่วนครัวเรือนที่มีโทรทัศน์เกินกว่าร้อยละ 99 แสดงให้เห็นว่าโทรทัศน์เป็นแหล่งบันเทิงราคาถูกลง และมีความสำคัญต่อครัวเรือนไทยทั่วประเทศ

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสัดส่วนครัวเรือนที่มีโทรทัศน์น้อยที่สุด โดยครัวเรือนที่มีโทรทัศน์มีเพียงร้อยละ 73.2 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด นับว่าเป็นจังหวัดเดียวในประเทศที่ครัวเรือนมีโทรทัศน์ต่ำกว่าร้อยละ 90 ทั้งนี้ เนื่องจากแม่ฮ่องสอนมีลักษณะภูมิประเทศเป็นทิวเขาสูงสลับซับซ้อนและเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ อำเภอส่วนใหญ่มีที่ตั้งห่างไกลจากอำเภอเมืองซึ่งเป็นศูนย์กลางของจังหวัด เช่น อำเภอปาย อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย อยู่ห่างจากเมืองแม่ฮ่องสอน 111, 134, 164, และ 192 กิโลเมตร ตามลำดับ ประกอบกับการมีประชากรเบาบาง และถนนสายหลักไม่สามารถใช้ได้ตลอดปี จึงเป็นอุปสรรคต่อการติดตั้งเสาสัญญาณโทรทัศน์

ครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ ปี 2556 (ร้อยละ)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
สุพรรณบุรี	99.95	แม่ฮ่องสอน	73.17
เชียงราย	99.94	ปัตตานี	91.08
ภูเก็ต	99.35	เชียงใหม่	92.03
ปทุมธานี	99.31	ตาก	93.29
สมุทรสงคราม	99.07	พัทลุง	93.71

5) **ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ** หมายถึง สัดส่วนของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือต่อประชากรทั้งหมด ซึ่งโทรศัพท์มือถือหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่คืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการสื่อสารสองทาง ทั้งนี้ โทรศัพท์มือถือจะเป็นรุ่นใดหรือระบบใดก็ได้ที่มีไว้ครอบครองและสามารถใช้งานได้

3 ใน 4 ของประชากรไทยมีโทรศัพท์มือถือ ในปัจจุบันการสื่อสารมีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้น ผสมกับเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ทำให้โทรศัพท์มือถือมีประสิทธิภาพในการสื่อสารเพิ่มขึ้น เช่น การพูดคุยผ่านการพิมพ์และส่งเป็นข้อความได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ง่ายต่อการทำธุรกิจ และการศึกษานอกจากนี้ ยังสามารถถ่ายทอดความบันเทิง ทั้งการดูหนัง ฟังเพลง ถ่ายภาพ ถ่ายวิดีโอ โทรศัพท์มือถือจึงเป็นเครื่องมือช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ชีวิตที่เร่งรีบของคนในสังคมเมือง ประกอบกับการมีโทรศัพท์มือถือให้เลือกหลากหลายยี่ห้อ หาซื้อง่ายและราคาไม่สูงมากนัก บางคนจึงมีโทรศัพท์มือถือมากกว่า 1 เครื่อง จึงเห็นได้ว่าประชากรกรุงเทพมหานครมีโทรศัพท์มือถือร้อยละ 85.0 รองลงมา ได้แก่ ประชากรในภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 76.5, 70.9, 69.9, และ 68.1 ตามลำดับ

ประชากรจังหวัดนนทบุรี กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี ชลบุรี และสมุทรปราการ มากกว่าร้อยละ 80 มีโทรศัพท์มือถือ โดยประชากรจังหวัดนนทบุรีมีสัดส่วนมากที่สุดถึงร้อยละ 86.1 ของประชากรในจังหวัด เนื่องจากนนทบุรีเป็นแหล่งพักอาศัยขนาดใหญ่ มีความหนาแน่นของประชากรมากเป็นลำดับ 2 รองจากกรุงเทพมหานคร ส่วนปทุมธานี ชลบุรี และสมุทรปราการต่างก็เป็นเมืองอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ ทำให้ทั้ง 5 จังหวัดมีการติดต่อสื่อสาร และทำธุรกรรมเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ประชากรมีโทรศัพท์มือถือในสัดส่วนที่มากกว่าจังหวัดอื่นๆ

มากกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังไม่มีโทรศัพท์มือถือ (ประชากรที่มีโทรศัพท์มีเพียงร้อยละ 45.7 ของประชากรในจังหวัด) เนื่องจากมีประชากรเบาบางและมีสภาพภูมิประเทศเต็มไปด้วยภูเขาสูงสลับซับซ้อน ซึ่งอาจจะไม่ค่อยคุ้มค่าต่อการลงทุนติดตั้งเสาส่งคลื่นสัญญาณเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ และเป็นอุปสรรคต่อการส่งคลื่นสัญญาณเครือข่ายโทรศัพท์มือถือกระจายไม่ค่อยทั่วถึง และเป็นที่น่าสังเกตว่า ห้าจังหวัดที่ประชากรมีโทรศัพท์มือน้อยที่สุด เป็นจังหวัดชายแดนถึง 4 จังหวัด คือ แม่ฮ่องสอน ยะลา นราธิวาส และศรีสะเกษ

ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ ปี 2556 (ร้อยละ)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
นนทบุรี	86.07	แม่ฮ่องสอน	45.72
กรุงเทพมหานคร	84.99	ยะลา	59.67
ปทุมธานี	83.45	น่าน	60.07
ชลบุรี	82.66	นราธิวาส	60.83
สมุทรปราการ	81.71	ศรีสะเกษ	62.96

6) **ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต** หมายถึง สัดส่วนประชากรที่ใช้อินเทอร์เน็ตต่อประชากรทั้งหมด ซึ่งอินเทอร์เน็ต หมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อกันทั่วโลก โดยมีมาตรฐานการรับส่งข้อมูลระหว่างกันเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องสามารถรับส่งข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ได้หลายรูปแบบ เช่น ตัวอักษร ภาพ กราฟฟิก และเสียงได้ รวมทั้งสามารถค้นหาข้อมูลจากที่ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว

คนไทยใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แนวโน้มการใช้อินเทอร์เน็ตของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปในช่วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2552-2556)¹⁴ พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นจาก 12.3 ล้านคน เป็น 18.3 ล้านคน หรือเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20.1 เป็นร้อยละ 28.9 โดยประชากรในเขตเทศบาลมีสัดส่วนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ 39.9 นอกเขตเทศบาลมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ 23.1 เมื่อพิจารณารายภาค พบว่า กรุงเทพมหานครมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด คือ ร้อยละ 48.8 รองลงมาคือภาคกลางร้อยละ 28.9 ภาคใต้ร้อยละ 28.4 ภาคเหนือร้อยละ 26.0 และต่ำที่สุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 21.6

กรุงเทพมหานครมีอัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตสูงที่สุด โดยมีอัตราร้อยละ 48.8 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 1.7 เท่า (ค่าเฉลี่ยของประเทศร้อยละ 28.9) เนื่องจากปัจจุบันมีการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน ซึ่งกรุงเทพมหานครเป็นที่ตั้งของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย และการเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญทำให้มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตหนาแน่นและมีความเสถียร กรุงเทพมหานครจึงมีการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่าพื้นที่อื่น ส่วนจังหวัดภูเก็ต นนทบุรี สงขลา และพระนครศรีอยุธยา ที่มีลำดับรองลงมาต่างก็เป็นจังหวัดที่มีความเป็นเมืองสูง เป็นเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญของภาค ทำให้มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อติดต่อสื่อสารและทำธุรกรรมมากเช่นกัน

ห้าลำดับสุดท้ายมีอัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตไม่ถึงร้อยละ 20 โดยแม่ฮ่องสอนมีอัตราการเข้าถึงต่ำสุดที่ร้อยละ 15.9 ส่วนเลย ยโสธร อำนาจเจริญ และหนองบัวลำภูมีอัตราการเข้าถึงอยู่ระหว่างร้อยละ 16 – 17 จังหวัดเหล่านี้ไม่ใช่เมืองหลักของภาค ไม่มีสถานศึกษาขนาดใหญ่ และมีที่ตั้งค่อนข้างห่างไกลจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการใช้อินเทอร์เน็ตน้อย

ประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต ปี 2556 (ร้อยละ)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
กรุงเทพมหานคร	48.76	แม่ฮ่องสอน	15.88
ภูเก็ต	47.45	เลย	16.13
นนทบุรี	46.65	ยโสธร	16.34
สงขลา	42.73	อำนาจเจริญ	16.50
พระนครศรีอยุธยา	38.67	หนองบัวลำภู	16.76

¹⁴ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สํารวจการมีกรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน ปี พ.ศ.2556: บทสรุปสำหรับผู้บริหาร หน้า iii.

3.7.3 ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสารในแต่ละภูมิภาค

กรุงเทพมหานคร เมืองหลวงและศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศเจริญที่สุดด้านการคมนาคมและการสื่อสารในระดับภูมิภาค รองลงมา คือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ โดยกรุงเทพมหานครมีโครงข่ายถนนสายหลักที่สามารถใช้การได้ตลอดปี มีความเชื่อมโยงกับถนนสายรอง และระบบการขนส่งรูปแบบอื่นๆ อาทิ รถไฟ รถไฟฟ้า ทำให้เป็นเมืองที่มีการขนส่งสะดวก รวดเร็ว เป็นผลให้มีจำนวนรถจดทะเบียนมากที่สุดในประเทศด้วย สำหรับด้านการสื่อสารก็เช่นกัน กรุงเทพมหานครมีสัญญาณโทรศัพท์มือถือและสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมทั่ว มีความเสถียร เป็นผลให้มีสัดส่วนประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือและประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากที่สุด สอดคล้องกับรายงานสัดส่วนของผู้ใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือรายภาคของประเทศไทย¹⁵ ซึ่งพบว่า กรุงเทพมหานครมีสัดส่วนผู้ใช้คอมพิวเตอร์มากที่สุดคือ ร้อยละ 53.3 การใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ 48.8 และการใช้โทรศัพท์มือถือสูงถึงร้อยละ 85.0

สำหรับภาคกลางมีความก้าวหน้ารองลงมา ทั้งด้านการคมนาคมและการสื่อสารที่ขยายตัวออกจากกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะจังหวัดปริมณฑลและจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมตัวชี้วัดส่วนใหญ่ มักจะมีความก้าวหน้าอยู่ใน 5 ลำดับแรกของประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีความก้าวหน้าด้านการคมนาคมและการสื่อสารน้อยที่สุด โดยสัดส่วนถนนสายหลักที่ใช้การได้ตลอดปีมีน้อย ประกอบกับประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือและการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตก็อยู่ในลำดับค่อนข้างต่ำ

ดัชนีการคมนาคมและการสื่อสาร	
ทั่วราชอาณาจักร	0.5847
กรุงเทพมหานคร	0.8159
ภาคกลาง	0.6297
ภาคใต้	0.5942
ภาคเหนือ	0.5532
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.5105

1) ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสารเฉพาะจังหวัดในภาคกลาง เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านการคมนาคมและการสื่อสารเฉพาะจังหวัดในภาคกลางซึ่งมีทั้งหมด 25 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านการคมนาคมและการสื่อสารเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

นนทบุรีมีศักยภาพด้านการคมนาคมและการสื่อสารมากที่สุด นนทบุรีเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยขนาดใหญ่รองรับประชากรที่เข้าไปทำงานในกรุงเทพมหานคร ทำให้มีโครงข่ายการคมนาคมที่ดี ถนนสายหลักส่วนใหญ่คุณภาพดีสามารถใช้การได้ตลอดปี อุบัติเหตุทางถนนมีจำนวนน้อย และสิ่งที่น่าสนใจของนนทบุรี คือ

¹⁵ สำนักงานสถิติแห่งชาติ. อ้างแล้ว. หน้า iv.

การมีศักยภาพด้านการสื่อสารสูงสุดในภาคกลาง ซึ่งสะท้อนจากสัดส่วนประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือและมีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตสูงที่สุดใน 25 จังหวัด สำหรับจังหวัดชลบุรี ปทุมธานี ระยอง และสิงห์บุรีอยู่ในลำดับรองลงมา โดยชลบุรีและระยองเป็นจังหวัดในโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก เป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และรายได้ต่อหัวสูงอยู่ใน 3 ลำดับแรกของประเทศมาโดยตลอด ชลบุรีและระยองมีจำนวนรถจดทะเบียนมากที่สุดในภาคกลาง การเกิดอุบัติเหตุทางถนนมีจำนวนไม่มากนัก ในขณะเดียวกัน ประชากรมีโทรศัพท์มือถือและมีการใช้อินเทอร์เน็ตค่อนข้างมาก

สระแก้ว ลำดับที่ 5 ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร รองลงมา คือ กาญจนบุรี ชัยนาท ประจวบคีรีขันธ์ และปราจีนบุรี ตามลำดับ สระแก้วเป็นจังหวัดชายแดนด้านตะวันออกตอนบนของไทย ติดกับกัมพูชา ในช่วงปี พ.ศ.2518 - 2522 มีการสู้รบกันอย่างหนักระหว่างเขมร 2 ฝ่าย และคนกัมพูชาบางส่วนได้อพยพข้ามมาสระแก้ว ตามแนวชายแดนอำเภอคลองหาด ฐานที่มั่นของกองกำลังกัมพูชา ซึ่งได้วางระเบิดไว้หนาแน่น เพื่อป้องกันศัตรูเข้าโจมตี ทำให้ชายแดนสระแก้วยังคงเป็นพื้นที่อันตราย ประกอบกับการมีพื้นที่ทับซ้อนระหว่างไทย - กัมพูชาในบางจุด ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สระแก้วจึงล้าหลังทั้งการคมนาคมและการสื่อสาร ตัวชี้วัดส่วนใหญ่อยู่ในลำดับเกือบสุดท้ายของภาค อาทิ คริวเรือนที่มีโทรทัศน์ และประชากรมีโทรศัพท์มือถืออยู่ในลำดับที่ 24 จาก 25 จังหวัด มีหมู่บ้านที่ถนนสายหลักที่ใช้การได้ตลอดปีและการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ในลำดับ 23 เป็นต้น สำหรับลำดับรองลงมา คือ กาญจนบุรีเป็นเมืองชายแดนด้านตะวันตก ติดกับเมียนมาร์ หลายอำเภอมีที่ตั้งห่างไกลจากศูนย์กลางของจังหวัด เช่น อำเภอเลาขวัญ ศรีสวัสดิ์ ทองผาภูมิ และสังขละบุรี ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่สูง การประเมินตัวชี้วัดด้านคมนาคมและการสื่อสารของกาญจนบุรี พบว่า ค่าตัวชี้วัดเกือบทุกตัวอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยเฉพาะประชากรที่มีโทรศัพท์มือถืออยู่ในลำดับสุดท้ายของภาค การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตลำดับที่ 24 คริวเรือนที่มีโทรทัศน์ลำดับที่ 23 และจำนวนถนนในหมู่บ้านที่ใช้การได้ตลอดปีอยู่ในลำดับที่ 21

ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสารเฉพาะภาคกลาง (ทั้งหมด 25 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	นนทบุรี	0.8089	25	สระแก้ว	0.4959
2	ชลบุรี	0.7804	24	กาญจนบุรี	0.4976
3	ปทุมธานี	0.7195	23	ชัยนาท	0.5612
4	ระยอง	0.7159	22	ประจวบคีรีขันธ์	0.5763
5	สิงห์บุรี	0.7106	21	ปราจีนบุรี	0.5797

2) **ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสารเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือ** การเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านการคมนาคมและการสื่อสารเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือซึ่งมีทั้งหมด 17 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านการคมนาคมและการสื่อสารเป็นเกณฑ์ในการประเมิน พบว่า

ลำปางจังหวัดที่ดีที่สุดในด้านการคมนาคมและการสื่อสารในภาคเหนือ โดยมีสัดส่วนหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปีสูงที่สุดของภาค จำนวนรถจดทะเบียน การใช้โทรศัพท์มือถือและการใช้อินเทอร์เน็ตของประชากรอยู่ใน 5 ลำดับแรกของภาค อุบัติเหตุทางถนนอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามครัวเรือนลำปางมีโทรทัศน์อยู่ในลำดับที่ 12 จาก 17 จังหวัดแต่ก็ยังมีปริมาณมากถึงร้อยละ 95.7 จังหวัดที่มีความก้าวหน้ารองลงมา คือ เชียงราย ลำพูน พะเยา และเชียงใหม่ ซึ่งต่างก็ตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนบน มีเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางความเจริญของภาค เชียงราย ลำพูน และพะเยาตั้งอยู่รายรอบเชียงใหม่ เป็นเมืองที่รองรับการกระจายความเจริญจากเชียงใหม่ จึงมีลำดับของตัวชี้วัดในเกณฑ์ค่อนข้างสูง เช่น จังหวัดเชียงรามีครัวเรือนที่มีโทรทัศน์สูงเป็นลำดับแรกของภาค สัดส่วนหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปีสูงเป็นลำดับ 2 ของภาค จังหวัดพะเยามีประชากรใช้โทรศัพท์มือถือในสัดส่วนสูงสุดของภาค ส่วนจังหวัดเชียงใหม่เป็นลำดับ 1 เรื่องการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและการมีรถจดทะเบียนมาก

แม่ฮ่องสอนมีตัวชี้วัดเกือบทั้งหมดอยู่ในอันดับสุดท้ายของภาค และในจำนวนนี้มีถึง 4 ตัวชี้วัดที่อยู่ในลำดับท้ายสุดของประเทศด้วย ได้แก่ สัดส่วนหมู่บ้านที่ถนนสายหลักสามารถใช้การได้ตลอดปี ครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ และการใช้อินเทอร์เน็ต เช่นเดียวกับจังหวัดตากที่มีความก้าวหน้ารองจากแม่ฮ่องสอนทั้งในระดับภาคและประเทศ ทั้งสองจังหวัดเป็นจังหวัดชายแดน ภูมิประเทศเป็นทิวเขาสูง มีพื้นที่กว้างขวางแต่ความหนาแน่นประชากรน้อยที่สุดของประเทศ

ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสารเฉพาะภาคเหนือ (ทั้งหมด 17 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ลำปาง	0.6429	17	แม่ฮ่องสอน	0.1662
2	เชียงราย	0.6255	16	ตาก	0.4626
3	ลำพูน	0.6207	15	น่าน	0.4787
4	พะเยา	0.6116	14	เพชรบูรณ์	0.5101
5	เชียงใหม่	0.6056	13	อุทัยธานี	0.5268

3) ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสารเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านการคมนาคมและการสื่อสารเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีทั้งหมด 20 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านการคมนาคมและการสื่อสารเป็นเกณฑ์ในการประเมิน พบว่า

ขอนแก่นศูนย์กลางความเจริญภาคตะวันออกเฉียงเหนือก้าวหน้าที่สุดด้านการคมนาคมและการสื่อสาร จากการประเมินตัวชี้วัดทั้ง 6 ตัว พบว่า ขอนแก่นมีครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ และประชากรมีโทรศัพท์มือถือสูงเป็นลำดับ 1 การเกิดอุบัติเหตุทางถนนน้อยเป็นลำดับ 2 จำนวนรถจดทะเบียนและประชากรเข้าถึงอินเทอร์เน็ตสูงเป็นลำดับ 3 ของภาค สำหรับจังหวัดที่ก้าวหน้ารองลงมา คือ อุตรดิตถ์ นครพนม หนองคาย และนครราชสีมา ตามลำดับ ทั้ง 4 จังหวัดมีตัวชี้วัดอยู่ในลำดับต้นๆ ของภาค โดยอุตรดิตถ์เป็นจังหวัดที่มีประชากรเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในสัดส่วนสูงสุดของภาค และประชากรมีโทรศัพท์มือถือสูงเป็นลำดับ 2 ของภาค เนื่องจาก

อุดรธานีเป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีโครงข่ายการคมนาคมที่มีมาตรฐาน ทั้งทางรถยนต์ ทางรถไฟและทางอากาศ ทั้งนี้สนามบินจังหวัดอุดรธานีมีอัตราการให้บริการสูงสุดของภาค นอกจากนี้ อุดรธานีจะได้รับการพัฒนาเป็นศูนย์บริการในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub Region Service Complex) เพื่อเป็นศูนย์กลางของการเงิน การค้ากับประเทศลาว จีน (ยูนาน) และเวียดนาม รวมทั้งเป็นฐานการคมนาคมขนส่งออกทางอากาศ (Export Oriented Aviation Complex) เชื่อมโยงไปสู่กลุ่มประเทศอินโดจีน ส่วนนครราชสีมาเป็นประตูอีสาน เป็นจังหวัดใหญ่มีพื้นที่และประชากรจำนวนมากที่สุดของภาค โครงสร้างพื้นฐานได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการเดินทางของประชากร ในขณะที่นครพนมและหนองคายเป็นเมืองชายแดน ตั้งอยู่ในเส้นทางเชื่อมโยงเศรษฐกิจของภูมิภาคตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North Southern Economic Corridor : NSEC) และแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ของกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region: GMS) จังหวัดนครพนมและหนองคายจึงเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และศูนย์กลางการค้าและการท่องเที่ยวของอนุภูมิภาคอินโดจีน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีความก้าวหน้าด้านการคมนาคมและการสื่อสาร

ยโสธรเมืองบั้งไฟแห่งอีสานตอนล่างลำหลังที่สุด โดยมีตัวชี้วัดด้านการคมนาคมด้วยมาก คือ การเกิดอุบัติเหตุทางถนนต่อประชากรแสนคนมากที่สุดในภาค มีหมู่บ้านเกินกว่าครึ่งหนึ่งที่ถนนสายหลักไม่สามารถใช้การได้ตลอดปี ส่วนตัวชี้วัดด้านการสื่อสารอยู่ในเกณฑ์ต่ำเช่นกัน คือ มีประชากรเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเป็นลำดับที่ 19 จาก 20 จังหวัด และประชากรมีโทรศัพท์มือถือในลำดับท้ายๆ สำหรับจังหวัดที่ลำหลังถัดมา ได้แก่ บุรีรัมย์ บึงกาฬ กาฬสินธุ์ และอำนาจเจริญ ตามลำดับ และเมื่อเทียบกับระดับประเทศแล้วยังพบว่า จังหวัดยโสธร บุรีรัมย์ และบึงกาฬ มีความก้าวหน้าด้านคมนาคมและการสื่อสารอยู่ในลำดับที่ 75, 74 และ 73 ของประเทศอีกด้วย

ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสารเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ทั้งหมด 20 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดลำหลังที่สุด		
1	ขอนแก่น	0.6008	20	ยโสธร	0.4633
2	อุดรธานี	0.5968	19	บุรีรัมย์	0.4708
3	นครพนม	0.5625	18	บึงกาฬ	0.4719
4	หนองคาย	0.5619	17	กาฬสินธุ์	0.4832
5	นครราชสีมา	0.5566	16	อำนาจเจริญ	0.4834

4) ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสารเฉพาะจังหวัดในภาคใต้ การเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านการคมนาคมและการสื่อสารเฉพาะจังหวัดในภาคใต้ซึ่งมีทั้งหมด 14 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านการคมนาคมและการสื่อสารเป็นเกณฑ์ในการประเมิน พบว่า

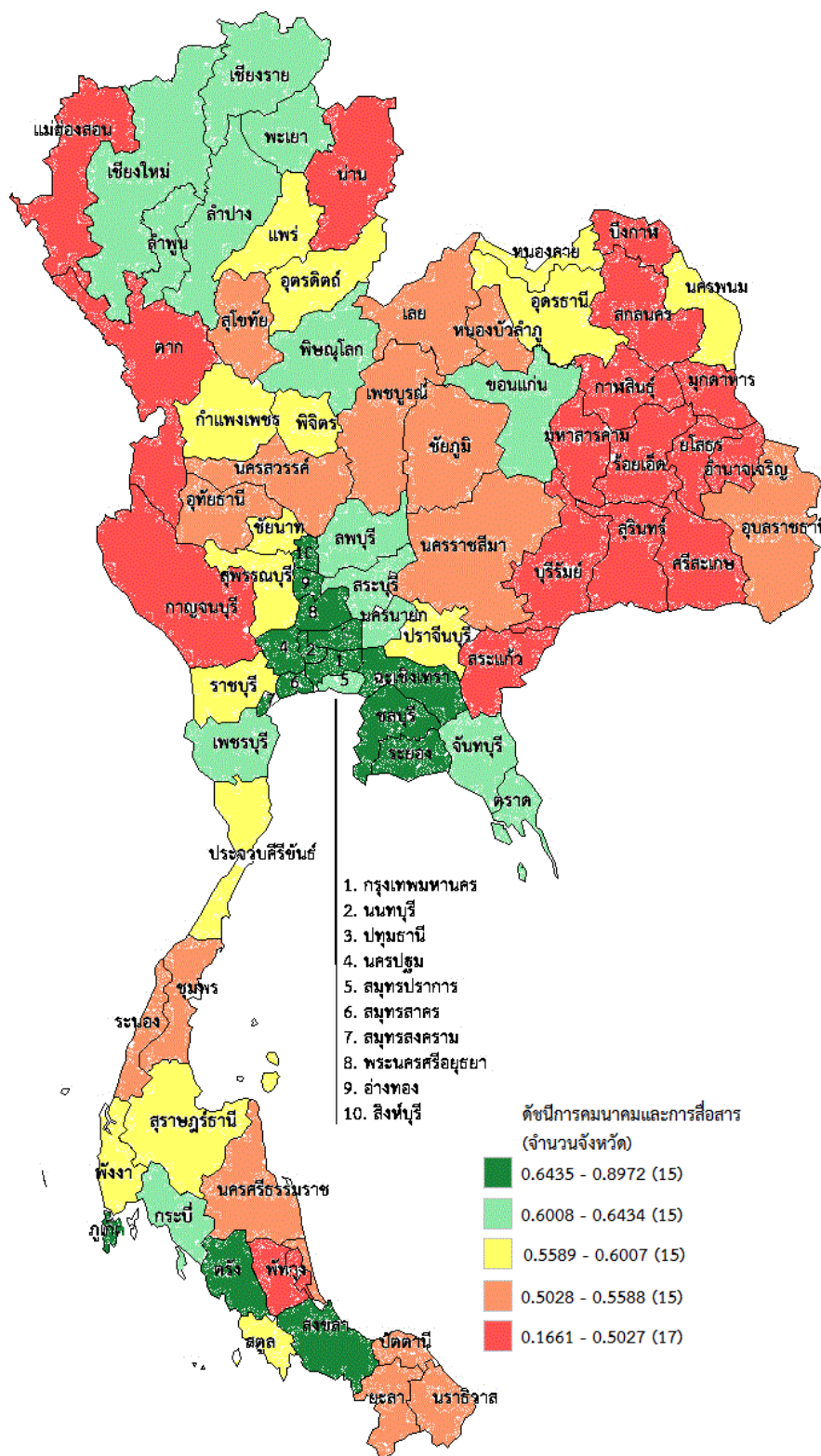
ภูเก็ตก้าวหน้าด้านการคมนาคมและการสื่อสารสูงสุดในระดับภาคและประเทศ ภูเก็ตเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ แต่เป็นจังหวัดที่มีเนื้อที่น้อยที่สุดรองจากสมุทรสงคราม เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางฝั่งอันดามัน รายได้หลักของจังหวัดมาจากการท่องเที่ยว ภูเก็ตได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมา

อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ภูมิจากมีหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี จำนวนรถจดทะเบียน คริวเรือนที่มีโทรทัศน์ การใช้โทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ตของประชากรอยู่ในลำดับแรกของภาค สำหรับจังหวัดที่อยู่ในลำดับรองลงมา ทั้งสงขลา ตรัง กระบี่ และสุราษฎร์ธานี ล้วนแต่เป็นเมืองท่องเที่ยวชั้นนำของภาคและประเทศ มีตัวชี้วัดส่วนใหญ่ อยู่ในลำดับต้นๆ ของภาค

ศักยภาพด้านการคมนาคมและการสื่อสารของพัทลุงต่ำที่สุดในภาค โดยพัทลุงมี อุบัติเหตุทางถนนสูงสุดของภาคได้ และยังสูงติด 1 ใน 5 ของประเทศอีกด้วย สำหรับตัวชี้วัดอื่น เช่น คริวเรือนที่มี โทรทัศน์ และหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี ก็อยู่ในลำดับเกือบท้ายสุดของภาค และที่น่าสนใจ คือ จังหวัดที่มีศักยภาพต่ำรองมา คือ นราธิวาส ปัตตานี และยะลา เป็นจังหวัดชายแดนที่มีเหตุการณ์ความไม่สงบ ส่งผลให้เกิดความสูญเสียแก่ชีวิตและทรัพย์สินที่รวมถึงสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่างๆ ด้วย ซึ่งจากการประเมิน ความก้าวหน้าด้านการคมนาคมและการสื่อสาร พบว่า ตัวชี้วัดส่วนใหญ่ของ 3 จังหวัดชายแดนอยู่ในลำดับสุดท้าย ของภาค

ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสารเฉพาะภาคใต้ (ทั้งหมด 14 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ภูเก็ต	0.8972	14	พัทลุง	0.4943
2	สงขลา	0.7419	13	นราธิวาส	0.5224
3	ตรัง	0.6748	12	ปัตตานี	0.5345
4	กระบี่	0.6395	11	ยะลา	0.5368
5	สุราษฎร์ธานี	0.5940	10	ชุมพร	0.5418

แผนที่ 8 : ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร จำแนกรายจังหวัด

ลำดับ	จังหวัด	ค่าดัชนี
1	ภูเก็ต	0.8972
2	กรุงเทพมหานคร	0.8159
3	นนทบุรี	0.8089
4	ชลบุรี	0.7804
5	สงขลา	0.7419
6	ปทุมธานี	0.7195
7	ระยอง	0.7159
8	สิงห์บุรี	0.7106
9	สมุทรสาคร	0.6837
10	นครปฐม	0.6810
11	ฉะเชิงเทรา	0.6765
12	ตรัง	0.6748
13	สมุทรสงคราม	0.6685
14	อ่างทอง	0.6488
15	พระนครศรีอยุธยา	0.6485
16	ลำปาง	0.6429
17	สระบุรี	0.6421
18	กระบี่	0.6395
19	จันทบุรี	0.6357
20	เพชรบุรี	0.6335
21	นครนายก	0.6289
22	เชียงใหม่	0.6255
23	ตราด	0.6243
24	ลำพูน	0.6207
25	สุพรรณบุรี	0.6146
26	พะเยา	0.6116
27	เชียงใหม่	0.6056
28	พิษณุโลก	0.6050
29	สมุทรปราการ	0.6028
30	ขอนแก่น	0.6008
31	อุดรธานี	0.5994
32	อุดรธานี	0.5968
33	สุราษฎร์ธานี	0.5940
34	สุพรรณบุรี	0.5893
35	ราชบุรี	0.5869
36	แพร่	0.5812
37	ปราจีนบุรี	0.5797
38	พิจิตร	0.5770
39	พังงา	0.5766
40	ประจวบคีรีขันธ์	0.5763
41	สกล	0.5690
42	นครพนม	0.5625
43	หนองคาย	0.5619
44	ชัยนาท	0.5612
45	กำแพงเพชร	0.5589
46	นครราชสีมา	0.5586
47	นครศรีธรรมราช	0.5552
48	ระนอง	0.5529
49	นครสวรรค์	0.5467
50	ชุมพร	0.5418
51	ยะลา	0.5368
52	นันทบุรี	0.5345
53	สุโขทัย	0.5294
54	อุทัยธานี	0.5268
55	น่าน	0.5224
56	อุบลราชธานี	0.5213
57	เลย	0.5197
58	หนองบัวลำภู	0.5189
59	เพชรบูรณ์	0.5101
60	ชัยภูมิ	0.5028
61	ฉะเชิงเทรา	0.5022
62	สุรินทร์	0.4989
63	กาญจนบุรี	0.4976
64	สกลนคร	0.4966
65	สระแก้ว	0.4959
66	พัทลุง	0.4943
67	มหาสารคาม	0.4891
68	ศรีสะเกษ	0.4866
69	มุกดาหาร	0.4844
70	อำนาจเจริญ	0.4834
71	กาฬสินธุ์	0.4832
72	น่าน	0.4787
73	น่าน	0.4719
74	บุรีรัมย์	0.4708
75	ยโสธร	0.4633
76	ตาก	0.4626
77	แม่ฮ่องสอน	0.1662

3.8 ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วมและตัวชี้วัดด้านการมีส่วนร่วม

ดัชนีการมีส่วนร่วมในดัชนี HAI จะครอบคลุมทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและการมีส่วนร่วมของครัวเรือนในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มองค์กรในชุมชน และการมีจิตอาสาร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ซึ่งจะสะท้อนถึงระดับความเข้มแข็งของชุมชน และเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นให้ประชาชนมีความเข้มแข็ง สามารถที่จะพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือชุมชนได้อย่างยั่งยืน

การใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นเครื่องหมายแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตย การที่ประชาชนในแต่ละพื้นที่ให้ความสนใจและใช้สิทธิของตนในการเลือกตั้งผู้แทนของตน ย่อมแสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่นั้นๆ มีจิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตย และเข้าใจถึงบทบาทของตนในฐานะเจ้าของประเทศที่จะคัดเลือกผู้ที่จะเข้ามาบริหารประเทศโดยความเห็นชอบของตน

การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มองค์กรในชุมชนย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ทักษะการทำงานร่วมกับคนอื่น ก่อให้เกิดรายได้เสริมแก่ครอบครัวและชุมชน เสริมสร้างความสามัคคีภายในชุมชน รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ความเชี่ยวชาญในกิจกรรมที่ทำ นอกจากนี้การเข้าร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ยังเป็นเครื่องแสดงถึงความมีจิตใจที่กว้างขวาง มองเห็นประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งสะท้อนออกมาในลักษณะของความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน อันเป็นองค์ประกอบสำคัญของทุนทางสังคมของชุมชน

3.8.1 ภาพรวมดัชนีย่อยการมีส่วนร่วม

การประเมินความก้าวหน้าของคนด้านการมีส่วนร่วม โดยใช้ดัชนีด้านการมีส่วนร่วมเป็นเกณฑ์ในการวัด ผลการประเมินในภาพรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) **ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าในดัชนีย่อยการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ จังหวัดลำพูน ชัยนาท สิงห์บุรี เลย และน่าน ตามลำดับ** โดยจังหวัดลำพูนมีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมมากที่สุด เนื่องจากองค์ประกอบหลายๆ ประการที่หนุนเสริมให้จังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าในด้านนี้มากที่สุด โดยจังหวัดลำพูนมีความตื่นตัวในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสูงที่สุด นอกจากนี้ ชุมชนของจังหวัดลำพูนส่วนใหญ่ยังมีความเข้มแข็ง ตัวอย่างที่ชัดเจน คือชุมชนเทศบาลอุ้มโฮ่ง อ.เมือง ที่มีความเข้มแข็งร่วมแรงร่วมใจในการพัฒนาชุมชนและเป็นแบบอย่างในด้านการจัดสวัสดิการชุมชนเพื่อช่วยเหลือคนในชุมชน ตลอดจนการนำแนวทางการพัฒนาที่ยืดหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตและการพึ่งพาตนเองไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จังหวัดที่มีความก้าวหน้าการมีส่วนร่วมรองลงมา คือ ชัยนาท สิงห์บุรี เลย และน่าน เป็นที่น่าสังเกตว่า จังหวัดเหล่านี้มีขนาดค่อนข้างเล็ก มีการเข้าร่วมในองค์กรชุมชนค่อนข้างสูง

2) **ห้าจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ระยอง ชลบุรี และยะลา ตามลำดับ** โดยกรุงเทพมหานครมีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด เนื่องจากลักษณะของกรุงเทพฯ ที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น ความเป็นชุมชนเมืองสูง ชีวิตประจำวันมีความเร่งรีบเพื่อไปประกอบอาชีพ ต่างคนต่างอยู่ ไม่มีเวลาที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชน หรือชุมชนที่มีอยู่เป็นการรวมกลุ่มกันอย่างหลวมๆ ตามกฎระเบียบที่กำหนด ไม่มีผู้นำที่เป็นที่ยอมรับชัดเจน หรือไม่สามารถดึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนให้เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ได้ คะแนนของกรุงเทพมหานครในด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับที่ต่ำมากคือ มีเพียง 0.0401 คะแนนดังกล่าวสะท้อนจากข้อมูลการมีส่วนร่วมของกรุงเทพฯ ในประเด็นต่างๆ กล่าวคือ จำนวนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคนอยู่ในลำดับสุดท้ายของประเทศ ส่วน

จำนวนครัวเรือนที่เป็นสมาชิกองค์กรในท้องถิ่นอยู่ในลำดับรองสุดท้าย เช่นเดียวกับจำนวนครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน

ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วม					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ลำพูน	0.8262	77	กรุงเทพมหานคร	0.0401
2	ชัยนาท	0.7945	76	สมุทรปราการ	0.2712
3	สิงห์บุรี	0.7664	75	ระยอง	0.2746
4	เลย	0.7610	74	ชลบุรี	0.2755
5	น่าน	0.7386	73	ยะลา	0.3289

3.8.2 ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วม

ดัชนีย่อยการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ร้อยละของประชากรที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. จำนวนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคน ร้อยละของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มองค์กรในท้องถิ่น และ ร้อยละของครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน

1) **การใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร** เป็นข้อมูลการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ซึ่งถือเป็นปีล่าสุดที่มีการเลือกตั้งของประเทศ การใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในภาพรวมทั่วประเทศ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 70 ในปี 2544 เป็นร้อยละ 72.5 ในปี 2548 ร้อยละ 74.5 ในปี 2550 และร้อยละ 75.0 ในปี 2554 โดยในปี 2554 ภาคกลางมีผู้ใช้สิทธิสูงสุดคือ ร้อยละ 77.2 ตามด้วยภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร

ห้าจังหวัดที่มีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส.มากที่สุด คือ ลำพูน เชียงใหม่ ตรัง ราชบุรี และ สระบุรี ซึ่งการเลือกตั้ง ส.ส.ในปี 2554 ลำพูนเป็นจังหวัดที่มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งสูงสุดเช่นเดียวกับการเลือกตั้งในปี 2550 ในทางตรงกันข้าม ห้าจังหวัดที่มีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส.น้อยที่สุด เป็นจังหวัดที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนทั้งหมด ประกอบด้วย จังหวัดหนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี สกลนครและ นครพนม

ร้อยละของประชากรที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. วันที่ 3 กรกฎาคม 2554 (%)			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
ลำพูน	88.61	หนองคาย	68.59
เชียงใหม่	83.13	หนองบัวลำภู	69.86
ตรัง	82.65	อุดรธานี	69.28
ราชบุรี	82.61	สกลนคร	69.21
สระบุรี	81.50	นครพนม	69.86

2) **จำนวนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคน** องค์กรชุมชน หมายความว่า กลุ่มคนที่มีระบบการจัดการที่สมาชิกของชุมชนจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ พัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม หรือพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในกลุ่ม ตาม พ.ร.ฎ จัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มาตรา 3 โดยจะต้องผ่านการรับรองสถานภาพแล้ว จากกลไกการรับรองสถานภาพระดับท้องถิ่น

ในปี 2556 องค์กรชุมชนทั่วประเทศมีจำนวน 102,287 แห่ง หรือ 158 แห่งต่อประชากรแสนคน (กันยายน 2556) ลดลงจากปี 2555 ซึ่งมีจำนวน 136,638 แห่ง หรือ 212 แห่งต่อประชากรแสนคน (ธันวาคม 2555) จังหวัดที่มีจำนวนองค์กรชุมชนซึ่งผ่านการรับรองสถานภาพแล้วต่อประชากรแสนคน มากที่สุดคือ จังหวัดชัยนาท มีจำนวน 698.7 แห่งต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ สิงห์บุรี อุทัยธานี อำนาจเจริญ และระนอง เป็นที่น่าสังเกตว่า จังหวัดเหล่านี้เป็นจังหวัดขนาดกลางถึงเล็ก ซึ่งอาจจะมีความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนค่อนข้างใกล้ชิด จึงมีการรวมกลุ่มในลักษณะองค์กรชุมชนเป็นจำนวนค่อนข้างมาก

ในทางกลับกัน กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีจำนวนองค์กรชุมชนน้อยที่สุด คือมีเพียง 36.5 แห่งต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และแม่ฮ่องสอน ในจำนวนนี้ มีจังหวัดในภาคกลาง 3 จังหวัดที่จัดว่าเป็นจังหวัดที่ความเป็นเมืองในระดับสูงหรือเป็นแหล่งอุตสาหกรรม จึงทำให้การรวมกลุ่มกันในรูปขององค์กรชุมชนค่อนข้างน้อย ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจังหวัดที่มีสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขา มีจำนวนประชาชนที่มีความยากจนมากที่สุดของประเทศ ตลอดจนประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวเขาเผ่าต่างๆ จึงอาจเป็นเหตุให้การรวมกลุ่มกันในลักษณะขององค์กรชุมชนเป็นไปค่อนข้างลำบาก

จำนวนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคน ปี 2556			
ห้าลำดับดีที่สุด		ห้าลำดับแย่สุด	
ชัยนาท	698.68	กรุงเทพมหานคร	36.49
สิงห์บุรี	531.29	นนทบุรี	42.98
อุทัยธานี	505.26	ปทุมธานี	53.08
อำนาจเจริญ	464.11	สมุทรปราการ	56.62
ระนอง	464.02	แม่ฮ่องสอน	58.81

3) **ร้อยละของครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในกลุ่มองค์กรในท้องถิ่น** ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในกลุ่มองค์กรในท้องถิ่น หมายรวมถึง ครัวเรือนในหมู่บ้านที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรต่างๆ ตัวอย่างเช่น สหกรณ์ชาวไร่อ้อย โคนม ปฏีรูปที่ดิน เลี้ยงสุกร ฯลฯ โดยในปี 2556 จังหวัดอำนาจเจริญ ถือว่าเป็นจังหวัดที่ครัวเรือนเข้ามามีส่วนร่วมในองค์กรท้องถิ่นมากที่สุดคือสูงถึงร้อยละ 98.1 รองลงมาคือสกลนคร เลย ศรีสะเกษ และเพชรบูรณ์ ซึ่งทั้ง 5 จังหวัดมีจำนวนของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน และทั้งหมดเป็นจังหวัดที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ส่วนจังหวัดที่ครัวเรือนมีส่วนร่วมในองค์กรท้องถิ่นน้อยที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร และสมุทรปราการ มีครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในองค์กรท้องถิ่นน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 58.0 รองลงมาคือ แม่ฮ่องสอน บึงกาฬ และระนอง โดยจำแนกได้ใน 2 ลักษณะคือ จังหวัดที่มีความเป็นเมืองสูงหรือเป็นแหล่งอุตสาหกรรม คือ กรุงเทพฯ และสมุทรปราการ และจังหวัดที่เป็นจังหวัดชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ แม่ฮ่องสอน และระนอง

ร้อยละของครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น ปี 2556 (%)			
ห้าลำดับที่สูงสุด		ห้าลำดับต่ำสุด	
อำนาจเจริญ	98.06	กรุงเทพมหานคร, สมุทรปราการ	58.04
สกลนคร	96.54		
เลย	96.18	แม่ฮ่องสอน	62.89
ศรีสะเกษ	95.97	บึงกาฬ	68.07
เพชรบูรณ์	95.84	ระนอง	70.84

หมายเหตุ: 1) ไม่มีข้อมูลสำหรับกรุงเทพมหานคร จึงใช้ข้อมูลจังหวัดสมุทรปราการซึ่งมีค่าต่ำสุดเป็นตัวแทน

2) ข้อมูลครอบคลุมเฉพาะนอกเขตเทศบาล

4) ร้อยละของครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะ

ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน พิจารณาจากการที่สมาชิกในครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมาได้เคยเข้าร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้านโดยการออกแรงงาน เงิน หรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เช่น สร้าง ซ่อมแซมถนน ลอกคลอง การกำจัดขยะมูลฝอยหรือน้ำเสีย เป็นต้น

ในปี 2557 อาจกล่าวได้ว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่ในจังหวัดต่างๆ มีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะในระดับสูง โดยห้าจังหวัดลำดับสูงสุด คือ อำนาจเจริญ นครพนม ร้อยเอ็ด สกลนคร และหนองคาย มีครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะร้อยละ 99 ขึ้นไปจนถึงร้อยละ 100 ในส่วนของจังหวัดที่ครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมน้อยที่สุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ระยอง ชลบุรี ยะลา และสมุทรสาคร มีครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะอยู่ในระดับร้อยละ 92-95

ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะ ปี 2557 (ร้อยละ)			
ห้าลำดับที่สูงสุด		ห้าลำดับต่ำสุด	
อำนาจเจริญ	100.00	กรุงเทพมหานคร, ระยอง	91.99
นครพนม	99.99		
ร้อยเอ็ด	99.93	ชลบุรี	93.53
สกลนคร	99.93	ยะลา	94.66
หนองคาย	99.91	สมุทรสาคร	94.93

หมายเหตุ: 1) ไม่มีข้อมูลสำหรับกรุงเทพมหานคร จึงใช้ข้อมูลจังหวัดระยองซึ่งมีค่าต่ำสุดเป็นตัวแทน

2) ข้อมูลครอบคลุมเฉพาะนอกเขตเทศบาล

เป็นที่น่าสังเกต ตัวชี้วัดด้านการมีส่วนร่วมของครัวเรือนในองค์กรชุมชนและกิจกรรมสาธารณะ ห้าจังหวัดแรกจะอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งสะท้อนถึงลักษณะของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้น รักใคร่สามัคคีและเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

3.8.3 ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วมในแต่ละภูมิภาค

ภาคเหนือมีความก้าวหน้าของดัชนีการมีส่วนร่วมสูงสุด โดยมีตัวชี้วัดสำคัญ คือจำนวนประชาชนที่ใช้สิทธิในการเลือกตั้งของจังหวัดต่างๆ ที่มีจำนวนสูงกว่าภาคอื่นๆ ค่อนข้างมาก กล่าวคือ มีจำนวนถึง 9 จังหวัดของภาคที่มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งร้อยละ 77 ขึ้นไป นอกจากนี้ ตัวชี้วัดครัวเรือนที่เป็นสมาชิกของกลุ่มองค์กรในท้องถิ่น และครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะของชุมชนของจังหวัดส่วนใหญ่ในภาคเหนือยังอยู่ในลำดับต้นๆ ดังนั้น ในภาพรวมแล้ว ภาคเหนือจึงมีความก้าวหน้าในการมีส่วนร่วมสูงสุด

ลำดับรองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีจุดเด่นในด้านการมีส่วนร่วมของครัวเรือนในการเป็นสมาชิกของกลุ่มองค์กรในท้องถิ่น โดยมีจำนวนถึง 7 จังหวัดที่อยู่ใน 10 ลำดับแรกของประเทศซึ่งมีครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในกลุ่มองค์กรในท้องถิ่นสูงเกินกว่าร้อยละ 95.1 ในขณะที่จังหวัดที่ครัวเรือนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะมีถึง 8 จังหวัดที่อยู่ใน 10 ลำดับแรกของประเทศโดยมีจำนวนครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะสูงถึงร้อยละ 100

กรุงเทพมหานครอยู่ท้ายสุดในด้านการมีส่วนร่วม สำหรับกรุงเทพมหานคร ผลของการประเมินอยู่ในลำดับท้ายสุดของภูมิภาค โดยมีคะแนนอยู่ในระดับต่ำมากคือ 0.0401 เนื่องจากสภาพความเป็นอยู่ของคนในกรุงเทพมหานครที่เป็นมหานครขนาดใหญ่ ทำให้การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของประชาชนอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรวมกลุ่มกันในรูปขององค์กรชุมชนเพื่อทำกิจกรรมซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันของชุมชนมีอยู่น้อยมาก กล่าวคือ มีการรวมกลุ่มกันเป็นองค์กรชุมชนเพียง 36.5 แห่งต่อประชากรแสนคน

ดัชนีการมีส่วนร่วม	
ทั่วราชอาณาจักร	0.5196
ภาคเหนือ	0.5908
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.5413
ภาคกลาง	0.4883
ภาคใต้	0.4859
กรุงเทพมหานคร	0.0401

1) **ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วมเฉพาะจังหวัดในภาคกลาง** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านการมีส่วนร่วมเฉพาะจังหวัดในภาคกลางซึ่งมีทั้งหมด 25 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านการมีส่วนร่วมเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ชัยนาทเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้ามากที่สุดในด้านการมีส่วนร่วม เนื่องจากลักษณะการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ของประชากรเป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและปศุสัตว์ ดังนั้นการรวมกลุ่มกันในลักษณะขององค์กรชุมชนเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกในการช่วยเหลือกันในด้านอาชีพและปัจจัยการผลิตจึงมีอยู่สูง แม้ว่าชัยนาทจะเป็นจังหวัดขนาดกลางมีเพียง 8 อำเภอ แต่จำนวนองค์กรชุมชนกลับมีสูงถึง 699 แห่งต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ สิงห์บุรี อ่างทอง เพชรบุรี และตราด ซึ่งทั้งหมดประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร และจัดเป็นจังหวัดขนาดกลาง โดยมีอำเภออยู่ระหว่าง 6-8 อำเภอ

สมุทรปราการเป็นจังหวัดที่ส่วนร่วมของประชาชนมีน้อยที่สุด จากการที่สมุทรปราการเป็นเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ติดต่อกัน มีความเจริญและวิถีชีวิตเป็นเช่นเดียวกับคนกรุงเทพฯ ที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคเศรษฐกิจที่ไม่ใช่การเกษตร ประกอบกับเป็นที่ตั้งของแหล่งอุตสาหกรรมต่างๆ จึงทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนสมุทรปราการมีอยู่น้อย โดยมีจำนวนองค์กรชุมชนเพียง 57 แห่งต่อประชากรแสนคน และครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่นมีเพียงร้อยละ 58.0 จังหวัดลำดับรองลงมาคือ ระยอง ชลบุรี สมุทรสาคร และปทุมธานี ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีความเจริญทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรทั้งสิ้น

ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วมเฉพาะภาคกลาง (ทั้งหมด 25 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ชัยนาท	0.7945	25	สมุทรปราการ	0.2712
2	สิงห์บุรี	0.7664	24	ระยอง	0.2746
3	อ่างทอง	0.6408	23	ชลบุรี	0.2755
4	เพชรบุรี	0.6032	22	สมุทรสาคร	0.3659
5	ตราด	0.6025	21	ปทุมธานี	0.3920

2) **ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วมเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือ** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านการมีส่วนร่วมเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือซึ่งมีทั้งหมด 17 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านการมีส่วนร่วมเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ลำพูนมีความก้าวหน้าในด้านการมีส่วนร่วมมากที่สุด ซึ่งนอกจากจะมีความก้าวหน้ามากที่สุดของภาคเหนือแล้ว ยังมีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมมากที่สุดของประเทศ โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ออกไปใช้สิทธิของตนมากที่สุด ถึงร้อยละ 88.6 นอกจากนี้การมีส่วนร่วมของครัวเรือนในองค์กรท้องถิ่นยังมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 94.5 และครัวเรือนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้านสูงถึงร้อยละ 99.6 องค์ประกอบเหล่านี้ล้วนสนับสนุนให้ลำพูนมีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมเป็นลำดับ 1 ของภาคเหนือ รองลงมาคือ จังหวัดน่าน อุทัยธานี พะเยา และลำปาง

แม่ฮ่องสอนมีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดของภาคเหนือ ด้วยลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดแม่ฮ่องสอนเต็มไปด้วยภูเขาสูงสลับซับซ้อน การเดินทางระหว่างพื้นที่ยากลำบากกว่าจังหวัด

อื่นๆ จำนวนประชาชนมีความหนาแน่นน้อยที่สุดของประเทศ อีกทั้งประชากรส่วนใหญ่ราวร้อยละ 60¹⁶ ของจังหวัดยังประกอบด้วยชาวเขาเผ่าต่างๆ นอกจากนี้จากการวัดด้วยเส้นความยากจนทางการ ในปี 2556 จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีปัญหาความยากจนมากที่สุดของประเทศ จึงเป็นอุปสรรคในการรวมกลุ่มกันในรูปของกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่นเพื่อทำกิจกรรมเสริมรายได้แก่ตนเองและครอบครัว โดยมีจำนวนองค์กรชุมชนเพียง 59 แห่งต่อประชากรแสนคน จัดอยู่ในลำดับที่ 73 ของประเทศ และครัวเรือนเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่นมีเพียงร้อยละ 62.9 เป็นลำดับที่ 75 ของประเทศ ส่งผลให้แม่ฮ่องสอนอยู่ในลำดับท้ายสุดของภาคเหนือ รองลงมาคือ ตาก พิชณุโลก พิจิตร และกำแพงเพชร

สำหรับจังหวัดตาก ซึ่งมีความก้าวหน้าน้อยที่สุดเป็นลำดับสองในด้านการมีส่วนร่วมของภาคเหนือ จะมีลักษณะคล้ายคลึงกับแม่ฮ่องสอนหลายๆ ประการ กล่าวคือ มีภูมิประเทศเป็นพื้นที่ตามแนวเทือกเขา มีประชากรที่เป็นชนเผ่าชาวเขา 6 เผ่า จำนวนทั้งสิ้นถึงร้อยละ 33.7 ของประชากรจังหวัดในปี 2555¹⁷ และมีความยากจนมากสุดอยู่ในลำดับที่ 4 ของประเทศในปี 2556 จึงส่งผลให้จังหวัดตากมีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในลำดับที่ 2 ของภาคเหนือ

ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วมเฉพาะภาคเหนือ (ทั้งหมด 17 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ลำพูน	0.8262	17	แม่ฮ่องสอน	0.4377
2	น่าน	0.7386	16	ตาก	0.4415
3	อุทัยธานี	0.6936	15	พิษณุโลก	0.4690
4	พะเยา	0.6865	14	พิจิตร	0.4843
5	ลำปาง	0.6577	13	กำแพงเพชร	0.5325

3) ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วมเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านการมีส่วนร่วมเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีทั้งหมด 20 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านการมีส่วนร่วมเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

เลยมีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมมากที่สุดในภาค โดยมีจำนวนองค์กรชุมชนสูงถึง 428 แห่งต่อประชากรแสนคน จัดอยู่ลำดับที่ 7 ของประเทศ ยิ่งกว่านั้น ในด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น และการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะของครัวเรือนในจังหวัดเลยอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน คือ ร้อยละ 96.2 และ 99.7 ตามลำดับ

ในขณะที่จังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งมีความก้าวหน้ามากที่สุดเป็นลำดับที่ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจุดเด่นในด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่นของครัวเรือนซึ่งสูงถึงร้อยละ 98.1

¹⁶ จังหวัดแม่ฮ่องสอน Link: <https://th.wikipedia.org/wiki/จังหวัดแม่ฮ่องสอน> , สืบค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2558

¹⁷ บรรยายสรุปจังหวัดตาก ประจำปี 2555

และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะร้อยละ 100.0 เหตุผลที่ทำให้อำนาจเจริญอยู่ในลำดับที่ 2 ของภาครองจากเลยนั้น เป็นผลมาจากการใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนมีจำนวนน้อยกว่า คือ เลยมีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ร้อยละ 79.4 ส่วนอำนาจเจริญมีผู้ไปสิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ร้อยละ 72.7

อุดรธานีเป็นจังหวัดที่มีลำดับความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีลำดับในด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ของประชาชนในปี 2554 เพียงร้อยละ 69.2 ต่ำสุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ นอกจากนี้ จำนวนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ คือมีเพียง 133 องค์กรต่อประชากรแสนคน จังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดรองลงมา คือ บึงกาฬ บุรีรัมย์ หนองคาย และสุรินทร์

ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วมเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ทั้งหมด 20 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	เลย	0.7610	20	อุดรธานี	0.4797
2	อำนาจเจริญ	0.7133	19	บึงกาฬ	0.4852
3	มุกดาหาร	0.6536	18	บุรีรัมย์	0.4984
4	ชัยภูมิ	0.5868	17	หนองคาย	0.5005
5	นครพนม	0.5689	16	สุรินทร์	0.5017

4) **ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วมเฉพาะจังหวัดในภาคใต้** เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคนด้านการมีส่วนร่วมเฉพาะจังหวัดในภาคใต้ซึ่งมีทั้งหมด 14 จังหวัด โดยใช้ดัชนีด้านการมีส่วนร่วมเป็นเกณฑ์ในการประเมิน สรุปได้ดังนี้

ชุมพรมีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมมากที่สุดของภาคใต้ จุดเด่นของชุมพรที่ทำให้มีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมสูงสุดของภาคมาจากการที่มีจำนวนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคนค่อนข้างสูงคือ 376 แห่ง และครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่นสูงเป็นลำดับหนึ่งของภาคใต้ คือ ร้อยละ 90.6 ประกอบกับการเข้าร่วมในกิจกรรมที่เป็นสาธารณประโยชน์ในหมู่บ้านของครัวเรือน สูงถึงร้อยละ 98.9 จึงทำให้ชุมพรเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าสูงสุดในด้านการมีส่วนร่วมของภาคใต้ รองลงมาคือ พัทลุง พังงา สตูล และนราธิวาส

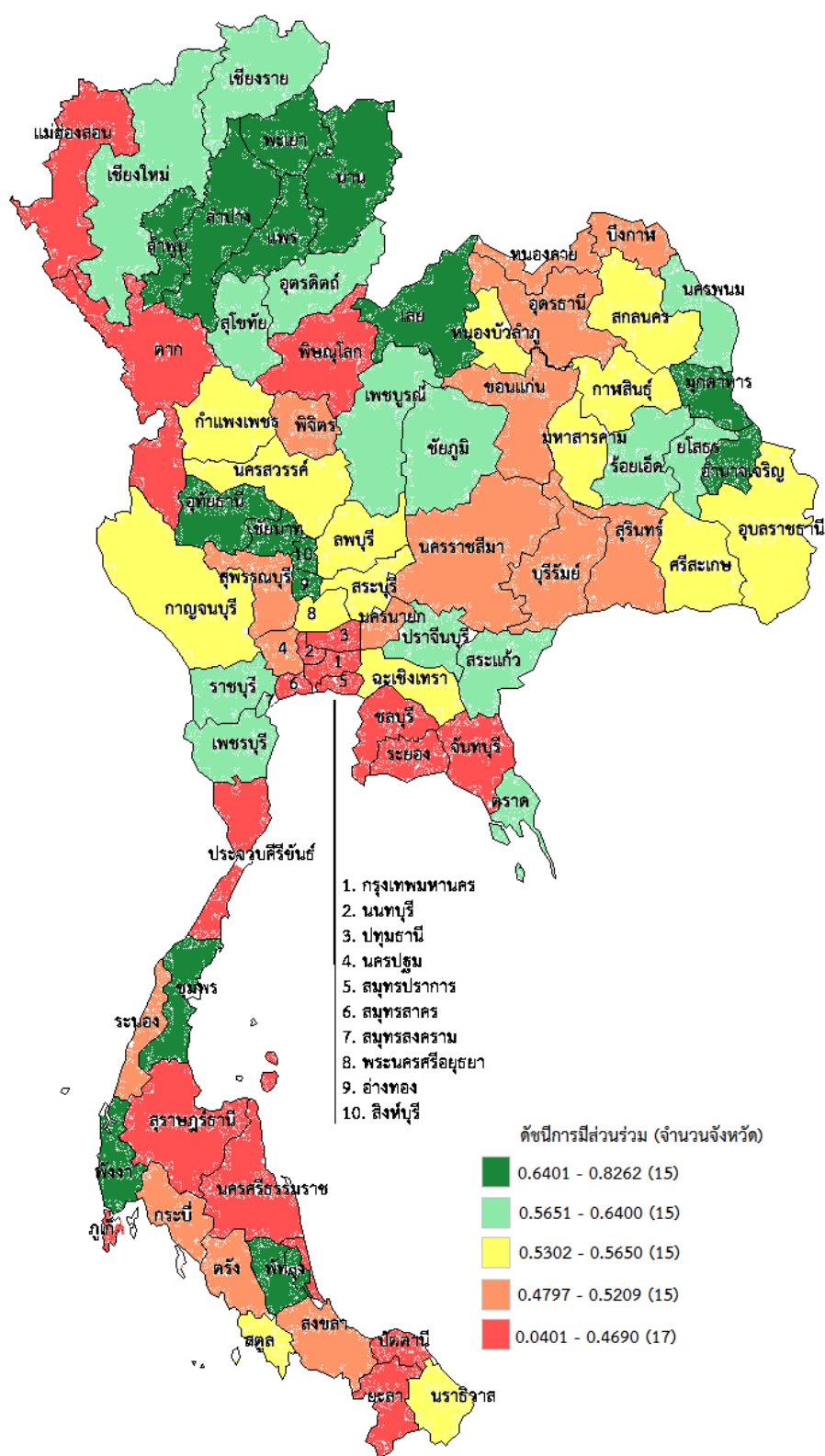
ยะลามีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดของภาคใต้ เนื่องจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่นของครัวเรือน อยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ โดยถูกจัดอยู่ในลำดับที่ 70 ของทั้งประเทศ ในขณะที่เดียวกันการเข้าร่วมในกิจกรรมที่เป็นสาธารณประโยชน์ในหมู่บ้านของครัวเรือนอยู่ในระดับต่ำเช่นเดียวกัน คืออยู่ในลำดับที่ 74 ของประเทศ สำหรับจังหวัดอื่นๆ ที่มีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดรองจากยะลา ประกอบด้วย ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และปัตตานี

ภูเก็ต เป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าด้านการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดเป็นลำดับที่ 2 ของภาคใต้ ทั้งๆ ที่ในภาพรวมของดัชนี HAI ภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าสูงสุดเป็นอันดับ 2 ของประเทศในปี 2558 รอง

จากจังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้เพราะภูเก็ตมีความเจริญของความเป็นเมืองและกิจกรรมทางสังคมต่างๆ ในลักษณะเดียวกับกรุงเทพมหานคร จึงทำให้การมีส่วนร่วมของครัวเรือนในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่นหรือการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นสาธารณประโยชน์มีอยู่ในระดับต่ำ

ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วมเฉพาะภาคใต้ (ทั้งหมด 14 จังหวัด)					
ห้าจังหวัดก้าวหน้าที่สุด			ห้าจังหวัดล้าหลังที่สุด		
1	ชุมพร	0.6541	14	ยะลา	0.3289
2	พัทลุง	0.6498	13	ภูเก็ต	0.3605
3	พังงา	0.6401	12	สุราษฎร์ธานี	0.3779
4	สตูล	0.5597	11	นครศรีธรรมราช	0.4086
5	นราธิวาส	0.5510	10	ปัตตานี	0.4638

แผนที่ 9 : ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วม จำแนกรายจังหวัด

ลำดับ	จังหวัด	ค่าดัชนี
1	ส่าน	0.8262
2	ชัยนาท	0.7945
3	สิงห์บุรี	0.7664
4	เลย	0.7610
5	น่าน	0.7386
6	อำนาจเจริญ	0.7133
7	อุทัยธานี	0.6936
8	พะเยา	0.6865
9	ลำปาง	0.6577
10	ชุมพร	0.6541
11	มุกดาหาร	0.6536
12	ท่งทอง	0.6498
13	อ่างทอง	0.6408
14	แพร่	0.6405
15	ท่งงา	0.6401
16	สุโขทัย	0.6343
17	เชียงใหม่	0.6173
18	เพชรบูรณ์	0.6032
19	ดราด	0.6025
20	สมุทรสงคราม	0.5905
21	ชัยภูมิ	0.5868
22	ปราจีนบุรี	0.5848
23	เชียงใหม่	0.5825
24	สระแก้ว	0.5766
25	อุดรดิค	0.5730
26	ราชบุรี	0.5705
27	นครพนม	0.5689
28	ร้อยเอ็ด	0.5680
29	เพชรบูรณ์	0.5680
30	ยโสธร	0.5651
31	สกล	0.5597
32	กาญจนบุรี	0.5536
33	อุบลราชธานี	0.5531
34	สระบุรี	0.5518
35	นราธิวาส	0.5510
36	มหาสารคาม	0.5508
37	พระนครศรีอยุธยา	0.5499
38	ลพบุรี	0.5484
39	หนองบัวลำภู	0.5420
40	ศรีสะเกษ	0.5420
41	กาฬสินธุ์	0.5384
42	ฉะเชิงเทรา	0.5383
43	นครสวรรค์	0.5340
44	กำแพงเพชร	0.5325
45	สกลนคร	0.5302
46	ดริ่ง	0.5209
47	สงขลา	0.5179
48	นครราชสีมา	0.5164
49	ระนอง	0.5115
50	ขอนแก่น	0.5093
51	นครนายก	0.5087
52	นครปฐม	0.5060
53	สุรินทร์	0.5017
54	หนองคาย	0.5005
55	กระบี่	0.4989
56	บุรีรัมย์	0.4984
57	สุพรรณบุรี	0.4935
58	บึงกาฬ	0.4852
59	ท่งดิค	0.4843
60	อุดรธานี	0.4797
61	พิษณุโลก	0.4690
62	จันทบุรี	0.4652
63	ปัตตานี	0.4638
64	ดาก	0.4415
65	แม่ฮ่องสอน	0.4377
66	ประจวบคีรีขันธ์	0.4370
67	นครศรีธรรมราช	0.4086
68	นนทบุรี	0.4070
69	ปทุมธานี	0.3920
70	สุราษฎร์ธานี	0.3779
71	สมุทรสาคร	0.3659
72	ภูเก็ต	0.3605
73	ยะลา	0.3289
74	ชลบุรี	0.2755
75	ระยอง	0.2746
76	สมุทรปราการ	0.2712
77	กรุงเทพมหานคร	0.0401

บทที่ 4

บทสรุป

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ปี 2558 ขึ้น สำหรับใช้เป็นเครื่องมือประเมินความก้าวหน้าของคนในระดับจังหวัดและวิเคราะห์ผลการประเมินความก้าวหน้าของคนด้วยดัชนีดังกล่าว เพื่อจังหวัดต่างๆ ได้ทราบถึงลำดับตำแหน่งความก้าวหน้าของคนในจังหวัดของตนซึ่งจะนำไปสู่การศึกษาเชิงลึกในประเด็นที่ส่งผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อความก้าวหน้าของคนต่อไป รวมทั้งเพื่อเผยแพร่ดัชนีความก้าวหน้าของคนในระดับจังหวัดต่อสาธารณชนได้ใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมต่อไป

4.1 แนวคิดและกระบวนการจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี 2558

แนวคิดการจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index-HAI) พัฒนาขึ้นโดย UNDP ประเทศไทย ซึ่งได้นำแนวคิดและวิธีการคำนวณของดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index - HDI) ที่พัฒนาขึ้น โดย UNDP มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนา HAI ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย ดัชนี HAI มีลักษณะเป็นดัชนีรวม (Composite index) เป็นการวัดผลลัพธ์ของการพัฒนามนุษย์ในระดับจังหวัด สำหรับดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี 2558 ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำขึ้นในครั้งนี้ ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิม โดย HAI ปี 2558 ประกอบด้วย 8 ดัชนีย่อย 40 ตัวชี้วัด ซึ่ง HAI สะท้อนช่วงชีวิตของคนจะต้องมีสุขภาพที่ดี มีการศึกษา มีชีวิตการทำงาน มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นในชุมชนที่มีความปลอดภัย มีการคมนาคมที่สะดวกปลอดภัย และเข้าถึงการสื่อสารอย่างทั่วถึง ตลอดจนมีส่วนร่วมทางการเมืองและสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี

กระบวนการจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี 2558 เริ่มจากการทบทวนตัวชี้วัด 40 ตัวที่ UNDP เคยนำมาใช้ในการจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2557 พร้อมทั้งพิจารณาข้อมูลตัวชี้วัดดังกล่าวเพื่อประเมินความต่อเนื่องและความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นตัวชี้วัดสำหรับจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2558 ต่อไป ซึ่งการดำเนินการทบทวนตัวชี้วัดดังกล่าวนำมาสู่การปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดและ/หรือแหล่งที่มาของข้อมูลตัวชี้วัด จำนวน 7 ตัวชี้วัด เพื่อให้ตัวชี้วัดที่คัดเลือกนำมาใช้คำนวณ HAI เป็นตัวชี้วัดที่มีความต่อเนื่องในการจัดเก็บข้อมูล มีความเหมาะสมที่จะเป็นตัวแทนของข้อมูลระดับจังหวัด ตลอดจนสามารถสะท้อนการพัฒนามนุษย์ในด้านต่าง ๆ ได้เหมาะสมที่สุด เมื่อคัดเลือกตัวชี้วัด 40 ตัวได้แล้วขั้นตอนต่อไปคือการรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัด 40 ตัวดังกล่าวที่เป็นข้อมูลล่าสุดจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลทั้ง 77 จังหวัด จากนั้นนำข้อมูลตัวชี้วัดไปใช้ประกอบการคำนวณดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี 2558 ทั้ง HAI ที่เป็นดัชนีรวม และดัชนีย่อย HAI ทั้ง 8 ด้าน สำหรับใช้เป็นเครื่องมือประเมินความก้าวหน้าของคนในระดับจังหวัด ต่อไป

4.2 ความก้าวหน้าของคนจากการประเมินด้วยดัชนี HAI ปี 2558

4.2.1 ผลการประเมินความก้าวหน้าของคนในระดับจังหวัดโดยใช้ดัชนี HAI ปี 2558 สะท้อนให้เห็นว่า จังหวัดนนทบุรีมีความก้าวหน้าของคนมากที่สุด รองลงมาคือจังหวัดภูเก็ต กรุงเทพมหานคร ชลบุรี และปทุมธานี ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 5 จังหวัดดังกล่าว การพัฒนาคนมีความก้าวหน้าค่อนข้างมากทั้งด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านชีวิตการงาน ด้านรายได้ ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม แต่ด้านการมีส่วนร่วมของทั้ง 5 จังหวัดยังมีปัญหาที่สะท้อนจากค่าดัชนีที่ต่ำโดยเฉพาะของ กรุงเทพมหานคร ค่าดัชนีด้านการมีส่วนร่วมต่ำมาก เท่ากับ 0.0401 ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพความเป็นเมืองที่มีลักษณะต่างคนต่างอยู่ มีความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้านค่อนข้างจำกัด จึงทำให้การรวมกลุ่มในรูปขององค์กรต่างๆ และการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะมีน้อย

4.2.2 ในทางตรงกันข้าม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และตาก เป็น 5 จังหวัดที่มีความก้าวหน้าของคนน้อยที่สุด ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 5 จังหวัดการพัฒนาคนด้านการศึกษาก้าวหน้าน้อยมากโดยสะท้อนจากค่าดัชนีย่อยด้านศึกษามีค่าต่ำ ระหว่าง 0.0651 -0.3109 หากพิจารณาแต่ละจังหวัด พบว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความล่าช้าในการพัฒนาคนมากที่สุด เนื่องจากมีความล่าช้าด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านรายได้ และด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม มากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ ประกอบกับด้านการศึกษาที่มีความก้าวหน้าน้อยมากอีกด้วย (ลำดับที่ 73) ส่วนจังหวัดยะลาที่มีความล่าช้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 2 เนื่องจากมีความล่าช้าด้านครอบครัวและชุมชน และด้านสุขภาพ มากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ ประกอบกับด้านการศึกษาและด้านชีวิตการงานมีความล่าช้ามากที่สุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ ส่วนจังหวัดปัตตานีมีความล่าช้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 3 เนื่องจากมีความล่าช้าด้านการศึกษามากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ประกอบกับด้านชีวิตการงานมีความล่าช้ามากที่สุดเป็นลำดับ 4 ของประเทศ และด้านรายได้มีความล่าช้ามากที่สุดเป็นลำดับ 5 ของประเทศ ส่วนจังหวัดนราธิวาสมีความล่าช้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 4 เนื่องจากมีความล่าช้าด้านการศึกษามากที่สุดเป็นลำดับ 1 ของประเทศ สำหรับจังหวัดตากนั้นมีความล่าช้าในการพัฒนาคนมากที่สุดเป็นลำดับ 5 เนื่องจากมีความล่าช้าด้านการคมนาคมและการสื่อสารมากที่สุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ประกอบกับด้านครอบครัวและชุมชนมีความล่าช้ามากที่สุดเป็นลำดับ 3 ของประเทศ

4.2.3 เมื่อพิจารณาความก้าวหน้าของคนในภาพรวมระดับประเทศ พบว่า การพัฒนาคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมีความก้าวหน้ามากที่สุด ก้าวหน้ารองลงมาคือด้านสุขภาพ ด้านชีวิตการงาน ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านรายได้ ด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ส่วนการพัฒนาคนด้านการศึกษายังมีปัญหามีความก้าวหน้าน้อยที่สุด โดยสะท้อนจากค่าดัชนีย่อยด้านการศึกษา มีค่าเท่ากับ 0.4740 เท่านั้น ในขณะที่ค่าดัชนีด้านอื่นมีค่าเกินกว่า 0.51 จนถึง 0.79

4.3 การใช้ประโยชน์จากดัชนี HAI

4.3.1 ดัชนี HAI เป็นเครื่องมือประเมินความก้าวหน้าของคนในระดับจังหวัด ทำให้จังหวัดต่างๆ ได้ทราบถึงลำดับตำแหน่งของตนเมื่อเปรียบเทียบกับความก้าวหน้าของคนในจังหวัดตนกับจังหวัดอื่นๆ รวมทั้งช่วยให้จังหวัดได้ทราบถึงจุดเด่นและจุดด้อยในการพัฒนาคนของตน อันจะนำไปสู่การจัดเก็บข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อค้นหาสาเหตุของจุดด้อยของตน ตลอดจนการนำไปใช้ประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในจังหวัดให้ดีขึ้นต่อไป

4.3.2 ดัชนี HAI ระดับจังหวัดสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการพัฒนาจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาคนและคุณภาพชีวิต ร่วมกับ “ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด” ซึ่งใช้ในการบริหารและจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานที่จะช่วยยกระดับการพัฒนาของจังหวัด และการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3.3 ดัชนีย่อย HAI ทั้ง 8 ด้าน จะเป็นเครื่องบ่งชี้ได้ว่า การพัฒนาคนด้านใดมีความก้าวหน้ามากน้อยแค่ไหน ซึ่ง HAI ปี 2558 บ่งชี้ว่า การพัฒนาคนด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมมีความก้าวหน้ามากที่สุด รองลงมาคือด้านสุขภาพ ด้านชีวิตการทำงาน ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านรายได้ ด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ส่วนการพัฒนาคนด้านการศึกษายังมีปัญหา มีความก้าวหน้าน้อยที่สุด ซึ่งข้อมูลดังกล่าวนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนด้านการศึกษาทั้งในระดับส่วนกลางและระดับจังหวัด จะต้องมีความตระหนักถึงปัญหาและควรให้ความสำคัญกับการค้นคว้าหาสาเหตุเชิงลึกในประเด็นที่ทำให้การพัฒนาคนด้านการศึกษาไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร เพื่อนำมาสู่การพัฒนาคนด้านการศึกษาให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมกับการพัฒนาคนด้านอื่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย,
<http://113.53.241.21/rdic/bmn55/concept%20bmn.html>
2. จังหวัดแม่ฮ่องสอน Link: <https://th.wikipedia.org/wiki/จังหวัดแม่ฮ่องสอน> , สืบค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2558
3. จังหวัดแม่ฮ่องสอน, เอกสารประกอบการชี้แจง เสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สภาผู้แทนราษฎร
4. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522
5. สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม, สถานการณ์สถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ปี 2552-2556
6. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ปี 2556 ; เมษายน 2558
7. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2557; รายงานสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์จากดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ระดับจังหวัด จังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดนครพนม, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ: 2557
8. สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP), 2557, รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย 2557: การพัฒนาคนในบริบทประชาคมอาเซียน, สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย: 2557
9. สำนักงานจังหวัดตาก, 2555, บรรยายสรุปจังหวัดตาก ประจำปี 2555, จังหวัดตาก, Link: http://123.242.165.136/document_file/document/10306.pdf สืบค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2558
10. สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน, รายงานประจำปี 2556
11. สำนักงานแรงงานจังหวัดชัยภูมิ กระทรวงแรงงาน, รายงานสถานการณ์แรงงานจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2556
12. สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สถิติโรงงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรมและได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (ตาม พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ.2535) พ.ศ. 2547-2556, <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries16.html>
13. สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักรวจการมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน ปี พ.ศ.2556: บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
14. สำนักอำนวยการความปลอดภัย กรมทางหลวง, รายงานปริมาณการเดินทางบนถนนหลวง ปี 2556; พฤษภาคม 2557
15. Quality of Life Research Unit, University of Toronto :
http://sites.utoronto.ca/qol/qol_model.htm
16. UNDP, International Human Development Indicators 2014

ภาคผนวก ก. : ตารางข้อมูล

ตารางภาคผนวก 0 ข้อมูลพื้นฐาน

พื้นที่	จำนวนประชากร 2556				ขนาดครัวเรือน(คน)	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 2556p	
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	รวม (ครัวเรือน)		รวม (ล้านบาทต่อปี)	ต่อหัว (บาทต่อปี)
	1	2	3	4	5	6	7
ทั่วราชอาณาจักร	31,845,971	32,939,938	64,785,909	20,167,519	3	12,910,032	193,394
กรุงเทพมหานคร	2,694,921	2,991,331	5,686,252	1,958,739	3	3,975,275	466,844
สมุทรปราการ	596,744	644,866	1,241,610	422,916	2	683,921	352,296
นนทบุรี	542,196	614,075	1,156,271	313,973	3	201,708	141,608
ปทุมธานี	500,610	552,548	1,053,158	252,203	3	321,288	229,609
พระนครศรีอยุธยา	384,912	413,058	797,970	227,175	3	367,571	422,421
อ่างทอง	136,237	147,495	283,732	83,314	3	24,338	94,658
ลพบุรี	380,306	377,664	757,970	236,165	3	90,829	117,424
สิงห์บุรี	101,384	111,306	212,690	71,965	3	27,723	136,758
ชัยนาท	160,542	172,227	332,769	118,113	3	34,529	111,322
สระบุรี	311,374	317,842	629,216	185,344	3	203,593	283,771
ชลบุรี	681,399	708,955	1,390,354	395,922	2	737,077	457,845
ระยอง	325,635	335,585	661,220	197,228	3	905,664	1,058,293
จันทบุรี	257,783	266,477	524,260	172,590	3	93,869	183,803
ตราด	111,778	112,232	224,010	80,398	3	34,176	131,983
ฉะเชิงเทรา	338,125	352,101	690,226	215,237	3	316,747	421,597
ปราจีนบุรี	235,901	240,266	476,167	138,196	3	182,501	317,520
นครนายก	126,837	129,248	256,085	81,579	3	24,455	94,081
สระแก้ว	276,825	274,112	550,937	184,476	3	33,417	57,116
ราชบุรี	414,568	435,594	850,162	248,471	3	142,182	177,569
กาญจนบุรี	422,441	420,441	842,882	233,531	3	84,785	105,701
สุพรรณบุรี	410,724	437,342	848,066	265,299	3	81,072	94,932
นครปฐม	423,695	458,489	882,184	306,834	3	223,244	223,003
สมุทรสาคร	251,059	268,398	519,457	192,323	3	317,810	344,938
สมุทรสงคราม	93,295	100,821	194,116	63,999	3	18,352	97,776
เพชรบุรี	228,054	243,033	471,087	138,884	3	58,663	123,396
ประจวบคีรีขันธ์	258,690	261,581	520,271	147,904	3	71,476	153,219
ภาคกลาง	7,971,114	8,395,756	16,366,870	4,974,039	3	5,280,990	280,739
เชียงใหม่	811,759	855,129	1,666,888	555,345	3	184,132	106,707
ลำพูน	196,747	208,521	405,268	143,413	3	64,670	157,929
ลำปาง	371,269	383,593	754,862	272,124	3	64,105	86,417
อุตรดิตถ์	226,897	234,098	460,995	154,531	3	38,433	87,966
แพร่	221,660	234,414	456,074	172,384	3	27,442	64,355
น่าน	240,652	237,260	477,912	153,120	3	25,929	57,901
พะเยา	237,991	248,753	486,744	186,860	3	33,369	80,303
เชียงราย	592,033	612,627	1,204,660	411,082	2	93,528	80,477
แม่ฮ่องสอน	126,189	120,360	246,549	73,448	3	10,401	50,924
นครสวรรค์	525,351	547,791	1,073,142	368,149	3	119,700	121,455
อุทัยธานี	162,018	167,518	329,536	101,337	3	30,212	102,444
กำแพงเพชร	361,867	366,764	728,631	222,229	3	125,814	159,906
ตาก	268,742	263,611	532,353	166,544	3	40,136	77,819

พื้นที่	จำนวนประชากร 2556				ขนาดครัวเรือน(คน)	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 2556p	
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	รวม (ครัวเรือน)		รวม (ล้านบาท ต่อปี)	ต่อหัว (บาท ต่อปี)
	1	2	3	4		6	7
สุโขทัย	293,934	308,779	602,713	204,576	3	50,117	80,249
พิษณุโลก	420,718	435,658	856,376	268,029	3	92,422	102,060
พิจิตร	268,787	280,068	548,855	187,698	3	61,787	113,450
เพชรบูรณ์	493,852	500,545	994,397	312,388	3	73,435	79,061
ภาคเหนือ	5,820,466	6,005,489	11,825,955	3,953,257	3	1,135,633	98,268
นครราชสีมา	1,289,861	1,320,303	2,610,164	792,906	3	242,476	96,690
บุรีรัมย์	785,215	788,223	1,573,438	458,786	3	80,688	63,889
สุรินทร์	694,034	694,160	1,388,194	423,458	3	72,533	64,902
ศรีสะเกษ	731,029	730,999	1,462,028	437,920	3	68,505	65,409
อุบลราชธานี	921,576	914,947	1,836,523	506,619	3	113,296	65,478
ยโสธร	271,082	269,301	540,383	185,563	3	28,421	58,541
ชัยภูมิ	564,750	570,973	1,135,723	352,922	3	58,565	60,992
อำนาจเจริญ	187,519	187,179	374,698	113,524	3	17,567	62,524
บึงกาฬ	209,830	206,406	416,236	123,304	4	24,058	67,523
หนองบัวลำภู	254,763	252,374	507,137	147,689	4	22,458	46,804
ขอนแก่น	881,591	900,064	1,781,655	539,083	3	190,826	109,556
อุดรธานี	780,497	783,467	1,563,964	464,984	3	103,742	81,419
เลย	318,828	313,377	632,205	176,069	3	44,840	82,658
หนองคาย	257,603	257,340	514,943	154,569	3	38,467	84,828
มหาสารคาม	470,808	484,836	955,644	298,296	3	52,315	63,001
ร้อยเอ็ด	653,049	655,909	1,308,958	403,452	3	71,088	65,868
กาฬสินธุ์	490,074	493,956	984,030	287,041	3	54,072	58,106
สกลนคร	566,875	567,447	1,134,322	343,487	3	54,513	66,567
นครพนม	354,947	355,913	710,860	218,685	3	42,074	73,074
มุกดาหาร	172,744	171,558	344,302	99,406	3	22,764	64,648
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10,856,675	10,918,732	21,775,407	6,527,763	3	1,403,267	74,532
นครศรีธรรมราช	763,810	778,033	1,541,843	530,081	3	139,625	93,765
กระบี่	224,619	226,271	450,890	115,943	3	68,142	185,099
พังงา	129,799	129,621	259,420	85,011	3	44,334	168,178
ภูเก็ต	174,827	194,695	369,522	101,393	3	133,283	250,952
สุราษฎร์ธานี	509,947	521,865	1,031,812	314,427	3	161,949	157,360
ระนอง	88,592	86,184	174,776	57,520	3	20,996	83,371
ชุมพร	247,419	250,875	498,294	162,705	3	63,724	133,246
สงขลา	678,456	711,434	1,389,890	431,388	3	220,712	146,030
สตูล	154,184	155,609	309,793	80,523	4	29,597	106,944
ตรัง	311,695	324,348	636,043	205,661	3	68,146	111,219
พัทลุง	253,264	264,757	518,021	171,568	3	32,373	65,433
ปัตตานี	335,698	343,140	678,838	173,292	4	45,576	73,745
ยะลา	251,023	255,115	506,138	129,435	3	42,180	95,947
นราธิวาส	379,462	386,683	766,145	194,774	4	44,231	65,081
ภาคใต้	4,502,795	4,628,630	9,131,425	2,753,721	3	1,114,868	123,270

พื้นที่	พื้นที่ 2556				ความหนาแน่นของ ประชากร 2556 (คน ต่อ ตร.กม.)
	พื้นที่ทั้งหมด (ตร.กม.)	เนื้อที่ป่าไม้ (ตร.กม.)	พื้นที่ถือครองทำ การเกษตร (ตร.กม.)	เนื้อที่นอก การเกษตร(ตร.กม.)	
	8	9	10	11	
ทั่วราชอาณาจักร	513,115	163,391	238,778	110,946	126
กรุงเทพมหานคร	1,565	1	374	1,190	3,633
สมุทรปราการ	1,004	14	338	652	1,237
นนทบุรี	622	0	351	272	1,858
ปทุมธานี	1,526	0	816	710	690
พระนครศรีอยุธยา	2,557	0	1,885	672	312
อ่างทอง	968	0	679	289	293
ลพบุรี	6,200	901	3,506	1,792	122
สิงห์บุรี	822	0	786	36	259
ชัยนาท	2,470	60	1,906	503	135
สระบุรี	3,576	760	1,898	919	176
ชลบุรี	4,363	562	2,752	1,049	319
ระยอง	3,552	314	2,991	246	186
จันทบุรี	6,338	2,101	3,658	579	83
ตราด	2,819	900	1,660	259	79
ฉะเชิงเทรา	5,351	819	3,079	1,453	129
ปราจีนบุรี	4,762	1,418	1,781	1,564	100
นครนายก	2,122	631	986	505	121
สระแก้ว	7,195	1,477	3,702	2,016	77
ราชบุรี	5,196	1,779	1,993	1,425	164
กาญจนบุรี	19,483	12,120	4,281	3,082	43
สุพรรณบุรี	5,358	625	3,703	1,029	158
นครปฐม	2,168	0	1,472	697	407
สมุทรสาคร	872	22	295	555	595
สมุทรสงคราม	417	23	338	56	466
เพชรบุรี	6,225	3,542	1,203	1,481	76
ประจวบคีรีขันธ์	6,368	2,286	3,375	707	82
ภาคกลาง	102,336	30,355	49,809	22,173	160
เชียงใหม่	20,107	15,317	2,928	1,861	83
ลำพูน	4,506	2,475	1,285	745	90
ลำปาง	12,534	8,843	1,434	2,257	60
อุตรดิตถ์	7,839	4,385	1,997	1,456	59
แพร่	6,539	4,024	1,274	1,240	70
น่าน	11,472	7,445	2,263	1,764	42
พะเยา	6,335	3,203	2,403	729	77
เชียงราย	11,678	4,781	4,824	2,073	103
แม่ฮ่องสอน	12,681	11,104	485	1,092	19
นครสวรรค์	9,598	875	7,010	1,713	112
อุทัยธานี	6,730	3,442	2,601	687	49
กำแพงเพชร	8,607	1,990	4,914	1,703	85
ตาก	16,407	12,464	2,245	1,698	32
สุโขทัย	6,596	1,991	2,917	1,688	91
พิษณุโลก	10,816	3,857	4,892	2,067	79

พื้นที่	พื้นที่ 2556				ความหนาแน่นของ ประชากร 2556 (คน ต่อ ตร.กม.)
	พื้นที่ทั้งหมด (ตร.กม.)	เนื้อที่ป่าไม้ (ตร.กม.)	พื้นที่ถือครองทำ การเกษตร (ตร.กม.)	เนื้อที่นอก การเกษตร(ตร.กม.)	
	8	9	10	11	
พิจิตร	4,531	12	3,259	1,260	121
เพชรบูรณ์	12,668	3,844	5,250	3,574	78
ภาคเหนือ	169,644	90,054	51,983	27,607	70
นครราชสีมา	20,494	3,071	13,413	4,010	127
บุรีรัมย์	10,322	882	7,018	2,422	152
สุรินทร์	8,124	660	6,728	735	171
ศรีสะเกษ	8,840	1,086	6,506	1,247	165
อุบลราชธานี	15,745	2,851	8,582	4,312	117
ยโสธร	4,162	344	2,749	1,069	130
ชัยภูมิ	12,778	3,780	5,324	3,674	89
อำนาจเจริญ	3,161	365	2,326	471	119
บึงกาฬ	4,306	288	2,013	2,005	97
หนองบัวลำภู	3,859	431	2,699	729	131
ขอนแก่น	10,886	1,142	6,751	2,993	164
อุดรธานี	11,730	1,250	6,189	4,292	133
เลย	11,425	3,471	4,341	3,612	55
หนองคาย	3,027	231	2,469	327	170
มหาสารคาม	5,292	233	4,509	550	181
ร้อยเอ็ด	8,299	312	5,944	2,043	158
กาฬสินธุ์	6,947	731	4,533	1,682	142
สกลนคร	9,606	1,753	4,959	2,894	118
นครพนม	5,513	990	3,041	1,482	129
มุกดาหาร	4,340	1,430	2,061	849	79
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	168,854	25,302	102,156	41,396	129
นครศรีธรรมราช	9,943	1,699	4,633	3,611	155
กระบี่	4,709	894	2,946	868	96
พังงา	4,171	1,754	1,808	609	62
ภูเก็ต	543	111	175	257	680
สุราษฎร์ธานี	12,891	3,737	5,879	3,276	80
ระนอง	3,298	1,695	869	734	53
ชุมพร	6,009	1,261	3,547	1,201	83
สงขลา	7,394	929	3,626	2,839	188
สตูล	2,479	1,191	1,070	218	125
ตรัง	4,918	1,057	2,921	939	129
พัทลุง	3,424	625	1,810	989	151
ปัตตานี	1,940	94	1,210	635	350
ยะลา	4,521	1,498	2,069	955	112
นราธิวาส	4,475	1,135	2,267	1,074	171
ภาคใต้	70,715	17,681	34,829	18,205	129

แหล่งข้อมูล :

คอลัมน์ 1 - 3 สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556

คอลัมน์ 4 - 5 รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.2556 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

คอลัมน์ 6 - 7 รายได้ประชากรชาติของประเทศไทย พ.ศ.2556 แบบปริมาณลูกโซ่ สำนักบัญชีประชากรชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คอลัมน์ 8 - 11 สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปี 2557 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คอลัมน์ 12 คำนวณโดยใช้ข้อมูล ประชากรรวม/พื้นที่

ตารางภาคผนวก 1 สุขภาพ

พื้นที่	ประชากรกลาง ปี 2556 (คน)	อัตราการ เกิดต่อ ประชากร พันคน 2556	ทารกที่มีน้ำหนัก ต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละของการ เกิดมีชีพ) 2557	อัตราการ ตายต่อ ประชากร พันคน 2556	อัตราการตาย ของเด็กอายุต่ำ กว่า 5 ปี(ต่อการ เกิดมีชีพพันคน) 2556	อัตราการตาย ของทารก (ต่อการเกิด มีชีพพันคน) 2556	อัตราการตาย ของมารดา (ต่อการเกิดมี ชีพแสนคน) 2556
	1	2	3	4	5	6	7
ทั่วราชอาณาจักร	64,621,302	11.6	12.0	6.6	8.7	6.4	22.2
กรุงเทพมหานคร	5,679,906	16.5	10.5	6.8	7.7	6.1	16.0
สมุทรปราการ	1,232,457	11.9	7.2	5.7	9.2	7.4	13.7
นนทบุรี	1,148,973	8.6	10.6	5.7	8.0	5.5	30.3
ปทุมธานี	1,043,498	10.8	10.7	5.4	7.3	5.8	8.9
พระนครศรีอยุธยา	795,740	10.7	12.7	7.3	9.6	8.3	11.7
อ่างทอง	283,807	9.1	9.3	8.7	13.6	10.5	0.0
ลพบุรี	758,015	9.5	11.8	7.6	6.8	4.7	13.8
สิงห์บุรี	212,953	9.8	20.3	9.3	6.7	4.8	0.0
ชัยนาท	332,971	8.2	14.7	8.6	8.8	5.5	36.6
สระบุรี	627,452	12.6	9.4	7.8	10.2	7.0	25.3
ชลบุรี	1,377,178	21.3	10.4	7.0	7.5	6.0	27.3
ระยอง	655,248	14.7	11.1	6.0	7.3	5.2	0.0
จันทบุรี	523,036	12.2	11.2	7.7	11.1	7.4	15.6
ตราด	223,433	10.3	11.8	5.5	6.1	5.2	43.5
ฉะเชิงเทรา	687,973	11.7	8.7	7.1	9.5	6.0	49.7
ปราจีนบุรี	474,969	12.3	19.3	7.2	8.6	5.5	17.2
นครนายก	255,629	13.9	16.4	8.5	4.8	3.7	0.0
สระแก้ว	549,640	10.5	40.7	6.0	9.7	5.7	52.0
ราชบุรี	848,397	11.5	8.2	7.3	7.6	5.5	30.9
กาญจนบุรี	840,575	10.0	8.9	5.7	8.3	4.5	35.7
สุพรรณบุรี	847,687	10.4	18.1	8.0	6.8	4.7	22.8
นครปฐม	878,400	9.6	14.3	6.3	9.9	7.1	11.8
สมุทรสาคร	514,135	18.3	9.2	7.0	8.9	6.8	21.3
สมุทรสงคราม	194,079	6.4	29.6	6.9	10.5	7.3	0.0
เพชรบุรี	469,981	9.6	7.5	7.0	9.8	6.2	22.2
ประจวบคีรีขันธ์	518,661	12.2	7.5	6.2	9.5	5.7	0.0
ภาคกลาง	16,294,887	11.9	15.5	6.8	8.5	6.1	21.1
เชียงใหม่	1,661,265	10.7	10.4	8.1	8.5	5.8	11.3
ลำพูน	404,971	8.0	10.6	9.1	6.8	6.2	61.7
ลำปาง	755,837	6.5	9.9	9.2	9.4	7.6	20.5
อุตรดิตถ์	461,144	8.1	9.4	8.1	7.5	5.9	0.0
แพร่	456,841	6.5	9.1	9.2	6.4	2.3	0.0
น่าน	477,793	8.5	9.9	6.8	6.7	4.9	0.0

พื้นที่	ประชากรกลาง ปี 2556 (คน)	อัตราการ เกิดต่อ ประชากร พันคน 2556	ทารกที่มีน้ำหนัก ต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละของการ เกิดมีชีพ) 2557	อัตราการ ตายต่อ ประชากร พันคน 2556	อัตราการตาย ของเด็กอายุต่ำ กว่า 5 ปี(ต่อการ เกิดมีชีพพันคน) 2556	อัตราการตาย ของทารก (ต่อการเกิด มีชีพพันคน) 2556	อัตราการตาย ของมารดา (ต่อการเกิดมี ชีพแสนคน) 2556
	1	2	3	4	5	6	7
พะเยา	487,433	7.5	8.9	8.0	6.3	3.8	27.4
เชียงราย	1,202,542	9.4	7.5	7.0	6.6	4.4	8.9
แม่ฮ่องสอน	245,453	12.7	10.3	4.5	12.6	9.0	0.0
นครสวรรค์	1,073,245	9.4	9.9	7.6	7.1	5.0	29.9
อุทัยธานี	329,242	9.2	12.1	7.7	12.5	9.9	32.9
กำแพงเพชร	728,093	8.2	12.4	6.4	7.5	5.0	16.7
ตาก	529,199	14.6	10.1	5.4	7.9	4.9	64.7
สุโขทัย	602,657	7.8	9.0	7.2	4.7	2.3	21.2
พิษณุโลก	855,374	10.2	13.2	8.0	13.8	10.4	34.3
พิจิตร	549,126	9.0	8.1	7.4	6.5	4.5	20.3
เพชรบูรณ์	994,050	8.3	11.0	6.9	9.2	6.0	12.2
ภาคเหนือ	11,814,265	9.1	10.2	7.5	8.3	5.8	21.3
นครราชสีมา	2,605,666	10.3	13.2	6.6	9.8	6.9	15.0
บุรีรัมย์	1,570,090	9.9	11.0	5.6	6.8	4.8	12.9
สุรินทร์	1,387,235	9.7	11.5	6.4	9.6	6.5	37.1
ศรีสะเกษ	1,460,199	9.0	27.6	5.9	9.2	6.6	30.5
อุบลราชธานี	1,831,721	11.0	8.6	6.3	11.3	8.5	24.9
ยโสธร	540,326	8.6	7.8	6.5	7.1	5.6	0.0
ชัยภูมิ	1,134,379	8.6	12.2	6.3	8.7	6.3	0.0
อำนาจเจริญ	374,096	9.3	8.1	5.4	3.7	2.6	28.6
บึงกาฬ	414,425	12.0	9.0	5.2	2.6	1.8	0.0
หนองบัวลำภู	506,104	9.7	7.2	5.5	5.5	3.5	40.9
ขอนแก่น	1,778,236	11.0	7.3	7.2	10.5	7.9	40.8
อุดรธานี	1,560,631	10.4	7.6	5.9	8.8	6.5	24.6
เลย	630,997	10.7	10.1	6.5	9.2	7.3	29.6
หนองคาย	513,691	9.8	8.4	6.0	9.5	7.1	0.0
มหาสารคาม	950,397	7.8	10.5	6.5	7.0	4.3	0.0
ร้อยเอ็ด	1,308,765	7.8	9.6	6.6	10.1	8.2	9.8
กาฬสินธุ์	984,557	8.5	10.0	6.5	5.7	4.1	23.9
สกลนคร	1,131,749	11.3	9.2	6.3	7.7	5.8	23.4
นครพนม	709,605	8.8	12.1	5.9	7.8	5.6	0.0
มุกดาหาร	343,586	10.8	9.4	6.0	7.0	4.6	0.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	21,736,455	9.8	11.7	6.3	8.7	6.3	20.2
นครศรีธรรมราช	1,538,365	12.3	9.9	5.7	8.2	5.9	31.7
กระบี่	447,929	16.2	6.5	4.7	9.2	7.0	27.5
พังงา	258,437	12.2	8.3	6.1	7.3	5.1	31.9
ภูเก็ต	365,214	20.9	8.1	5.1	8.6	7.1	0.0
สุราษฎร์ธานี	1,027,550	15.1	9.8	5.6	11.2	8.0	12.9
ระนอง	178,712	11.3	6.5	4.5	8.0	6.5	49.7
ชุมพร	496,802	12.4	8.7	6.6	7.0	5.0	32.4
สงขลา	1,384,233	15.6	7.8	6.1	10.1	7.7	41.8

พื้นที่	ประชากรกลาง ปี 2556 (คน)	อัตราการ เกิดต่อ ประชากร พันคน 2556	ทารกที่มีน้ำหนัก ต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละของการ เกิดมีชีพ) 2557	อัตราการ ตายต่อ ประชากร พันคน 2556	อัตราการตาย ของเด็กอายุต่ำ กว่า 5 ปี(ต่อการ เกิดมีชีพพันคน) 2556	อัตราตาย ของทารก (ต่อการเกิด มีชีพพันคน) 2556	อัตราการตาย ของมารดา (ต่อการเกิดมี ชีพแสนคน) 2556
	1	2	3	4	5	6	7
สตูล	307,836	16.2	16.2	4.9	7.8	5.0	20.1
ตรัง	633,980	13.2	8.8	5.8	8.6	6.0	23.9
พัทลุง	516,257	10.7	5.3	5.6	6.7	4.5	0.0
ปัตตานี	675,227	18.4	9.0	5.7	13.3	10.0	40.2
ยะลา	503,476	22.8	8.1	5.3	10.5	7.9	34.9
นราธิวาส	761,771	17.8	10.0	5.6	13.6	11.2	66.3
ภาคใต้	9,095,789	15.2	9.0	5.7	10.0	7.4	31.8

ตารางภาคผนวก 1 สุขภาพ (ต่อ)

พื้นที่	จำนวน ผู้ป่วยเอดส์ สะสม 2527-2556 (คน)	จำนวน ผู้ป่วย เบาหวาน ต่อ ประชากร แสนคน 2556	จำนวน ผู้ป่วยความ ดันโลหิต ต่อ ประชากร แสนคน 2556	จำนวน ผู้ป่วย หัวใจขาด เลือด ต่อ ประชากร แสนคน 2556	จำนวน ผู้ป่วยหลอด เลือดสมอง ต่อ ประชากร แสนคน 2556	ประชากรที่ เจ็บป่วย (ผู้ป่วยใน) (%) 2556	คะแนน สุขภาพจิต (%) 2557	อัตราผู้ป่วย โรคจิต ประสาธ (ต่อ ประชากร พันคน) 2556
	8	9	10	11	12	13	14	15
ทั่วราชอาณาจักร	387,825	1,081	1,622	432	367	10.4	71.8	26.8
กรุงเทพมหานคร	46,000	1,147	1,962	639	442	8.2	70.7	37.4
สมุทรปราการ	7,611	733	1,105	339	253	6.3	65.4	20.4
นนทบุรี	8,488	863	1,354	666	294	6.8	70.9	25.5
ปทุมธานี	6,771	749	1,128	305	328	5.7	70.1	20.3
พระนครศรีอยุธยา	5,436	1,069	1,809	547	362	9.4	73.1	36.8
อ่างทอง	1,383	1,747	3,067	1,127	574	12.4	73.9	16.5
ลพบุรี	3,700	1,302	1,868	537	353	9.6	70.2	17.0
สิงห์บุรี	1,352	1,819	3,279	1,087	587	11.3	78.8	20.9
ชัยนาท	2,601	1,159	1,816	521	538	9.7	71.6	45.0
สระบุรี	3,061	1,126	1,842	706	593	11.3	71.3	38.1
ชลบุรี	7,712	936	1,470	419	367	8.7	65.1	22.9
ระยอง	9,322	884	1,319	326	364	9.2	70.4	37.8
จันทบุรี	6,544	1,339	2,076	551	604	12.2	71.2	24.0
ตราด	3,724	1,058	2,107	372	384	9.8	71.0	15.0
ฉะเชิงเทรา	3,580	1,250	1,860	411	457	9.3	69.8	19.3
ปราจีนบุรี	3,042	1,241	2,043	474	601	12.1	72.6	14.1
นครนายก	1,781	1,445	2,367	582	536	11.9	68.8	20.8
สระแก้ว	2,559	972	1,493	256	225	9.8	66.8	25.9
ราชบุรี	5,447	1,200	1,863	574	465	10.5	70.8	16.9
กาญจนบุรี	5,001	1,100	1,888	569	330	10.0	68.8	24.5
สุพรรณบุรี	5,107	1,288	2,018	480	455	12.8	71.3	17.0
นครปฐม	6,156	1,416	2,144	707	469	9.0	68.6	21.3

พื้นที่	จำนวน ผู้ป่วยเอดส์ สะสม 2527-2556 (คน)	จำนวน ผู้ป่วย เบาหวาน ต่อ ประชากร แสนคน 2556	จำนวน ผู้ป่วยความ ดันโลหิต ต่อ ประชากร แสนคน 2556	จำนวน ผู้ป่วย หัวใจขาด เลือด ต่อ ประชากร แสนคน 2556	จำนวน ผู้ป่วยหลอด เลือดสมอง ต่อ ประชากร แสนคน 2556	ประชากรที่ เจ็บป่วย (ผู้ป่วยใน) (%) 2556	คะแนน สุขภาพจิต (%) 2557	อัตราผู้ป่วย โรคจิต ประสาท (ต่อ ประชากร พันคน) 2556
	8	9	10	11	12	13	14	15
สมุทรสาคร	3,313	1,247	1,914	736	427	12.5	71.6	9.9
สมุทรสงคราม	1,613	1,403	2,572	560	457	9.4	73.5	32.0
เพชรบุรี	4,812	1,033	1,888	535	344	9.8	68.4	17.1
ประจวบคีรีขันธ์	3,774	990	1,946	479	397	10.7	70.0	22.0
ภาคกลาง	113,890	1094.7	1751.6	519	401	9.5	70.6	23.1
เชียงใหม่	23,588	896.1	1707.2	423	413	12.6	74.4	44.6
ลำพูน	5,506	893.6	1310.5	296	321	12.5	75.7	22.8
ลำปาง	9,938	1,123	1,976	486	538	11.8	73.7	35.4
อุตรดิตถ์	1,999	1,397	2,616	773	590	11.8	70.6	32.3
แพร่	3,466	1,312	2,214	554	401	11.5	74.6	42.6
น่าน	3,387	966	2,628	333	288	13.4	74.5	26.2
พะเยา	13,431	949	1,968	463	335	10.6	69.2	66.9
เชียงราย	24,265	756	1,426	372	333	10.3	69.4	53.3
แม่ฮ่องสอน	1,742	399	815	126	191	11.5	66.6	24.7
นครสวรรค์	5,141	1,021	1,837	415	575	9.4	70.4	17.6
อุทัยธานี	2,534	799	1,426	210	239	15.4	69.1	15.9
กำแพงเพชร	3,271	1,283	2,085	575	485	9.9	70.3	33.0
ตาก	1,995	650	1,447	356	336	11.4	72.9	141.0
สุโขทัย	3,035	973	1,832	400	361	9.1	65.9	26.6
พิษณุโลก	3,617	1,335	2,070	574	501	11.4	71.2	22.2
พิจิตร	2,027	1,687	2,856	708	828	8.7	75.3	67.2
เพชรบูรณ์	5,142	1,089	1,597	370	345	10.7	69.0	37.6
ภาคเหนือ	114,084	1,013	1,823	432	417	11.1	71.3	41.7
นครราชสีมา	6,098	1,129	1,705	311	465	11.4	72.2	32.5
บุรีรัมย์	4,803	1,076	1,465	252	296	11.7	69.9	16.3
สุรินทร์	4,231	853	1,209	292	329	10.7	72.6	15.0
ศรีสะเกษ	5,715	778	981	220	222	9.6	69.3	20.0
อุบลราชธานี	6,389	1,196	1,411	316	357	11.5	71.5	16.7
ยโสธร	1,495	1,521	1,601	695	301	10.6	70.5	33.2
ชัยภูมิ	3,421	1,234	1,350	296	287	9.7	74.0	2.6
อำนาจเจริญ	2,395	1,215	1,260	265	331	10.2	71.4	28.7
บึงกาฬ		1,094	1,205	221	159	10.8	76.2	19.5
หนองบัวลำภู	1,920	1,064	948	227	165	9.2	68.9	22.0
ขอนแก่น	6,648	1,757	2,031	519	416	13.0	71.3	17.4
อุดรธานี	7,197	1,144	1,249	255	240	9.4	71.5	1.9
เลย	3,953	958	1,180	334	226	13.6	68.3	60.7
หนองคาย	1,334	1,152	1,307	228	293	10.7	68.6	34.4
มหาสารคาม	3,003	1,458	1,413	217	202	10.3	74.1	27.8
ร้อยเอ็ด	5,099	1,201	1,194	308	257	9.2	70.9	18.2

พื้นที่	จำนวน ผู้ป่วยเอดส์ สะสม 2527-2556 (คน)	จำนวน ผู้ป่วย เบาหวาน ต่อ ประชากร แสนคน 2556	จำนวน ผู้ป่วยความ ดันโลหิต ต่อ ประชากร แสนคน 2556	จำนวน ผู้ป่วย หัวใจขาด เลือด ต่อ ประชากร แสนคน 2556	จำนวน ผู้ป่วยหลอด เลือดสมอง ต่อ ประชากร แสนคน 2556	ประชากรที่ เจ็บป่วย (ผู้ป่วยใน) (%) 2556	คะแนน สุขภาพจิต (%) 2557	อัตราผู้ป่วย โรคจิต ประสาท (ต่อ ประชากร พันคน) 2556
	8	9	10	11	12	13	14	15
กาฬสินธุ์	2,984	1,460	1,365	249	211	10.4	69.6	8.2
สกลนคร	1,919	1,226	1,239	328	333	10.1	68.0	25.8
นครพนม	2,162	895	917	196	191	8.5	73.0	23.5
มุกดาหาร	1,354	970	1,022	279	196	9.9	73.4	15.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	72,120	1,178	1,374	306	302	10.7	71.3	20.3
นครศรีธรรมราช	5,448	861	1,428	432	356	10.5	73.0	21.2
กระบี่	1,689	699	1,023	351	256	11.3	72.0	10.1
พังงา	1,189	1,141	2,033	483	334	11.6	73.6	32.0
ภูเก็ต	4,223	973	1,496	393	370	9.9	73.0	6.6
สุราษฎร์ธานี	4,339	896	1,391	437	356	13.2	71.4	33.1
ระนอง	3,491	650	1,176	323	231	10.8	71.7	21.2
ชุมพร	1,963	768	1,596	389	346	11.4	70.9	16.9
สงขลา	5,092	856	1,424	467	401	10.7	70.6	19.0
สตูล	1,355	694	1,263	369	273	10.9	66.9	34.3
ตรัง	4,342	1,117	2,071	611	522	13.0	73.0	19.9
พัทลุง	2,050	904	1,559	440	450	11.2	73.3	72.8
ปัตตานี	2,548	542	960	341	155	10.0	67.9	13.7
ยะลา	1,375	758	1,374	443	287	14.3	71.3	16.0
นราธิวาส	2,371	752	1,744	492	203	12.8	68.2	11.6
ภาคใต้	41,475	836	1,463	439	337	11.5	71.2	22.8

ตารางภาคผนวก 1 สุขภาพ (ต่อ)

พื้นที่	ประชากร สุบุหรี (%) 2557	ประชากร ดื่มสุรา (%) 2557	ประชากรที่พิการ 2556			การออก กำลัง กาย(%) 2557	จำนวนประชากรต่อบุคลากร/ทรัพยากรทางการแพทย์				
			ชาย (%)	หญิง (%)	รวม (%)		แพทย์ 2556	ทันต แพทย์ 2556	เภสัชกร 2556	พยาบาล วิชาชีพ 2556	เตียง 2556
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
ทั่วราชอาณาจักร	6.6	4.6	1.2	1.0	2.2	99.6	2,521	10,580	6,352	503	442
กรุงเทพมหานคร	3.0	5.1	0.6	0.5	1.0	99.1	1,075	7,483	3,917	285	215
สมุทรปราการ	2.2	2.3	0.8	0.6	1.4	99.2	3,036	18,961	5,954	700	419
นนทบุรี	3.0	2.6	0.8	0.6	1.4	98.8	2,231	8,266	6,880	511	217
ปทุมธานี	2.4	2.4	0.7	0.6	1.4	99.5	1,414	13,378	7,051	560	367
พระนครศรีอยุธยา	4.1	2.9	1.2	1.0	2.2	99.5	3,222	12,057	6,980	530	525
อ่างทอง	3.9	3.3	1.4	1.3	2.7	99.0	2,755	9,155	5,676	386	394
ลพบุรี	5.7	5.0	1.2	1.0	2.3	99.7	3,069	10,986	7,084	531	430
สิงห์บุรี	3.8	2.2	1.3	1.2	2.5	99.9	2,566	6,453	4,732	273	290
ชัยนาท	4.8	3.6	1.8	1.8	3.7	100.0	3,872	8,121	5,946	480	597
สระบุรี	4.0	4.2	1.3	1.1	2.4	99.7	1,998	8,595	5,186	372	354

พื้นที่	ประชากร สุบบุรี (%) 2557	ประชากร ติ่มสุรา (%) 2557	ประชากรที่พิการ 2556			การออก กำลัง กาย(%) 2557	จำนวนประชากรต่อบุคลากร/ทรัพยากรทางการแพทย์				
			ชาย (%)	หญิง (%)	รวม (%)		แพทย์ 2556	ทันต แพทย์ 2556	เภสัชกร 2556	พยาบาล วิชาชีพ 2556	เตียง 2556
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
ชลบุรี	3.0	3.2	0.7	0.6	1.3	99.3	1,193	7,870	4,414	319	320
ระยอง	5.9	5.0	0.9	0.6	1.5	98.3	2,482	11,297	5,415	457	486
จันทบุรี	6.8	6.1	1.2	0.9	2.2	98.9	1,785	9,340	5,179	350	399
ตราด	4.6	3.5	1.0	0.7	1.7	99.3	2,979	9,310	5,078	344	388
ฉะเชิงเทรา	5.6	4.3	1.1	0.9	2.0	99.4	3,017	11,661	8,935	594	543
ปราจีนบุรี	6.3	6.1	1.3	1.0	2.3	99.9	3,006	11,585	7,421	530	502
นครนายก	5.6	4.2	1.6	1.4	3.0	99.8	779	5,012	4,407	279	300
สระแก้ว	5.1	4.3	1.5	1.1	2.5	99.7	5,847	16,656	10,179	751	640
ราชบุรี	5.5	3.7	1.2	1.1	2.2	99.4	2,350	9,865	7,070	437	355
กาญจนบุรี	7.8	7.0	1.1	0.8	1.9	99.2	3,592	10,640	9,137	736	573
สุพรรณบุรี	4.5	3.2	1.1	0.8	1.9	99.8	3,446	9,214	7,436	596	476
นครปฐม	3.4	3.3	0.9	0.8	1.7	99.5	2,247	10,097	7,444	602	427
สมุทรสาคร	4.7	4.4	0.9	0.7	1.6	98.2	1,911	8,864	5,141	522	299
สมุทรสงคราม	2.4	1.4	1.0	0.9	1.9	99.8	3,594	10,215	5,391	381	420
เพชรบุรี	6.2	4.6	1.0	0.8	1.8	99.2	3,197	10,444	6,714	503	470
ประจวบคีรีขันธ์	6.3	4.5	1.1	0.8	1.9	99.7	3,106	11,275	7,009	685	450
ภาคกลาง	4.7	3.9	1.0	0.8	1.9	99.4	2,263	10,159	6,340	487	391
เชียงใหม่	5.7	6.5	1.4	1.1	2.2	99.4	1,765	5,224	4,227	320	252
ลำพูน	7.4	6.6	0.5	0.4	3.9	99.5	3,403	9,877	5,473	523	535
ลำปาง	6.0	6.8	2.7	2.2	3.6	99.6	2,270	10,354	6,405	461	456
อุตรดิตถ์	6.0	6.7	0.8	0.8	3.8	99.8	2,882	8,868	6,683	528	501
แพร่	5.9	7.9	3.0	2.8	4.7	99.8	3,217	10,624	6,091	490	566
น่าน	6.2	9.3	2.2	1.7	3.4	99.7	3,024	7,466	5,556	510	474
พะเยา	6.3	5.5	2.2	2.0	4.3	99.8	3,899	9,749	6,499	455	535
เชียงราย	6.5	8.5	0.9	0.8	2.5	99.5	2,962	11,239	9,857	811	518
แม่ฮ่องสอน	9.7	7.2	0.2	0.1	2.2	99.8	3,188	8,766	6,459	544	500
นครสวรรค์	6.4	5.1	2.3	1.9	2.4	99.6	3,292	13,416	7,721	695	451
อุทัยธานี	5.9	4.9	1.0	0.8	2.9	99.7	3,920	10,289	7,483	544	446
กำแพงเพชร	9.9	8.3	1.4	1.2	3.3	99.5	5,474	15,828	11,376	914	836
ตาก	8.8	7.9	0.5	0.4	2.2	99.7	3,414	11,260	9,124	628	526
สุโขทัย	8.3	7.4	1.0	0.9	3.1	99.8	4,431	11,817	9,272	619	528
พิษณุโลก	6.8	6.3	1.1	0.9	2.7	98.9	1,514	8,305	5,061	464	439
พิจิตร	7.0	5.5	1.3	1.2	3.2	99.6	3,269	10,767	7,627	667	501
เพชรบูรณ์	6.6	4.9	3.9	2.9	2.3	99.7	5,316	17,751	11,426	987	733
ภาคเหนือ	6.8	6.7	0.9	0.7	2.9	99.6	2,803	9,512	6,759	542	454
นครราชสีมา	7.2	5.6	1.8	1.5	2.1	99.6	3,749	16,084	9,175	681	567
บุรีรัมย์	7.3	6.4	6.3	6.2	3.2	99.9	4,659	16,186	9,402	799	722
สุรินทร์	7.1	5.9	1.8	2.0	3.8	100.0	4,784	15,414	10,353	842	660
ศรีสะเกษ	7.8	6.1	4.7	4.0	2.7	99.9	5,329	20,281	11,232	818	860
อุบลราชธานี	5.6	3.0	5.0	4.1	2.3	100.0	3,169	13,877	7,045	519	459
ยโสธร	4.7	3.4	1.9	1.9	3.3	99.9	5,146	14,603	6,589	620	707
ชัยภูมิ	8.9	6.5	4.0	4.0	3.4	99.9	5,480	13,505	9,613	751	840

พื้นที่	ประชากร สิบบุหรี (%) 2557	ประชากร ดิมสุรา (%) 2557	ประชากรที่พิการ 2556			การออก กำลัง กาย(%) 2557	จำนวนประชากรต่อบุคลากร/ทรัพยากรทางการแพทย์				
			ชาย (%)	หญิง (%)	รวม (%)		แพทย์ 2556	ทันต แพทย์ 2556	เภสัชกร 2556	พยาบาล วิชาชีพ 2556	เตียง 2556
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
อำนาจเจริญ	5.7	3.6	0.4	0.4	2.6	100.0	5,584	12,900	8,313	637	741
บึงกาฬ	10.3	8.1	2.2	1.7	2.3	99.8	6,185	14,801	11,841	1,154	931
หนองบัวลำภู	6.5	3.9	0.7	0.6	2.7	99.8	5,954	15,816	9,549	905	1,022
ขอนแก่น	7.4	4.9	7.4	6.1	2.5	99.7	1,581	6,685	6,090	354	422
อุดรธานี	7.2	4.5	1.9	1.5	1.6	99.9	4,218	18,147	9,634	707	611
เลย	6.6	4.8	2.2	1.8	3.3	99.9	4,352	13,425	8,195	585	597
หนองคาย	8.0	6.9	1.1	0.8	2.3	99.9	4,245	14,269	9,879	648	607
มหาสารคาม	6.5	5.1	1.5	1.3	2.5	100.0	4,591	15,086	8,640	669	875
ร้อยเอ็ด	4.9	3.1	3.7	3.4	3.0	100.0	5,112	16,997	8,964	715	857
กาฬสินธุ์	6.9	3.3	1.2	1.0	2.2	100.0	5,293	18,577	7,876	709	774
สกลนคร	7.4	3.3	0.1	0.1	2.6	100.0	4,796	17,684	8,509	723	755
นครพนม	8.5	5.4	0.4	0.3	2.8	100.0	6,117	14,783	7,798	645	753
มุกดาหาร	8.9	2.5	0.3	0.2	2.6	100.0	4,242	11,083	7,469	560	687
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.1	4.9	22.1	19.4	2.6	99.9	3,918	14,170	8,551	646	647
นครศรีธรรมราช	11.5	4.8	1.4	1.2	2.6	99.0	3,578	13,614	7,730	710	668
กระบี่	10.7	3.7	0.8	0.6	1.4	99.3	4,307	11,788	7,592	767	744
พังงา	12.4	4.5	1.1	0.9	2.0	99.5	2,809	6,010	5,169	398	414
ภูเก็ต	2.6	1.4	0.7	0.5	1.2	99.4	1,238	5,534	4,013	390	338
สุราษฎร์ธานี	11.6	5.4	0.8	0.6	1.4	99.0	2,726	12,089	5,905	506	361
ระนอง	9.9	5.3	0.9	0.6	1.5	99.4	2,979	7,770	5,957	412	464
ชุมพร	7.8	4.5	1.0	0.8	1.8	99.6	3,247	12,117	6,806	579	1,273
สงขลา	10.5	4.5	0.9	0.7	1.5	99.0	1,726	6,655	5,768	331	385
สตูล	12.5	2.1	1.1	0.8	2.0	99.6	4,050	9,328	7,329	464	837
ตรัง	9.1	4.8	1.1	0.9	1.9	99.6	3,048	7,731	5,154	558	468
พัทลุง	11.2	6.9	1.2	0.9	2.1	99.6	4,529	8,901	6,883	531	603
ปัตตานี	11.3	0.9	1.0	0.8	1.7	99.5	4,068	11,642	8,547	442	584
ยะลา	12.5	1.5	0.9	0.7	1.6	97.5	2,797	9,872	6,140	325	497
นราธิวาส	13.3	1.0	1.0	0.7	1.7	99.4	4,673	19,044	9,643	403	719
ภาคใต้	10.9	3.8	1.0	0.8	1.8	99.2	2,825	9,687	6,516	465	493

แหล่งข้อมูล :
คอลัมน์ 1 - 7 13 และ 22 – 25 กลุ่มภารกิจด้านข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศสุขภาพ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (คอลัมน์ 3 ข้อมูลปี 2557 คอลัมน์ 22 – 25 ข้อมูล ณ วันที่ 17 ธ.ค. 2557)
คอลัมน์ 8 สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
คอลัมน์ 9 - 12 สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
ประชากรที่เจ็บป่วย (ผู้ป่วยใน) หมายถึง ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล โดยแพทย์สั่งให้รับไว้เพื่อให้อยู่พักรักษาในสถานพยาบาล และลงทะเบียนเป็นผู้ป่วยใน
คอลัมน์ 14 รายงานสถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทย กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานสถิติแห่งชาติ (ข้อมูลปี 2557)
คอลัมน์ 15 ศูนย์สารสนเทศ กองแผนงาน กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
ผู้ป่วยทางสุขภาพจิต หมายถึง ผู้ป่วยโรคจิต วิตกกังวล ซึมเศร้า ปัญญาอ่อน ลมชัก ผู้ติดยาเสพติด ปัญหาสุขภาพจิตอื่นๆ และออติสติก
คอลัมน์ 16 - 17 และ 21 ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย (ข้อมูลปี 2557)
คอลัมน์ 18 - 20 สำนักส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คนพิการ หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างบุคคลทั่วไป

การออกกำลังกาย หมายถึง การเคลื่อนไหวร่างกาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพ เช่น เดินช้า วิ่ง ถีบจักรยาน เต้นแอโรบิค ว่ายน้ำ หรือ เล่นกีฬาประเภทฝึกความอดทน วันละ 30 นาที อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน

การออกกำลังกาย/ออกกำลังกาย หมายถึง การออกกำลังกายในการทำงานประกอบอาชีพ หรือทำงานบ้าน หรือเดินทางไปทำงานหรือทำธุระ หรือออกกำลังกาย เล่นกีฬาที่ทำให้รู้สึกเหนื่อย หายใจเร็วขึ้น ติดต่อกันอย่างน้อย 10 นาทีขึ้นไป รวมกันทั้งวันๆ ละ 30 นาที อย่างน้อยสัปดาห์ละ 5 วัน

แพทย์ หมายถึง ผู้ตรวจค้นโรคและความผิดปกติของร่างกาย จิตใจ สมอง ให้การรักษา มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสุขภาพของประชาชน ทั้งในด้านการส่งเสริม สนับสนุน ป้องกัน รักษาโรค และฟื้นฟูสมรรถภาพ

ตารางภาคผนวก 2 การศึกษา

พื้นที่	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป 2556			ประชากรที่ไม่ได้รับการศึกษา 2556				ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป 2556	
	ชาย (ปี)	หญิง (ปี)	รวม (ปี)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม		ต่ำกว่า ประถมศึกษา (ร้อยละ)	ประถมศึกษา (ร้อยละ)
						คน	ร้อยละ		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ทั่วราชอาณาจักร	8.2	7.8	8.0	898,676	1,633,060	2,531,736	4.6	24.0	22.9
กรุงเทพมหานคร	11.3	10.8	11.0	52,515	139,495	192,010	3.4	11.7	16.6
สมุทรปราการ	9.4	9.0	9.2	11,526	18,807	30,333	2.9	12.3	22.7
นนทบุรี	11.1	11.0	11.0	7,822	12,884	20,706	2.6	8.4	17.8
ปทุมธานี	9.9	9.9	9.9	3,995	6,246	10,241	1.5	19.4	12.6
พระนครศรีอยุธยา	8.2	8.1	8.2	1,134	7,312	8,447	1.3	27.1	13.3
อ่างทอง	8.2	7.8	8.0	2,082	4,658	6,740	2.9	26.4	18.9
ลพบุรี	8.6	8.1	8.4	5,157	17,500	22,657	3.4	28.7	18.2
สิงห์บุรี	8.9	8.0	8.4	1,606	4,911	6,517	3.2	33.4	13.0
ชัยนาท	7.4	6.9	7.1	5,386	12,045	17,432	5.5	33.9	18.0
สระบุรี	8.7	8.4	8.5	4,744	10,307	15,051	2.9	22.1	20.5
ชลบุรี	9.6	9.1	9.3	14,204	26,574	40,779	4.1	12.4	23.6
ระยอง	9.0	8.7	8.9	5,414	11,704	17,118	3.5	15.1	28.2
จันทบุรี	7.6	7.4	7.5	7,985	13,398	21,382	4.8	28.9	24.0
ตราด	7.3	7.0	7.2	7,257	10,242	17,499	8.5	26.1	23.8
ฉะเชิงเทรา	8.5	8.1	8.3	5,234	13,023	18,257	3.1	29.1	14.3
ปราจีนบุรี	9.1	8.8	8.9	1,080	6,099	7,178	1.9	2.2	40.2
นครนายก	8.8	8.5	8.6	1,949	6,448	8,396	3.8	28.2	20.3
สระแก้ว	7.8	7.2	7.5	8,376	21,223	29,599	6.4	30.6	19.2
ราชบุรี	7.3	6.9	7.1	14,976	29,223	44,199	6.2	29.7	20.9
กาญจนบุรี	7.3	6.8	7.0	26,680	51,918	78,598	11.6	26.9	23.5
สุพรรณบุรี	7.2	6.7	6.9	8,771	21,508	30,279	3.9	33.3	24.2
นครปฐม	9.0	8.5	8.7	19,665	28,184	47,849	6.0	21.3	19.2
สมุทรสาคร	7.2	7.3	7.2	30,455	33,505	63,961	13.8	18.2	22.4
สมุทรสงคราม	8.5	8.1	8.3	3,796	6,477	10,272	5.7	18.9	27.5
เพชรบุรี	8.5	8.3	8.4	2,250	7,451	9,701	2.5	20.4	28.9
ประจวบคีรีขันธ์	7.7	7.6	7.6	7,412	14,917	22,329	5.4	23.2	24.3
ภาคกลาง	8.4	8.1	8.2	208,955	396,565	605,520	4.6	22.0	21.2

พื้นที่	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป 2556			ประชากรที่ไม่ได้รับการศึกษา 2556				ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป 2556	
	ชาย (ปี)	หญิง (ปี)	รวม (ปี)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม		ต่ำกว่า ประถมศึกษา (ร้อยละ)	ประถมศึกษา (ร้อยละ)
						คน	ร้อยละ		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
เชียงใหม่	7.9	7.4	7.6	78,975	104,555	183,530	13.7	23.9	15.7
ลำพูน	7.5	7.3	7.4	16,720	21,611	38,331	10.5	31.6	14.4
ลำปาง	7.8	7.4	7.6	11,444	25,329	36,773	5.3	28.1	19.2
อุดรดิตถ์	7.9	7.7	7.8	2,753	4,890	7,643	1.9	32.3	22.7
แพร่	7.9	7.4	7.7	3,638	10,762	14,401	3.3	33.8	15.1
น่าน	8.0	7.4	7.7	31,765	42,614	74,379	18.0	20.5	19.5
พะเยา	7.0	6.3	6.6	10,249	24,425	34,674	7.7	30.0	19.6
เชียงราย	6.8	6.0	6.4	68,191	112,038	180,229	17.7	27.9	17.0
แม่ฮ่องสอน	6.4	6.0	6.2	35,248	37,879	73,127	37.3	8.1	24.0
นครสวรรค์	8.2	7.7	8.0	8,191	36,261	44,452	4.6	30.0	22.3
อุทัยธานี	7.2	6.9	7.0	4,175	7,009	11,184	4.2	23.3	30.9
กำแพงเพชร	7.5	6.8	7.1	13,764	39,053	52,817	8.8	30.1	23.3
ตาก	7.0	6.4	6.6	30,776	44,689	75,465	17.2	27.5	14.0
สุโขทัย	7.7	7.3	7.5	6,531	13,747	20,279	3.9	36.9	19.3
พิษณุโลก	8.9	8.3	8.6	6,174	15,191	21,365	3.0	31.8	14.6
พิจิตร	7.8	7.3	7.5	4,927	18,217	23,143	4.6	34.1	17.7
เพชรบูรณ์	7.8	7.5	7.6	9,307	25,382	34,690	4.0	25.1	32.0
ภาคเหนือ	7.6	7.1	7.3	342,829	583,653	926,482	9.1	28.4	19.7
นครราชสีมา	8.1	7.7	7.9	15,298	38,044	53,342	2.4	31.8	16.5
บุรีรัมย์	7.3	6.9	7.1	14,256	40,127	54,383	4.1	29.3	26.2
สุรินทร์	7.9	7.5	7.6	24,800	26,010	50,810	4.3	32.6	22.5
ศรีสะเกษ	8.0	7.6	7.8	15,229	24,788	40,017	3.2	27.7	31.0
อุบลราชธานี	8.2	8.3	8.2	7,342	12,856	20,198	1.3	28.5	28.6
ยโสธร	7.5	7.2	7.4	1,074	1,009	2,083	0.4	34.2	26.1
ชัยภูมิ	7.5	7.0	7.2	8,568	22,376	30,945	3.2	34.6	23.2
อำนาจเจริญ	7.6	7.3	7.5	2,399	2,124	4,523	1.4	32.7	24.8
หนองบัวลำภู	7.1	6.7	6.9	3,657	4,183	7,840	1.8	30.7	27.4
ขอนแก่น	7.9	7.4	7.6	3,265	10,256	13,521	0.9	23.5	31.4
อุดรธานี	8.0	7.7	7.8	9,757	15,732	25,489	1.9	27.4	23.9
เลย	7.1	6.9	7.0	7,603	12,775	20,379	3.8	28.9	29.8
หนองคาย	7.8	7.4	7.6	4,474	4,816	9,290	2.1	21.6	32.4
มหาสารคาม	8.9	8.5	8.7	3,020	2,538	5,559	0.7	29.7	25.2
ร้อยเอ็ด	7.5	7.1	7.3	2,152	7,219	9,371	0.8	31.9	21.3
กาฬสินธุ์	6.9	6.6	6.8	1,647	5,267	6,914	0.8	25.4	29.9
สกลนคร	7.3	7.3	7.3	8,127	6,521	14,647	1.6	30.3	29.6
นครพนม	8.0	7.2	7.6	7,196	13,906	21,102	3.5	24.9	31.6
มุกดาหาร	7.7	7.2	7.4	5,204	7,340	12,544	4.5	26.9	26.9
บึงกาฬ	7.4	6.9	7.1	1,541	5,446	6,986	2.0	30.9	27.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.7	7.3	7.5	146,610	263,333	409,942	2.2	29.2	25.9
นครศรีธรรมราช	8.7	8.6	8.6	13,305	32,066	45,372	3.3	15.9	29.1

พื้นที่	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป 2556			ประชากรที่ไม่ได้รับการศึกษา 2556				ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป 2556	
	ชาย (ปี)	หญิง (ปี)	รวม (ปี)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม		ต่ำกว่า ประถมศึกษา (ร้อยละ)	ประถมศึกษา (ร้อยละ)
						คน	ร้อยละ		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
กระบี่	9.2	9.0	9.1	3,822	5,601	9,423	3.0	19.1	27.4
พังงา	8.3	8.3	8.3	5,288	5,668	10,955	5.1	23.5	25.6
ภูเก็ต	8.9	9.3	9.1	485	2,583	3,068	1.3	14.6	21.6
สุราษฎร์ธานี	8.0	7.7	7.9	9,245	17,544	26,789	3.3	19.7	27.1
ระนอง	7.6	7.5	7.6	4,007	6,456	10,463	6.9	25.9	23.6
ชุมพร	7.8	7.8	7.8	6,959	11,259	18,218	4.4	28.9	23.4
สงขลา	9.1	9.1	9.1	15,265	30,062	45,327	3.9	12.5	29.7
สตูล	8.3	8.2	8.2	4,270	8,362	12,632	5.4	18.3	27.6
ตรัง	8.7	8.6	8.6	5,971	12,081	18,052	3.3	25.0	25.4
พัทลุง	8.2	7.8	8.0	3,557	7,744	11,301	2.5	27.6	21.4
ปัตตานี	7.9	8.0	7.9	19,769	32,652	52,421	9.5	17.7	26.5
ยะลา	7.7	7.8	7.7	20,385	26,713	47,098	12.1	11.5	27.2
นราธิวาส	7.5	7.2	7.3	35,437	51,223	86,660	14.0	12.2	30.9
ภาคใต้	8.3	8.2	8.2	147,766	250,015	397,781	5.3	18.1	27.2

ตารางภาคผนวก 2 การศึกษา (ต่อ)

พื้นที่	ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จของประชากร อายุ 15 ปีขึ้นไป 2556				อัตราการเข้าเรียนรวม 2556					
	มัธยมศึกษา ตอนต้น (ร้อยละ)	มัธยมศึกษา ตอนปลาย (ร้อยละ)	อนุปริญญา (ร้อยละ)	อุดมศึกษา (ปริญญาตรี โท เอก) (ร้อยละ)	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้น		
					ชาย (ร้อยละ)	หญิง (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	ชาย (ร้อยละ)	หญิง (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
ทั่วราชอาณาจักร	18.7	14.9	3.9	10.5	101.6	100.7	101.4	97.8	99.7	98.7
กรุงเทพมหานคร	14.8	17.4	5.4	29.7	118.5	118.0	118.2	112.2	113.3	112.8
สมุทรปราการ	22.2	16.9	6.9	13.3	100.4	103.8	102.1	90.5	99.0	94.6
นนทบุรี	17.2	18.4	5.9	28.6	98.0	98.8	101.0	91.8	95.0	93.4
ปทุมธานี	22.2	21.6	2.5	19.3	93.2	92.4	92.8	90.9	90.8	90.8
พระนครศรีอยุธยา	22.4	17.0	7.2	11.6	111.6	109.4	110.5	104.4	105.3	104.8
อ่างทอง	21.5	17.1	4.4	7.4	107.6	105.3	105.6	112.7	110.5	110.6
ลพบุรี	18.8	17.2	5.1	8.1	103.7	103.2	103.4	107.9	106.2	107.1
สิงห์บุรี	18.5	16.3	5.9	9.7	110.3	114.2	112.2	119.1	106.1	112.7
ชัยนาท	19.5	13.5	3.6	5.9	95.0	93.7	94.4	94.8	93.5	94.2
สระบุรี	21.2	17.8	6.4	8.3	104.3	102.2	103.3	96.0	97.2	96.6
ชลบุรี	20.2	18.2	6.6	13.0	104.7	103.0	105.7	105.0	106.3	107.7
ระยอง	19.0	15.4	7.5	9.6	114.2	112.0	119.1	107.7	111.1	109.3
จันทบุรี	16.8	12.4	2.7	9.8	111.6	108.4	110.0	97.8	105.1	101.3
ตราด	19.9	10.1	2.3	9.1	117.7	116.1	117.0	94.4	101.8	97.9
ฉะเชิงเทรา	25.1	16.5	3.3	8.5	107.0	105.0	106.0	103.7	101.4	102.5

พื้นที่	ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จของประชากร อายุ 15 ปีขึ้นไป 2556				อัตราการเข้าเรียนรวม 2556					
	มัธยมศึกษา ตอนต้น (ร้อยละ)	มัธยมศึกษา ตอนปลาย (ร้อยละ)	อนุปริญญา (ร้อยละ)	อุดมศึกษา (ปริญญาตรี โท เอก) (ร้อยละ)	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้น		
					ชาย (ร้อยละ)	หญิง (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	ชาย (ร้อยละ)	หญิง (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
ปราจีนบุรี	23.8	15.3	8.0	8.0	106.2	104.4	105.3	103.5	106.1	104.8
นครนายก	20.5	14.7	5.4	7.0	104.2	104.3	104.3	105.3	104.5	105.0
สระแก้ว	21.0	13.6	2.9	6.1	96.7	95.5	96.1	90.4	92.8	91.6
ราชบุรี	19.1	12.6	3.6	7.3	111.5	109.5	110.5	103.6	107.2	105.3
กาญจนบุรี	18.4	11.0	1.9	6.1	116.1	114.2	115.2	95.0	97.6	96.3
สุพรรณบุรี	18.5	11.7	2.4	5.7	98.8	97.2	98.0	93.6	97.4	95.4
นครปฐม	18.8	15.7	4.2	14.4	111.9	110.8	110.8	119.0	120.5	119.2
สมุทรสาคร	19.5	11.0	3.7	7.5	106.8	106.7	106.7	84.3	81.4	82.9
สมุทรสงคราม	18.8	14.6	4.5	9.9	105.1	104.6	104.9	105.5	99.8	102.6
เพชรบุรี	18.6	16.5	2.6	9.4	100.9	99.4	100.2	109.6	107.4	108.5
ประจวบคีรีขันธ์	18.9	13.0	4.0	8.7	108.4	106.9	107.4	98.2	100.3	98.9
ภาคกลาง	20.1	15.5	4.7	11.0	105.2	104.2	105.2	99.8	101.6	100.8
เชียงใหม่	15.8	14.4	4.0	12.4	123.9	121.9	122.7	117.7	122.3	119.8
ลำพูน	15.3	16.8	4.0	7.2	101.3	102.4	101.8	115.5	102.9	109.2
ลำปาง	18.6	13.7	6.1	8.9	100.8	98.7	99.8	114.9	109.7	112.3
อุดรดิตถ์	17.6	14.8	2.8	7.7	91.9	92.8	92.3	93.4	94.9	94.2
แพร่	18.8	15.1	4.6	9.3	99.0	98.2	98.6	105.3	104.0	104.7
น่าน	19.0	12.8	3.0	7.2	99.2	97.3	101.6	107.3	104.5	106.0
พะเยา	15.3	16.7	3.7	6.9	97.3	96.3	96.8	102.4	99.5	101.0
เชียงราย	16.8	10.7	2.2	7.6	117.6	118.8	118.2	104.3	106.8	105.5
แม่ฮ่องสอน	13.6	10.2	1.9	4.6	118.9	117.3	118.1	86.5	99.1	92.5
นครสวรรค์	18.9	13.8	3.3	7.1	98.3	96.8	97.6	99.8	97.5	98.7
อุทัยธานี	18.0	11.9	4.1	7.6	99.3	98.6	98.9	89.6	94.0	91.7
กำแพงเพชร	17.5	11.7	2.4	6.1	93.5	93.3	93.4	88.1	91.5	89.8
ตาก	14.9	11.7	4.4	7.5	111.2	109.3	110.3	75.6	87.7	81.4
สุโขทัย	19.2	10.5	3.6	6.6	94.6	94.4	94.5	95.3	94.2	94.8
พิษณุโลก	20.1	16.2	5.5	8.8	96.7	95.5	96.1	99.2	97.9	98.6
พิจิตร	19.5	12.3	2.8	9.0	96.2	95.0	95.6	94.5	95.8	95.1
เพชรบูรณ์	19.7	12.0	1.1	6.0	93.1	92.0	92.6	91.7	91.4	91.5
ภาคเหนือ	17.7	13.3	3.5	8.1	103.7	102.8	103.3	99.8	101.1	100.4
นครราชสีมา	20.9	16.4	3.6	8.4	98.0	96.9	97.5	98.5	98.0	98.3
บุรีรัมย์	17.9	13.4	1.7	7.3	95.9	95.0	95.5	93.0	96.0	94.4
สุรินทร์	20.5	13.1	1.5	5.0	95.8	94.4	95.1	98.0	95.6	96.8
ศรีสะเกษ	15.7	13.4	2.6	6.3	95.7	94.4	95.0	97.3	97.9	97.6
อุบลราชธานี	17.6	14.4	2.9	6.5	94.1	94.2	94.0	91.9	92.9	92.3
ยโสธร	17.7	13.0	4.0	4.5	96.6	96.5	96.5	97.9	98.2	98.1
ชัยภูมิ	18.8	15.0	1.9	3.4	94.6	94.5	94.6	91.3	92.4	91.8
อำนาจเจริญ	19.7	13.5	2.7	4.2	93.0	92.8	92.9	95.9	97.1	96.5
หนองบัวลำภู	22.4	11.7	2.5	3.4	91.9	92.1	92.0	92.9	91.3	92.1
ขอนแก่น	18.5	16.3	3.4	6.0	96.2	95.6	95.9	103.6	103.6	103.6

พื้นที่	ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จของประชากร อายุ 15 ปีขึ้นไป 2556				อัตราการเข้าเรียนรวม 2556					
	มัธยมศึกษา ตอนต้น (ร้อยละ)	มัธยมศึกษา ตอนปลาย (ร้อยละ)	อนุปริญญา (ร้อยละ)	อุดมศึกษา (ปริญญาตรี โท เอก) (ร้อยละ)	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษาตอนต้น		
					ชาย (ร้อยละ)	หญิง (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	ชาย (ร้อยละ)	หญิง (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
					14	15	16	17	18	19
อุดรธานี	21.5	14.2	2.9	7.6	94.1	94.3	94.2	96.8	95.8	96.3
เลย	19.0	11.8	2.3	4.3	95.2	94.4	94.8	100.4	95.8	98.1
หนองคาย	19.1	14.9	3.9	4.9	93.7	92.1	92.9	105.2	98.3	101.8
มหาสารคาม	18.0	17.4	2.9	6.1	92.9	93.1	92.6	97.1	94.7	95.6
ร้อยเอ็ด	19.4	16.6	3.3	6.8	89.9	89.4	89.7	95.2	95.1	95.1
กาฬสินธุ์	20.0	15.5	3.9	4.5	92.7	92.2	92.5	96.2	96.0	96.1
สกลนคร	20.0	11.6	3.2	3.7	93.6	93.2	93.4	92.3	95.4	93.8
นครพนม	20.3	11.7	3.1	4.9	96.4	95.6	96.0	94.0	93.0	93.5
มุกดาหาร	18.9	13.9	3.6	4.5	96.2	95.5	104.6	97.3	99.6	98.4
บึงกาฬ	20.6	12.1	2.2	4.9	88.5	88.2	87.5	83.7	87.0	84.5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	19.2	14.4	2.9	5.9	94.7	94.1	94.5	96.1	96.1	96.1
นครศรีธรรมราช	20.6	16.1	4.8	10.3	99.6	98.5	98.7	96.1	98.5	96.9
กระบี่	19.8	14.6	4.8	10.4	100.0	106.0	102.9	81.4	93.0	87.0
พังงา	17.5	12.1	5.0	8.7	108.9	107.2	108.1	91.5	93.3	92.4
ภูเก็ต	18.0	16.6	5.7	14.8	101.6	100.4	101.0	90.7	96.3	93.5
สุราษฎร์ธานี	20.4	13.9	4.2	8.5	102.3	101.7	102.0	93.5	98.4	95.9
ระนอง	19.8	12.2	3.6	7.9	115.5	112.2	113.9	88.4	91.7	90.0
ชุมพร	21.8	11.4	3.5	6.2	105.5	104.0	104.8	98.0	98.8	98.4
สงขลา	17.7	16.9	5.9	13.2	101.0	99.5	100.3	88.5	96.1	92.2
สตูล	19.7	15.1	3.7	9.6	94.1	92.7	93.4	85.4	92.5	88.8
ตรัง	17.6	14.8	3.6	9.9	100.9	99.2	100.1	91.7	100.0	95.7
พัทลุง	19.5	14.6	5.6	8.9	95.9	93.5	94.7	97.2	101.2	99.1
ปัตตานี	17.3	14.0	3.3	8.9	93.1	90.0	91.6	92.0	105.9	98.8
ยะลา	21.8	18.1	1.1	5.8	99.4	96.1	97.8	75.9	95.8	85.5
นราธิวาส	17.6	13.8	3.0	8.5	102.9	98.3	100.6	71.7	82.0	76.7
ภาคใต้	19.2	15.0	4.3	9.7	100.4	98.8	99.6	88.8	96.3	92.4

ตารางภาคผนวก 2 การศึกษา (ต่อ)

พื้นที่	อัตราการเข้าเรียนรวม 2556			IQ เฉลี่ย ของเด็กอายุ 6-15 ปี 2554	คะแนนเฉลี่ย O- Net มัธยมศึกษา ตอนปลาย 8 วิชา ปีการศึกษา 2556 (ร้อยละ)	จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน 2556		
	มัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา					ประถม ศึกษา (คน)	มัธยมศึกษา ตอนต้น (คน)	มัธยมศึกษา ตอนปลาย (คน)
	ชาย (ร้อยละ)	หญิง (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)					
	20	21	22	23	24	25	26	27
ทั่วราชอาณาจักร	67.4	82.2	74.6	98.6	37.4	21	34	37
กรุงเทพมหานคร	103.6	121.7	112.5	104.5	42.9	34	45	38
สมุทรปราการ	57.7	74.1	65.8	100.4	39.4	33	39	38
นนทบุรี	60.2	81.5	70.7	108.9	40.8	37	43	38
ปทุมธานี	60.0	71.9	65.9	103.3	38.3	30	40	37

พื้นที่	อัตราการเข้าเรียนรวม 2556			IQ เฉลี่ย ของเด็กอายุ 6-15 ปี 2554	คะแนนเฉลี่ย O- Net มัธยมศึกษา ตอนปลาย 8 วิชา ปีการศึกษา 2556 (ร้อยละ)	จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน 2556		
	มัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา					ประม ศีกษา (คน)	มัธยมศึกษา ตอนต้น (คน)	มัธยมศึกษา ตอนปลาย (คน)
	ชาย (ร้อยละ)	หญิง (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)					
	20	21	22	23	24	25	26	27
พระนครศรีอยุธยา	74.2	82.3	78.1	100.0	37.3	22	33	37
อ่างทอง	68.3	92.7	79.5	98.8	36.5	19	32	36
ลพบุรี	80.3	98.6	89.2	99.6	37.8	20	35	35
สิงห์บุรี	82.8	88.3	85.4	102.7	36.7	17	26	31
ชัยนาท	60.2	75.7	67.6	99.0	36.1	17	29	37
สระบุรี	76.2	77.7	77.0	97.0	37.0	22	38	39
ชลบุรี	84.9	97.2	92.8	103.9	39.9	32	41	40
ระยอง	76.0	87.2	82.1	107.5	39.6	30	39	36
จันทบุรี	60.1	76.9	68.2	99.7	37.6	24	36	34
ตราด	62.3	75.8	68.8	103.5	38.0	22	33	31
ฉะเชิงเทรา	77.5	83.3	80.4	97.0	38.5	23	34	34
ปราจีนบุรี	76.6	88.6	82.4	99.0	36.4	19	36	39
นครนายก	113.8	105.8	110.2	98.4	39.1	19	31	33
สระแก้ว	51.6	71.8	61.3	95.4	34.3	20	38	47
ราชบุรี	68.2	80.5	74.2	102.7	39.0	24	38	39
กาญจนบุรี	51.5	68.3	59.7	97.1	36.3	22	33	35
สุพรรณบุรี	66.4	68.0	67.2	98.5	37.3	19	33	34
นครปฐม	81.5	84.7	82.7	103.1	41.2	27	40	37
สมุทรสาคร	45.8	60.8	53.1	103.7	38.0	33	40	39
สมุทรสงคราม	63.6	90.5	76.5	102.5	39.6	22	36	38
เพชรบุรี	80.8	96.5	88.5	100.8	38.8	20	34	34
ประจวบคีรีขันธ์	56.5	76.7	66.2	103.2	37.7	23	34	32
ภาคกลาง	68.8	81.3	75.0	101.3	38.5	25	37	37
เชียงใหม่	90.2	90.3	90.1	101.4	39.2	21	32	33
ลำพูน	88.3	105.9	96.8	99.1	38.0	14	30	34
ลำปาง	99.3	90.8	95.2	106.6	38.0	15	31	31
อุดรดิตถ์	71.0	79.7	75.2	97.1	37.5	15	32	34
แพร่	84.0	94.7	89.2	101.8	39.2	14	29	35
น่าน	83.1	86.8	84.9	100.2	38.1	13	26	32
พะเยา	82.7	89.2	85.8	103.3	37.2	15	28	34
เชียงราย	77.0	78.0	77.5	99.3	37.4	19	30	35
แม่ฮ่องสอน	48.4	68.3	58.2	99.7	34.2	13	28	32
นครสวรรค์	63.4	71.5	67.3	102.3	37.4	18	34	36
อุทัยธานี	57.2	75.0	65.8	99.2	37.1	16	27	32
กำแพงเพชร	47.9	67.5	57.3	95.2	35.9	17	31	37
ตาก	53.1	58.2	55.6	99.7	35.6	24	32	34
สุโขทัย	64.4	75.1	69.6	99.4	36.2	18	34	38
พิษณุโลก	68.2	91.3	79.4	99.8	38.0	18	29	36
พิจิตร	62.0	72.2	66.9	99.8	35.4	16	31	37
เพชรบูรณ์	57.7	71.0	64.2	97.7	35.1	17	29	34
ภาคเหนือ	71.6	80.0	75.7	100.1	37.4	18	31	34

พื้นที่	อัตราการเข้าเรียนรวม 2556			IQ เฉลี่ย ของเด็กอายุ 6-15 ปี 2554	คะแนนเฉลี่ย O- Net มัธยมศึกษา ตอนปลาย 8 วิชา ปีการศึกษา 2556 (ร้อยละ)	จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน 2556		
	มัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา					ประม ศีกษา (คน)	มัธยมศึกษา ตอนต้น (คน)	มัธยมศึกษา ตอนปลาย (คน)
	ชาย (ร้อยละ)	หญิง (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)					
	20	21	22	23	24	25	26	27
นครราชสีมา	64.3	81.1	72.5	95.7	36.1	19	36	47
บุรีรัมย์	51.2	71.4	60.9	99.5	35.3	19	31	37
สุรินทร์	56.9	77.0	66.6	97.4	35.8	19	30	33
ศรีสะเกษ	55.6	79.1	66.9	97.4	34.8	17	35	46
อุบลราชธานี	56.5	69.3	62.6	93.5	35.1	18	33	40
ยโสธร	62.7	76.7	69.4	97.1	35.2	14	29	37
ชัยภูมิ	54.8	64.8	59.7	96.2	34.7	16	36	46
อำนาจเจริญ	60.6	87.7	73.9	96.3	34.6	15	28	34
หนองบัวลำภู	51.0	71.4	60.9	94.1	34.2	16	30	36
ขอนแก่น	83.9	93.1	88.4	95.9	36.4	17	34	43
อุดรธานี	66.1	74.0	69.9	97.5	36.9	19	33	40
เลย	60.7	69.6	65.0	97.1	35.5	15	29	34
หนองคาย	74.4	84.2	79.1	98.9	34.6	18	35	38
มหาสารคาม	66.5	81.3	73.3	95.3	34.8	16	36	46
ร้อยเอ็ด	68.2	82.3	75.0	91.7	35.1	15	28	36
กาฬสินธุ์	68.2	81.4	74.6	93.8	34.2	16	31	39
สกลนคร	63.6	81.4	72.3	93.7	35.6	19	32	40
นครพนม	57.1	71.6	64.2	95.6	34.7	18	31	34
มุกดาหาร	55.1	75.0	64.9	97.0	35.3	16	30	33
บึงกาฬ	38.7	60.1	48.6	na.	34.2	19	31	37
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	62.0	77.4	69.4	96.0	35.4	17	33	40
นครศรีธรรมราช	60.8	80.8	70.1	98.0	38.2	21	32	33
กระบี่	53.4	64.0	58.6	93.9	35.3	23	31	32
พังงา	51.8	69.3	60.2	97.6	35.4	20	31	29
ภูเก็ต	69.7	88.9	79.4	102.7	41.2	47	48	38
สุราษฎร์ธานี	55.8	72.9	64.1	98.7	36.6	22	35	34
ระนอง	46.1	69.1	57.3	96.5	37.7	24	32	35
ชุมพร	53.9	76.8	65.1	99.7	37.2	20	32	32
สงขลา	57.2	75.5	66.2	98.6	39.2	25	35	31
สตูล	49.6	75.8	62.2	96.9	34.8	21	30	29
ตรัง	56.8	78.8	67.7	100.7	38.8	22	35	36
พัทลุง	61.5	81.7	71.2	97.8	36.4	20	33	32
ปัตตานี	51.7	81.7	66.5	91.1	30.0	23	37	32
ยะลา	43.1	74.2	58.3	96.5	30.8	25	32	30
นราธิวาส	32.9	57.7	45.1	88.1	30.2	27	34	30
ภาคใต้	53.6	75.1	64.1	96.9	35.8	23	34	32

แหล่งข้อมูล :

คอลัมน์ 1 - 3 คำนวณจากข้อมูลการสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากร ไตรมาส 3 พ.ศ. 2556

คอลัมน์ 4 - 13 รายงานการสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากร ไตรมาส 3 พ.ศ. 2556 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายรวมสายสามัญ สายอาชีวศึกษา สายวิชาการศึกษา

ระดับอนุปริญญา รวมสายสามัญ สายอาชีวศึกษา สายวิชาการศึกษา

ระดับปริญญา รวมปริญญาตรี โท และปริญญาเอก

คอลัมน์ 14 - 22 กลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

จำนวนนักเรียนระดับประถม มัธยมศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย รวม ปวช. ทุกสังกัด จำแนกตาม เพศ รายจังหวัด ปีการศึกษา 2556

ข้อมูลจำนวนประชากรรายอายุ เพศ รายจังหวัด เดือนธันวาคม 2556 สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

คอลัมน์ 23 กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข; สำรวจสถานการณ์ระดับสติปัญญาเด็กนักเรียนไทย อายุ 6-15 ปี ในระดับชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียน 787 โรงเรียน จำนวน 72,780 คน

คอลัมน์ 24 สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ; คะแนนสอบเฉลี่ย (O-Net) 8 วิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ ปีการศึกษา 2556 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

คอลัมน์ 25 - 27 กลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่รวม ปวช. (เฉพาะห้องเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาพื้นฐาน) ปี 2556

ตารางภาคผนวก 3 ชีวิตการงาน

พื้นที่	จำนวนประชากร 2556			จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป 2556		
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
	1	2	3	4	5	6
ทั่วราชอาณาจักร	29,161,883	32,090,779	61,252,662	26,809,203	28,402,126	55,211,329
กรุงเทพมหานคร	2,755,196	3,076,537	5,831,733	2,545,318	3,068,766	5,614,084
สมุทรปราการ	489,252	562,533	1,051,785	487,299	568,167	1,055,466
นนทบุรี	355,673	441,526	797,198	373,609	423,408	797,017
ปทุมธานี	323,287	380,019	703,306	320,028	351,005	671,033
พระนครศรีอยุธยา	315,052	366,226	681,278	308,778	341,070	649,848
อ่างทอง	121,296	143,202	264,498	110,469	124,957	235,426
ลพบุรี	308,947	372,017	680,964	325,225	342,915	668,140
สิงห์บุรี	108,400	120,091	228,492	94,927	107,871	202,798
ชัยนาท	174,628	190,284	364,912	148,218	166,735	314,953
สระบุรี	269,524	311,643	581,167	255,440	265,807	521,247
ชลบุรี	482,301	493,919	976,220	487,657	500,959	988,616
ระยอง	268,979	265,441	534,420	246,596	249,169	495,765
จันทบุรี	231,083	270,893	501,975	217,884	230,788	448,672
ตราด	117,322	119,302	236,625	100,743	104,941	205,684
ฉะเชิงเทรา	309,743	351,546	661,289	288,216	304,591	592,807
ปราจีนบุรี	180,057	209,609	389,666	185,674	192,796	378,470
นครนายก	99,431	123,370	222,801	108,310	112,870	221,180
สระแก้ว	275,207	310,014	585,221	228,587	233,069	461,656
ราชบุรี	345,764	370,320	716,084	345,334	372,170	717,504
กาญจนบุรี	341,226	385,522	726,747	332,472	345,341	677,813
สุพรรณบุรี	344,681	399,421	744,102	369,200	401,935	771,135
นครปฐม	422,679	450,821	873,500	380,782	418,687	799,469
สมุทรสาคร	245,577	254,203	499,780	220,276	243,400	463,676
สมุทรสงคราม	79,732	91,508	171,240	85,838	95,791	181,629
เพชรบุรี	198,127	223,679	421,806	188,877	205,571	394,448
ประจวบคีรีขันธ์	232,210	242,491	474,701	204,606	209,718	414,324
ภาคกลาง	6,640,177	7,449,599	14,089,776	6,415,045	6,913,731	13,328,776
เชียงใหม่	659,208	767,644	1,426,852	660,769	685,683	1,346,452
ลำพูน	192,823	210,429	403,252	178,759	187,789	366,548

พื้นที่	จำนวนประชากร 2556			จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป 2556		
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
	1	2	3	4	5	6
ลำปาง	371,978	400,089	772,067	345,074	350,141	695,215
อุดรดิตถ์	220,946	246,534	467,480	197,865	154,694	409,580
แพร่	244,632	259,207	503,839	216,244	224,160	440,404
น่าน	226,241	220,518	446,759	207,997	207,067	415,064
พะเยา	235,242	249,004	484,245	224,877	228,639	453,516
เชียงราย	500,868	502,639	1,003,508	510,373	512,745	1,023,118
แม่ฮ่องสอน	107,936	105,718	213,654	101,039	95,666	196,705
นครสวรรค์	501,557	555,034	1,056,591	463,833	500,267	964,100
อุทัยธานี	131,648	146,915	278,562	128,544	139,021	267,565
กำแพงเพชร	357,178	366,893	724,071	293,902	307,829	601,731
ตาก	241,388	276,124	517,512	218,375	221,224	439,599
สุโขทัย	279,363	326,704	606,066	252,195	274,714	526,909
พิษณุโลก	365,462	450,508	815,970	343,454	364,399	707,853
พิจิตร	233,056	268,272	501,328	239,421	263,709	503,130
เพชรบูรณ์	466,610	507,478	974,089	420,824	442,103	862,927
ภาคเหนือ	5,336,136	5,859,710	11,195,846	5,003,545	5,159,850	10,220,416
นครราชสีมา	1,252,508	1,433,326	2,685,834	1,037,542	1,162,064	2,199,606
บุรีรัมย์	730,968	806,188	1,537,156	666,213	672,963	1,339,176
สุรินทร์	690,502	749,775	1,440,277	586,311	594,805	1,181,116
ศรีสะเกษ	704,800	762,416	1,467,216	621,552	634,949	1,256,501
อุบลราชธานี	857,624	911,827	1,769,450	755,454	758,706	1,514,160
ยโสธร	310,153	299,527	609,680	250,735	253,978	504,713
ชัยภูมิ	545,642	581,231	1,126,873	484,536	494,955	979,491
อำนาจเจริญ	190,870	204,253	395,123	324,474	162,302	324,474
บึงกาฬ	223,145	219,313	442,458	175,664	174,620	350,284
หนองบัวลำภู	249,604	271,223	520,828	217,089	217,520	434,609
ขอนแก่น	702,627	817,543	1,520,170	761,290	778,140	1,539,430
อุดรธานี	754,059	836,890	1,590,949	656,511	661,555	1,318,066
เลย	295,977	283,513	579,489	269,355	269,172	538,527
หนองคาย	230,444	262,526	492,970	218,457	219,334	437,791
มหาสารคาม	431,449	515,622	947,072	411,448	428,653	840,101
ร้อยเอ็ด	576,525	618,578	1,195,103	549,840	563,948	1,113,788
กาฬสินธุ์	459,871	486,251	946,122	407,177	415,852	823,029
สกลนคร	560,211	553,038	1,113,249	463,020	471,705	934,725
นครพนม	308,245	371,677	679,922	302,723	307,747	610,470
มุกดาหาร	167,853	166,465	334,318	139,607	140,382	279,989
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10,243,076	11,151,184	21,394,259	9,298,998	9,383,350	18,520,046
นครศรีธรรมราช	837,957	876,640	1,714,598	690,348	710,091	1,400,439
กระบี่	179,830	205,199	385,029	158,950	158,659	317,609
พังงา	129,245	129,193	258,438	108,462	108,722	217,184
ภูเก็ต	135,543	146,441	281,984	114,820	93,052	235,802
สุราษฎร์ธานี	440,503	497,028	937,531	400,337	408,706	809,043
ระนอง	82,121	93,939	176,059	76,689	75,533	152,222
ชุมพร	231,331	253,463	484,794	205,282	207,028	412,310

พื้นที่	จำนวนประชากร 2556			จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป 2556		
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
	1	2	3	4	5	6
สงขลา	583,681	667,851	1,251,532	566,411	599,962	1,166,373
สตูล	143,158	153,025	296,183	116,895	117,206	234,101
ตรัง	312,038	325,317	637,355	553,549	282,516	553,549
พัทลุง	238,132	265,675	503,807	223,658	234,574	458,232
ปัตตานี	323,959	363,923	687,883	272,817	283,013	555,830
ยะลา	178,833	195,947	374,780	193,562	198,089	391,651
นราธิวาส	370,967	380,108	751,075	309,335	314,327	623,662
ภาคใต้	4,187,299	4,553,749	8,741,048	3,991,115	3,791,478	7,528,007

ตารางภาคผนวก 3 ชีวิตการงาน (ต่อ)

พื้นที่	การมีงานทำ 2556					
	กำลังแรงงาน ปี 2556			จำนวนผู้มีงานทำปี 2556		
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
	7	8	9	10	11	12
ทั่วราชอาณาจักร	21,071,761	18,118,648	39,190,409	20,927,866	17,979,023	38,906,889
กรุงเทพมหานคร	1,971,069	1,934,519	3,905,588	1,952,431	1,924,776	3,877,207
สมุทรปราการ	401,279	394,702	795,980	397,568	389,905	787,473
นนทบุรี	287,595	255,211	542,806	285,886	252,942	538,828
ปทุมธานี	243,519	223,291	466,809	240,374	221,859	462,233
พระนครศรีอยุธยา	231,923	206,346	438,269	228,634	205,248	433,882
อ่างทอง	83,075	79,053	162,129	81,113	77,910	159,022
ลพบุรี	261,294	221,145	482,438	260,185	217,070	477,254
สิงห์บุรี	69,843	68,847	138,690	68,797	68,696	137,494
ชัยนาท	115,993	106,996	222,989	114,370	106,123	220,493
สระบุรี	196,345	170,954	367,298	194,099	170,904	365,002
ชลบุรี	383,609	319,884	703,494	383,285	317,414	700,699
ระยอง	212,697	161,981	374,678	210,082	161,071	371,154
จันทบุรี	179,076	160,426	339,502	178,276	160,254	338,530
ตราด	84,706	70,106	154,812	84,276	69,915	154,191
ฉะเชิงเทรา	227,193	182,238	409,432	224,862	180,224	405,086
ปราจีนบุรี	148,819	124,608	273,427	147,884	122,682	270,566
นครนายก	81,298	71,923	153,221	81,454	71,404	152,858
สระแก้ว	179,398	146,860	326,258	177,381	145,149	322,530
ราชบุรี	274,063	249,224	523,287	272,432	247,275	519,707
กาญจนบุรี	271,071	240,753	511,824	270,027	239,982	510,009
สุพรรณบุรี	302,871	262,136	565,008	302,040	261,529	563,570
นครปฐม	304,696	282,463	587,158	302,357	281,479	583,836
สมุทรสาคร	185,862	172,690	358,552	184,075	172,304	356,379
สมุทรสงคราม	67,965	62,153	130,117	67,778	61,937	129,715
เพชรบุรี	148,765	142,053	290,819	146,886	140,464	287,350
ประจวบคีรีขันธ์	171,858	140,291	312,149	171,222	140,137	311,359
ภาคกลาง	5,114,813	4,516,335	9,631,148	5,075,345	4,483,875	9,559,219
เชียงใหม่	501,679	461,237	962,916	500,129	454,931	955,060

พื้นที่	การมีงานทำ 2556					
	กำลังแรงงาน ปี 2556			จำนวนผู้มีงานทำปี 2556		
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
	7	8	9	10	11	12
ลำพูน	145,338	137,632	282,970	144,571	137,152	281,723
ลำปาง	252,627	229,323	481,950	252,015	227,895	479,910
อุตรดิตถ์	150,603	122,699	273,302	148,875	121,728	270,603
แพร่	162,535	145,185	307,720	161,625	144,230	305,855
น่าน	169,297	140,856	310,153	170,047	139,326	309,373
พะเยา	168,671	141,737	310,408	168,446	140,530	308,976
เชียงราย	416,250	339,640	755,890	415,197	337,056	752,252
แม่ฮ่องสอน	82,488	68,318	150,806	82,127	68,078	150,205
นครสวรรค์	365,822	316,464	682,286	363,657	315,430	679,088
อุทัยธานี	102,229	91,514	193,743	101,900	90,763	192,663
กำแพงเพชร	239,364	204,904	444,268	237,747	203,430	441,178
ตาก	171,790	133,332	305,123	170,065	133,095	303,161
สุโขทัย	209,075	183,872	392,947	206,013	184,034	390,047
พิษณุโลก	267,558	227,543	495,101	267,676	224,180	491,855
พิจิตร	195,601	159,015	354,616	194,047	158,290	352,336
เพชรบูรณ์	329,616	271,832	601,448	329,930	269,909	599,838
ภาคเหนือ	3,930,542	3,375,105	7,305,647	3,914,067	3,350,055	7,264,122
นครราชสีมา	830,738	734,315	1,565,052	825,587	722,722	1,548,309
บุรีรัมย์	481,242	383,405	864,647	482,067	382,581	864,647
สุรินทร์	424,062	328,656	752,718	420,644	328,090	748,734
ศรีสะเกษ	495,134	434,694	929,828	492,920	428,823	921,743
อุบลราชธานี	577,864	489,640	1,067,504	573,097	490,077	1,063,173
ยโสธร	196,248	184,453	380,701	196,636	183,364	379,999
ชัยภูมิ	375,914	310,707	686,621	374,498	311,029	685,527
อำนาจเจริญ	122,160	104,850	227,011	121,002	104,225	225,227
บึงกาฬ	139,602	101,989	241,591	231,059	97,209	133,850
หนองบัวลำภู	170,291	127,537	297,828	170,461	125,612	296,073
ขอนแก่น	574,257	449,790	1,024,047	571,544	445,148	1,016,692
อุดรธานี	501,530	373,456	874,987	498,725	370,978	869,703
เลย	231,620	185,688	417,309	231,612	184,638	416,250
หนองคาย	167,897	136,974	304,871	166,204	135,889	302,093
มหาสารคาม	325,840	286,972	612,811	324,368	284,016	608,384
ร้อยเอ็ด	411,966	347,284	759,249	403,195	348,138	751,333
กาฬสินธุ์	314,845	258,302	573,147	313,531	257,951	571,482
สกลนคร	338,102	283,965	622,068	334,923	284,190	619,113
นครพนม	233,215	200,479	433,694	231,920	197,334	429,254
มุกดาหาร	113,303	98,053	211,356	112,895	97,630	210,525
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7,025,831	5,821,209	12,847,039	7,076,886	5,779,643	12,662,111
นครศรีธรรมราช	575,621	461,826	1,037,447	574,044	454,312	1,028,356
กระบี่	133,562	110,609	244,171	133,289	110,882	244,171
พังงา	88,670	64,489	153,160	87,656	63,796	151,453
ภูเก็ต	92,217	73,033	165,250	91,430	72,087	163,518
สุราษฎร์ธานี	326,939	272,722	599,661	326,198	270,332	596,530

พื้นที่	การมีงานทำ 2556					
	กำลังแรงงาน ปี 2556			จำนวนผู้มีงานทำปี 2556		
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
	7	8	9	10	11	12
ระนอง	66,925	45,718	112,644	66,298	45,897	112,194
ชุมพร	169,713	142,408	312,121	169,047	141,789	310,836
สงขลา	452,906	395,632	848,537	451,097	390,166	841,262
สตูล	98,071	70,153	168,224	97,537	69,728	167,264
ตรัง	220,893	198,560	419,453	219,724	198,320	418,044
พัทลุง	191,124	163,081	354,205	189,486	161,568	351,054
ปัตตานี	217,809	170,437	388,246	213,871	166,537	380,408
ยะลา	156,497	122,724	279,221	153,809	120,909	274,717
นราธิวาส	241,393	177,098	418,491	237,375	172,185	409,559
ภาคใต้	3,032,341	2,468,491	5,500,832	3,010,861	2,438,507	5,449,367

ตารางภาคผนวก 3 ชีวิตการทำงาน (ต่อ)

พื้นที่	การมีงานทำ 2556							
	จำนวนผู้ว่างงานปี 2556			อัตราการว่างงาน(%ของกำลังแรงงาน)	จำนวนผู้ทำงานต่ำระดับ			อัตราการทำงานต่ำระดับ (% ของผู้มีงานทำ)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)		ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	
	13	14	15	16	17	18	19	20
ทั่วราชอาณาจักร	148,769	134,751	283,520	0.72	167,059	105,537	272,596	0.71
กรุงเทพมหานคร	18,130	10,251	28,381	0.73	1,645	595	2,240	0.06
สมุทรปราการ	3,550	4,957	8,507	1.07	269	434	703	0.09
นนทบุรี	1,778	2,200	3,978	0.73	254	192	446	0.08
ปทุมธานี	2,560	2,017	4,577	0.98	52	54	106	0.02
พระนครศรีอยุธยา	2,980	1,408	4,387	1.00	217	234	450	0.10
อ่างทอง	2,277	830	3,107	1.91	1,574	715	2,289	1.44
ลพบุรี	920	4,264	5,184	1.07	601	610	1,211	0.25
สิงห์บุรี	835	362	1,196	0.86	49	138	187	0.14
ชัยนาท	1,708	788	2,496	1.12	1,058	972	2,030	0.92
สระบุรี	1,915	381	2,296	0.63	0	0	0	0.00
ชลบุรี	641	2,154	2,795	0.40	102	0	102	0.01
ระยอง	2,879	645	3,525	0.94	0	151	151	0.04
จันทบุรี	800	172	972	0.29	297	362	660	0.19
ตราด	300	321	621	0.40	0	0	0	0.00
ฉะเชิงเทรา	2,233	2,113	4,346	1.06	323	257	580	0.14
ปราจีนบุรี	600	2,262	2,861	1.04	0	33	33	0.01
นครนายก	161	202	363	0.24	148	46	195	0.13
สระแก้ว	1,982	1,746	3,728	1.14	1,854	461	2,314	0.72
ราชบุรี	1,659	1,921	3,580	0.68	803	564	1,367	0.09
กาญจนบุรี	1,088	728	1,815	0.35	1,155	1,353	2,507	0.29
สุพรรณบุรี	1,104	445	1,549	0.25	98	220	318	0.04
นครปฐม	2,166	1,156	3,322	0.57	713	510	1,222	0.13
สมุทรสาคร	1,752	422	2,174	0.61	35	0	35	0.00
สมุทรสงคราม	266	274	539	0.31	62	16	78	0.02

พื้นที่	การมีงานทำ 2556							
	จำนวนผู้ว่างงานปี 2556			อัตราการว่างงาน(%ของกำลังแรงงาน)	จำนวนผู้ทำงานต่ำระดับ			อัตราการทำงานต่ำระดับ (% ของผู้มีงานทำ)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)		ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	
	13	14	15		17	18	19	
เพชรบุรี	2,022	1,447	3,469	1.19	195	53	248	0.04
ประจวบคีรีขันธ์	676	114	790	0.25	110	0	110	0.05
ภาคกลาง	38,851	33,326	72,177	0.75	9,966	7,371	17,337	0.14
เชียงใหม่	2,978	4,879	7,856	0.81	3,215	2,100	5,315	3.54
ลำพูน	823	424	1,248	0.44	90	38	129	0.02
ลำปาง	939	1,102	2,041	0.42	2,600	1,165	3,764	1.95
อุดรดิตถ์	1,430	1,269	2,699	0.98	913	531	1,444	0.33
แพร่	1,011	854	1,865	0.60	833	285	1,118	0.37
น่าน	313	467	780	0.25	531	887	1,418	0.36
พะเยา	1,047	836	1,909	0.46	0	0	0	0.00
เชียงราย	1,584	2,054	3,638	0.48	7,597	4,473	12,070	3.43
แม่ฮ่องสอน	347	253	601	0.39	525	1,043	1,568	0.26
นครสวรรค์	2,353	846	3,199	0.47	552	448	1,000	0.19
อุทัยธานี	540	540	1,080	0.56	106	179	285	0.06
กำแพงเพชร	1,737	1,353	3,090	0.69	2,951	1,384	4,334	0.77
ตาก	1,732	229	1,962	0.64	645	1,038	1,683	0.29
สุโขทัย	2,325	575	2,900	0.73	2,700	1,984	4,684	1.31
พิษณุโลก	216	3,029	3,245	0.65	252	251	503	0.39
พิจิตร	1,775	505	2,280	0.64	693	251	944	0.33
เพชรบูรณ์	379	1,231	1,609	0.27	2,668	1,448	4,115	1.32
ภาคเหนือ	21,530	20,446	42,002	0.57	26,869	17,502	44,372	0.65
นครราชสีมา	2,713	14,030	16,743	1.06	10,474	7,750	18,224	7.89
บุรีรัมย์	5,615	1,716	7,331	0.83	8,476	6,139	14,615	4.94
สุรินทร์	3,056	928	3,984	0.52	5,122	3,506	8,629	0.85
ศรีสะเกษ	632	7,453	8,085	0.87	21,444	17,091	38,535	4.43
อุบลราชธานี	3,088	1,242	4,331	0.40	1,008	1,353	2,361	0.57
ยโสธร	80	621	701	0.18	1,949	456	2,405	0.80
ชัยภูมิ	924	340	1,264	0.16	49	260	309	0.05
อำนาจเจริญ	1,459	326	1,784	0.77	1,305	684	1,989	0.26
บึงกาฬ	357	399	756	0.23	734	171	905	0.16
หนองบัวลำภู	395	1,361	1,755	0.59	1,681	1,002	2,683	0.43
ขอนแก่น	5,059	2,296	7,355	0.71	4,428	1,523	5,951	1.36
อุดรธานี	3,732	1,552	5,284	0.59	2,229	1,855	4,084	1.94
เลย	133	959	1,092	0.25	0	0	0	0.00
หนองคาย	2,060	718	2,778	0.91	298	149	447	0.16
มหาสารคาม	1,601	2,826	4,428	0.72	2,998	1,455	4,454	0.93
ร้อยเอ็ด	7,790	126	7,916	1.01	2,904	1,097	4,001	1.48
กาฬสินธุ์	760	1,285	2,046	0.29	1,982	697	2,678	0.88
สกลนคร	1,121	1,834	2,955	0.47	931	525	1,456	0.47
นครพนม	1,798	2,641	4,440	1.02	1,132	667	1,799	0.58
มุกดาหาร	399	432	830	0.39	440	111	551	0.07
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	42,773	43,085	85,858	0.67	69,584	46,490	116,074	1.16

พื้นที่	การมีงานทำ 2556							
	จำนวนผู้ว่างงานปี 2556			อัตราการว่างงาน(%ของกำลังแรงงาน)	จำนวนผู้ทำงานต่ำระดับ			อัตราการทำงานต่ำระดับ (% ของผู้มีงานทำ)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)		ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	
	13	14	15	16	17	18	19	20
นครศรีธรรมราช	1,543	7,548	9,091	0.88	26,558	13,877	40,435	3.93
กระบี่	1,650	1,193	2,843	1.16	2,615	2,137	4,752	1.97
พังงา	975	731	1,707	1.11	10,030	4,466	14,495	9.57
ภูเก็ต	1,191	541	1,732	1.05	648	364	1,012	0.62
สุราษฎร์ธานี	164,733	431,796	596,530	0.52	262	150	411	0.07
ระนอง	424	26	450	0.40	112	84	196	0.17
ชุมพร	661	624	1,285	0.41	586	1,000	1,586	0.51
สงขลา	1,989	5,286	7,275	0.86	3,779	2,088	5,866	0.70
สตูล	518	441	959	0.57	3,810	2,238	6,048	3.62
ตรัง	300	1,110	1,409	0.34	2,822	2,710	5,531	1.32
พัทลุง	1,453	1,698	3,151	0.89	3,465	2,067	5,533	1.58
ปัตตานี	3,940	3,898	7,838	2.02	1,705	1,711	3,415	0.90
ยะลา	2,798	1,705	4,503	1.61	2,605	689	3,294	1.20
นราธิวาส	3,631	5,301	8,931.8	2.11	0	0	0.0	0.00
ภาคใต้	185,807	461,898	647,706	0.99	58,995	33,579	92,574	1.70

ตารางภาคผนวก 3 ชีวิตการงาน (ต่อ)

พื้นที่	การคุ้มครองแรงงาน 2556				
	จำนวนผู้ประกันตนทุกมาตรา(คน)	แรงงานที่มีประกันสังคมต่อผู้มีงานทำ (%)	ลูกจ้างที่เป็นสมาชิกกองทุนเงินทดแทน(คน)	ผู้ประสบอันตรายและเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน (ราย)	อัตราการประสบอันตรายและเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ต่อลูกจ้างพันคน
	21	22	23	24	25
ทั่วราชอาณาจักร	12,433,412	32.5	8,901,624	111,894	12.57
กรุงเทพมหานคร	3,892,157	74.8	3,219,887	32,582	10.1
สมุทรปราการ	811,326	65.0	695,185	17,682	25.4
นนทบุรี	326,095	38.4	241,379	3,009	12.5
ปทุมธานี	447,706	53.1	349,289	4,604	13.2
พระนครศรีอยุธยา	361,838	72.2	310,624	3,418	11.0
อ่างทอง	28,452	20.1	8,299	75	9.0
ลพบุรี	97,433	21.6	62,615	584	9.3
สิงห์บุรี	34,134	29.7	17,662	319	18.1
ชัยนาท	29,412	16.7	11,479	161	14.0
สระบุรี	200,368	48.3	162,165	2,058	12.7
ชลบุรี	720,175	70.5	622,415	7,788	12.5
ระยอง	402,591	75.1	354,831	4,051	11.4
จันทบุรี	50,633	16.2	23,171	201	8.7
ตราด	29,360	18.0	10,835	51	4.7
ฉะเชิงเทรา	233,704	55.8	198,201	3,615	18.2
ปราจีนบุรี	142,520	42.2	116,603	1,512	13.0
นครนายก	31,343	21.8	16,429	215	13.1
สระแก้ว	39,090	12.4	12,618	108	8.6

พื้นที่	การคุ้มครองแรงงาน 2556				
	จำนวน ผู้ประกันตน ทุกมาตรา(คน)	แรงงานที่มี ประกันสังคมต่อผู้มี งานทำ (%)	ลูกจ้างที่เป็น สมาชิกกองทุน เงินทดแทน(คน)	ผู้ประสบอันตรายและ เจ็บป่วยเนื่องจากการ ทำงาน (ราย)	อัตราการประสบอันตราย และเจ็บป่วยเนื่องจากการ ทำงาน ต่อลูกจ้างพันคน
	21	22	23	24	25
ราชบุรี	121,680	26.0	80,742	1,067	13.2
กาญจนบุรี	80,240	16.8	44,387	401	9.0
สุพรรณบุรี	64,592	12.8	31,640	345	10.9
นครปฐม	241,389	39.6	186,111	2,855	15.3
สมุทรสาคร	418,497	63.5	363,521	6,939	19.1
สมุทรสงคราม	27,115	24.3	13,242	149	11.3
เพชรบุรี	53,911	19.0	33,943	423	12.5
ประจวบคีรีขันธ์	75,695	26.9	49,611	477	9.6
ภาคกลาง	5,069,299	44.5	4,016,997	62,107	15.5
เชียงใหม่	284,805	28.5	154,881	2,398	15.5
ลำพูน	111,386	41.2	70,320	684	9.7
ลำปาง	85,593	20.0	40,296	469	11.6
อุตรดิตถ์	35,843	15.6	10,744	190	17.7
แพร่	45,228	18.3	11,185	133	11.9
น่าน	34,860	13.2	7,642	17	2.2
พะเยา	38,854	16.6	8,573	69	8.0
เชียงราย	95,544	13.9	40,972	311	7.6
แม่ฮ่องสอน	12,543	10.8	2,400	3	1.3
นครสวรรค์	84,605	15.3	39,551	624	15.8
อุทัยธานี	25,144	15.3	6,679	118	17.7
กำแพงเพชร	46,402	10.2	18,410	160	8.7
ตาก	52,755	19.9	23,006	97	4.2
สุโขทัย	33,249	9.0	10,193	108	10.6
พิษณุโลก	89,406	18.1	37,813	301	8.0
พิจิตร	44,491	14.7	12,994	129	9.9
เพชรบูรณ์	58,055	11.6	20,538	294	14.3
ภาคเหนือ	1,178,763	17.9	516,197	6,105	11.8
นครราชสีมา	299,412	21.7	211,281	2,605	12.3
บุรีรัมย์	60,430	10.1	23,785	132	5.5
สุรินทร์	69,337	13.1	20,453	200	9.8
ศรีสะเกษ	50,683	8.8	12,371	32	2.6
อุบลราชธานี	91,972	10.0	40,789	354	8.7
ยโสธร	27,602	9.8	7,430	20	2.7
ชัยภูมิ	48,971	9.4	16,799	68	4.0
อำนาจเจริญ	22,263	14.9	2,850	10	3.5
บึงกาฬ	16,841	10.0	3,409	52	15.3
หนองบัวลำภู	23,856	9.8	7,220	39	5
ขอนแก่น	165,018	18.3	100,495	638	6
อุดรธานี	101,516	15.9	41,167	573	14
เลย	37,001	11.3	11,165	81	7
หนองคาย	31,373	13.5	10,263	111	11
มหาสารคาม	44,311	9.5	15,432	78	5

พื้นที่	การคุ้มครองแรงงาน 2556				
	จำนวน ผู้ประกันตน ทุกมาตรา(คน)	แรงงานที่มี ประกันสังคมต่อผู้มี งานทำ (%)	ลูกจ้างที่เป็น สมาชิกกองทุน เงินทดแทน(คน)	ผู้ประสบอันตรายและ เจ็บป่วยเนื่องจากการ ทำงาน (ราย)	อัตราการประสบอันตราย และเจ็บป่วยเนื่องจากการ ทำงาน ต่อลูกจ้างพันคน
	21	22	23	24	25
ร้อยเอ็ด	53,033	9.3	19,133	118	6
กาฬสินธุ์	40,960	9.4	13,361	58	4
สกลนคร	54,440	11.7	15,047	111	7
นครพนม	29,126	9.5	6,485	31	5
มุกดาหาร	26,066	12.8	8,025	91	11
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,294,211	13.0	586,960	5,402	9.2
นครศรีธรรมราช	98,951	11.4	41,833	442	10.6
กระบี่	55,146	25.3	32,231	371	11.5
พังงา	32,015	21.6	14,865	125	8.4
ภูเก็ต	163,620	51.9	125,229	1,087	8.7
สุราษฎร์ธานี	127,188	20.6	79,607	936	11.8
ระนอง	19,930	13.5	8,887	20	2.3
ชุมพร	44,873	15.2	24,464	199	8.1
สงขลา	230,648	27.0	151,707	1,547	10.2
สตูล	24,579	16.5	8,510	102	12.0
ตรัง	56,355	15.3	28,533	399	14.0
พัทลุง	34,316	11.5	9,579	149	15.6
ปัตตานี	43,298	14.3	13,626	124	9.1
ยะลา	34,097	15.1	13,605	149	11.0
นราธิวาส	33,966	10.4	8,907	48	5.4
ภาคใต้	998,982	19.5	561,583	5,698	10.1

แหล่งข้อมูล :

คอลัมน์ 1 – 20 รายงานการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ปี 2556 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางภาคผนวก 4 รายได้

พื้นที่	รายได้ ครัวเรือน 2554 (บาทต่อ เดือน)	รายได้ครัวเรือน 2556			การเปลี่ยน แปลงของ รายได้ ครัวเรือน 2554-2556 (ร้อยละ)	รายจ่ายครัวเรือน		การเปลี่ยน แปลงของ รายจ่าย ครัวเรือน 2554-2556 (ร้อยละ)
		รายได้เฉลี่ย หัวหน้า ครัวเรือนชาย (บาท/เดือน)	รายได้เฉลี่ย หัวหน้า ครัวเรือนหญิง (บาท/เดือน)	รายได้เฉลี่ย ทั้งหมด ครัวเรือน (บาท/เดือน)		รายจ่าย ครัวเรือน 2554 (บาทต่อ เดือน)	รายจ่าย ครัวเรือน 2556 (บาทต่อ เดือน)	
		1	2	3	4	5	6	7
ทั่วราชอาณาจักร	23,236	26,622	22,642	25,194	8.4	17,403	19,061	9.5
กรุงเทพมหานคร	48,951	51,476	44,841	49,191	0.5	29,969	35,024	16.9
สมุทรปราการ	23,798	31,114	26,487	29,575	24.3	20,158	26,193	29.9
นนทบุรี	35,120	32,556	27,621	30,664	-12.7	29,099	26,947	-7.4
ปทุมธานี	21,616	34,496	31,469	33,461	54.8	18,993	29,514	55.4
พระนครศรีอยุธยา	22,302	27,802	25,200	26,482	18.7	17,534	20,494	16.9
อ่างทอง	21,140	33,599	23,831	28,641	35.5	16,591	21,183	27.7

พื้นที่	รายได้ ครัวเรือน 2554 (บาทต่อ เดือน)	รายได้ครัวเรือน 2556			การเปลี่ยน แปลงของ รายได้ ครัวเรือน 2554-2556 (ร้อยละ)	รายจ่ายครัวเรือน		การเปลี่ยน แปลงของ รายจ่าย ครัวเรือน 2554-2556 (ร้อยละ)
		รายได้เฉลี่ย หัวหน้า ครัวเรือนชาย (บาท/เดือน)	รายได้เฉลี่ย หัวหน้า ครัวเรือนหญิง (บาท/เดือน)	รายได้เฉลี่ย ครัวเรือน ทั้งหมด (บาท/เดือน)		รายจ่าย ครัวเรือน 2554 (บาทต่อ เดือน)	รายจ่าย ครัวเรือน 2556 (บาทต่อ เดือน)	
		1	2	3	4	5	6	7
ลพบุรี	17,178	24,272	22,207	23,426	36.4	14,875	15,945	7.2
สิงห์บุรี	26,068	27,267	28,981	28,115	7.9	19,207	22,118	15.2
ชัยนาท	20,181	43,311	19,321	32,754	62.3	17,392	17,767	2.2
สระบุรี	27,114	34,102	31,142	32,834	21.1	19,377	22,765	17.5
ชลบุรี	23,007	30,122	24,957	28,367	23.3	20,573	24,934	21.2
ระยอง	21,929	32,403	25,133	30,401	38.6	18,546	21,873	17.9
จันทบุรี	24,278	23,437	33,810	27,284	12.4	18,861	17,597	-6.7
ตราด	28,118	22,099	20,666	21,653	-23.0	17,051	16,706	-2.0
ฉะเชิงเทรา	23,031	37,091	30,061	34,548	50.0	17,958	26,071	45.2
ปราจีนบุรี	25,338	20,659	21,503	21,039	-17.0	22,883	18,315	-20.0
นครนายก	17,042	25,054	21,756	23,391	37.3	13,807	17,697	28.2
สระแก้ว	17,781	25,877	23,415	24,805	39.5	15,130	18,571	22.7
ราชบุรี	18,713	31,114	18,205	25,742	37.6	13,847	17,253	24.6
กาญจนบุรี	15,210	17,397	20,933	18,746	23.2	13,777	17,301	25.6
สุพรรณบุรี	15,928	17,776	16,553	17,260	8.4	11,908	13,450	13.0
นครปฐม	22,955	32,980	27,528	30,856	34.4	15,981	21,305	33.3
สมุทรสาคร	20,850	23,853	23,239	23,658	13.5	18,164	18,565	2.2
สมุทรสงคราม	15,068	17,780	14,211	16,257	7.9	15,601	16,558	6.1
เพชรบุรี	20,026	23,482	19,589	21,784	8.8	18,275	18,469	1.1
ประจวบคีรีขันธ์	17,477	29,726	26,361	28,459	62.8	17,236	22,393	29.9
ภาคกลาง	20,822	28,672	24,551	26,114	25.4	16,954	19,728	16.4
เชียงใหม่	18,323	15,063	13,064	14,393	-21.5	15,607	11,704	-25.0
ลำพูน	18,778	23,547	19,641	22,505	19.8	16,605	20,381	22.7
ลำปาง	18,454	20,091	17,743	19,262	4.4	14,693	15,102	2.8
อุดรดิตถ์	17,602	22,938	18,451	21,344	21.3	13,433	13,550	0.9
แพร่	18,157	20,426	17,076	19,418	6.9	14,135	15,479	9.5
น่าน	16,249	18,438	14,456	17,598	8.3	14,280	14,078	-1.4
พะเยา	14,457	16,696	12,915	15,491	7.2	12,348	11,245	-8.9
เชียงราย	15,034	14,128	12,340	13,510	-10.1	12,726	11,068	-13.0
แม่ฮ่องสอน	9,024	8,534	9,465	8,821	-2.3	7,224	7,405	2.5
นครสวรรค์	21,561	29,066	16,819	24,158	12.0	13,848	14,268	3.0
อุทัยธานี	18,487	23,351	15,577	20,150	9.0	12,710	13,083	2.9
กำแพงเพชร	18,672	23,407	19,096	22,083	18.3	13,540	16,360	20.8
ตาก	12,936	18,084	15,228	17,020	31.6	10,261	13,149	28.1
สุโขทัย	18,098	25,507	22,233	24,121	33.3	13,315	15,312	15.0
พิษณุโลก	17,474	28,200	26,547	27,490	57.3	15,163	19,928	31.4
พิจิตร	18,130	23,533	19,241	21,664	19.5	14,623	14,791	1.1
เพชรบูรณ์	15,678	21,018	18,185	19,918	27.0	11,423	13,789	20.7
ภาคเหนือ	17,350	20,446	17,137	19,267	11.0	13,668	14,066	2.9
นครราชสีมา	19,399	24,366	20,030	22,479	15.9	14,251	15,618	9.6

พื้นที่	รายได้ ครัวเรือน 2554 (บาทต่อ เดือน)	รายได้ครัวเรือน 2556			การเปลี่ยน แปลงของ รายได้ ครัวเรือน 2554-2556 (ร้อยละ)	รายจ่ายครัวเรือน		การเปลี่ยน แปลงของ รายจ่าย ครัวเรือน 2554-2556 (ร้อยละ)
		รายได้เฉลี่ย หัวหน้า ครัวเรือนชาย (บาท/เดือน)	รายได้เฉลี่ย หัวหน้า ครัวเรือนหญิง (บาท/เดือน)	รายได้เฉลี่ย ทั้งหมด ครัวเรือน (บาท/เดือน)		รายจ่าย ครัวเรือน 2554 (บาทต่อ เดือน)	รายจ่าย ครัวเรือน 2556 (บาทต่อ เดือน)	
	1	2	3	4	5	6	7	8
บุรีรัมย์	17,316	15,318	16,145	15,624	-9.8	13,629	14,343	5.2
สุรินทร์	18,287	21,233	21,593	21,351	16.8	14,401	18,584	29.0
ศรีสะเกษ	13,944	17,562	13,428	16,207	16.2	11,672	13,368	14.5
อุบลราชธานี	21,660	23,623	18,299	22,344	3.2	16,030	13,587	-15.2
ยโสธร	16,767	15,416	12,373	14,418	-14.0	12,842	12,549	-2.3
ชัยภูมิ	15,794	19,733	16,815	18,641	18.0	12,145	15,022	23.7
อำนาจเจริญ	15,975	18,102	15,423	17,273	8.1	14,862	14,162	-4.7
บึงกาฬ	na.	20,619	19,211	20,207	na.	na.	20,283	na.
หนองบัวลำภู	17,139	16,212	13,011	15,390	-10.2	16,381	13,664	-16.6
ขอนแก่น	16,030	19,210	15,742	18,095	12.9	12,866	13,915	8.1
อุดรธานี	22,017	29,526	20,237	25,966	17.9	19,086	21,439	12.3
เลย	17,958	16,207	16,743	16,338	-9.0	15,155	14,916	-1.6
หนองคาย	16,979	18,573	17,188	18,058	6.4	15,517	15,670	1.0
มหาสารคาม	25,461	22,124	20,818	21,644	-15.0	16,636	15,506	-6.8
ร้อยเอ็ด	20,167	21,594	18,184	20,505	1.7	15,476	15,348	-0.8
กาฬสินธุ์	17,293	14,673	12,692	13,921	-19.5	13,028	12,445	-4.5
สกลนคร	15,326	16,770	16,999	16,854	10.0	12,337	13,021	5.5
นครพนม	14,053	15,830	12,205	14,310	1.8	12,049	11,447	-5.0
มุกดาหาร	19,048	17,737	13,606	16,494	-13.4	15,637	13,146	-15.9
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	18,217	20,186	17,295	19,181	5.3	14,375	15,092	5.0
นครศรีธรรมราช	29,970	28,203	25,996	27,479	-8.3	20,756	19,364	-6.7
กระบี่	33,350	28,704	22,948	27,276	-18.2	19,812	20,836	5.2
พังงา	24,470	26,151	26,200	26,168	6.9	19,272	17,900	-7.1
ภูเก็ต	26,048	32,776	29,974	31,857	22.3	21,255	25,338	19.2
สุราษฎร์ธานี	34,417	39,897	31,348	36,865	7.1	22,826	28,119	23.2
ระนอง	26,049	37,549	22,636	32,292	24.0	23,602	22,587	-4.3
ชุมพร	28,022	24,632	32,370	27,540	-1.7	20,567	22,552	9.7
สงขลา	26,711	28,125	24,475	26,824	0.4	20,612	21,670	5.1
สตูล	21,047	26,706	21,991	25,400	20.7	18,954	22,715	19.8
ตรัง	36,245	39,374	21,284	33,270	-8.2	22,687	20,922	-7.8
พัทลุง	25,202	30,704	17,011	26,169	3.8	18,112	16,636	-8.1
ปัตตานี	16,122	21,333	18,662	20,199	25.3	14,012	16,668	19.0
ยะลา	21,859	26,170	15,890	22,483	2.9	14,777	12,522	-15.3
นราธิวาส	16,834	17,952	14,487	16,773	-0.4	13,901	13,728	-1.2
ภาคใต้	27,326	29,380	23,921	27,504	0.7	19,686	20,372	3.5

ตารางภาคผนวก 4 รายได้ (ต่อ)

พื้นที่	ร้อยละของ ครัวเรือนที่ เป็นหนี้ (%) ของครัวเรือน ทั้งหมด)	หนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน 2556		ความยากจน 2556			ดัชนีจีนี (มิติด้าน รายได้) 2556 (ร้อยละ)
		ร้อยละของครัวเรือนมี หนี้ในและ/หรือนอก ระบบเพื่ออุปโภค บริโภค (%ของ ครัวเรือนทั้งหมด)	หนี้สินเฉลี่ยใน ระบบและนอก ระบบเพื่ออุปโภค บริโภค (บาท/ ครัวเรือน)	สัดส่วน คนจน (ร้อยละ)	จำนวน คนจน (พันคน)	เส้นความ ยากจน (บาทต่อคน ต่อเดือน)	
	9	10	11	12	13	14	15
ทั่วราชอาณาจักร	53.78	34.84	171,845	10.94	7,305.1	2,572	46.53
กรุงเทพมหานคร	41.16	28.45	253,285	1.06	90.4	3,047	45.15
สมุทรปราการ	35.57	26.84	221,038	1.04	20.1	2,891	35.61
นนทบุรี	35.43	20.88	223,677	0.83	11.9	2,894	34.48
ปทุมธานี	73.48	60.85	187,098	0.11	1.6	2,818	31.08
พระนครศรีอยุธยา	28.61	20.14	209,129	1.60	14.0	2,646	36.88
อ่างทอง	66.21	47.83	197,999	8.78	22.6	2,647	40.76
ลพบุรี	48.86	26.90	129,649	8.81	68.1	2,700	39.75
สิงห์บุรี	57.09	39.40	190,933	2.87	5.8	2,607	39.99
ชัยนาท	59.28	34.14	169,421	13.21	41.0	2,716	64.99
สระบุรี	59.18	38.98	254,159	6.10	43.8	2,627	40.68
ชลบุรี	39.45	32.93	204,112	0.08	1.3	3,078	27.72
ระยอง	41.04	30.08	196,143	2.81	24.1	2,825	38.01
จันทบุรี	44.83	28.82	152,884	13.00	66.4	2,730	47.63
ตราด	47.33	33.81	171,546	17.47	45.2	2,681	39.76
ฉะเชิงเทรา	42.64	25.31	264,730	1.84	13.8	2,655	37.74
ปราจีนบุรี	45.45	27.88	179,012	8.25	47.4	2,647	38.76
นครนายก	45.40	28.24	151,533	12.38	32.2	2,623	40.94
สระแก้ว	71.22	30.74	166,672	13.42	78.5	2,621	49.43
ราชบุรี	41.42	23.78	274,110	14.79	118.4	2,700	49.34
กาญจนบุรี	53.01	20.83	103,050	13.04	104.6	2,685	39.82
สุพรรณบุรี	48.96	22.49	22,835	13.34	114.0	2,698	32.80
นครปฐม	37.47	24.17	200,402	0.81	8.1	2,744	38.63
สมุทรสาคร	15.50	11.07	143,280	5.04	46.4	2,883	25.82
สมุทรสงคราม	4.19	2.32	28,373	4.83	9.1	2,636	38.37
เพชรบุรี	55.18	34.76	162,931	7.81	37.1	2,660	37.72
ประจวบคีรีขันธ์	56.18	34.70	228,764	8.45	39.4	2,632	46.75
ภาคกลาง	45.09	28.67	189,127	5.40	1,014.9	2,775	39.65
เชียงใหม่	32.91	16.93	83,334	21.61	372.8	2,432	37.79
ลำพูน	68.61	42.36	165,691	4.99	20.4	2,458	37.14
ลำปาง	60.36	31.67	167,086	16.00	118.7	2,371	43.36
อุดรดิตถ์	49.07	21.98	239,051	17.83	77.9	2,239	45.00
แพร่	58.11	37.36	225,589	15.95	68.0	2,309	40.39
น่าน	71.69	34.80	164,180	23.79	106.5	2,273	44.61
พะเยา	47.59	13.37	156,918	22.02	91.5	2,467	40.85
เชียงราย	43.00	10.17	138,720	22.20	258.0	2,443	40.30
แม่ฮ่องสอน	44.04	17.07	110,601	65.16	133.1	2,237	53.31
นครสวรรค์	59.62	37.95	129,750	13.21	130.2	2,319	52.11

พื้นที่	ร้อยละของ ครัวเรือนที่ เป็นหนี้ (%) ของครัวเรือน ทั้งหมด)	หนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน 2556		ความยากจน 2556			ดัชนีจีนี (มิติด้าน รายได้) 2556 (ร้อยละ)
		ร้อยละของครัวเรือนมี หนี้ในและ/หรือนอก ระบบเพื่ออุปโภค บริโภค (%ของ ครัวเรือนทั้งหมด)	หนี้สินเฉลี่ยใน ระบบและนอก ระบบเพื่ออุปโภค บริโภค (บาท/ ครัวเรือน)	สัดส่วน คนจน (ร้อยละ)	จำนวน คนจน (พันคน)	เส้นความ ยากจน (บาทต่อคน ต่อเดือน)	
	9	10	11	12	13	14	15
อุทัยธานี	66.41	31.49	208,262	18.58	54.8	2,283	42.35
กำแพงเพชร	69.58	41.64	158,374	8.69	68.4	2,201	34.13
ตาก	46.14	29.00	201,840	34.00	175.4	2,212	47.00
สุโขทัย	66.54	36.53	216,837	17.11	106.8	2,230	42.01
พิษณุโลก	62.36	34.25	194,398	5.17	46.9	2,193	46.63
พิจิตร	51.52	19.55	212,937	1.21	6.6	2,269	40.16
เพชรบูรณ์	64.01	30.69	117,522	10.88	101.0	2,191	37.24
ภาคเหนือ	54.32	27.41	163,462	16.76	1,937.1	2,314	43.31
นครราชสีมา	64.78	37.16	199,574	17.43	437.2	2,214	43.97
บุรีรัมย์	65.32	45.79	136,868	25.35	320.2	2,228	41.91
สุรินทร์	78.96	53.63	63,386	10.82	121.0	2,192	41.82
ศรีสะเกษ	67.30	46.70	189,313	19.32	202.3	2,232	46.93
อุบลราชธานี	69.59	59.32	187,382	24.25	419.6	2,214	40.86
ยโสธร	57.13	47.27	101,360	20.49	99.5	2,294	40.39
ชัยภูมิ	69.43	42.86	184,594	15.83	152.0	2,250	46.73
อำนาจเจริญ	75.22	67.57	85,232	19.34	54.3	2,274	45.08
บึงกาฬ	65.27	46.12	59,149	3.01	10.7	2,201	34.60
หนองบัวลำภู	67.14	42.65	76,270	27.38	131.4	2,281	39.54
ขอนแก่น	56.65	39.79	83,647	7.32	127.5	2,417	38.92
อุดรธานี	69.67	42.32	167,428	7.22	92.0	2,261	49.32
เลย	62.85	28.76	160,649	6.61	35.8	2,272	37.02
หนองคาย	55.91	40.84	64,463	8.99	40.8	2,270	40.22
มหาสารคาม	77.38	65.41	150,841	17.53	145.6	2,269	42.08
ร้อยเอ็ด	75.85	60.41	153,444	12.59	135.9	2,382	44.53
กาฬสินธุ์	72.96	47.03	141,470	31.03	254.1	2,295	42.72
สกลนคร	65.92	43.76	159,714	22.46	209.0	2,354	48.64
นครพนม	48.27	30.58	142,288	31.13	179.2	2,278	41.35
มุกดาหาร	54.08	38.16	164,407	29.26	103.0	2,371	44.47
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	66.94	46.36	144,489	17.37	3,271.2	2,273	44.23
นครศรีธรรมราช	49.86	36.43	181,746	9.91	147.5	2,548	41.59
กระบี่	57.34	44.59	227,199	8.47	31.2	2,541	40.81
พังงา	36.40	24.29	197,557	2.45	6.5	2,572	39.65
ภูเก็ต	27.93	6.08	48,608	-	-	3,001	29.15
สุราษฎร์ธานี	55.66	41.55	218,939	1.39	14.3	2,729	37.33
ระนอง	47.93	30.16	247,339	15.31	38.6	2,703	49.23
ชุมพร	47.89	29.34	341,692	3.12	14.9	2,696	40.18
สงขลา	44.43	32.34	203,322	1.49	22.6	2,795	35.72
สตูล	60.26	49.83	212,487	5.10	14.1	2,496	38.60
ตรัง	47.71	40.15	219,353	9.21	56.4	2,674	60.62
พัทลุง	54.60	41.03	168,859	15.24	75.4	2,758	42.94

พื้นที่	ร้อยละของครัวเรือนที่เป็นหนี้ (%) ของครัวเรือนทั้งหมด)	หนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน 2556		ความยากจน 2556			ดัชนีจีนิ (มิติด้านรายได้) 2556 (ร้อยละ)
		ร้อยละของครัวเรือนมีหนี้ในและ/หรือนอกระบบเพื่ออุปโภคบริโภค (%ของครัวเรือนทั้งหมด)	หนี้สินเฉลี่ยในระบบและนอกระบบเพื่ออุปโภคบริโภค (บาท/ครัวเรือน)	สัดส่วนคนจน (ร้อยละ)	จำนวนคนจน (พันคน)	เส้นความยากจน (บาทต่อคนต่อเดือน)	
	9	10	11	12	13	14	15
ปัตตานี	57.59	42.25	105,759	37.44	231.4	2,380	43.77
ยะลา	23.86	15.09	37,189	22.42	98.6	2,677	44.16
นราธิวาส	24.29	21.19	158,978	35.31	240.0	2,391	42.10
ภาคใต้	46.50	33.92	195,240	10.96	991.5	2,651	44.26

แหล่งข้อมูล : ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2554 และ ปี 2556 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.

รายได้ครัวเรือน คือ รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนเฉลี่ย/ครัวเรือน/เดือน ซึ่งหมายถึง “เงินหรือสิ่งของ” ที่ครัวเรือนได้จากการทำงานหรือผลิตเองหรือจากทรัพย์สินหรือได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น

รายจ่ายครัวเรือน คือ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือนเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือน ซึ่งหมายถึง การใช้จ่ายเกี่ยวกับ “สิ่งของหรือการบริการด้านต่างๆ” ที่จำเป็นต่อการครองชีพที่ครัวเรือนต้องซื้อ/จ่ายด้วยเงินหรือได้มาโดยไม่ได้ซื้อ/จ่าย (ผลิตเอง ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น/รัฐเป็นสวัสดิการจากการทำงาน หรือเบิกได้จากนายจ้าง)

ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้ หมายถึง ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบและ/หรือนอกระบบ ต่อครัวเรือนทั้งหมด

ร้อยละของครัวเรือนมีหนี้ในและ/หรือนอกระบบเพื่ออุปโภคบริโภค หมายถึง ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบและ/หรือนอกระบบเพื่ออุปโภคบริโภคอื่นๆ ต่อครัวเรือนทั้งหมด

หนี้สินเฉลี่ยในระบบและนอกระบบเพื่ออุปโภคบริโภค คือ ผลรวมของมูลค่าหนี้ในระบบและนอกระบบที่กู้ยืมเพื่อใช้อุปโภคบริโภคในครัวเรือนหารด้วยจำนวนครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบและ/หรือนอกระบบเพื่อใช้อุปโภคบริโภค

เส้นความยากจน (Poverty line) เป็นเครื่องมือสำหรับใช้วัดภาวะความยากจน โดยคำนวณจากต้นทุนหรือมูลค่าในการได้มาซึ่งอาหาร (Food) และสินค้าบริการในหมวดที่ไม่ใช่อาหาร (Non-food) ที่เป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตขั้นต่ำของปัจเจกบุคคลเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคม

สัดส่วนคนจน หมายถึง ร้อยละของประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน ต่ำกว่าเส้นความยากจน

จำนวนคนจน หมายถึง จำนวนประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน ต่ำกว่าเส้นความยากจน

ตารางภาคผนวก 5 ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม

พื้นที่	ที่อยู่อาศัย 2556				สภาพแวดล้อม 2556					
	ครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน (%)	บ้านสร้างด้วยวัสดุคงทนถาวร (%)	จำนวนคนต่อห้อง (คน)	จำนวนคนต่อห้องนอน (คน)	สวมถุงสุขอนามัย (%)	น้ำดื่มสะอาด (%)	โทรศัพท์ในบ้าน (%)	พัดลม (%)	ตู้เย็น (%)	หม้อหุงต้มอาหารไฟฟ้า (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ทั่วราชอาณาจักร	76.9	99.2	1.1	1.7	99.6	99.6	11.8	97.9	90.1	88.1
กรุงเทพมหานคร	45.3	99.8	1.2	1.6	100.0	100.0	43.8	99.1	89.7	90.8
สมุทรปราการ	36.2	99.7	1.2	1.7	100.0	100.0	14.4	99.6	74.7	81.7
นนทบุรี	49.5	100.0	0.9	1.4	99.9	99.9	38.4	99.2	92.6	91.3
ปทุมธานี	57.1	100.0	1.1	1.5	100.0	100.0	16.9	99.1	93.7	93.3
พระนครศรีอยุธยา	65.4	99.4	1.4	1.7	100.0	99.7	9.8	98.7	90.9	89.1
อ่างทอง	86.6	99.9	1.3	1.9	100.0	99.9	14.0	98.9	93.8	94.9
ลพบุรี	81.1	100.0	1.1	1.8	99.2	99.8	6.1	99.5	93.1	93.6
สิงห์บุรี	80.7	99.0	1.1	1.7	100.0	100.0	19.8	98.8	92.6	97.2
ชัยนาท	79.6	97.7	1.2	1.8	99.6	99.9	11.8	99.2	94.7	97.9

พื้นที่	ที่อยู่อาศัย 2556				สภาพแวดล้อม 2556					
	ครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน (%)	บ้านสร้างด้วยวัสดุคงทนถาวร (%)	จำนวนคนต่อห้อง (คน)	จำนวนคนต่อห้องนอน (คน)	ส่วนถูกสุขอนามัย (%)	น้ำดื่มสะอาด (%)	โทรศัพท์ในบ้าน (%)	พัดลม (%)	ตู้เย็น (%)	หม้อหุงต้มอาหารไฟฟ้า(%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
สระบุรี	75.4	98.3	1.2	1.8	99.4	99.7	14.8	99.1	94.2	95.4
ชลบุรี	40.1	100.0	1.1	1.5	100.0	99.4	8.9	99.2	92.7	80.9
ระยอง	51.2	100.0	1.2	1.8	99.9	99.5	6.8	99.7	88.5	90.9
จันทบุรี	75.1	99.4	1.1	1.6	100.0	99.7	9.2	98.6	94.2	96.9
ตราด	64.7	99.8	1.5	1.8	99.7	99.7	8.6	97.5	90.9	94.1
ฉะเชิงเทรา	70.1	99.2	1.4	1.8	100.0	99.8	12.9	99.7	94.9	94.0
ปราจีนบุรี	72.3	98.8	1.2	1.7	99.7	99.8	6.7	99.6	90.5	89.7
นครนายก	81.1	99.9	1.5	1.9	99.3	99.8	10.8	100.0	97.0	99.1
สระแก้ว	80.5	98.6	1.4	1.9	98.6	99.6	3.8	97.2	87.1	92.7
ราชบุรี	71.7	97.6	1.3	1.7	97.6	99.8	15.9	97.4	88.1	92.7
กาญจนบุรี	79.1	96.4	1.4	1.8	100.0	99.6	11.2	96.4	83.0	91.7
สุพรรณบุรี	93.3	99.2	1.1	1.7	99.9	99.9	3.5	99.9	97.5	98.7
นครปฐม	61.2	99.8	1.3	1.7	99.2	99.8	17.6	99.8	84.2	86.4
สมุทรสาคร	24.5	98.6	1.6	1.9	100.0	100.0	6.3	99.1	78.3	80.3
สมุทรสงคราม	64.1	99.6	1.3	1.7	100.0	100.0	18.9	98.1	93.0	94.1
เพชรบุรี	80.3	97.0	1.4	1.8	99.0	99.1	21.0	96.1	87.8	90.0
ประจวบคีรีขันธ์	64.1	99.6	1.3	1.8	100.0	99.4	9.7	95.0	87.9	90.9
ภาคกลาง	67.8	99.0	1.3	1.7	99.6	99.8	10.7	98.6	90.2	91.9
เชียงใหม่	77.7	97.3	0.8	1.4	98.4	99.4	9.6	86.4	82.9	75.3
ลำพูน	86.4	97.5	0.8	1.3	99.6	99.7	11.6	94.7	91.9	86.6
ลำปาง	91.5	99.4	0.9	1.3	100.0	99.6	11.7	96.6	93.2	87.4
อุดรดิตถ์	90.8	99.7	1.3	1.8	100.0	99.5	7.1	97.1	93.9	91.2
แพร่	91.9	100.0	1.0	1.5	100.0	99.8	13.6	98.5	94.2	81.2
น่าน	81.9	100.0	0.7	1.3	100.0	97.8	7.2	94.9	91.4	76.5
พะเยา	91.4	99.4	0.9	1.4	99.8	99.8	7.5	94.1	93.6	79.8
เชียงราย	79.7	98.5	0.8	1.1	100.0	99.2	5.7	97.5	94.3	88.8
แม่ฮ่องสอน	52.1	84.9	1.0	1.9	100.0	97.4	3.9	57.6	46.9	58.5
นครสวรรค์	77.5	99.3	1.4	2.1	99.9	99.7	6.4	98.5	94.4	91.2
อุทัยธานี	86.5	99.3	1.0	1.7	99.9	99.8	6.7	96.9	91.2	92.5
กำแพงเพชร	89.9	98.8	1.0	1.8	99.8	99.6	5.8	99.7	96.7	98.5
ตาก	73.2	96.1	1.1	1.7	99.5	99.6	9.3	92.0	80.9	89.5
สุโขทัย	89.3	99.2	1.2	1.8	99.7	99.4	8.4	98.7	91.6	87.9
พิษณุโลก	72.6	98.9	1.3	1.8	100.0	99.4	11.9	96.9	88.9	94.6
พิจิตร	91.5	99.4	1.1	1.6	100.0	99.7	7.5	99.8	95.2	97.5
เพชรบูรณ์	81.3	96.7	1.1	1.7	99.9	99.6	6.7	98.9	91.8	95.5
ภาคเหนือ	82.5	98.3	1.0	1.5	99.7	99.4	8.3	95.0	90.3	87.2
นครราชสีมา	85.8	99.5	1.2	1.9	99.7	99.8	10.1	99.5	89.7	96.4
บุรีรัมย์	94.9	99.2	1.5	1.8	99.4	99.3	3.9	98.1	86.4	91.6
สุรินทร์	92.1	99.6	1.8	2.2	99.9	99.5	2.1	98.6	84.7	85.2
ศรีสะเกษ	94.7	99.5	1.3	1.9	99.3	99.4	3.3	99.2	85.6	92.3
อุบลราชธานี	90.4	99.5	1.1	1.8	99.7	99.7	3.0	94.8	87.5	64.6

พื้นที่	ที่อยู่อาศัย 2556				สภาพแวดล้อม 2556					
	ครัวเรือนที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน (%)	บ้านสร้างด้วยวัสดุคงทนถาวร (%)	จำนวนคนต่อห้อง (คน)	จำนวนคนต่อห้องนอน (คน)	สวมลูกสูขอนามัย (%)	น้ำดื่มสะอาด (%)	โทรศัพท์ในบ้าน (%)	พัดลม (%)	ตู้เย็น (%)	หม้อหุงต้มอาหารไฟฟ้า(%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ยโสธร	97.5	100.0	1.5	1.8	100.0	99.8	2.8	99.3	92.6	79.5
ชัยภูมิ	96.3	99.0	1.0	1.6	100.0	99.8	6.0	99.0	92.5	90.7
อำนาจเจริญ	88.7	99.9	1.3	1.9	100.0	99.8	3.3	96.9	90.7	70.8
บึงกาฬ	98.9	100.0	1.1	1.8	99.6	99.4	1.3	99.5	95.7	89.2
หนองบัวลำภู	97.2	99.9	1.2	1.8	100.0	98.6	1.8	99.4	95.5	71.5
ขอนแก่น	86.4	99.8	0.9	1.4	100.0	99.9	2.7	98.8	94.4	81.0
อุดรธานี	92.5	98.4	1.3	1.8	99.4	99.7	4.9	98.0	92.6	80.5
เลย	91.7	99.6	0.8	1.5	100.0	99.4	2.8	97.3	95.0	90.2
หนองคาย	91.4	99.9	1.0	1.6	99.7	99.7	5.1	97.7	94.6	80.6
มหาสารคาม	90.4	99.1	1.1	1.7	100.0	99.7	5.2	98.8	89.8	85.4
ร้อยเอ็ด	96.9	100.0	0.9	1.6	100.0	99.8	1.3	98.7	89.6	89.0
กาฬสินธุ์	96.4	99.8	1.1	1.8	100.0	99.4	2.2	98.4	92.9	75.3
สกลนคร	92.6	98.4	1.5	2.0	99.6	99.8	4.2	97.8	92.1	78.5
นครพนม	97.0	100.0	1.3	1.8	100.0	100.0	2.2	99.8	95.4	61.0
มุกดาหาร	94.2	99.5	1.4	1.8	98.8	99.6	5.1	95.3	86.4	74.8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	92.3	99.4	1.2	1.8	99.7	99.6	4.2	98.3	90.5	83.4
นครศรีธรรมราช	83.2	99.1	1.0	1.6	97.5	99.0	5.9	99.3	91.1	98.4
กระบี่	79.0	99.5	1.1	1.8	99.4	99.2	5.4	96.5	91.1	91.0
พังงา	75.0	99.7	1.0	1.7	99.8	98.8	16.0	98.7	92.3	94.8
ภูเก็ต	38.2	99.1	1.2	1.8	100.0	99.7	10.2	100.0	81.8	86.4
สุราษฎร์ธานี	71.7	99.3	1.0	1.7	100.0	99.4	15.7	99.1	94.2	97.0
ระนอง	78.0	99.4	0.8	1.6	99.4	99.5	9.3	97.2	84.7	94.0
ชุมพร	80.4	98.7	1.1	1.6	100.0	99.8	9.1	99.2	94.4	96.1
สงขลา	72.9	99.5	1.0	1.5	100.0	99.8	12.4	99.6	90.8	96.6
สตูล	87.7	99.1	1.0	1.9	98.5	98.3	7.7	98.3	94.8	97.2
ตรัง	77.4	99.3	0.8	1.5	99.3	99.7	10.5	98.3	91.6	94.5
พัทลุง	92.6	99.2	0.7	1.4	98.2	99.2	6.6	96.1	87.7	97.1
ปัตตานี	83.9	100.0	1.5	2.2	98.8	99.7	7.7	97.5	86.1	97.3
ยะลา	86.3	99.6	0.9	1.7	100.0	99.5	14.0	98.4	92.7	71.3
นราธิวาส	93.4	100.0	1.2	2.0	98.0	99.8	3.4	98.8	91.8	91.3
ภาคใต้	79.1	99.4	1.0	1.7	99.1	99.4	9.5	98.7	90.9	94.6

ตารางภาคผนวก 5 ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม (ต่อ)

พื้นที่	สิ่งแวดล้อม 2556				
	ประชากรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย		ประชากรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง		การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ตันก๊าซเรือนกระจก/คน)
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
	11	12	13	14	15
ทั่วราชอาณาจักร	5,923,380	9.14	9,070,144	14.00	2.3
กรุงเทพมหานคร	0	0.00	0	0.00	4.7

พื้นที่	สิ่งแวดล้อม 2556				
	ประชากรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย		ประชากรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง		การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ตันก๊าซเรือนกระจก/คน)
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
	11	12	13	14	15
สมุทรปราการ	7,280	0.59	0	0.00	3.2
นนทบุรี	0	0.00	0	0.00	1.9
ปทุมธานี	0	0.00	85,024	8.07	2.7
พระนครศรีอยุธยา	0	0.00	0	0.00	2.7
อ่างทอง	5,579	1.97	0	0.00	1.3
ลพบุรี	105,417	13.91	0	0.00	2.1
สิงห์บุรี	4,105	1.93	0	0.00	1.9
ชัยนาท	47,850	14.38	19,682	5.91	1.8
สระบุรี	29,614	4.71	82	0.01	3.0
ชลบุรี	20,813	1.50	4,806	0.35	4.9
ระยอง	17,984	2.72	10,442	1.58	5.3
จันทบุรี	12,951	2.47	127,762	24.37	2.5
ตราด	10	0.00	0	0.00	4.4
ฉะเชิงเทรา	146,827	21.27	540	0.08	2.9
ปราจีนบุรี	0	0.00	0	0.00	1.9
นครนายก	40,768	15.92	0	0.00	1.0
สระแก้ว	59,064	10.72	100,903	18.31	1.6
ราชบุรี	9	0.00	0	0.00	1.7
กาญจนบุรี	2,335	0.28	0	0.00	2.7
สุพรรณบุรี	75,640	8.92	51,522	6.08	2.7
นครปฐม	10,032	1.14	0	0.00	2.2
สมุทรสาคร	0	0.00	0	0.00	3.9
สมุทรสงคราม	0	0.00	0	0.00	6.4
เพชรบุรี	72,116	15.31	85,024	18.05	2.0
ประจวบคีรีขันธ์	25,324	4.87	58,388	11.22	2.1
ภาคกลาง	683,718	4.18	544,175	3.32	2.8
เชียงใหม่	198,732	11.92	330,895	19.85	1.0
ลำพูน	11,458	2.83	98,709	24.36	0.8
ลำปาง	18,066	2.39	69,858	9.25	1.2
อุดรดิตถ์	8,968	1.95	135,809	29.46	1.2
แพร่	2,950	0.65	2,662	0.58	0.7
น่าน	49,132	10.28	143,932	30.12	0.6
พะเยา	6,298	1.29	161,809	33.24	0.7
เชียงราย	24,269	2.01	157,414	13.07	0.8
แม่ฮ่องสอน	133,676	54.22	71,005	28.80	0.4
นครสวรรค์	148,571	13.84	151,957	14.16	2.6
อุทัยธานี	31,272	9.49	79,306	24.07	2.8
กำแพงเพชร	49,915	6.85	62,181	8.53	2.3
ตาก	129,220	24.27	149,694	28.12	1.1
สุโขทัย	35,014	5.81	159,894	26.53	1.7
พิษณุโลก	24,659	2.88	3,513	0.41	1.7
พิจิตร	55,187	10.05	60,912	11.10	1.7
เพชรบูรณ์	84,786	8.53	349,813	35.18	1.4

พื้นที่	สิ่งแวดล้อม 2556				
	ประชากรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย		ประชากรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง		การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ตันก๊าซเรือนกระจก/คน)
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
	11	12	13	14	15
ภาคเหนือ	1,012,173	8.56	2,189,363	18.51	1.4
นครราชสีมา	79,312	3.04	712,087	27.28	1.8
บุรีรัมย์	269,057	17.10	550,550	34.99	1.2
สุรินทร์	785,198	56.56	438,532	31.59	0.8
ศรีสะเกษ	600,923	41.10	644,863	44.11	0.6
อุบลราชธานี	383,336	20.87	43,698	2.38	0.6
ยโสธร	352,680	65.26	80,890	14.97	0.7
ชัยภูมิ	289,471	25.49	0	0.00	1.2
อำนาจเจริญ	0	0.00	175,691	46.89	0.5
บึงกาฬ	0	0.00	0	0.00	0.4
หนองบัวลำภู	281	0.06	198,116	39.07	0.9
ขอนแก่น	110,985	6.23	860,608	48.30	1.7
อุดรธานี	251	0.02	139,233	8.90	1.5
เลย	12,675	2.00	266,200	42.11	0.9
หนองคาย	0	0.00	158,522	30.78	0.8
มหาสารคาม	1,732	0.18	420,410	43.99	0.8
ร้อยเอ็ด	69,113	5.28	777,086	59.37	0.6
กาฬสินธุ์	0	0.00	397,342	40.38	1.1
สกลนคร	100,124	8.83	0	0.00	0.6
นครพนม	34,125	4.80	53,300	7.50	0.4
มุกดาหาร	106,678	30.98	102,152	29.67	1.4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,195,941	14.68	6,019,280	27.64	1.0
นครศรีธรรมราช	403,283	26.16	1,150	0.07	3.1
กระบี่	25,138	5.58	14,566	3.23	7.3
พังงา	39,179	15.10	0	0.00	8.9
ภูเก็ต	0	0.00	0	0.00	2.9
สุราษฎร์ธานี	52,305	5.07	158,440	15.36	8.2
ระนอง	4,308	2.46	55,262	31.62	2.8
ชุมพร	71,646	14.38	0	0.00	4.4
สงขลา	94,155	6.77	0	0.00	4.5
สตูล	6,121	1.98	497	0.16	3.6
ตรัง	63,898	10.05	87,411	13.74	6.3
พัทลุง	187,150	36.13	0	0.00	3.0
ปัตตานี	30,919	4.55	0	0.00	1.3
ยะลา	10,536	2.08	0	0.00	3.7
นราธิวาส	42,910	5.60	0	0.00	2.3
ภาคใต้	1,031,548	11.30	317,326	3.48	4.4

แหล่งข้อมูล :

คอลัมน์ 1 - 5 และ 7 - 10 รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2556 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

คอลัมน์ 6 รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทยในชนบท จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2556 กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

คอลัมน์ 11 - 12 รายงานสถานการณ์อุทกภัยของประเทศไทยประจำปี 2556 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.

คอลัมน์ 13 - 14 รายงานสถานการณ์ภัยแล้งของประเทศไทยประจำปี 2556 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประมวลผลโดยสำนักพัฒนา
ฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.
คอลัมน์ 15 ข้อมูลจากกระทรวงพลังงาน ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.

ตารางภาคผนวก 6 ชีวิตครอบครัวและชุมชน

พื้นที่	ชีวิตครอบครัว 2556					
	ครัวเรือนที่มีผู้หญิงเป็นหัวหน้า		ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุเป็นหัวหน้า			
	ครัวเรือน	ร้อยละ	ชาย (ครัวเรือน)	หญิง (ครัวเรือน)	รวม (ครัวเรือน)	รวม (ร้อยละ)
	1	2	3	4	5	6
ทั่วราชอาณาจักร	7,234,404	35.9	3,774,114	2,693,429	6,467,544	32.1
กรุงเทพมหานคร	674,644	34.4	271,179	208,086	479,265	24.5
สมุทรปราการ	140,616	33.2	26,939	29,675	56,613	13.4
นนทบุรี	120,412	38.4	43,979	26,823	70,802	22.6
ปทุมธานี	86,214	34.2	18,161	19,499	37,659	14.9
พระนครศรีอยุธยา	115,313	50.8	29,364	40,319	69,683	30.7
อ่างทอง	42,284	50.8	17,166	20,540	37,706	45.3
ลพบุรี	96,805	41.0	41,427	30,844	72,270	30.6
สิงห์บุรี	35,628	49.5	13,668	13,817	27,485	38.2
ชัยนาท	51,979	44.0	27,262	21,072	48,334	40.9
สระบุรี	79,417	42.8	24,164	29,146	53,310	28.8
ชลบุรี	134,600	34.0	35,359	21,794	57,154	14.4
ระยอง	54,312	27.5	19,056	11,002	30,057	15.2
จันทบุรี	64,000	37.1	32,290	21,123	53,413	30.9
ตราด	25,047	31.2	15,071	6,717	21,789	27.1
ฉะเชิงเทรา	77,856	36.2	33,224	28,020	61,244	28.5
ปราจีนบุรี	62,155	45.0	21,661	17,726	39,387	28.5
นครนายก	41,149	50.4	15,791	18,935	34,726	42.6
สระแก้ว	80,304	43.5	31,364	29,384	60,748	32.9
ราชบุรี	103,407	41.6	45,340	36,621	81,962	33.0
กาญจนบุรี	89,093	38.2	45,414	31,594	77,008	33.0
สุพรรณบุรี	111,933	42.2	62,199	44,887	107,086	40.4
นครปฐม	119,581	39.0	38,530	43,954	82,483	26.9
สมุทรสาคร	61,001	31.7	8,844	11,228	20,072	10.4
สมุทรสงคราม	27,319	42.7	15,219	14,358	29,577	46.2
เพชรบุรี	60,565	43.6	24,990	19,842	44,832	32.3
ประจวบคีรีขันธ์	55,691	37.7	19,845	12,945	32,790	22.2
ภาคกลาง	1,936,679	38.9	706,326	601,863	1,308,189	26.3
เชียงใหม่	186,163	33.5	131,355	77,716	209,072	37.6
ลำพูน	38,284	26.7	36,075	15,207	51,282	35.8
ลำปาง	96,049	35.3	63,118	43,812	106,930	39.3
อุตรดิตถ์	54,879	35.5	37,684	20,666	58,350	37.8
แพร่	51,880	30.1	40,279	25,431	65,710	38.1
น่าน	32,340	21.1	43,049	14,705	57,755	37.7
พะเยา	59,549	31.9	47,961	23,054	71,014	38.0
เชียงราย	142,088	34.6	83,387	54,973	138,360	33.7
แม่ฮ่องสอน	22,631	30.8	13,415	6,646	20,061	27.3

พื้นที่	ชีวิตครอบครัว 2556					
	ครัวเรือนที่มีผู้หญิงเป็นหัวหน้า		ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุเป็นหัวหน้า			
	ครัวเรือน	ร้อยละ	ชาย (ครัวเรือน)	หญิง (ครัวเรือน)	รวม (ครัวเรือน)	รวม (ร้อยละ)
	1	2	3	4	5	6
นครสวรรค์	147,529	40.1	81,092	61,087	142,179	38.6
อุทัยธานี	41,730	41.2	22,758	19,800	42,558	42.0
กำแพงเพชร	68,280	30.7	60,610	27,395	88,006	39.6
ตาก	62,024	37.2	24,659	23,621	48,280	29.0
สุโขทัย	86,575	42.3	41,629	34,126	75,755	37.0
พิษณุโลก	115,272	43.0	44,368	39,189	83,557	31.2
พิจิตร	81,734	43.5	39,270	36,068	75,339	40.1
เพชรบูรณ์	121,296	38.8	68,655	39,059	107,715	34.5
ภาคเหนือ	1,408,307	35.6	879,365	562,556	1,441,921	36.5
นครราชสีมา	344,979	43.5	157,949	156,660	314,610	39.7
บุรีรัมย์	170,009	37.1	127,845	87,220	215,065	46.9
สุรินทร์	138,804	32.8	111,990	53,208	165,198	39.0
ศรีสะเกษ	143,539	32.8	64,858	47,281	112,139	25.6
อุบลราชธานี	121,707	24.0	112,867	54,750	167,618	33.1
ยโสธร	60,819	32.8	43,714	33,369	77,083	41.5
ชัยภูมิ	132,087	37.4	80,641	63,558	144,198	40.9
อำนาจเจริญ	35,148	31.0	31,939	17,397	49,336	43.5
บึงกาฬ	36,113	29	26,633	19,375	46,008	37.3
หนองบัวลำภู	37,924	25.7	36,255	18,937	55,193	37.4
ขอนแก่น	173,325	32.2	135,024	66,237	201,261	37.3
อุดรธานี	178,200	38.3	95,239	85,736	180,975	38.9
เลย	42,996	24.4	42,826	18,121	60,947	34.6
หนองคาย	57,505	37.2	30,586	20,006	50,592	32.7
มหาสารคาม	109,655	36.8	57,786	54,784	112,570	37.7
ร้อยเอ็ด	128,831	31.9	87,116	55,173	142,289	35.3
กาฬสินธุ์	108,966	38.0	66,802	50,466	117,269	40.9
สกลนคร	126,354	36.8	83,753	37,930	121,682	35.4
นครพนม	91,688	41.9	32,379	39,260	71,639	32.8
มุกดาหาร	29,907	30.1	22,420	10,006	32,427	32.6
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,268,557	34.8	1,448,622	989,475	2,438,098	37.3
นครศรีธรรมราช	173,854	32.8	126,510	81,980	208,489	39.3
กระบี่	28,762	24.8	18,831	6,992	25,822	22.3
พังงา	28,834	33.9	16,877	11,033	27,910	32.8
ภูเก็ต	33,236	32.8	9,691	6,251	15,942	15.7
สุราษฎร์ธานี	111,530	35.5	47,716	35,628	83,344	26.5
ระนอง	20,277	35.3	7,408	6,075	13,483	23.4
ชุมพร	61,149	37.6	27,371	16,984	44,355	27.3
สงขลา	153,767	35.6	48,989	38,383	87,372	20.3
สตูล	22,312	27.7	13,174	4,609	17,784	22.1
ตรัง	69,397	33.7	25,350	24,521	49,871	24.2
พัทลุง	56,825	33.1	39,424	26,089	65,513	38.2
ปัตตานี	73,564	42.5	33,500	31,411	64,910	37.5
ยะลา	46,419	35.9	24,418	14,554	38,972	30.1

พื้นที่	ชีวิตครอบครัว 2556					
	ครัวเรือนที่มีผู้หญิงเป็นหัวหน้า		ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุเป็นหัวหน้า			
	ครัวเรือน	ร้อยละ	ชาย (ครัวเรือน)	หญิง (ครัวเรือน)	รวม (ครัวเรือน)	รวม (ร้อยละ)
	1	2	3	4	5	6
นราธิวาส	66,290	34.0	29,363	26,941	56,304	28.9
ภาคใต้	946,217	34.4	468,622	331,450	800,071	17.0

ตารางภาคผนวก 6 ชีวิตครอบครัวและชุมชน (ต่อ)

พื้นที่	ชีวิตครอบครัว 2556					
	ครัวเรือนที่มีหัวหน้าเดี่ยว (เป็นหมาย หย่าร้างหรือแยกกันอยู่)				ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว	
	ชาย (ครัวเรือน)	หญิง (ครัวเรือน)	รวม (ครัวเรือน)	รวม (ร้อยละ)	ครัวเรือน	ร้อยละ
	7	8	9	10	11	12
ทั่วราชอาณาจักร	1,169,312	3,480,499	4,649,811	23.1	1,151	5.1
กรุงเทพมหานคร	103,116	248,263	351,379	17.9	110	3.9
สมุทรปราการ	12,122	50,424	62,546	14.8	15	1.9
นนทบุรี	17,505	45,343	62,847	20.0	24	4.3
ปทุมธานี	6,116	21,669	27,785	11.0	8	1.5
พระนครศรีอยุธยา	10,695	48,740	59,435	26.2	15	5.2
อ่างทอง	5,824	19,872	25,696	30.8	8	9.7
ลพบุรี	17,082	42,373	59,455	25.2	14	5.2
สิงห์บุรี	4,355	14,447	18,802	26.1	7	10.8
ชัยนาท	8,202	23,389	31,591	26.7	8	7.8
สระบุรี	9,153	36,136	45,289	24.4	12	5.4
ชลบุรี	11,729	38,221	49,950	12.6	7	1.1
ระยอง	6,466	19,460	25,927	13.1	6	2.0
จันทบุรี	13,305	31,188	44,493	25.8	10	5.4
ตราด	6,554	11,620	18,174	22.6	6	6.9
ฉะเชิงเทรา	10,520	37,469	47,989	22.3	12	4.7
ปราจีนบุรี	10,946	23,445	34,391	24.9	12	6.0
นครนายก	4,859	23,118	27,977	34.3	9	9.2
สระแก้ว	10,896	39,339	50,235	27.2	13	7.0
ราชบุรี	15,182	48,765	63,947	25.7	26	9.4
กาญจนบุรี	21,018	47,427	68,445	29.3	15	5.5
สุพรรณบุรี	20,849	56,514	77,363	29.2	28	9.0
นครปฐม	18,880	43,848	62,728	20.4	16	4.5
สมุทรสาคร	4,791	17,568	22,360	11.6	5	1.5
สมุทรสงคราม	5,481	13,768	19,249	30.1	8	10.9
เพชรบุรี	5,988	28,629	34,616	24.9	11	6.9
ประจวบคีรีขันธ์	7,909	21,478	29,387	19.9	5	3.7
ภาคกลาง	230,684	686,814	917,498	23.0	301	4.4
เชียงใหม่	41,253	115,709	156,962	28.3	59	8.6
ลำพูน	12,425	23,295	35,720	24.9	9	6.2
ลำปาง	21,761	53,123	74,884	27.5	16	6.0
อุตรดิตถ์	9,267	25,920	35,187	22.8	9	6.5
แพร่	11,833	34,132	45,965	26.7	10	6.7
น่าน	11,903	21,134	33,037	21.6	6	3.9

พื้นที่	ชีวิตครอบครัว 2556					
	ครัวเรือนที่มีหัวหน้าเดียว (เป็นหม้าย หย่าร้างหรือแยกกันอยู่)				ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว	
	ชาย (ครัวเรือน)	หญิง (ครัวเรือน)	รวม (ครัวเรือน)	รวม (ร้อยละ)	ครัวเรือน	ร้อยละ
	7	8	9	10	11	12
พะเยา	14,147	33,090	47,237	25.3	12	7.3
เชียงราย	33,926	71,680	105,606	25.7	34	7.0
แม่ฮ่องสอน	4,781	9,273	14,054	19.1	6	7.7
นครสวรรค์	27,601	70,489	98,090	26.6	30	8.6
อุทัยธานี	6,644	23,911	30,555	30.2	11	9.9
กำแพงเพชร	13,622	32,760	46,382	20.9	14	5.7
ตาก	5,744	33,922	39,666	23.8	10	5.9
สุโขทัย	17,576	41,737	59,313	29.0	17	7.8
พิษณุโลก	13,962	56,636	70,598	26.3	16	5.5
พิจิตร	12,187	43,568	55,755	29.7	25	12.2
เพชรบูรณ์	23,316	59,519	82,835	26.5	14	4.9
ภาคเหนือ	281,948	749,900	1,031,847	26.1	298	7.2
นครราชสีมา	38,769	163,579	202,348	25.5	35	4.6
บุรีรัมย์	29,765	100,202	129,966	28.3	21	5.7
สุรินทร์	24,546	59,128	83,674	19.8	9	2.7
ศรีสะเกษ	12,666	58,349	71,015	16.2	17	5.3
อุบลราชธานี	36,661	82,552	119,213	23.5	14	2.8
ยโสธร	19,032	41,680	60,713	32.7	11	7.6
ชัยภูมิ	18,663	76,061	94,724	26.8	18	6.0
อำนาจเจริญ	3,326	18,373	21,699	19.1	3	3.3
บึงกาฬ	5,038	19,441	24,479	20	3	3.1
หนองบัวลำภู	5,686	25,407	31,092	21.1	5	3.7
ขอนแก่น	41,614	108,810	150,424	27.9	42	6.5
อุดรธานี	22,621	90,537	113,158	24.3	18	4.8
เลย	9,787	24,173	33,961	19.3	7	4.0
หนองคาย	9,096	26,050	35,146	22.7	6	4.4
มหาสารคาม	20,727	61,955	82,682	27.7	19	7.0
ร้อยเอ็ด	21,500	76,417	97,917	24.3	23	6.3
กาฬสินธุ์	14,646	65,433	80,080	27.9	16	6.5
สกลนคร	29,687	65,886	95,572	27.8	19	6.2
นครพนม	9,917	49,321	59,237	27.1	15	8.0
มุกดาหาร	4,347	14,666	19,013	19.1	5	4.4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	378,093	1,228,020	1,606,113	24.6	305	5.2
นครศรีธรรมราช	24,596	98,713	123,309	23.3	24	5.3
กระบี่	2,572	10,783	13,355	11.5	3	2.8
พังงา	4,054	14,169	18,223	21.4	5	5.2
ภูเก็ต	3,571	13,116	16,687	16.5	4	2.0
สุราษฎร์ธานี	15,402	49,517	64,919	20.6	10	2.8
ระนอง	1,979	9,023	11,002	19.1	3	3.4
ชุมพร	13,034	23,228	36,262	22.3	8	4.9
สงขลา	23,269	52,185	75,454	17.5	27	5.1
สตูล	3,426	10,575	14,001	17.4	2	2.6
ตรัง	9,064	28,140	37,204	18.1	7	3.4

พื้นที่	ชีวิตครอบครัว 2556					
	ครัวเรือนที่มีหัวหน้าเดียว (เป็นหม้าย หย่าร้างหรือแยกกันอยู่)				ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว	
	ชาย (ครัวเรือน)	หญิง (ครัวเรือน)	รวม (ครัวเรือน)	รวม (ร้อยละ)	ครัวเรือน	ร้อยละ
	7	8	9	10	11	12
พัทลุง	11,367	34,874	46,241	27.0	17	10.1
ปัตตานี	8,292	39,994	48,286	27.9	7	4.6
ยะลา	9,830	25,983	35,813	27.7	10	6.4
นราธิวาส	9,274	39,766	49,040	25.2	10	5.7
ภาคใต้	139,729	450,067	589,796	21.4	136	4.7

ตารางภาคผนวก 6 ชีวิตครอบครัวและชุมชน (ต่อ)

พื้นที่	ชีวิตครอบครัว 2556				ความปลอดภัยของชุมชน 2556	
	อัตราเด็กที่ประสบ ภาวะยากลำบาก (คนต่อประชากร แสนคน)	เด็กอายุ 15-17 ปี			การรับแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (รายต่อประชากรแสนคน)	การจับกุมคดียา เสพติด (รายต่อ ประชากรแสนคน)
		รวม (คน)	เฉพาะที่	เฉพาะที่		
			ทำงาน (คน)	ทำงาน (ร้อยละ)		
	13	14	15	16	17	18
ทั่วราชอาณาจักร	40.4	2,947,199	405,318	13.8	114.2	717.7
กรุงเทพมหานคร	6.0	195,183	16,869	8.6	246.1	1,076.9
สมุทรปราการ	7.8	656,441	4,108	0.6	182.4	1,211.9
นนทบุรี	0.0	32,658	2,395	7.3	128.3	796.7
ปทุมธานี	11.8	31,188	2,460	7.9	183.7	878.5
พระนครศรีอยุธยา	19.2	32,614	2,300	7.1	201.1	1,405.2
อ่างทอง	21.4	12,270	1,094	8.9	139.6	1,275.1
ลพบุรี	28.3	34,802	3,852	11.1	98.9	1,064.0
สิงห์บุรี	22.2	9,695	619	6.4	186.7	806.8
ชัยนาท	28.0	15,789	2,382	15.1	110.9	716.7
สระบุรี	11.5	28,407	3,508	12.4	217.7	752.0
ชลบุรี	4.2	45,573	3,790	8.3	195.1	1,898.0
ระยอง	32.3	26,017	4,408	16.9	195.2	976.4
จันทบุรี	34.9	22,269	4,040	18.1	125.3	773.3
ตราด	6.9	11,145	1,958	17.6	153.6	531.7
ฉะเชิงเทรา	14.2	31,011	3,441	11.1	149.4	1,172.1
ปราจีนบุรี	27.5	21,216	1,495	7.0	149.1	1,036.0
นครนายก	24.7	11,808	1,232	10.4	115.2	1,257.0
สระแก้ว	33.1	29,110	3,875	13.3	91.5	631.1
ราชบุรี	9.2	37,060	20,479	55.3	109.0	929.2
กาญจนบุรี	13.2	38,985	11,308	29.0	105.0	1,082.4
สุพรรณบุรี	19.9	39,185	6,099	15.6	124.3	807.7
นครปฐม	6.5	39,227	13,736	35.0	144.6	995.0
สมุทรสาคร	0.0	19,268	17,409	90.4	136.5	1,122.3
สมุทรสงคราม	24.3	8,681	3,212	37.0	104.1	562.0
เพชรบุรี	5.8	20,122	5,421	26.9	127.6	998.8
ประจวบคีรีขันธ์	18.9	22,163	3,032	13.7	127.6	886.7
ภาคกลาง	17.1	1,276,700	127,653	10.0	149.3	1,050.5
เชียงใหม่	49.4	65,528	4,947	7.5	139.5	404.6

พื้นที่	ชีวิตครอบครัว 2556				ความปลอดภัยของชุมชน 2556	
	อัตราเด็กที่ประสบ ภาวะยากลำบาก (คนต่อประชากร แสนคน)	เด็กอายุ 15-17 ปี			การรับแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (รายต่อประชากรแสนคน)	การจับกุมคดียา เสพติด (รายต่อ ประชากรแสนคน)
		รวม (คน)	เฉพาะที่	เฉพาะที่		
			ทำงาน (คน)	ทำงาน (ร้อยละ)		
	13	14	15	16	17	18
ลำพูน	53.3	16,103	4,762	29.6	104.4	266.5
ลำปาง	55.1	34,191	1,751	5.1	71.1	278.1
อุดรดิตถ์	96.8	19,076	4,367	22.9	80.9	436.7
แพร่	48.7	21,606	5,322	24.6	70.2	250.6
น่าน	75.2	23,431	4,993	21.3	57.5	271.8
พะเยา	128.6	23,040	3,056	13.3	49.3	401.6
เชียงราย	83.9	56,613	3,055	5.4	69.6	498.6
แม่ฮ่องสอน	41.3	13,941	8,668	62.2	66.5	72.6
นครสวรรค์	40.7	47,574	8,025	16.9	126.3	446.6
อุทัยธานี	16.0	13,728	10,095	73.5	100.4	451.2
กำแพงเพชร	14.0	33,656	4,961	14.7	84.0	531.4
ตาก	122.8	27,610	4,946	17.9	101.4	359.2
สุโขทัย	48.7	25,751	4,829	18.8	74.5	422.8
พิษณุโลก	54.5	34,602	1,044	3.0	121.3	910.6
พิจิตร	8.5	25,707	2,683	10.4	81.4	488.8
เพชรบูรณ์	31.8	44,968	5,685	12.6	51.9	800.0
ภาคเหนือ	55.7	527,123	83,188	15.8	91.2	469.9
นครราชสีมา	39.4	124,422	4,981	4.0	58.8	399.8
บุรีรัมย์	49.0	82,643	3,361	4.1	44.6	303.7
สุรินทร์	59.7	76,183	4,335	5.7	47.6	175.2
ศรีสะเกษ	67.2	78,709	10,453	13.3	54.0	249.2
อุบลราชธานี	33.9	91,971	8,392	9.1	55.3	728.4
ยโสธร	27.1	29,050	3,534	12.2	47.4	573.1
ชัยภูมิ	39.7	52,528	4,826	9.2	39.0	298.0
อำนาจเจริญ	43.0	19,447	6,102	31.4	45.9	1,123.6
บึงกาฬ	59.3	27,428	2,909	10.6	59.1	520.4
หนองบัวลำภู	77.6	86,485	5,306	6.1	71.4	278.6
ขอนแก่น	31.4	80,278	8,964	11.2	70.6	408.2
อุดรธานี	34.9	29,956	4,840	16.2	48.7	513.2
เลย	18.7	27,928	8,961	32.1	59.6	849.1
หนองคาย	50.3	22,287	1,603	7.2	44.9	543.0
มหาสารคาม	65.2	49,063	1,195	2.4	52.4	330.4
ร้อยเอ็ด	45.3	69,717	1,857	2.7	51.6	461.1
กาฬสินธุ์	45.2	47,904	2,433	5.1	63.2	683.6
สกลนคร	36.3	57,429	4,381	7.6	37.5	408.2
นครพนม	28.9	38,959	1,534	3.9	41.9	677.8
มุกดาหาร	36.1	38,959	6,421	16.5	64.8	891.7
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	42.7	1,131,343	96,390	8.5	53.1	463.1
นครศรีธรรมราช	91.5	81,233	16,448	20.2	110.4	873.7
กระบี่	18.3	20,225	5,588	27.6	152.4	701.1
พังงา	14.7	12,731	2,438	19.2	125.3	715.8

พื้นที่	ชีวิตครอบครัว 2556				ความปลอดภัยของชุมชน 2556	
	อัตราเด็กที่ประสบ ภาวะยากลำบาก (คนต่อประชากร แสนคน)	เด็กอายุ 15-17 ปี			การรับแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (รายต่อประชากรแสนคน)	การจับกุมคดียา เสพติด (รายต่อ ประชากรแสนคน)
		รวม (คน)	เฉพาะที่	เฉพาะที่		
			ทำงาน (คน)	ทำงาน (ร้อยละ)		
	13	14	15	16	17	18
ภูเก็ต	4.2	12,229	1,649	13.5	253.8	839.5
สุราษฎร์ธานี	18.9	44,598	6,478	14.5	194.8	1,133.3
ระนอง	8.7	9,063	1,840	20.3	111.0	1,035.6
ชุมพร	15.1	22,598	4,393	19.4	131.0	872.6
สงขลา	41.7	65,545	9,851	15.0	147.9	731.7
สตูล	25.9	15,130	3,892	25.7	98.1	985.5
ตรัง	12.7	33,456	8,921	26.7	106.0	1,173.8
พัทลุง	24.7	26,083	6,162	23.6	138.2	880.5
ปัตตานี	74.6	40,974	5,886	14.4	140.2	466.2
ยะลา	116.3	28,150	1,871	6.6	179.8	753.0
นราธิวาส	63.7	46,006	5,803	12.6	145.9	486.9
ภาคใต้	47.4	458,020	81,218	17.7	145.0	825.7

แหล่งข้อมูล :

คอลัมน์ 1 - 12 การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนปี 2556 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.

คอลัมน์ 13 ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชข.2ค) ปี 2556 กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.

คอลัมน์ 14 - 16 การสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากรเฉลี่ย 4 ไตรมาส ปี 2556 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.

คอลัมน์ 17 - 18 จากระายงานสถิติคดีอาญา 5 กลุ่ม ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และข้อมูลทะเบียนราษฎร์ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.

ตารางภาคผนวก 7 การคมนาคมและการสื่อสาร

พื้นที่	การคมนาคม 2556				การสื่อสาร 2556				
	จำนวน หมู่บ้าน	หมู่บ้านที่มีถนนสายหลักใช้งานได้ตลอดปี (ร้อยละ)	จำนวนรถจดทะเบียนสะสม ณ 31 ธ.ค. 2556		จำนวนอุบัติเหตุทางถนน (รับแจ้งครั้งต่อประชากรแสนคน)	ครัวเรือนที่มีโทรศัพท์ (ร้อยละ)	ครัวเรือนที่มีวิทยุ (ร้อยละ)	ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ (ร้อยละ)	ประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)
			คัน	ต่อประชากรพันคน					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
ทั่วราชอาณาจักร	70,372	55.0	34,624,406	534	95.5	97.0	54.3	73.3	28.9
กรุงเทพมหานคร	na.	na.	8,216,859	1,445	510.6	97.9	58.1	85.0	48.8
สมุทรปราการ	318	80.5	136,219	110	142.9	95.5	39.2	81.7	26.8
นนทบุรี	309	89.0	167,747	145	19.2	98.2	74.2	86.1	46.7
ปทุมธานี	393	81.9	128,715	122	66.7	99.3	71.3	83.5	37.5
พระนครศรีอยุธยา	1,140	71.1	376,398	472	251.0	99.1	28.2	75.9	38.7
อ่างทอง	432	81.5	143,404	505	55.3	95.1	53.0	74.4	25.6
ลพบุรี	1,088	60.3	396,161	523	57.8	97.2	51.9	76.7	26.6

พื้นที่	การคมนาคม 2556				การสื่อสาร 2556				
	จำนวน หมู่บ้าน	หมู่บ้านที่มีถนน สายหลัก ใช้งานได้ ตลอดปี (ร้อยละ)	จำนวนรถจดทะเบียน สะสม ณ 31 ธ.ค. 2556		จำนวน อุบัติเหตุ ทางถนน (รับแจ้งครั้ง ต่อประชากร แสนคน)	ครัวเรือน ที่มี โทรศัพท์ (ร้อยละ)	ครัวเรือน ที่มีวิทยุ (ร้อยละ)	ประชากร ที่มี โทรศัพท์ มือถือ (ร้อยละ)	ประชากรที่ เข้าถึง อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)
			คัน	ต่อ ประชากร พัน คน					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
สิงห์บุรี	330	87.3	133,454	627	48.4	97.2	61.7	74.0	29.3
ชัยนาท	495	58.6	168,181	505	152.7	97.6	55.4	73.4	26.0
สระบุรี	886	65.0	386,108	614	116.2	97.8	40.6	79.3	28.2
ชลบุรี	547	65.6	1,272,217	915	31.6	98.8	63.4	82.7	38.1
ระยอง	412	59.2	616,273	932	41.9	96.8	26.6	76.8	36.5
จันทบุรี	666	48.9	336,100	641	40.4	98.0	43.5	78.0	31.0
ตราด	242	57.9	127,429	569	46.0	95.8	27.8	77.1	29.3
ฉะเชิงเทรา	779	59.2	343,164	497	34.2	98.6	43.5	79.2	34.7
ปราจีนบุรี	694	42.4	241,275	507	48.1	98.6	43.6	74.7	29.5
นครนายก	404	70.8	116,204	454	22.6	98.8	73.4	75.9	21.7
สระแก้ว	712	51.4	200,692	364	57.7	94.7	36.2	70.3	20.4
ราชบุรี	836	65.2	466,451	549	49.2	94.1	46.2	72.3	24.5
กาญจนบุรี	908	54.1	372,227	442	52.2	94.9	63.3	67.5	19.0
สุพรรณบุรี	967	59.2	461,429	544	50.7	99.9	56.5	76.1	18.4
นครปฐม	845	76.8	427,436	485	68.4	97.2	48.4	78.2	30.8
สมุทรสาคร	243	90.9	211,404	407	17.7	98.3	29.9	72.3	25.4
สมุทรสงคราม	270	75.2	64,594	333	20.1	99.1	28.0	76.4	29.0
เพชรบุรี	586	70.5	292,468	621	68.4	95.0	51.9	75.3	26.7
ประจวบคีรีขันธ์	406	53.9	305,631	587	26.3	95.2	31.1	74.6	23.2
ภาคกลาง	14,908	64.5	7,891,381	482	67.2	97.3	46.5	76.5	28.9
เชียงใหม่	1,844	55.2	1,217,547	730	115.5	92.0	68.4	73.5	35.4
ลำพูน	500	61.6	260,204	642	78.2	96.1	69.3	72.5	30.3
ลำปาง	849	68.3	425,064	563	71.4	95.7	70.1	77.5	28.8
อุดรดิตถ์	593	64.4	247,779	537	36.7	96.5	63.3	73.7	22.9
แพร่	633	67.1	243,062	533	251.7	97.3	80.6	75.6	29.5
น่าน	846	57.9	211,233	442	105.9	95.0	72.4	60.1	22.6
พะเยา	707	62.4	252,528	519	98.4	96.5	78.4	80.2	25.6
เชียงราย	1,591	68.1	651,617	541	116.0	99.9	82.5	75.1	25.7
แม่ฮ่องสอน	406	32.5	52,166	212	53.1	73.2	52.5	45.7	15.9
นครสวรรค์	1,388	38.9	538,310	502	65.1	98.5	47.5	74.9	26.2
อุทัยธานี	590	59.0	172,207	523	101.1	95.3	49.6	68.9	21.5
กำแพงเพชร	939	43.1	342,898	471	35.1	98.8	55.7	73.1	26.1
ตาก	549	37.9	200,929	377	35.3	93.3	39.7	64.2	26.3
สุโขทัย	784	46.2	289,388	480	33.8	96.5	63.8	70.2	23.3
พิษณุโลก	991	49.4	451,767	528	80.0	96.4	50.4	78.7	31.5
พิจิตร	857	47.7	284,778	519	34.8	97.5	72.8	73.1	27.5
เพชรบูรณ์	1,415	45.3	416,887	419	40.8	97.4	63.7	68.0	22.7
ภาคเหนือ	15,482	53.4	6,258,364	529	81.0	96.0	64.7	70.9	26.0
นครราชสีมา	3,660	44.7	1,200,679	460	37.5	97.7	64.6	71.5	27.8

พื้นที่	การคมนาคม 2556				การสื่อสาร 2556				
	จำนวน หมู่บ้าน	หมู่บ้านที่มีถนน สายหลัก ใช้งานได้ ตลอดปี (ร้อยละ)	จำนวนรถจดทะเบียน สะสม ณ 31 ธ.ค. 2556		จำนวน อุบัติเหตุ ทางถนน (รับแจ้งครั้ง ต่อประชากร แสนคน)	ครัวเรือน ที่มี โทรศัพท์ (ร้อยละ)	ครัวเรือน ที่มีวิทยุ (ร้อยละ)	ประชากร ที่มี โทรศัพท์ มือถือ (ร้อยละ)	ประชากรที่ เข้าถึง อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)
			คัน	ต่อ ประชากร พัน คน					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
บุรีรัมย์	2,407	47.6	461,426	293	30.2	97.9	46.1	63.7	19.1
สุรินทร์	2,104	49.0	418,273	301	20.9	95.8	52.3	64.0	25.2
ศรีสะเกษ	2,549	51.6	361,733	247	45.6	97.9	41.6	63.0	22.5
อุบลราชธานี	2,646	52.5	656,708	358	37.2	95.7	33.9	69.6	23.0
ยโสธร	885	46.3	191,906	355	52.9	97.5	67.6	66.5	16.3
ชัยภูมิ	1,576	53.9	341,117	300	24.4	96.3	55.4	68.5	19.3
อำนาจเจริญ	588	55.4	115,541	308	35.0	96.8	64.8	65.9	16.5
บึงกาฬ	558	47.5	59,979	144	17.5	98.3	64.3	68.2	18.0
หนองบัวลำภู	603	60.4	143,298	283	18.5	98.4	66.4	68.4	16.8
ขอนแก่น	2,178	53.1	768,248	431	26.1	98.6	66.0	74.8	27.2
อุดรธานี	1,718	55.9	606,117	388	15.9	96.8	67.4	73.9	29.4
เลย	879	63.1	249,154	394	23.7	95.8	69.9	67.0	16.1
หนองคาย	668	59.4	235,856	458	13.8	96.9	52.2	71.4	21.0
มหาสารคาม	1,902	39.9	296,101	310	28.5	95.7	59.9	70.2	23.7
ร้อยเอ็ด	2,305	41.3	368,194	281	25.7	96.9	70.7	68.3	26.0
กาฬสินธุ์	1,398	40.9	275,264	280	22.2	97.3	62.8	66.9	23.1
สกลนคร	1,482	50.9	426,551	376	21.2	95.3	58.4	65.8	20.9
นครพนม	1,056	65.0	208,379	293	20.5	98.4	68.2	67.8	22.9
มุกดาหาร	515	52.2	142,346	413	24.7	94.7	57.4	66.7	16.8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	31,677	49.8	7,526,870	346	28.4	97.0	58.1	68.1	21.6
นครศรีธรรมราช	1,522	50.3	632,380	410	71.9	98.2	30.5	71.6	27.2
กระบี่	385	60.0	254,233	564	82.7	95.4	18.8	74.3	36.5
พังงา	318	72.0	122,248	471	116.4	97.6	29.4	69.2	23.2
ภูเก็ต	91	86.8	419,423	1,135	60.3	99.3	21.3	79.7	47.5
สุราษฎร์ธานี	985	50.5	615,508	597	74.3	98.4	45.2	77.3	25.5
ระนอง	167	58.7	80,910	463	58.9	97.1	45.9	68.0	24.1
ชุมพร	713	45.7	292,021	586	63.0	98.8	44.0	72.9	20.4
สงขลา	922	74.3	808,998	582	34.1	97.0	25.0	74.6	42.7
สตูล	270	54.4	138,371	447	18.4	97.4	38.0	68.2	26.9
ตรัง	716	82.1	375,977	591	38.5	98.5	36.0	69.7	27.3
พัทลุง	669	51.3	247,322	477	152.9	93.7	31.8	69.7	25.4
ปัตตานี	613	72.9	224,162	330	53.0	91.1	40.0	63.2	26.7
ยะลา	355	67.3	275,036	543	62.6	96.0	62.3	59.7	22.4
นราธิวาส	579	67.0	244,343	319	17.0	95.6	69.4	60.8	21.9
ภาคใต้	8,305	61.0	4,730,932	518	61.0	96.9	37.1	69.9	28.4

แหล่งข้อมูล :

คอลัมน์ 2 ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กข.2ค) ปี 2556

คอลัมน์ 3 กลุ่มสถิติการขนส่ง กองแผนงาน กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

คอลัมน์ 5 ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.

คอลัมน์ 6 - 7 รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2556 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

คอลัมน์ 8 - 9 รายงานการสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2556 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางภาคผนวก 8 การมีส่วนร่วม

พื้นที่	การมีส่วนร่วมทางการเมือง		การมีส่วนร่วมในชุมชน		
	จำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง 2554 (คน)	การใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ปี 2554 (ร้อยละ)	จำนวนองค์กรชุมชน (สะสม ณ เดือน ก.ย. 2556) (ต่อประชากรแสนคน)	ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น 2556 (ร้อยละ)	ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะ 2557 (ร้อยละ)
	1	2	3	4	5
ทั่วราชอาณาจักร	46,939,549	75.0	158	88.0	98.6
กรุงเทพมหานคร	4,260,951	71.8	36	58.0	92.0
สมุทรปราการ	881,486	75.2	57	58.0	97.8
นนทบุรี	838,452	76.0	43	81.2	97.3
ปทุมธานี	737,143	77.0	53	73.9	97.8
พระนครศรีอยุธยา	590,918	78.4	149	83.8	99.1
อ่างทอง	218,787	77.5	352	86.5	99.4
ลพบุรี	565,277	77.0	218	84.0	98.8
สิงห์บุรี	166,440	79.2	531	94.1	99.1
ชัยนาท	259,082	78.6	699	88.0	99.4
สระบุรี	454,969	81.5	161	83.7	97.9
ชลบุรี	961,466	75.4	72	78.7	93.5
ระยอง	453,374	76.4	124	81.1	92.0
จันทบุรี	385,384	77.6	259	83.2	95.6
ตราด	159,110	74.1	421	88.2	98.4
ฉะเชิงเทรา	503,487	78.8	119	86.7	98.4
ปราจีนบุรี	345,197	78.5	191	85.9	99.3
นครนายก	191,723	79.1	163	87.2	96.7
สระแก้ว	386,110	74.4	254	94.2	98.3
ราชบุรี	627,318	82.6	166	79.9	98.7
กาญจนบุรี	575,775	76.0	155	92.7	98.4
สุพรรณบุรี	642,872	76.3	165	81.0	98.6
นครปฐม	648,621	77.8	123	85.6	97.9
สมุทรสาคร	362,112	75.6	80	85.2	94.9
สมุทรสงคราม	147,669	77.6	220	90.8	98.5
เพชรบุรี	350,963	80.0	176	89.9	98.7
ประจวบคีรีขันธ์	374,979	73.1	127	89.0	96.9
ภาคกลาง	11,828,714	77.2	167	83.9	97.4
เชียงใหม่	1,205,955	83.1	205	83.0	98.9
ลำพูน	317,727	88.6	329	94.5	99.6
ลำปาง	605,156	80.4	168	95.5	99.2
อุดรดิตถ์	356,897	75.0	116	94.3	99.6
แพร่	366,265	80.1	123	93.0	99.9
น่าน	366,019	79.2	381	95.0	99.9
พะเยา	382,453	77.6	338	92.9	99.8

พื้นที่	การมีส่วนร่วมทางการเมือง		การมีส่วนร่วมในชุมชน		
	จำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง 2554 (คน)	การใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ปี 2554 (ร้อยละ)	จำนวนองค์กรชุมชน (สะสม ณ เดือน ก.ย. 2556) (ต่อประชากรแสนคน)	ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น 2556 (ร้อยละ)	ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะ 2557 (ร้อยละ)
	1	2	3	4	5
เชียงใหม่	870,086	77.0	116	91.9	99.6
แม่ฮ่องสอน	151,965	81.4	59	62.9	99.6
นครสวรรค์	806,120	74.0	216	90.0	98.4
อุทัยธานี	247,020	73.5	505	95.7	99.0
กำแพงเพชร	530,486	72.6	183	93.4	98.6
ตาก	329,450	77.5	146	72.4	98.4
สุโขทัย	461,405	74.6	432	88.8	99.0
พิษณุโลก	644,229	73.5	194	85.2	97.7
พิจิตร	418,866	71.3	206	90.3	97.9
เพชรบูรณ์	739,554	72.1	199	95.8	99.2
ภาคเหนือ	8,799,653	77.1	216	89.7	99.0
นครราชสีมา	1,916,728	76.2	87	89.1	98.7
บุรีรัมย์	1,120,068	71.2	109	89.7	99.7
สุรินทร์	973,364	70.8	85	93.4	99.5
ศรีสะเกษ	1,053,283	71.6	104	96.0	99.7
อุบลราชธานี	1,295,904	74.3	90	92.5	99.9
ยโสธร	404,751	72.2	156	95.5	99.7
ชัยภูมิ	836,599	73.7	191	93.8	99.7
อำนาจเจริญ	273,399	72.7	464	98.1	100.0
หนองบัวลำภู	365,518	69.1	418	68.1	99.7
ขอนแก่น	1,329,944	73.2	181	95.6	99.9
อุดรธานี	1,126,011	69.2	68	91.9	99.3
เลย	465,300	79.4	133	89.1	99.7
หนองคาย	367,002	68.6	428	96.2	99.7
มหาสารคาม	707,705	73.6	189	89.4	99.9
ร้อยเอ็ด	980,638	70.3	108	95.1	99.3
กาฬสินธุ์	734,589	73.1	234	94.0	99.9
สกลนคร	813,426	69.3	198	85.8	99.9
นครพนม	510,581	69.9	125	96.5	99.9
มุกดาหาร	246,900	75.3	233	94.8	100.0
บึงกาฬ	288,123	71.6	290	95.4	99.7
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15,809,833	72.5	151	92.1	99.6
นครศรีธรรมราช	1,112,309	72.3	160	79.2	97.9
กระบี่	298,890	79.0	228	78.7	97.4
พังงา	182,939	78.6	335	88.8	98.8
ภูเก็ต	244,263	75.6	110	76.0	96.2
สุราษฎร์ธานี	720,329	74.5	72	84.3	96.0
ระนอง	119,536	73.8	464	70.8	98.6
ชุมพร	360,987	77.1	376	90.6	98.9
สงขลา	964,925	77.3	187	87.9	97.3
สตูล	204,641	80.8	234	79.7	98.3

พื้นที่	การมีส่วนร่วมทางการเมือง		การมีส่วนร่วมในชุมชน		
	จำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง 2554 (คน)	การใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ปี 2554 (ร้อยละ)	จำนวนองค์กรชุมชน (สะสม ณ เดือน ก.ย. 2556) (ต่อประชากรแสนคน)	ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น 2556 (ร้อยละ)	ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะ 2557 (ร้อยละ)
	1	2	3	4	5
ตรัง	436,630	82.6	126	86.0	96.4
พัทลุง	377,447	80.3	233	90.1	99.4
ปัตตานี	422,114	76.8	202	74.7	98.2
ยะลา	316,002	77.5	121	74.4	94.7
นราธิวาส	479,386	78.0	132	85.9	99.1
ภาคใต้	6,240,398	76.8	181	82.9	97.6

แหล่งข้อมูล :

คอลัมน์ 1-2 ข้อมูลสถิติและผลการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 3 กรกฎาคม 2554 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
คอลัมน์ 3 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ; จำนวนองค์กรชุมชนสะสมทั้งหมด ณ วันที่ 30 กันยายน 2556, คำนวณโดยใช้ข้อมูลจำนวนประชากร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
คอลัมน์ 4 ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค) พ.ศ. 2556 ศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบท กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
คอลัมน์ 5 ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) พ.ศ. 2557 ศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบท กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ข. : รายละเอียดคำอธิบาย 40 ตัวชี้วัด

ข้อตัวชี้วัด 1. ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (%)

ชื่อดัชนีย่อย	1. สุขภาพ
ชื่อมิติย่อย	1. คุณภาพชีวิต
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ หมายถึง ร้อยละของจำนวนทารกแรกเกิดที่มีอายุน้อยกว่า 28 วันที่มีน้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม ต่อจำนวนทารกแรกเกิดทั้งหมด ซึ่งเป็นการเกิดมีชีพ โดยทารกแรกเกิด คือ ทารกที่มีอายุน้อยกว่า 28 วัน และน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (มาตรฐาน) หมายถึง น้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2557
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) - รวบรวมข้อมูลผู้ใช้บริการหน่วยงานสาธารณสุขแต่ละจังหวัด สาธารณสุขจังหวัดรายงานไปยังส่วนกลาง สูตรการคำนวณ ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (การเกิดมีชีพ) $= \frac{\text{จำนวน ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์}}{\text{จำนวนทารกแรกเกิดทั้งหมด}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	กลุ่มภารกิจด้านข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศสุขภาพ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข http://203.157.10.11/report/std18report/rep_E04_thailand.php?year=2556

ข้อตัวชี้วัด 2. ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วย (ผู้ป่วยใน)(%)

ชื่อดัชนีย่อย	1. สุขภาพ
ชื่อมิติย่อย	1. คุณภาพชีวิต
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วย (ผู้ป่วยใน) หมายถึง ร้อยละของจำนวนผู้ป่วยในต่อจำนวนประชากรทั้งหมด ผู้ป่วยใน หมายถึง ผู้ป่วยที่มารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล โดยแพทย์สั่งให้รับไว้เพื่อให้อยู่พักรักษาในสถานพยาบาลและลงทะเบียนเป็นผู้ป่วยใน ซึ่งจะต้องผ่านการลงทะเบียนเป็นผู้ป่วยนอกมาแล้ว
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ - รวบรวมข้อมูลผู้ใช้บริการหน่วยงานสาธารณสุขแต่ละจังหวัด สาธารณสุขจังหวัดรายงานไปยังส่วนกลาง สูตรการคำนวณ ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วย $= \frac{\text{จำนวนประชากรที่เจ็บป่วย}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมดกลางปี}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	รายงานสถิติสาธารณสุข สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

ชื่อตัวชี้วัด 3. ร้อยละของประชากรที่พิการ (%)

ชื่อดัชนีย่อย	1. สุขภาพ
ชื่อมิติย่อย	1. คุณภาพชีวิต
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของประชากรที่พิการ หมายถึง ร้อยละของประชากรที่พิการต่อจำนวนประชากรทั้งหมด ประชากรที่พิการ หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใดเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ - สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวผู้พิการจากฐานทะเบียนกลางคนพิการ สูตรการคำนวณ ร้อยละของประชากรที่พิการ $= \frac{\text{จำนวนประชากรที่พิการ}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมดกลางปี}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	สำนักส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ชื่อตัวชี้วัด 4. คะแนนสุขภาพจิต (%)

ชื่อดัชนีย่อย	1. สุขภาพ
ชื่อมิติย่อย	1. คุณภาพชีวิต
คำจำกัดความศัพท์	คะแนนสุขภาพจิต เป็นคะแนนรวมที่ได้จากการตอบแบบสอบถามวัดสุขภาพจิตจำนวน 15 ข้อที่มีองค์ประกอบหลัก 4 ด้านของสุขภาพจิต คือ สภาพจิตใจ สมรรถภาพของจิตใจ คุณภาพของจิตใจ และปัจจัยสนับสนุน โดยมีคะแนนเต็ม 45 คะแนน ร้อยละของคะแนนสุขภาพจิต คือ คะแนนสุขภาพจิต หาร 45 คูณ 100 สุขภาพจิต หมายถึง สภาพชีวิตที่เป็นสุข อันเป็นผลจากการมีความสามารถในการจัดการปัญหาในการดำเนินชีวิต มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี โดยครอบคลุมถึงความดีงามภายในจิตใจ ภายใต้อสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลงไป (นิยามของกรมสุขภาพจิต)
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2557
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ	- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) - จากการสอบถามคนไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป เป็นผู้ตอบคำถามด้วยตนเอง ซึ่งใช้ข้อถามสุขภาพจิต 15 ข้อ จากองค์ประกอบหลัก 4 ด้านของสุขภาพจิต คือ สภาพจิตใจ สมรรถภาพของจิตใจ คุณภาพของจิตใจ และปัจจัยสนับสนุน โดยข้อถามแต่ละข้อมีคะแนนอยู่ระหว่าง 0-3 คะแนน ซึ่งคะแนนเต็มของข้อถามชุดนี้ คือ 45 คะแนน แบบสอบถาม 15 ข้อ จากองค์ประกอบหลักของสุขภาพจิต 4 ด้าน ประกอบด้วย สภาพจิตใจ 1. ท่านรู้สึกพึงพอใจในชีวิต 2. ท่านรู้สึกสบายใจ 3. ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายท้อแท้กับการ

- การคำนวณ	ดำเนินชีวิตประจำวัน 4. ท่านรู้สึกผิดหวังในตนเอง 5. ท่านรู้สึกว่าชีวิตมีแต่ความทุกข์ <u>สมรรถภาพของจิตใจ</u> 6. ท่านสามารถทำใจยอมรับได้สำหรับปัญหาที่ยากจะแก้ไข (เมื่อมีปัญหา) 7. ท่านมั่นใจว่าจะสามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อมีเหตุการณ์คับขันหรือร้ายแรงเกิดขึ้น 8. ท่านมั่นใจที่จะเผชิญเหตุการณ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้นในชีวิต <u>คุณภาพของจิตใจ</u> 9. ท่านรู้สึกเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์ 10. ท่านรู้สึกเป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่นที่มีปัญหา 11. ท่านให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นเมื่อมีโอกาส 12. ท่านรู้สึกภูมิใจในตนเอง <u>ปัจจัยสนับสนุน</u> 13. ท่านรู้สึกมั่นคงปลอดภัยเมื่ออยู่ในครอบครัว 14. เมื่อท่านป่วยหนักเชื่อว่าครอบครัวจะดูแลเป็นอย่างดี 15. ท่านและสมาชิกในครอบครัวมีความรักและผูกพันต่อกัน คำถามแต่ละข้อมีมาตรวัด 4 ระดับ คือ ไม่เลย เล็กน้อย มาก และมากที่สุด คำถามทั้ง 15 ข้อประกอบด้วย ข้อความทางบวก 12 ข้อ คือ ข้อ 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 และ 15) และข้อความทางลบ 3 ข้อ คือ ข้อที่ 3, 4 และ 5 การให้คะแนนสำหรับข้อความทางบวก คือ “ไม่เลย” 0 คะแนน “เล็กน้อย” 1 คะแนน “มาก” 2 คะแนน และ “มากที่สุด” 3 คะแนน ส่วนข้อความทางลบ จะให้คะแนนกลับกัน จาก “ไม่เลย” 3 คะแนน ถึง “มากที่สุด” 0 คะแนน เมื่อนำ คะแนนจากคำถามทั้ง 15 ข้อมารวมกันแล้ว คะแนนสูงสุดคือ 45 คะแนน นั่นคือผู้ที่มีสุขภาพจิตสมบูรณ์ที่สุด ขณะที่คะแนนต่ำที่สุดของแบบสอบถามวัดสุขภาพจิตนี้เท่ากับ 0 คะแนน นั่นคือผู้ที่มีสุขภาพจิตแย่ที่สุด สูตรการคำนวณ $\text{ร้อยละของคะแนนสุขภาพจิต} = \frac{\text{คะแนนสุขภาพจิต}}{45} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	รายงานสถานการณ์สุขภาพจิตของคนไทย กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานสถิติแห่งชาติ http://www.dmh.go.th/portal.asp

ข้อตัวชี้วัด 5. ร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่ (%)

ชื่อดัชนีย่อย	1. สุขภาพ
ชื่อมิติย่อย	2. การส่งเสริมสุขภาพ
คำจำกัดความศัพท์	<u>ร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่</u> หมายถึง ร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่ต่อประชากรทั้งหมด <u>บุหรื</u> หมายถึง ยาสูบ ยาเส้นหรือยาอมวน
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	ทุกปี 2557
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร - จากแบบสอบถาม จปฐ. ทุกครัวเรือนทั่วประเทศ ประมวลผลและตรวจสอบความถูกต้องในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และรวมไว้ที่กรมการพัฒนาชุมชน สูตรการคำนวณ ร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่ $= \frac{\text{จำนวนประชากรที่สูบบุหรี่}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมดที่สำรวจ}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ชื่อตัวชี้วัด 6. ร้อยละของประชากรที่ออกกำลังกาย (%)

ชื่อดัชนีย่อย	1. สุขภาพ
ชื่อมิติย่อย	2. การส่งเสริมสุขภาพ
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของประชากรที่ออกกำลังกาย หมายถึง ร้อยละของจำนวนประชากรที่ออกกำลังกายต่อจำนวนประชากรทั้งหมดที่สำรวจ การออกกำลังกาย หมายถึง การเคลื่อนไหวร่างกายตามรูปแบบที่กำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมด เป็นกิจกรรมที่ค่อนข้างหนัก เช่น เดินช้า วิ่ง/วิ่งเหยาะๆ ถีบจักรยาน เต้นแอโรบิก ว่ายน้ำ กระโดดเชือก กระเชยงเรือ หรือเล่นกีฬาประเภทฝึกความอดทน ฯลฯ วันละ 30 นาที อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน การออกกำลังกาย/ออกกำลังกาย หมายถึง การออกกำลังกาย/ออกกำลังกาย (ไม่ใช่ยืนหรือนั่งทำงานเฉยๆ) ทำงานประกอบอาชีพ (หาบขนมขาย ขนของขึ้นลง ถีบสามล้อ เกี้ยวข้าว รับจ้าง แบกหาม ฯลฯ) หรือทำงานบ้าน งานสวน งานสนาม ในบริเวณบ้าน (เช็ดถูกระจก ล้างขัดพื้น ถูบ้าน ทำสวนครัว ฯลฯ) หรือเดินทาง (เดินไปทำงานหรือทำธุระ ถีบจักรยานไปทำงานหรือทำธุระ ฯลฯ) หรือออกกำลังกายเล่นกีฬาน้อยๆทำให้รู้สึกเหนื่อยบ้าง หายใจเร็วขึ้น ติดต่อกันอย่างน้อย 10 นาทีขึ้นไป รวมกันทั้งวันๆ ละ 30 นาที อย่างน้อยสัปดาห์ละ 5 วัน
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	ทุกปี 2557
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร - จากแบบสอบถาม จปฐ. ทุกครัวเรือนทั่วประเทศ ประมวลผลและตรวจสอบความถูกต้องในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และรวมไว้ที่กรมการพัฒนาชุมชน สูตรการคำนวณ ร้อยละของประชากรที่ออกกำลังกาย $= \frac{\text{จำนวนประชากรที่ออกกำลังกาย}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมดที่สำรวจ}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ชื่อตัวชี้วัด 7. จำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน (คน)

ชื่อดัชนีย่อย	1. สุขภาพ
ชื่อมิติย่อย	3. บริการสุขภาพ
คำจำกัดความศัพท์	จำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน หมายถึง แพทย์จำนวน 1 คนต้องรับผิดชอบดูแลสุขภาพของประชากรจำนวนกี่คน แพทย์ หมายถึง ผู้ตรวจค้นโรคและความผิดปกติของร่างกาย จิตใจ สันยา ให้การรักษา มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสุขภาพของประชาชน ทั้งในด้านการส่งเสริม สนับสนุน ป้องกัน รักษาโรค และฟื้นฟูสมรรถภาพ
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ - กลุ่มภารกิจด้านข้อมูลข่าวสารสุขภาพ สูตรการคำนวณ

	$\text{จำนวนประชากรต่อแพทย์ 1 คน} = \frac{\text{จำนวนประชากรทั้งหมดกลางปี}}{\text{จำนวนแพทย์ทั้งหมด}}$
แหล่งที่มาของข้อมูล	สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ข้อตัวชี้วัด 8. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ปี)

ชื่อดัชนีย่อย	2. การศึกษา
ชื่อมิติย่อย	4. ผลสะสมด้านการศึกษา
คำจำกัดความศัพท์	ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป หมายถึง จำนวนระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่ใช้ในการศึกษาของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนหรือเทียบเท่า) ซึ่งเป็นการประมวลจากผลรวมของระยะเวลาหรือจำนวนปีที่ใช้ในการศึกษาของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปหารด้วยจำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปทั้งหมด กลุ่มประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้ตนเองที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ - การรายงาน เรื่อง จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย โดยใช้ข้อมูลจาก 1) ข้อมูลจำนวนคนไทยใช้ข้อมูลจากการคาดประมาณการประชากรของประเทศไทย ปี 2553-2583 (ข้อสมมติภาวะเจริญพันธุ์ระดับปานกลาง) ที่เป็นภาพรวมระดับประเทศของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2) ข้อมูลการสำรวจสภาวะการทำงานของประชากรทั่วราชอาณาจักร รอบที่ 3 ซึ่งเป็นการสำรวจในช่วงเดือนกรกฎาคม-กันยายน โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ สูตรการคำนวณ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป $= \frac{\text{ผลรวมของเวลาที่ใช้ในการศึกษาของ ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป}}{\text{จำนวน ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป}}$
แหล่งที่มาของข้อมูล	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา , กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อตัวชี้วัด 9. อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา (%)

ชื่อดัชนีย่อย	2. การศึกษา
ชื่อมิติย่อย	5. การเข้าเรียน
คำจำกัดความศัพท์	อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา หมายถึง ร้อยละของจำนวนประชากรกลุ่มอายุ 15-17 ปีที่เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าต่อจำนวนประชากรกลุ่มอายุ 15-17 ปีทั้งหมด การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพรวมทั้งการพัฒนา

	คุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคมที่จำเป็น โดยปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ 1. ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ศักยภาพ และความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา 2. ประเภทอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้ เป็นกำลังแรงงานที่มีฝีมือ หรือศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ - การรายงาน เรื่อง สถิติการศึกษานับย่อ 2556 ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ สูตรการคำนวณ อัตรานักเรียนต่อ ปชก.วัยเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา $= \frac{\text{จำนวน ปชก.อายุ 15 - 17 ปีที่เข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า}}{\text{จำนวน ปชก.กลุ่มอายุ 15 - 17 ปี}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อตัววัด 10. ค่าเฉลี่ยเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปี

ชื่อดัชนีย่อย	2. การศึกษา														
ชื่อมิติย่อย	6. คุณภาพการศึกษา														
คำจำกัดความศัพท์	ค่าเฉลี่ยเชาว์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปี หมายถึง ความสามารถของเด็กอายุ 6-15 ปี ในการเรียนรู้ การปรับตัวต่อปัญหาอย่างเหมาะสม และความสามารถในอันที่จะทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีจุดมุ่งหมายและมีคุณค่าทางสังคม สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ การแบ่งระดับเชาว์ปัญญา <table> <tr> <td>140 ขึ้นไป</td><td>อัจฉริยะ ฉลาดมากที่สุด (very superior)</td></tr> <tr> <td>120 - 139</td><td>ฉลาดมาก (superior)</td></tr> <tr> <td>110 - 119</td><td>ฉลาดกว่าระดับปกติ (higher average)</td></tr> <tr> <td>90 - 109</td><td>ฉลาดปานกลาง หรือระดับปกติ (average)</td></tr> <tr> <td>80 - 89</td><td>ต่ำกว่าปกติ (low average)</td></tr> <tr> <td>70 - 79</td><td>คาบเส้นปัญญาอ่อน (borderline mental retardation)</td></tr> <tr> <td>ต่ำกว่า 70</td><td>ปัญญาอ่อน (mental retardation)</td></tr> </table>	140 ขึ้นไป	อัจฉริยะ ฉลาดมากที่สุด (very superior)	120 - 139	ฉลาดมาก (superior)	110 - 119	ฉลาดกว่าระดับปกติ (higher average)	90 - 109	ฉลาดปานกลาง หรือระดับปกติ (average)	80 - 89	ต่ำกว่าปกติ (low average)	70 - 79	คาบเส้นปัญญาอ่อน (borderline mental retardation)	ต่ำกว่า 70	ปัญญาอ่อน (mental retardation)
140 ขึ้นไป	อัจฉริยะ ฉลาดมากที่สุด (very superior)														
120 - 139	ฉลาดมาก (superior)														
110 - 119	ฉลาดกว่าระดับปกติ (higher average)														
90 - 109	ฉลาดปานกลาง หรือระดับปกติ (average)														
80 - 89	ต่ำกว่าปกติ (low average)														
70 - 79	คาบเส้นปัญญาอ่อน (borderline mental retardation)														
ต่ำกว่า 70	ปัญญาอ่อน (mental retardation)														
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	5 ปี / ครั้ง 2554														
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ	- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ - รายงานการสำรวจสถานการณ์ระดับสติปัญญาเด็กนักเรียนไทย 2554 โดยสำรวจระดับสติปัญญาเด็กนักเรียนไทยอายุ 6-15 ปีที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศ จำแนกตามสังกัดการศึกษา และเขตในเมือง/นอกเมือง จำนวน 75,780 คน โดยนักจิตวิทยา														

- การคำนวณ	คลินิกและพยาบาลจิตเวช สูตรการคำนวณ ค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา (IQ) ของเด็กอายุ 6-15 ปี $= \frac{\text{อายุสมอง(Mental Age)}}{\text{อายุจริง (Chronologic)}} \times 100$ ซึ่งการคำนวณเป็นการเทียบระดับการเรียนรู้หรือพัฒนาการของสมองว่าอยู่ระดับไหนเมื่อเทียบกับอายุจริง หากวัดไอคิวได้ 100 หมายความว่า อายุสมองเท่ากับอายุจริง เช่น ถ้าอายุ 6 ปี แสดงว่าอายุสมองคือ 6 ปีเช่นกัน - ผลการสำรวจในปี 2554 สำรวจเด็กไทยอายุ 6-15 ปี ชั้น ป.1-ม.3 จำนวน 72,780 คน พบว่า IQ เฉลี่ยเท่ากับ 98.59 จุด ซึ่งถือเป็นค่าระดับสติปัญญาที่อยู่ในเกณฑ์ปกติ แต่ค่อนข้างต่ำกว่าค่ากลางมาตรฐานสากล (IQ = 100) ในปัจจุบันเล็กน้อย ผลการสำรวจพบว่า (1) จำแนกตามภาคเรียงลำดับได้ ดังนี้ - กรุงเทพมหานคร 104.50 - ภาคกลาง 101.29 - ภาคเหนือ 100.11 - ภาคใต้ 96.85 - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 95.99 (2) จำแนกตามอายุนักเรียน - ในช่วงอายุ 15 ปี ค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา = 101.0 - ในช่วงอายุ 12 ปี ค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา = 100.4 - ในอายุช่วง 7 ปี ค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา = 95.8 (3) จำแนกตามเขต ในเมือง/นอกเมือง - เด็กที่ศึกษาในเขตเมือง ค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา = 100.3 - เด็กที่ศึกษานอกเมือง ค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา = 97.5 (4) จำแนกตามตามสังกัดของโรงเรียน - เด็กที่ศึกษาในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการอุดมศึกษา (สาธิตและราชภัฏ) มีค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา = 113.7 - เด็กในโรงเรียนที่สังกัด สพฐ. มีค่าเฉลี่ยระดับสติปัญญา = 97.59 (5) จำแนกตามเพศ - เพศชาย ค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา = 97.7 - เพศหญิง ค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา = 99.9
แหล่งที่มาของข้อมูล	กรมสุขภาพจิต, กระทรวงสาธารณสุข

ข้อตัวชี้วัด 11. คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (%)

ชื่อดัชนีย่อย	2. การศึกษา
ชื่อมิติย่อย	6. คุณภาพการศึกษา
คำจำกัดความศัพท์	คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบเพื่อวัดความรู้ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ ครอบคลุม 8 วิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพ ต่อผลรวมของจำนวนผู้เข้าสอบ 8 วิชาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด การทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง การทดสอบเพื่อวัดความรู้ของนักเรียน

	ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ครอบคลุม 8 วิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา ศิลปะ และการทำงานอาชีพ โดยมีสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นผู้ดำเนินการออกข้อสอบและจัดสอบทั่วประเทศ ซึ่งมีช่วงเวลาสอบในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เป็นการสอบประจำปีเพียงครั้งเดียวอย่างถาวร
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ - การรายงานจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สูตรการคำนวณ คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย $= \frac{\text{ผลรวมของคะแนนผลการทดสอบรวม 8 วิชาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6}}{\text{ผลรวมของจำนวนผู้เข้าสอบ 8 วิชาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ข้อตัวชี้วัด 12. อัตราการว่างงาน (%)

ชื่อดัชนีย่อย	3. ชีวิตการทำงาน
ชื่อมิติย่อย	7. การมีงานทำ
คำจำกัดความศัพท์	อัตราการว่างงาน หมายถึง ร้อยละของผู้ว่างงานรวมต่อกำลังแรงงานรวม โดยกำลังแรงงานรวมคือผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีงานทำและที่ว่างงาน ผู้ว่างงานรวมคือผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปซึ่งไม่มีงานทำแต่พร้อมที่จะทำงาน
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทั้งประเทศ - การสำรวจ สูตรการคำนวณ $\text{อัตราการว่างงาน} = \frac{\text{ผู้ว่างงานรวม}}{\text{กำลังแรงงานรวม}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เฉลี่ย 4 ไตรมาส สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อตัวชี้วัด 13. อัตราการทำงานต่ำระดับ (%)

ชื่อดัชนีย่อย	3. ชีวิตการทำงาน
ชื่อมิติย่อย	7. การมีงานทำ
คำจำกัดความศัพท์	อัตราการทำงานต่ำระดับ หมายถึง ร้อยละของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และต้องการทำงานเพิ่ม ต่อประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีงานทำทั้งหมด $\text{อัตราการทำงานต่ำระดับ} = \left(\frac{\text{ผู้ที่ทำงานน้อยกว่า 35 ชม. ต่อสัปดาห์และต้องการทำงานเพิ่ม}}{\text{ผู้มีงานทำทั้งหมด}} \right) * 100$
ความถี่ของข้อมูล	รายปี

ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทั้งประเทศ - การสำรวจ สูตรการคำนวณ อัตราการทำงานต่ำระดับ $= \frac{\text{ผู้ทำงานน้อยกว่า 35 ชม.ต่อสัปดาห์และต้อง การทำงานเพิ่ม}}{\text{ผู้มีงานทำทั้งหมด}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เฉลี่ย 4 ไตรมาส สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อตัวชี้วัด 14. ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม (%)

ชื่อดัชนีย่อย	3. ชีวิตการทำงาน
ชื่อมิติย่อย	8. การคุ้มครองแรงงาน
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม หมายถึง ร้อยละของผู้ประกันตนมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 ต่อผู้มีงานทำ (ข้อมูลผู้ประกันตน ณ เดือนธันวาคมของปี) ผู้ประกันตน หมายถึง ผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนประกันสังคมและหรือจ่ายเงินสมทบอันก่อให้เกิดสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ซึ่งแบ่งออกเป็น ผู้ประกันตนภาคบังคับ ตามมาตรา 33 และผู้ประกันตนภาคสมัครใจตามมาตรา 39 และมาตรา 40 ดังนี้ ผู้ประกันตนตามมาตรา 33 หมายถึง ผู้ซึ่งเป็นลูกจ้างที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี และไม่เกิน 60 ปี ที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคมและหรือจ่ายเงินสมทบอันก่อให้เกิดสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 หากผู้ประกันตนอายุครบ 60 ปี และยังเป็นลูกจ้างของนายจ้างที่อยู่ในความคุ้มครองของกองทุนประกันสังคมให้ถือว่าเป็นผู้ประกันตนต่อไป ผู้ประกันตนตามมาตรา 39 หมายถึง ผู้ที่เคยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 และจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน และต่อมาผู้ประกันตนสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง และมีความประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนต่อ โดยแสดงความจำนงภายใน 6 เดือนนับแต่วันสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน ผู้ประกันตนตามมาตรา 40 หมายถึง ผู้ที่มีใช้ผู้ประกันตนตามมาตรา 33 และมาตรา 39 และประสงค์จะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533
ความถี่ของข้อมูล	รายปี
ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทั้งประเทศ - จำนวนผู้ลงทะเบียนประกันตนตามมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 ทั่วประเทศ สูตรการคำนวณ ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม $= \frac{\text{จำนวนผู้ประกันตนตาม มาตรา 33 มาตรา 39 และ มาตรา 40}}{\text{ผู้มีงานทำ}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	จำนวนผู้ลงทะเบียนประกันตน กองวิจัยและพัฒนา สำนักงานประกันสังคม การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เฉลี่ย 4 ไตรมาส สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อตัวชี้วัด 15 . อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน

ชื่อดัชนีย่อย	3. ชีวิตการทำงาน
ชื่อมิติย่อย	8. การคุ้มครองแรงงาน
คำจำกัดความศัพท์	อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน คำนวณมาจากจำนวนลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานทั้งหมดใน 1 ปี ต่อจำนวนลูกจ้างที่อยู่ในความคุ้มครองกองทุนเงินทดแทนทั้งหมด ณ สิ้นปี หารด้วย 1,000 โดยการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ครอบคลุมทุกกรณีความรุนแรง คือ ตาย ทุพพลภาพ สูญเสียอวัยวะบางส่วน หยุดงานเกิน 3 วัน หยุดงานไม่เกิน 3 วัน
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทั้งประเทศ - จากรายงานการบันทึกข้อมูลผู้ประกันตนขึ้นทะเบียนของกองทุนเงินทดแทนเพื่อขอรับประโยชน์ทดแทนจากการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน สูตรการคำนวณ อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน $= \frac{\text{จำนวนลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน}}{\text{จำนวนลูกจ้างที่อยู่ในความคุ้มครองกองทุนเงินทดแทนทั้งหมด}} \times 1,000$
แหล่งที่มาของข้อมูล	กองวิจัยและพัฒนา สำนักงานประกันสังคม

ข้อตัวชี้วัด 16. รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน (บาท)

ชื่อดัชนีย่อย	4. รายได้
ชื่อมิติย่อย	9. ระดับรายได้
คำจำกัดความศัพท์	รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน คือ รายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน หมายถึง “เงินหรือสิ่งของ” ที่ครัวเรือนได้รับจากการทำงานหรือผลิตเองหรือจากทรัพย์สินหรือได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น ซึ่งมีหน่วยเป็น บาท/ครัวเรือน/เดือน รายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือน ประกอบด้วย ดังนี้ 1. รายได้ประจำ ได้แก่ 1.1 รายได้ที่เกิดจากการทำงานหรือผลิตเอง 1.1.1 ค่าจ้างและเงินเดือน (รวมค่าตอบแทนอื่นๆ ที่ได้จากการทำงาน) (ก่อนหักภาษี/เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ/เงินประกันสังคม ฯลฯ) 1.1.2 รายได้จากการประกอบธุรกิจ อุตสาหกรรม วิชาชีพ (ที่ไม่ใช่การเกษตร) (รายรับเบื้องต้นบวก มูลค่าสินค้า/บริการของธุรกิจที่นำมาอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ลบ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ) 1.1.3 รายได้จากการประกอบการเกษตร (มูลค่าผลผลิตการเกษตรทั้งหมดลบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ) 1.2 รายได้จากแหล่งอื่นๆ ที่ไม่ใช่จากการทำงาน 1.2.1 เงินบำเหน็จ / บำนาญ เงินประโยชน์ทดแทนต่างๆ (เกิดอุบัติเหตุ/การเจ็บป่วยจากการทำงาน) 1.2.2 เงินชดเชยการออกจากงาน 1.2.3 เงินและสิ่งของที่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลนอกครัวเรือน/รัฐ/องค์กรต่าง ๆ

	1.2.4 รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่าที่ดิน บ้าน ค่าลิขสิทธิ์ และสิทธิบัตร ดอกเบี้ย 1.2.5 การลงทุน (ที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน) เช่น การซื้อ/ขายหุ้น การลงทุนแล้วได้รับเงินปันผล ฯลฯ ทั้งนี้ ได้รวมการประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของและอยู่เองหรือที่อยู่อาศัยที่บุคคลอื่นให้อยู่ฟรี 2. รายได้ไม่ประจำ ได้แก่ เงินที่ได้รับเป็นเงินรางวัล เงินถูกสลากกินแบ่ง เงินมรดก ของขวัญ เงินได้รับจากการประกันสุขภาพ อุบัติเหตุ ไฟไหม้ หรือค่านายหน้า (ในกรณีที่มิได้ประกอบเป็นธุรกิจ)
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	2 ปี/ครั้ง ปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	ครัวเรือนส่วนบุคคลในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งที่อยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล (ยกเว้นครัวเรือนทูต ผู้แทนต่างประเทศ และผู้อยู่อาศัยในประเทศไทยชั่วคราว) สัมภาษณ์โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ จากครัวเรือนตัวอย่างในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล จำนวนครัวเรือนตัวอย่างประมาณ 52,000 ครัวเรือน สูตรการคำนวณ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน (บาท) $= \frac{\text{ผลรวมรายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนต่อเดือน}}{\text{จำนวนครัวเรือน}}$
แหล่งที่มาของข้อมูล	ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) ปี 2556 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อตัวชี้วัด 17. สัดส่วนประชากรยากจน (%)

ชื่อดัชนีย่อย	4. รายได้
ชื่อมิติย่อย	10. ความยากจน
คำจำกัดความศัพท์	สัดส่วนประชากรยากจน หรือสัดส่วนคนจน หมายถึง ร้อยละของประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนต่ำกว่าเส้นความยากจน
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี ปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	ทุกจังหวัดทั่วประเทศ สัดส่วนประชากรยากจนเป็นตัวชี้วัดความยากจน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำขึ้นโดยใช้ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นฐานในการคำนวณ โดยข้อมูลการสำรวจดังกล่าวครอบคลุมข้อมูลเดือนมกราคม - ธันวาคม จากครัวเรือนตัวอย่างในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล จำนวนครัวเรือนตัวอย่างประมาณ 52,000 ครัวเรือน สัดส่วนประชากรยากจน คำนวณจาก จำนวนประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนต่ำกว่าเส้นความยากจน หาดด้วย จำนวนประชากรทั้งหมด คูณด้วย 100 โดยมีหน่วยนับเป็นร้อยละ เส้นความยากจน (Poverty line) เป็นเครื่องมือสำหรับใช้วัดภาวะความยากจน โดย

	คำนวณจากต้นทุนหรือมูลค่าในการได้มาซึ่งอาหาร (Food) และสินค้าบริการในหมวดที่ไม่ใช่อาหาร (Non-food) ที่เป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตขั้นต่ำของปัจเจกบุคคลเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคม โดยได้ใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ร่วมกับข้อมูลอื่นๆ เป็นฐานในการคำนวณ มีหน่วยนับเป็น บาท/คน/เดือน ทั้งนี้ เส้นความยากจนสะท้อนมาตรฐานการครองชีพขั้นต่ำ (Minimum standard of living) ของสังคม รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ย หมายถึง ค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของครัวเรือน โดยไม่รวมค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค (เช่น ภาษี เงินบริจาค เงินทำบุญ ค่าเบี้ยประกัน สลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเช่า ฯลฯ) หารด้วยจำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยมีหน่วยนับเป็น บาท/คน/เดือน ซึ่งเป็นข้อมูล SES ประชากร เป็นจำนวนประชากรที่มีการปรับโครงสร้างและจำนวนให้สอดคล้องกับข้อมูลสำมะโนประชากร และข้อมูลคาดประมาณประชากร แล้วจัดทำค่าถ่วงน้ำหนักประชากรเพื่อใช้กับข้อมูล SES ในการคำนวณประชากร เช่น การคำนวณค่าถ่วงน้ำหนักประชากร (ค่า weight ประชากร) ปี 2556 โดยใช้ข้อมูลจำนวนประชากรรายจังหวัดรายพื้นที่จากข้อมูล SES ปี 2556 เปรียบเทียบกับข้อมูลจำนวนประชากรปี 2556 ที่คำนวณขึ้นโดยใช้อัตราเพิ่มของประชากรระหว่างข้อมูลสำมะโนประชากร ปี 2543 กับปี 2553 และปรับด้วยจำนวนประชากร ปี 2556 จากข้อมูลคาดประมาณประชากรของประเทศไทย (Population projection) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะได้ประชากรรายจังหวัดรายพื้นที่ปี 2556
แหล่งที่มาของข้อมูล	ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) ปี 2556 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

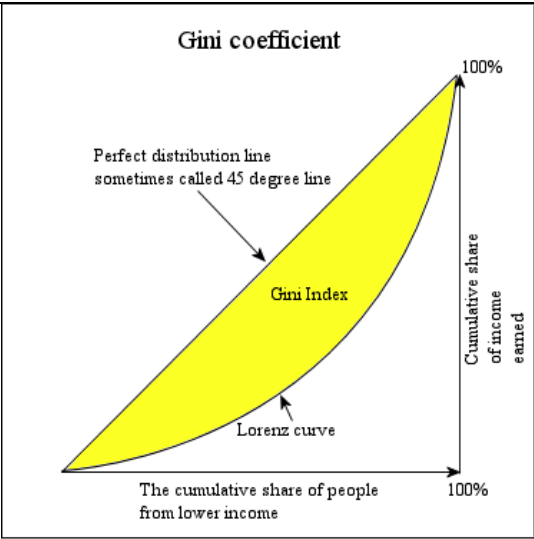
ข้อตัวชี้วัด 18. ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค (%)

ชื่อดัชนีย่อย	4. รายได้
ชื่อมิติย่อย	11. หนี้สิน
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค หมายถึง สัดส่วนจำนวนครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบและ/หรือนอกระบบที่กู้ยืมเพื่อใช้อุปโภคบริโภคของครัวเรือนต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ซึ่งมีหน่วยเป็น ร้อยละของครัวเรือนทั้งหมด ครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค หมายถึง ครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบและ/หรือนอกระบบที่กู้ยืมเพื่อใช้อุปโภคบริโภคของครัวเรือน
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	2 ปี/ครั้ง ปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ	
- ความครอบคลุม	ครัวเรือนส่วนบุคคลในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งที่อยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล (ยกเว้น ครัวเรือนทูต ผู้แทนต่างประเทศ และผู้อยู่อาศัยในประเทศไทยชั่วคราว
- วิธีการจัดเก็บ	สัมภาษณ์โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ จากครัวเรือนตัวอย่างในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล จำนวนครัวเรือนตัวอย่างประมาณ 52,000 ครัวเรือน
- การคำนวณ	สูตรการคำนวณ ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค $= \frac{\text{จำนวนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค}}{\text{จำนวนครัวเรือนทั้งหมด}} \times 100$

แหล่งที่มาของข้อมูล	ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) ปี 2556 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
---------------------	---

ข้อตัวชี้วัด 19. ค่าดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ (ดัชนีจินี)

ชื่อดัชนีย่อย	4. รายได้
ชื่อมิติย่อย	12. ความไม่เท่าเทียมทางรายได้ (ดัชนีจินี)
คำจำกัดความศัพท์	ค่าดัชนีความไม่เสมอภาคของรายได้ (ดัชนีจินี) เป็นดัชนีที่สะท้อนการกระจายรายได้หรือความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของคนในสังคม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) เป็นตัวบ่งชี้ความเหลื่อมล้ำของรายได้ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้หรือค่าสัมประสิทธิ์จินี (Gini coefficient) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 1 โดยค่ายิ่งมากขึ้นแสดงว่าความไม่เท่าเทียมกันของรายได้หรือความเหลื่อมล้ำของรายได้ยิ่งมากขึ้น ถ้ามีค่า เท่ากับ 0 แสดงถึงการกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์ แต่ถ้ามีค่า เท่ากับ 1 แสดงถึงการกระจายรายได้มีความไม่เท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ ดัชนีจินี (Gini Index) คือสัมประสิทธิ์จินีที่แสดงเป็นเปอร์เซ็นต์
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	2 ปี ปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ (Gini Coefficient) ระดับจังหวัด ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำขึ้นโดยใช้ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นฐานในการคำนวณ โดยข้อมูลการสำรวจดังกล่าวครอบคลุมข้อมูลเดือนมกราคม - ธันวาคม จากครัวเรือนตัวอย่างในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล จำนวนครัวเรือนตัวอย่างประมาณ 52,000 ครัวเรือน สูตรการคำนวณ : $\text{สัมประสิทธิ์ Gini} = \frac{2 \text{ cov (E,F)}}{\mu}$ เมื่อ E คือ รายได้ประจำเดือนของบุคคล (density function) F คือ cumulative function รายได้ประจำเดือนของบุคคล μ คือ ค่าเฉลี่ยของรายได้ประจำเดือน ต่อคน โดยอธิบายขั้นตอนการคำนวณง่าย ๆ ได้ดังนี้ 1) เรียงข้อมูลประชากรตามระดับรายได้จากน้อยสุดไปมากที่สุด 2) หาเส้น Lorenz curve ของการกระจายรายได้ ซึ่งคำนวณจากสัดส่วนสะสมของประชากร กับ สัดส่วนสะสมของรายได้ 3) ค่าสัมประสิทธิ์จินี คือ ค่าของพื้นที่ระหว่าง Lorenz curve ของการกระจายรายได้ กับ เส้นการกระจายรายได้สมบูรณ์ (เส้น 45 องศา) เป็นตัวตั้ง และ ค่าของพื้นที่ใต้เส้นการกระจายรายได้สมบูรณ์ทั้งหมด เป็นตัวหาร (ค่าของพื้นที่สามเหลี่ยมใต้เส้น 45 องศา) ทั้งนี้ การคำนวณสัมประสิทธิ์จินีอยู่บนสมมติฐานว่าไม่มีใครมีรายได้ต่ำกว่าศูนย์

	
แหล่งที่มาของข้อมูล	ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) ปี 2556 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อตัวชี้วัด 20. ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง (%)

ชื่อดัชนีย่อย	5. ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม
ชื่อมิติย่อย	13. ความมั่นคงในที่อยู่อาศัย
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง หมายถึง สัดส่วนครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเองต่อครัวเรือนทั้งหมด สถานภาพการครอบครองที่อยู่อาศัย - เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน - เป็นเจ้าของบ้านแต่เช่าที่ดิน - บ้านเช่า - อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า ที่อยู่อาศัย หมายถึง สถานที่ที่สมาชิกในครัวเรือนใช้เป็นที่อยู่อาศัยโดยไม่คำนึงถึงลักษณะการจัดแต่งหรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่อยู่อาศัย อาจจะเป็นห้องห้องเดียว บ้านหนึ่งหลังบ้านสองหลัง หรือมากกว่าซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยของครัวเรือนขนาดใหญ่ ตึกแถว ห้องแถว ห้องชุด เรือ แพ เป็นต้น
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	ทุกปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ	
- ความครอบคลุม	- ครัวเรือนส่วนบุคคลในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งที่อยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล (ยกเว้นครัวเรือนทูต ผู้แทนต่างประเทศ และผู้อยู่อาศัยในประเทศไทยชั่วคราว)
- วิธีการจัดเก็บ	- สัมภาษณ์โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ จำนวนครัวเรือนตัวอย่างประมาณ 52,000 ครัวเรือน
- การคำนวณ	สูตรการคำนวณ ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง $= \frac{\text{จำนวนครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง}}{\text{จำนวนครัวเรือนทั้งหมด}} \times 100$

	ครัวเรือนส่วนบุคคล หมายถึง (1) ครัวเรือนหนึ่งคน คือ บุคคลคนเดียวซึ่งหุงหาอาหารและจัดหาสิ่งอุปโภคที่จำเป็นแก่การครองชีพ โดยไม่เกี่ยวกับผู้ใด ซึ่ง อาจพำนักอยู่ในเคหสถานเดียวกัน (2) ครัวเรือนหลายคน คือ ครัวเรือนที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันจัดหาและใช้สิ่งอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การครองชีพ ร่วมกัน บุคคลที่มาอยู่รวมกันในครัวเรือนอาจจะเป็นญาติหรือไม่เป็นญาติกันก็ได้ ซึ่งได้แก่ 2.1 ครัวเรือนที่ประกอบด้วยบุคคลที่มีความสัมพันธ์ฉันท์ญาติมาอยู่ด้วยกันหรืออยู่แบบครอบครัว 2.2 ครัวเรือนที่ประกอบด้วยบุคคลที่ไม่มีความสัมพันธ์ฉันท์ญาติไม่เกิน 5 คน มาอาศัยอยู่ด้วยกัน ช่วยกันจ่ายค่าที่พัก ให้นับเป็นครัวเรือนส่วนบุคคล 1ครัวเรือน 2.3 ครัวเรือนคนงานที่นายจ้างจัดให้อยู่อาศัยร่วมกันไม่เกิน 5 คน ถือเป็น 1 ครัวเรือนส่วนบุคคล 2.4 ครัวเรือนที่มีบุคคลตั้งแต่ 6คนขึ้นไปมาอยู่ร่วมกันซึ่งบุคคลเหล่านั้นจะต้องมีบุคคลที่เป็นญาติกัน ตั้งแต่ 4 คนขึ้นไปหรือเป็นญาติไม่เกิน 3 คน แต่มีคนเดียวคนหนึ่งรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของคนทั้งหมดถือเป็นครัวเรือนส่วนบุคคล 1 ครัวเรือน
แหล่งที่มาของข้อมูล	การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อตัวชี้วัด 21. ร้อยละของครัวเรือนที่มีตู้เย็น (%)

ชื่อดัชนีย่อย	5. ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม
ชื่อมิติย่อย	14. สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของครัวเรือนที่มีตู้เย็น หมายถึง สัดส่วนครัวเรือนที่มีตู้เย็นใช้ในครัวเรือนต่อครัวเรือนทั้งหมด
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	ทุกปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ครัวเรือนส่วนบุคคลในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งที่อยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล (ยกเว้น ครัวเรือนทูต ผู้แทนต่างประเทศ และผู้อยู่อาศัยในประเทศไทยชั่วคราว - สัมภาษณ์โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ จำนวนครัวเรือนตัวอย่างประมาณ 52,000 ครัวเรือน สูตรการคำนวณ $\text{ร้อยละของครัวเรือนที่มีตู้เย็น} = \frac{\text{จำนวนครัวเรือนที่มีตู้เย็น}}{\text{จำนวนครัวเรือนทั้งหมด}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อตัวชี้วัด 22. สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน)

ชื่อดัชนีย่อย	5. ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม
ชื่อมิติย่อย	15. สภาพแวดล้อม
คำจำกัดความศัพท์	สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หมายถึง สัดส่วนเฉลี่ยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รายจังหวัดต่อจำนวนประชากรในจังหวัดนั้น โดยมีหน่วยเป็นตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน ก๊าซเรือนกระจก คือ ก๊าซที่มีศักยภาพทำให้โลกร้อน ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂), ก๊าซมีเทน (CH₄) ซึ่งมีศักยภาพทำให้โลกร้อน 25 เท่าของ CO₂, ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N₂O) (298 เท่าของ CO₂) นอกจากนั้นยังมีก๊าซฟลูออโรคาร์บอน ได้แก่ Hydrofluorocarbon (HFC), Perfluorocarbons (PFCs) และ Sulphur hexafluoride (SF₆) โดยก๊าซเรือนกระจกเหล่านี้เกิด

	จากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ ซึ่งมีผลทำให้เกิด ภาวะโลกร้อน
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัด ทั่วประเทศ - การรายงาน สูตรการคำนวณ สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน) $= \frac{\text{ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากรายจังหวัด}}{\text{จำนวนประชากรรายจังหวัด}}$
แหล่งที่มาของข้อมูล	ข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ของกระทรวงพลังงาน จำนวนประชากรรายจังหวัด ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ชื่อตัวชี้วัด 23. ร้อยละของประชากรที่ประสบอุทกภัย (%)

ชื่อดัชนีย่อย	5. ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม
ชื่อมิติย่อย	15. สภาพแวดล้อม
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของประชากรที่ประสบอุทกภัย หมายถึง สัดส่วนประชากรที่ประสบอุทกภัยต่อจำนวนประชากรทั้งหมด อุทกภัย หมายถึง อันตรายจากน้ำท่วม เกิดจากระดับน้ำในทะเล มหาสมุทร ทำความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัด ทั่วประเทศ - สรุปรายงานสถานการณ์ประสบอุทกภัย (31 ธค. 56) ข้อมูลจำนวนประชากร ณ 31 ธค.56 ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สูตรการคำนวณ ร้อยละของ ปชก.ที่ประสบอุทกภัย $= \frac{\text{จำนวน ปชก.ที่ประสบความเสียหายจากอุทกภัย}}{\text{จำนวน ปชก.ทั้งหมด}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	- สถิติสถานการณ์อุทกภัยของประเทศไทย, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - ข้อมูลจำนวนประชากร ณ 31 ธค.56 ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ชื่อตัวชี้วัด 24. ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง (%)

ชื่อดัชนีย่อย	5. ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม
ชื่อมิติย่อย	15. สภาพแวดล้อม
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง หมายถึง สัดส่วนประชากรที่ประสบภัยแล้งต่อจำนวนประชากรทั้งหมด

	ภัยแล้ง หมายถึง ความแห้งแล้งของลมฟ้าอากาศ อันเกิดจากฝนไม่ตกตามฤดูกาล ครอบคลุมพื้นที่บริเวณกว้าง เป็นระยะเวลานาน ก่อให้เกิดความเสียหาย ความอดอยาก
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัด ทั่วประเทศ สรุปรายงานสถานการณ์ประสบภัยแล้ง (31 ธค. 56) ข้อมูลจำนวนประชากร ณ 31 ธค.56 ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สูตรการคำนวณ ร้อยละของ ปชก.ที่ประสบภัยแล้ง = $\frac{\text{จำนวน ปชก.ที่ประสบความเสียหายจากภัยแล้ง}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	สถิติสถานการณ์ภัยแล้งของประเทศไทย, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ข้อมูลจำนวนประชากร ณ 31 ธค.56 ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ข้อตัวชี้วัด 25. เด็กที่ประสบภาวะยากลำบากต่อประชากรแสนคน

ชื่อดัชนีย่อย	6. ชีวิตครอบครัวและชุมชน
ชื่อมิติย่อย	16. ชีวิตครอบครัว
คำจำกัดความศัพท์	เด็กที่ประสบภาวะยากลำบากต่อประชากรแสนคน หมายถึง จำนวนเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์ที่ประสบปัญหาและไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน (เด็กกำพร้า เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ได้ลงทะเบียนเกิด เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์) ต่อจำนวนประชากรเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ทั้งหมดแสนคน เด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก หมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ที่ประสบปัญหาและไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน อีกทั้งยังต้องการความช่วยเหลือจากสังคมเป็นพิเศษ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข ได้แก่ 1. เด็กกำพร้า (กำพร้าพ่อและหรือแม่ หรือทั้งพ่อและแม่ทำให้เกิดปัญหาต่อการดำรงชีพ) 2. เด็กถูกทอดทิ้ง(อยู่ตามลำพัง ไม่มีผู้ดูแลเลี้ยงดู) 3. เด็กเร่ร่อน (เช่น เด็กที่ไม่มีหลักฐานว่าเป็นลูกหลานใคร เป็นต้น) 4. เด็กที่ไม่ได้ลงทะเบียนเกิด (เช่น เด็กที่พ่อแม่ไม่ได้แจ้งเกิด) 5. หรือเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์(สังคมรังเกียจ)
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	ราย 2 ปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัด ทั่วประเทศ (เฉพาะหมู่บ้านในเขตชนบท) ยกเว้นกรุงเทพมหานคร - จากการบันทึกข้อมูลแบบสอบถาม กชช.2 ทุกหมู่บ้าน ทั่วประเทศ มาประมวลผลและตรวจสอบความถูกต้องในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด สุดท้ายส่งมาที่กรมการพัฒนาชุมชน สูตรการคำนวณ เด็กที่ประสบภาวะยากลำบากต่อ ปชก.แสนคน = $\frac{\text{จำนวนเด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก}}{\text{จำนวนประชากรเด็กทั้งหมด}} \times 100,000$
แหล่งที่มาของข้อมูล	ข้อมูล กชช. 2 ค กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ข้อตัวชี้วัด 26. ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงาน (%)

ชื่อดัชนีย่อย	6. ชีวิตครอบครัวและชุมชน
ชื่อมิติย่อย	16. ชีวิตครอบครัว
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงาน หมายถึง ร้อยละของประชากรเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงานเชิงเศรษฐกิจต่อจำนวนประชากรเด็กอายุ 15-17 ปีทั้งหมด เด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงาน หมายถึง เด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงานเชิงเศรษฐกิจ
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ - การสำรวจ สูตรการคำนวณ ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปีที่ทำงาน $= \frac{\text{จำนวนเด็กอายุ 15 - 17 ปีที่ทำงาน}}{\text{จำนวนเด็กอายุ 15 - 17 ปีทั้งหมด}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เฉลี่ย 4 ไตรมาส, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อตัวชี้วัด 27. ร้อยละของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียว (%)

ชื่อดัชนีย่อย	6. ชีวิตครอบครัวและชุมชน
ชื่อมิติย่อย	16. ชีวิตครอบครัว
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียว หมายถึง ร้อยละของจำนวนครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียวต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียว คือ ครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นหม้าย หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ หัวหน้าครัวเรือนครัวเรือนส่วนบุคคล หมายถึง บุคคลซึ่งสมาชิกในครัวเรือนให้การยอมรับนับถือ หัวหน้าครัวเรือนไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของบ้าน หรือบิดา มารดาของคนในครัวเรือน เช่น - สามีหรือภรรยา สำหรับครัวเรือนที่มีสามีกับภรรยา - บุตรหรือคู่สมรสของบุตร สำหรับครัวเรือนที่บิดามารดาอยู่ในวัยชราหรือทุพพลภาพ - พี่สำหรับครัวเรือนที่อยู่กันระหว่างพี่ๆ น้องๆ - ผู้มีอาวุโส สำหรับครัวเรือนที่อยู่กันระหว่างมิตรสหาย ข้อมูลที่น่าเสนอในรายงานความก้าวหน้าจากดัชนี HAI ประกอบด้วย 1. ครัวเรือนที่มีผู้หญิงเป็นหัวหน้า 2. ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุเป็นหัวหน้า 3. ครัวเรือนที่มีหัวหน้าเป็นหม้าย หย่าร้างหรือแยกกันอยู่ (ใช้ข้อมูลนี้สำหรับตัวชี้วัด)
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	ทุกปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ครัวเรือนส่วนบุคคลในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งที่อยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล (ยกเว้นครัวเรือนทูต ผู้แทนต่างประเทศ และผู้อยู่อาศัยในประเทศไทยชั่วคราว) - สัมภาษณ์โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ จำนวนครัวเรือนตัวอย่างประมาณ 52,000 ครัวเรือน สูตรการคำนวณ ร้อยละของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียว

	$= \frac{\text{จำนวนครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียว}}{\text{จำนวนครัวเรือนทั้งหมด}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อตัวชี้วัด 28. ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว (%)

ชื่อดัชนีย่อย	6. ชีวิตครอบครัวและชุมชน
ชื่อมิติย่อย	16. ชีวิตครอบครัว
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว หมายถึง สัดส่วนของจำนวนประชากรที่อายุ 60 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ลำพัง (ครัวเรือนที่มีขนาด 1 คนและเป็นผู้ที่อายุ 60 ปีขึ้นไป) ต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	ทุกปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทั้งประเทศ - การสำรวจ สูตรการคำนวณ ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว $= \frac{\text{จำนวนผู้สูงอายุ (60 ปี ขึ้นไป) ที่อยู่ลำพังคนเดียว}}{\text{จำนวนครัวเรือนทั้งหมด}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อตัวชี้วัด 29. การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (รายต่อประชากรแสนคน)

ชื่อดัชนีย่อย	6. ชีวิตครอบครัวและชุมชน
ชื่อมิติย่อย	17. ความปลอดภัยในชุมชน
คำจำกัดความศัพท์	การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ต่อประชากรแสนคน หมายถึง จำนวนคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินที่รับแจ้งความทั้งหมด(ราย) ต่อจำนวนประชากรแสนคน
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทั้งประเทศ - ข้อมูลจากการรับแจ้งความดำเนินคดีตามสถานีตำรวจแต่ละแห่ง และรวบรวมข้อมูลในระดับจังหวัด และเข้าสู่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลางสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สูตรการคำนวณ จำนวนคดีชีวิต ร่างกาย เพศและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่อประชากรแสนคน $= \frac{\text{จำนวนการรับแจ้งความคดีชีวิตร่างกาย เพศและประทุษร้ายต่อทรัพย์สินทั้งหมด}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \times 100,000$
แหล่งที่มาของข้อมูล	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ http://pitc.police.go.th/2013/ จำนวนประชากรสิ้นปี สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

ชื่อตัวชี้วัด 30. การจับกุมคดียาเสพติด (รายต่อประชากรแสนคน)

ชื่อดัชนีย่อย	6. ชีวิตครอบครัวและชุมชน
ชื่อมิติย่อย	17. ความปลอดภัยในชุมชน
คำจำกัดความศัพท์	การจับกุมคดียาเสพติดต่อประชากรแสนคน หมายถึง จำนวนคดียาเสพติดทุกประเภทที่จับกุมได้ทั้งหมด ต่อจำนวนประชากรทั้งหมด ยาเสพติดให้โทษ หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อยๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษ ดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้าน บางคำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ (พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4) ประเภทยาเสพติด ยาเสพติดให้โทษ แบ่งเป็น 5 ประเภท (ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 7) คือ ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟิน โคคาอิน โคเคอิน ฟีนยา ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยา และมียาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ผสมอยู่ด้วย ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อาเซติลแอนไฮโดรด์ อาเซติลคลอไรด์ ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา พืชกระท่อม
ความถี่ของข้อมูล	รายปี
ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	2556
หลักวิธีทางสถิติ	
- ความครอบคลุม	- ทั้งประเทศ
- วิธีการจัดเก็บ	- ข้อมูลจากการจับกุมและดำเนินคดีตามสถานีตำรวจแต่ละแห่ง และรวบรวมข้อมูลในระดับจังหวัด และเข้าสู่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลางสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- การคำนวณ	สูตรการคำนวณ การจับกุมคดียาเสพติดต่อประชากรแสนคน $= \frac{\text{จำนวนการจับกุมคดียาเสพติดทั้งหมด}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \times 100,000$
แหล่งที่มาของข้อมูล	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ http://pitc.police.go.th/2013/ จำนวนประชากรสิ้นปี สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

ชื่อตัวชี้วัด 31. ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี (%)

ชื่อดัชนีย่อย	7. การคมนาคมและการสื่อสาร
ชื่อมิติย่อย	18. การคมนาคม
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี หมายถึง สัดส่วนของหมู่บ้านที่ถนนสายที่อยู่ในเขตพื้นที่ของหมู่บ้านที่ประชาชนส่วนใหญ่ของหมู่บ้านใช้เป็นเส้นทางคมนาคมเป็นประจำมากที่สุด (เส้นทางหลักเส้นทางเดียวเท่านั้น) ใช้การได้ดี ต่อหมู่บ้านทั้งหมด

	ถนนใช้การได้ดี หมายถึง ถนนไม่เป็นหลุมเป็นบ่อ สัญจรไปมาได้อย่างสะดวก หมู่บ้าน หมายถึง เฉพาะหมู่บ้านในเขตชนบทหรือหมู่บ้านนอกเขตเทศบาล
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	2 ปีต่อ 1 ครั้ง 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัด ทั่วประเทศ (เฉพาะหมู่บ้านในเขตชนบท) ยกเว้นกรุงเทพมหานคร - ข้อมูลจากแบบสอบถาม กชช. 2 ค ทั่วประเทศและมาประมวลผลและตรวจสอบความถูกต้องในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด สุดท้ายมาที่กรมการพัฒนาชุมชน สูตรการคำนวณ ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ดีตลอดปี $= \frac{\text{จำนวนหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ดี}}{\text{จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	ข้อมูล กชช. 2ค กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ข้อตัวชี้วัด 32. จำนวนยานยนต์จดทะเบียน (ต่อประชากรพันคน)

ชื่อดัชนีย่อย	7. การคมนาคมและการสื่อสาร
ชื่อมิติย่อย	18. การคมนาคม
คำจำกัดความศัพท์	จำนวนยานยนต์จดทะเบียนต่อประชากรพันคน หมายถึง จำนวนรถจดทะเบียนสะสมรายปีต่อจำนวนประชากรพันคน ยานยนต์ในที่นี้ หมายถึง รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ประกอบด้วย รย.1 รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน รย.2 รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน รย.3 รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล รย.4 รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล รย.5 รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด รย.6 รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน 7 คน รย.7 รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง รย.8 รถยนต์รับจ้างสามล้อ รย.9 รถยนต์บริการธุรกิจ รย.10 รถยนต์บริการทัศนาจร รย.11 รถยนต์บริการให้เช่า รย.12 รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ข้อมูลยานยนต์จดทะเบียนที่ใช้เป็นข้อมูลสะสม
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัด ทั่วประเทศ - การรายงาน สูตรการคำนวณ จำนวนยานยนต์จดทะเบียน(ต่อประชากรพันคน) $= \frac{\text{จำนวนรถจดทะเบียนสะสมรายปี}}{\text{จำนวนประชากรรายปี}} \times 1,000$

แหล่งที่มาของข้อมูล	กลุ่มสถิติการขนส่ง กองแผนงาน http://apps.dlt.go.th/statistics_web/vehicle.html จำนวนประชากร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
---------------------	--

ข้อตัวชี้วัด 33. จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนน (ต่อประชากรแสนคน)

ชื่อดัชนีย่อย	7. การคมนาคมและการสื่อสาร
ชื่อมิติย่อย	18. การคมนาคม
คำจำกัดความศัพท์	จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคน หมายถึง จำนวนการรับแจ้งความคดีอุบัติเหตุจราจรทางบกของรถทุกประเภทและคนเดินเท้าต่อประชากรแสนคน
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ - จากการรับแจ้งความคดีอุบัติเหตุจากการจราจรทางบกของรถทุกประเภทรวมทั้งคนเดินเท้า สูตรการคำนวณ จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนน(ต่อประชากรแสนคน) = $\frac{\text{จำนวนรับแจ้งอุบัติเหตุ}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \times 100,000$
แหล่งที่มาของข้อมูล	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ http://pitc.police.go.th/2013/ จำนวนประชากร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ข้อตัวชี้วัด 34. ร้อยละของครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ (%)

ชื่อดัชนีย่อย	7. การคมนาคมและการสื่อสาร
ชื่อมิติย่อย	19. การสื่อสาร
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ หมายถึง สัดส่วนของครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ใช้ในครัวเรือนต่อครัวเรือนทั้งหมด
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	ทุกปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ครัวเรือนส่วนบุคคลในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งที่อยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล (ยกเว้นครัวเรือนทูต ผู้แทนต่างประเทศ และผู้อยู่อาศัยในประเทศไทยชั่วคราว) - สัมภาษณ์โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ จำนวนครัวเรือนตัวอย่างประมาณ 52,000 ครัวเรือน สูตรการคำนวณ ร้อยละของครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ = $\frac{\text{จำนวนครัวเรือนที่มีโทรทัศน์}}{\text{จำนวนครัวเรือนทั้งหมด}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อตัวชี้วัด 35. ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ (%)

ชื่อดัชนีย่อย	7. การคมนาคมและการสื่อสาร
ชื่อมิติย่อย	19. การสื่อสาร

คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ หมายถึง สัดส่วนของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือต่อประชากรทั้งหมด โดยโทรศัพท์มือถือจะเป็นโทรศัพท์มือถือรุ่นใดหรือระบบใดก็ได้ที่มีไว้ครอบครองและสามารถใช้งานได้ โทรศัพท์มือถือ หรือ โทรศัพท์เคลื่อนที่ (และมีการเรียก วิทย์โทรศัพท์) คืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการสื่อสารสองทางผ่าน โทรศัพท์มือถือใช้คลื่นวิทยุในการติดต่อกับเครือข่ายโทรศัพท์มือถือโดยผ่านสถานีฐาน โดยเครือข่ายของโทรศัพท์มือถือแต่ละผู้ให้บริการจะเชื่อมต่อกับเครือข่ายของโทรศัพท์บ้านและเครือข่ายโทรศัพท์มือถือของผู้ให้บริการอื่น โทรศัพท์มือถือที่มีความสามารถเพิ่มขึ้นในลักษณะคอมพิวเตอร์พกพาในชื่อสมาร์ตโฟน
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	ทุกปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- การสำรวจครอบคลุมประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป - ใช้การสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนและสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 6 ปีขึ้นไป โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ สูตรการคำนวณ ร้อยละของ ปชก.ที่มีโทรศัพท์มือถือ $= \frac{\text{จำนวน ปชก.ที่มีโทรศัพท์มือถือ}}{\text{จำนวน ปชก.ทั้งหมด}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	การสำรวจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ครัวเรือน) สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อตัวชี้วัด 36. ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (%)

ชื่อดัชนีย่อย	7. การคมนาคมและการสื่อสาร
ชื่อมิติย่อย	19. การสื่อสาร
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต หมายถึง สัดส่วนประชากรที่ใช้อินเทอร์เน็ตต่อประชากรทั้งหมด อินเทอร์เน็ต หมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อกันทั่วโลก โดยมีมาตรฐานการรับส่งข้อมูลระหว่างกันเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องสามารถรับส่งข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ได้หลายรูปแบบ เช่น ตัวอักษร ภาพ กราฟฟิก และเสียงได้ รวมทั้งสามารถค้นหาข้อมูลจากที่ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต หมายถึง การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตกับคอมพิวเตอร์ (แบบตั้งโต๊ะ แบบกระเป๋าหิ้ว PDA และ Smart Phone) และโทรศัพท์มือถือ ที่มีไว้ครอบครองในครัวเรือนนั้นๆ โดยไม่คำนึงว่าสิทธิการใช้งานอินเทอร์เน็ตได้มาโดยวิธีใด เช่น เสียเงินสมัครเป็นสมาชิกกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต หรือได้รับสิทธิต่อเข้าใช้ อินเทอร์เน็ตผ่านระบบของสถาบันการศึกษา หรือที่ทำงาน เป็นต้น แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ - อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband) มีความสามารถในการรับส่งข้อมูล เสียง และภาพด้วยความเร็วสูง เริ่มต้นที่ความเร็วสูง 256 Kbps ขึ้นไป ได้แก่ บริการอินเทอร์เน็ตผ่าน DSL(SDSL, ADSL, VDSL), เคเบิลโมเด็ม (Cable Modem), Leased line, ดาวเทียม (Satellite Internet), เคเบิลใยแก้วนำแสง, Fixed wireless, WIMAX และบริการอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายเคลื่อนที่ผ่านโทรศัพท์มือถือ 3G ขึ้นไป เช่น WCDMA, EV-DO เป็นต้น - อินเทอร์เน็ตความเร็วต่ำ (Narrowband) คือ การใช้โมเด็มเชื่อมต่อผ่านสายโทรศัพท์ธรรมดา (dial – up connection) ซึ่งเวลาที่ใช้งานอยู่จะไม่สามารถใช้สายโทรศัพท์ได้ ซึ่งจะเป็นบริการ

	อินเทอร์เน็ตแบบ Analogue modem, ISDN และบริการอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายเคลื่อนที่ผ่านโทรศัพท์มือถือ 2G , 2.5G เช่น GSM, CDMA, GPRS
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	ทุกปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- การสำรวจครอบคลุมประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป - วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนและสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 6 ปีขึ้นไป โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ สูตรการคำนวณ ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต $= \frac{\text{จำนวน ปชก.ที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต}}{\text{จำนวน ปชก.ทั้งหมด}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	การสำรวจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ครัวเรือน) สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อตัวชี้วัด 37. ร้อยละของประชากรที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง (%)

ชื่อดัชนีย่อย	8. การมีส่วนร่วม
ชื่อมิติย่อย	20. การมีส่วนร่วมทางการเมือง
คำจำกัดความศัพท์	ร้อยละของประชากรที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง หมายถึง สัดส่วนของจำนวนประชากรที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อจำนวนประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด การใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	ทุก 4 ปี (เมื่อมีการเลือกตั้งใหม่) 2554
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัดทั่วประเทศ - การรายงาน สูตรการคำนวณ ร้อยละของประชากรที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง $= \frac{\text{จำนวน ปชก.ที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สส.}}{\text{จำนวน ปชก.ที่มีสิทธิเลือกตั้ง สส.}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	ข้อมูลสถิติและผลการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง

ข้อตัวชี้วัด 38. จำนวนองค์กรชุมชน (ต่อประชากรแสนคน)

ชื่อดัชนีย่อย	8. การมีส่วนร่วม
ชื่อมิติย่อย	21. การมีส่วนร่วมทางสังคม
คำจำกัดความศัพท์	องค์กรชุมชน หมายความว่า กลุ่มคนที่มีระบบการจัดการที่สมาชิกของชุมชนจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ พัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม หรือพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในกลุ่ม (พ.ร.ฎ. จัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มาตรา 3) องค์กรชุมชนในที่นี้ คือองค์กรชุมชนที่ผ่านการรับรองสถานภาพแล้ว จากกลไกการรับรองสถานภาพ

	ระดับท้องถิ่น โดยคัดเลือกโดยเครือข่ายองค์กรชุมชนหรือร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน คุณสมบัติ และวิธีการในการรับรองสถานภาพการเป็นองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน จากการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน และองค์กรภาคีพัฒนา คุณสมบัติองค์กรชุมชนที่ได้รับการรับรองสถานภาพ (1) มีการก่อตั้งองค์กรโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกที่ชัดเจน (2) มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับกฎหมายและศีลธรรม และมีเป้าหมายของการรวมตัวกันเพื่อการพัฒนา (3) มีกติกาและระบบการบริหารจัดการองค์กรที่ชัดเจน (4) มีคณะกรรมการซึ่งทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชนซึ่งมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก (5) มีแผนงานการดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนา และมีการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง - ข้อมูลองค์กรชุมชนที่ใช้ เป็นข้อมูล สะสม
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทั่วประเทศ - การรายงาน สูตรการคำนวณ จำนวนองค์กรชุมชน (ต่อ ปชก.แสนคน) $= \frac{\text{จำนวนองค์กรชุมชนสะสมของปี}}{\text{จำนวน ปชก.ของปี}} \times 100,000$
แหล่งที่มาของข้อมูล	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) http://www.codi.or.th/community_certification/index.php?option=com_content&view=article&id=130&Itemid=44&lang=th

ข้อตัวชี้วัด 39. ร้อยละของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น (%)

ชื่อดัชนีย่อย	8. การมีส่วนร่วม
ชื่อมิติย่อย	21. การมีส่วนร่วมทางสังคม
คำจำกัดความศัพท์	ครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น หมายถึง ครัวเรือนในหมู่บ้านที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรต่างๆ ตย.เช่น สหกรณ์ชาวไร่อ้อย โคนม ปฏีรูปที่ดิน เลี้ยงสุกร อื่นๆ จะไม่นับซ้ำคนในครัวเรือนหนึ่งอาจเป็นสมาชิกสหกรณ์ได้มากกว่า 1 แห่ง แต่การนับจะนับเป็นสมาชิกสหกรณ์ใดสหกรณ์หนึ่งเท่านั้น เช่นเดียวกับการนับกลุ่มอาชีพการเกษตร คนในครัวเรือนเดียวกันกันอาจเป็นสมาชิกชุกกลุ่มอาชีพมากกว่า 1 กลุ่ม แต่ให้นับเพียง 1 ครัวเรือนเท่านั้น
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	ทุก 2 ปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ	- ทุกจังหวัด ทั่วประเทศ (เฉพาะหมู่บ้านในเขตชนบท) ยกเว้นกรุงเทพมหานคร - จากแบบสอบถาม กชช.2 ค ทุกครัวเรือน ทั่วประเทศและมาประมวลผลและตรวจสอบความถูกต้องในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด สุดท้ายส่งมาที่กรมการพัฒนาชุมชน

- การคำนวณ	สูตรการคำนวณ ร้อยละของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น $= \frac{\text{จำนวนครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น}}{\text{จำนวนครัวเรือนที่ทำการสำรวจทั่วประเทศ}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน(กชช.2 ค.) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ข้อตัวชี้วัด 40. ร้อยละของครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน (%)

ชื่อดัชนีย่อย	8. การมีส่วนร่วม
ชื่อมิติย่อย	21. การมีส่วนร่วมทางสังคม
คำจำกัดความศัพท์	ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน หมายถึง ในรอบปีที่ผ่านมาคนในครัวเรือนอย่างน้อย 1 คน ได้เคยเข้าร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้านโดยการออกแรงงาน เงิน หรือวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เช่น สร้าง ซ่อมแซมถนน ลอกคลอง การกำจัดขยะมูลฝอย และน้ำเสียแปรรูปผลผลิต เป็นต้น อย่างไรก็ดี อย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง
ความถี่ของข้อมูล ปีล่าสุดที่จัดเก็บ	รายปี ทุกปี 2556
หลักวิธีทางสถิติ - ความครอบคลุม - วิธีการจัดเก็บ - การคำนวณ	- ทุกจังหวัด ทั่วประเทศ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร -จากแบบสอบถาม จปฐ. ทุกครัวเรือน ทั่วประเทศและมาประมวลผลและตรวจสอบความถูกต้องในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด สุดท้ายส่งมาที่กรมการพัฒนาชุมชน สูตรการคำนวณ ร้อยละของครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน $= \frac{\text{จำนวนครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน}}{\text{จำนวนครัวเรือนที่ทำการสำรวจทั่วประเทศ}} \times 100$
แหล่งที่มาของข้อมูล	ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2558

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คณะที่ปรึกษา

1. นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. นางชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ	รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
3. นางสาวจินางค์กูร โรจนนันต์	ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน
4. นางปิยนุช วุฒิสอน	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม
5. นางสาวนัยนา คงสาหร่าย	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนารายได้และการกระจายรายได้

คณะผู้จัดทำ

1. นายไชยงค์ มงคลกิจงาม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ
2. นางวรรณิี วรรณชาติ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ
3. นางสาวสิริลักษณ์ บำรุงกิจ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ
4. นางรัชณี จตุมาศ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ
5. นางศิริขวัญ วรสิทธิโชคชัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ
6. นางสาวจารุณี เกื้อมณี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ
7. นายกำพล กลัดมณี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ

ดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2558

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

Office of the National Economic and Social Development Board

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

โทรศัพท์ 0 2281 8831 โทรสาร 0 2281 2803

<http://www.nesdb.go.th>